

WOENSDAG 21 OKTOBER 2009

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.05 uur geopend)

2. Voorbereiding van de Europese Raad (29-30 oktober 2009) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over de voorbereiding van de Europese Raad.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (SV) Mijnheer de Voorzitter, volgende week vindt een vergadering van de Europese Raad plaats. Op de omvangrijke agenda staan veel kwesties die de welvaart van ons allemaal aangaan. De kwesties die we zullen bespreken, zijn de strijd tegen klimaatverandering, het vinden van oplossingen om de EU uit de financiële en economische crisis te leiden, het verbeteren van de energiezekerheid en de aanpak van het probleem van illegale migratie.

De Europese Unie zal het best voorbereid zijn om al die kwesties aan te pakken als er duidelijkheid heerst over het Verdrag. Het is belangrijk dat het Verdrag van Lissabon zo snel mogelijk in werking treedt, zodat we onder andere verder kunnen werken aan de benoeming van de nieuwe Commissie. Daarom ook zullen deze kwesties op de Europese Raad aan bod komen.

Ik zal beginnen met de vragen waarvoor naar ik weet in het Europees Parlement grote belangstelling bestaat. Eind volgende week zullen de staatshoofden en regeringsleiders duidelijkheid proberen te krijgen over de ratificatie van het Verdrag van Lissabon en over hoe het proces verder zal verlopen. Door het overweldigende ja in Ierland en de ondertekening door de Poolse president hebben deze werkzaamheden nieuw elan gekregen maar, zoals u allemaal weet, kan het Verdrag niet in werking treden zolang het niet door alle lidstaten is geratificeerd. Zesentwintig van de zevenentwintig lidstaten hebben dat al gedaan, maar de Tsjechische Republiek nog niet. Het Tsjechische Lagerhuis en de senaat hebben het Verdrag goedgekeurd, maar vervolgens hebben zeventien senatoren het Tsjechisch grondwettelijk hof verzocht om na te gaan of het Verdrag van Lissabon verenigbaar is met de Tsjechische grondwet.

We moeten het democratische proces in Tsjechië natuurlijk respecteren. Op 27 oktober, volgende week dus, zal het Tsjechisch grondwettelijk hof een hoorzitting over deze kwestie houden. We denken dat het hof snel daarna een uitspraak zal doen, maar we hebben nog geen datum. Zoals u weet, heeft ook president Klaus bepaalde voorwaarden verbonden aan de ondertekening van het Verdrag. We wachten af en proberen duidelijkheid te krijgen over wat die eisen en voorwaarden precies inhouden. Het debat tijdens de Europese Raad zal daarom erg afhankelijk zijn van wat er in de Tsjechische Republiek gebeurt. De uitspraak van het Tsjechische grondwettelijk hof en de daaropvolgende procedure zullen bepalend zijn voor het ogenblik waarop het Verdrag van Lissabon van kracht kan worden.

Tijdens de Europese Raad zullen we ook spreken over de voorbereidingen die tot dusver zijn getroffen om de inwerkingtreding van het Verdrag zo vlot mogelijk te laten verlopen. Het voorzitterschap zal in dit verband een verslag presenteren waarin de stand van zaken wordt beschreven met betrekking tot al deze kwesties. In dat verslag zullen we het standpunt geven van de lidstaten aangaande kwesties zoals de Europese dienst voor extern optreden – een onderwerp dat we vanmiddag zullen behandelen – zijn werkingsgebied, juridische status, personeelsbestand en financiering. Ik heb het verslag van de heer Brok, dat maandag in de Commissie constitutionele zaken werd goedgekeurd, gelezen. Zoals gezegd zullen we vanmiddag dieper op dit onderwerp ingaan.

Ik kan hier al zeggen dat dit verslag, voor de vergadering van volgende week, als handleiding zal worden gebruikt voor de overwegingen van de Hoge Vertegenwoordiger zodat hij of zij, wanneer het Verdrag eenmaal in werking is getreden, erg snel een formeel voorstel kan voorleggen over de werking van de Europese dienst voor extern optreden. Dat voorstel zou de Raad erg snel moeten kunnen aannemen, hopelijk in de komende maanden. We hebben veel van deze kwesties besproken met het Europees Parlement en we hopen daar in de komende weken mee voort te gaan.

Het belangrijkste agendapunt tijdens de vergadering van de Europese Raad zal de klimaatverandering zijn. Het is onze ambitie om de Raad geëigende besluiten te laten nemen, ook wat de kwestie van de financiering betreft, zodat de EU haar noodzakelijke leidende rol kan blijven spelen en aldus kan bijdragen tot een geslaagd resultaat in Kopenhagen.

Tijdens de Ecofin-Raad van gisteren is een lange en diepgaande discussie gevoerd over de financieringskwestie. Het voorzitterschap heeft zijn uiterste best gedaan om een akkoord te bereiken, maar was uiteindelijk van oordeel dat de kwestie op de Europese Raad moest worden beslist. In een aantal lidstaten zijn verdere discussies nodig om ons in staat te stellen ter zake vooruitgang te boeken. Het is ontzettend belangrijk dat we het eens worden zodat dit proces niet hapert. In deze fase van de internationale onderhandelingen zijn we ons terdege bewust van de moeilijkheden waarmee we worden geconfronteerd. Daarom kan de EU, met een akkoord over de financieringskwestie, de onderhandelingen een flinke duw in de goede richting geven.

De vergadering van de Europese Raad valt op een erg goed ogenblik, net voor de onderhandelingen van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering en de vergadering van de ministers van Financiën van de G-20 in St. Andrews. Alleen als alle partijen actie ondernemen, kunnen we in Kopenhagen een overeenkomst bereiken. Op dit ogenblik vergaderen de Europese ministers van Milieu om de conclusies betreffende klimaatverandering te bespreken. Het is de bedoeling een volledig beeld te geven van het standpunt van de EU met betrekking tot de kwesties waar momenteel over wordt onderhandeld.

Een belangrijk deel van de conclusies van de Raad Milieu zal erin bestaan de strategie van de EU voor emissiereducties op lange termijn te verduidelijken en te proberen om een overeenkomst tot stand te brengen die het ons gemakkelijker maakt om te besluiten onze doelstellingen inzake emissiereducties te verhogen van 20 tot 30 procent ten opzichte van het niveau van 1990. In de conclusies van de Raad Milieu zal ook gewag worden gemaakt van een voorstel van de EU in de onderhandelingen over emissiereducties in de internationale luchtvaart en het zeevervoer. Tevens zal de communautaire strategie voor maatregelen in de ontwikkelingslanden met betrekking tot meting, rapportage en controle van de rol van investeringen en sectorale mechanismen worden ontwikkeld en zal de communautaire strategie tegen ontbossing en vernietiging van bossen verder worden ontwikkeld om de onderhandelingen te bespoedigen.

De Europese Raad zal ook de vooruitgang evalueren die is geboekt met betrekking tot de vaststelling van een nieuw kader voor communautair toezicht op de financiële markten. Zoals u weet, sloten de staatshoofden en regeringsleiders in juni een erg ambitieus akkoord dat ten doel had een speciaal orgaan dat verantwoordelijk is voor macroprudentieel toezicht op het financiële systeem van de EU, en drie Europese toezichthouders voor de markt van banken, verzekeringen en waardepapieren in het leven te roepen. Eind september legde de Commissie haar pakket wetgevingsvoorstellen voor. Dat is één van de allerhoogste prioriteiten van het voorzitterschap en we hebben een ambitieus tijdplan vastgelegd. Het is ons doel tegen het eind van het jaar een akkoord te bereiken over het hele pakket.

Ik ben daarom erg blij dat de Ecofin-Raad gisteren een grote stap voorwaarts kon zetten en een brede politieke consensus kon bereiken over de oprichting van het nieuwe orgaan voor macroprudentieel toezicht, zonder vooruit te lopen op de behandeling in de nationale parlementen. Het Zweedse voorzitterschap heeft van de ministers van Financiën ook de opdracht gekregen om de dialoog met het Europees Parlement voort te zetten. We hebben erg goede ervaringen gehad met die dialoog en vinden dat die goed werkt.

Nu is het belangrijk om van de gelegenheid gebruik te maken om zo snel mogelijk vooruitgang te boeken. We moeten tonen dat we ons uiterste best doen om in de toekomst crises te voorkomen en dat we onze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid nemen door ervoor te zorgen dat consumenten en investeerders opnieuw vertrouwen krijgen in het financiële systeem.

Ik wil ook kort iets zeggen over de werkgelegenheid in Europa, een onderwerp waarvan ik weet dat het op de Europese Raad zal worden besproken. De laatste tijd hebben we voorzichtige tekenen gezien van herstel van de economie. De verwachting is echter dat de toestand op de arbeidsmarkten nog slechter wordt en dat we nog altijd stimulerende en ondersteunende maatregelen nodig zullen hebben.

Een kwestie die zeer zeker op de Europese Raad moet worden benadrukt, is de manier waarop we met de gevolgen van de crisis moeten omgaan en tegelijkertijd onze langetermijndoelstelling inzake een groter arbeidsaanbod moeten verwezenlijken. Een hoog werkgelegenheidsniveau is een vereiste voor duurzame overheidsfinanciën. Een hoog werkgelegenheidsniveau is ook een voorwaarde voor economische groei, voor de welvaart van de mensen en voor een sterkere sociale cohesie in Europa.

In dit verband wil ik ook herinneren aan wat we zeiden met betrekking tot exitstrategieën. De ministers van Financiën bevestigden dat het herstel een feit is, zij het broos. Daarom is het belangrijk dat we het expansief financieel beleid voortzetten. Gesprekken tijdens de Raad hebben ertoe geleid dat er een akkoord is om strategieën op te stellen op basis van de beginselen die de ministers van Financiën tijdens hun informele vergadering in Göteborg hebben besproken.

Ik zou ook iets willen zeggen over energiezekerheid. In lijn met de conclusies van juni 2009 zal de Europese Raad volgende week evalueren wat er met betrekking tot de energie-infrastructuur (interconnecties) en de crisismechanismen is bereikt. We hebben een verslag voorbereid over de vooruitgang die sinds januari is geboekt. De Europese Raad zal nota nemen van dat verslag.

De Europese Raad zal ook de EU-strategie voor de regio van de Baltische Zee vaststellen. In september hebben we hierover tijdens de plenaire vergadering van het Europees Parlement een vruchtbaar debat gevoerd. De staatshoofden en regeringsleiders zullen de conclusies van het voorzitterschap goedkeuren die maandag op de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen moeten worden vastgesteld. Deze strategie vormt een geïntegreerd kader om de uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd, aan te pakken en bij te dragen tot economische, sociale en territoriale cohesie in de EU. Ik ben ervan overtuigd dat die strategie als inspiratiebron kan dienen voor andere macroregio's in de EU en zo de Europese integratie kan versterken. De Europese strategie voor de Donauregio begint al vorm aan te nemen en zal tegen het Hongaarse voorzitterschap in 2011 worden gepresenteerd.

Het is met grote voldoening dat het Zweeds voorzitterschap nu het resultaat voor kan leggen van dit initiatief dat zijn oorsprong hier in het Europees Parlement vindt. We hopen dat de Europese Raad alle relevante actoren ertoe aan kan zetten om snel werk te maken van de uitvoering van de strategie. Dat is absoluut noodzakelijk als we de actuele milieuproblemen willen beginnen aan te pakken en de doelstellingen van de strategie willen verwezenlijken.

De Europese Raad zal de vooruitgang evalueren die is geboekt in de uitvoering van de conclusies met betrekking tot migratie in de Middellandse Zee. De Raad zal de maatregelen toejuichen die op korte termijn zijn genomen – bijvoorbeeld de start van het proefproject op Malta – alsmede de vooruitgang die is geboekt met betrekking tot de oprichting van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken. Er zal ook nota van worden genomen dat de EU en Turkije de dialoog over migratie hebben hervat.

We verwachten dat de Europese Raad zal vragen extra inspanningen te ondernemen om de huidige situatie in de regio van de Middellandse Zee aan te pakken en te blijven werken aan langetermijnoplossingen die gestoeld zijn op solidariteit tussen de lidstaten. We verwachten ook dat de Raad de noodzaak zal onderstrepen van grotere inspanningen om de communautaire totaalaanpak van migratie uit te voeren. De Raad zal worden gevraagd om Frontex te versterken en gemeenschappelijke regels in te voeren voor operaties van Frontex op zee.

Tot slot zal er ook een discussie worden gevoerd over de externe betrekkingen. In juni kregen de instellingen van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen de opdracht om de manier te bekijken waarop de EU zich verder kan engageren in Afghanistan en Pakistan. In september werd tijdens de informele vergadering in Gymnich een eerste ontwerp besproken, en momenteel bespreken de lidstaten een gedetailleerd voorstel op het niveau van de werkgroepen. Volgende week zal de EU tijdens de vergadering van ministers van Buitenlandse Zaken een plan vaststellen om ons engagement in Afghanistan en Pakistan te versterken. Het plan legt de klemtoon op het versterken van de staatsmacht en de instellingen in beide landen. Het is uiterst belangrijk dat dit plan onmiddellijk ten uitvoer kan worden gelegd.

Om de ontwikkeling in Afghanistan en Pakistan te kunnen keren zijn omvangrijke internationale maatregelen nodig. Militaire oplossingen alleen kunnen nooit tot een duurzame oplossing leiden. Zonder veiligheid en bestuur gaat de economische ontwikkeling verloren. We moeten werken aan de opbouw van democratische instellingen en versterking van het maatschappelijk middenveld. Op dat gebied heeft de EU in beide landen een ontzettend belangrijke rol te spelen. Er zijn gemeenschappelijke problemen en er zijn regionale aspecten en natuurlijk verschilt de aanpak in elk van beide landen. Dat zullen we volgende week tijdens de Europese Raad bespreken en ik sta vanzelfsprekend ter beschikking om naar het commentaar en de vragen van de Parlementsleden te luisteren.

(Applaus)

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het in grote lijnen eens met wat Cecilia Malmström heeft gezegd namens de Europese Raad. Ik wil twee belangrijke kwesties

benadrukken: het Verdrag van Lissabon en alle institutionele zaken enerzijds en de strijd tegen klimaatverandering en de vooruitzichten voor Kopenhagen anderzijds.

Allereerst denk ik dat deze Europese Raad de laatste beslissingen zou moeten kunnen nemen om het Verdrag van Lissabon van kracht te laten worden. We weten al lang dat de ratificatie van een nieuw verdrag niet eenvoudig is. We hebben veel tegenslagen en enkele teleurstellingen te verwerken gehad, maar elke keer heeft het doorslaggevende pleidooi voor het Verdrag de moeilijkheden overwonnen – het aantrekkelijke pleidooi voor een democratisch en effectief Europa. Ik heb er vertrouwen in dat het ook zo zal gaan bij het nemen van de laatste horde om het Verdrag in werking te laten treden, na de sterke steun die het Verdrag van Lissabon heeft gekregen van de inwoners van Ierland.

Na de afronding van het ratificatieproces in Polen kunnen we nu zeggen dat alle lidstaten het Verdrag van Lissabon op democratische wijze hebben goedgekeurd. Het ratificatieproces hoeft alleen nog te worden voltooid in Tsjechië. Natuurlijk moeten de grondwettelijke procedures die in Tsjechië lopen worden gerespecteerd. Ook is het noodzakelijk om te reageren op de democratische wil om het Verdrag van kracht te laten worden. Die democratische wil is duidelijk aangetoond door het parlement van Tsjechië, dus ik hoop dat er nu geen kunstmatige obstakels en vertragingen meer zullen zijn voor een volledige ratificatie.

Ik heb dit Parlement al uitgelegd hoe belangrijk het is dat er zo weinig mogelijk vertragingen optreden bij het voordragen van de Europese Commissie. We moeten echter alles doen wat in onze macht ligt om een Commissie op basis van het Verdrag van Lissabon te krijgen, want dit zijn kritieke tijden voor Europa. We moeten door kunnen gaan met de agenda die dit Parlement steunde toen het mij herkoos voor een nieuwe termijn als voorzitter. Om dat te bereiken en om ervoor te zorgen dat de instellingen goed werken, is ratificatie van het Verdrag van Lissabon nodig als we een sterke, coherente en effectieve Europese Unie willen. Dus ik maak nogmaals duidelijk dat de Europese Raad zijn verantwoordelijkheden moet nemen, dat de urgentie moet worden erkend en dat men moet beseffen dat Europa schade ondervindt zolang de Europese instellingen niet correct kunnen werken.

Tegelijkertijd is het goed om nu door te gaan met het werk aan de tenuitvoerlegging en ervoor te zorgen dat we klaar zijn voor de inwerkingtreding van het Verdrag. Ik weet dat dit Parlement zich daar volledig voor inzet. Het doet mij plezier met u samen te werken bij onze inspanningen om zo snel mogelijk te kunnen profiteren van de voordelen van het Verdrag. Er zijn veel gebieden waarop dit Parlement al is begonnen met de werkzaamheden en een belangrijke bijdrage heeft geleverd door ideeën uit te werken op het gebied van bijvoorbeeld het Europees burgerinitiatief. Ik weet dat u vanmiddag gaat debatteren over het verslag van Elmar Brok over de Europese dienst voor extern optreden. Het verslag gaat uit van precies de juiste basis om ervoor te zorgen dat de Dienst, net als de andere vernieuwingen van het Verdrag, ons Gemeenschapsstelsel nog sterker en succesvoller maakt.

Ik weet dat men van meet af aan bezorgd was dat de EDEO een soort intergouvernementeel orgaan zou worden dat zich buiten het bestel van de Europese Unie zou bewegen. De dienst moet echter stevig verankerd worden in het bestel van de Europese Unie. Hij moet onvermijdelijk zeer nauw samenwerken met alle instellingen, eerst en vooral met de Commissie. De besluiten die de Dienst voorbereidt, zullen worden genomen door de Commissie, of door de Raad, in zaken die te maken hebben met het GBVB. Ik ben ervan overtuigd dat de Dienst er alleen op die manier voor kan zorgen dat het externe optreden van de Europese Unie meer is dan de som van de institutionele delen. Als hij kan werken met de democratische steun van dit Parlement, met de band van de Raad met de nationale regeringen en met de expertise en Europese visie van de Commissie, kan deze Dienst werkelijk een krachtig hulpmiddel worden waarmee de Europese Unie haar doelstellingen op het wereldtoneel kan bereiken. Een communautaire, Europese externe dienst, een dienst die is gebaseerd op de communautaire methode, zal een sterke dienst voor Europa zijn en een sterk hulpmiddel voor een verenigd Europa dat zijn invloed doet gelden in de wereld.

Tegelijkertijd moet de Europese Raad een actieve beleidsagenda blijven voeren. Hij moet ervoor zorgen dat ons werk voor het aanpakken van de economische crisis en van met name de gevolgen voor de werkloosheid niet aan vaart inboet. We moeten het werk waarover we tijdens de G20 een overeenkomst hebben bereikt voortzetten. We moeten alles doen wat in ons vermogen ligt om ervoor te zorgen dat de voorstellen van de Europese Commissie inzake financieel toezicht zo snel mogelijk van kracht worden. We moeten doorgaan met ons programma voor het verbeteren van de energiezuinigheid.

De belangrijkste beleidskwestie voor de Raad wordt Kopenhagen. Een succesvolle uitkomst in Kopenhagen blijft een primaire zorg van de Europeanen en een zeer belangrijke taak voor de wereldgemeenschap. We hebben minder dan vijftig dagen te gaan tot Kopenhagen. De onderhandelingen vorderen langzaam. Het is weer aan de Europese Unie om leiderschap te tonen en de vaart erin te houden. De doelstellingen die we op

tafel hebben gelegd, hebben anderen geïnspireerd tot sterker optreden, maar we weten allemaal dat we, als wij echt wereldwijd willen optreden, een stap verder moeten gaan. We moeten de ontwikkelingslanden helpen met concrete ideeën over financiën, zoals de Europese Commissie vorige maand heeft voorgesteld. We schatten dat de ontwikkelingslanden in 2020 ongeveer 100 miljard euro per jaar extra nodig zullen hebben. Binnenlandse financiering, met name in de grote opkomende economieën – economieën die nog in ontwikkeling zijn maar wel in opkomst – en de koolstofmarkt kunnen hier voor een groot deel in voorzien, maar grootschalige internationale overheidsfinanciering is ook nodig, waarbij de Europese Unie haar deel moet betalen.

De agenda van Kopenhagen gaat niet alleen over klimaatverandering. Dat is natuurlijk het hoofdonderwerp, maar het klimaat is ook een kwestie van ontwikkeling en dat zeer belangrijke aspect mogen we niet vergeten. Dat wordt een grote inspanning, vooral in een tijd waarin de overheidsbegrotingen toch al onder druk staan, maar we weten allemaal: hoe langer we wachten, hoe hoger de kosten zullen zijn. De taak van de Europese Raad is weer het vinden van creatieve oplossingen om te laten zien dat de Europese Unie als één geheel de klimaatverandering wil bestrijden.

Kopenhagen moet ten eerste laten zien dat er hard wordt gewerkt aan het terugdringen van de uitstoot. Ten tweede moet het laten zien dat we bereid zijn degenen die klaar zijn te helpen die stap te zetten. Dat is de beste manier om te pleiten voor het soort actieve Europa dat het Verdrag van Lissabon mogelijk maakt – een agenda naar voren brengen die laat zien dat de Europese Unie concrete voordelen heeft voor haar burgers.

Om een ambitieuze agenda te kunnen hebben, hebben we een effectief institutioneel kader nodig, en daarmee kom ik terug bij mijn eerste punt. Het Verdrag van Lissabon is het eerste verdrag van het uitgebreide Europa. Deze generatie – vooral onder onze vrienden in Midden- en Oost-Europa – herinnert zich nog goed dat Europa was verdeeld, maar wij blijven hier niet eeuwig zitten. De instellingen blijven, en dus moeten we instellingen hebben voor het uitgebreide Europa. Het Verdrag van Lissabon is het verdrag voor het Europa van de eenentwintigste eeuw, met sterke instellingen die concrete resultaten kunnen bewerkstelligen in het Europa van de Zevenentwintig en van meer leden in de toekomst. Instellingen alleen zijn echter niet genoeg. We hebben een sterke politieke wil nodig om onze doelen te bereiken, en ik hoop dat de Europese Raad aan het eind van deze maand die wil zal tonen ten behoeve van een sterke, ambitieuze uitkomst in Kopenhagen.

(Applaus)

Joseph Daul, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) verwacht dat de volgende Europese Raad een einde zal maken aan de buitensporig lange periode van onzekerheid over de Europese instellingen en het nodige elan zal geven om een nieuwe Commissie maar ook een permanente voorzitter van de Raad en een hoge vertegenwoordiger te benoemen, overeenkomstig het Verdrag van Lissabon.

Bovenal moet de Raad de nodige maatregelen treffen om het herstel van de economische groei te versterken en Europa optimale voorwaarden te geven om werkgelegenheid te scheppen, aangezien de crisis zal voortduren zolang de sociale cohesie niet is hersteld.

Om te beginnen wil ik erop wijzen dat de beslissing van de Poolse president om het Verdrag te ondertekenen, betekent dat nu op één na alle landen de weg hebben vrijgemaakt voor een Europa dat vooruit gaat zonder tijd te verliezen.

Op 27 oktober, twee dagen voor de Europese Raad, zal het grondwettelijk hof van Tsjechië oordelen of het Verdrag verenigbaar is met de grondwet van het land. Natuurlijk zullen wij deze beslissing respecteren, hoe deze ook moge zijn.

Mijn fractie betreurt echter dat de Tsjechische president, ondanks het feit dat zijn parlement het Verdrag van Lissabon in zijn huidige vorm heeft aanvaard, is komen aanzetten met een nieuw voorwendsel – want we weten allemaal dat het slechts een voorwendsel is – om de ondertekening uit te kunnen stellen. Ik vind het jammer dat andere landen zijn voorbeeld volgen en op hun beurt zekerheden verlangen over dit of dat aspect van het Verdrag. We mogen niet toegeven aan de verleiding om de doos van Pandora te openen, en ik feliciteer het voorzitterschap met het feit dat het dit zo onomwonden naar voren heeft gebracht.

De PPE-Fractie verwacht dat de Europese Raad duidelijk zal maken dat de Europese Unie geen tijdrekken zal dulden. Alle Europese burgers hebben het Verdrag direct of indirect gesteund, en nu is het tijd voor de volgende stap. We weten allemaal dat zolang het Europese openbare debat wordt gedomineerd door de institutionele kwestie en zolang Europa niet beschikt over de instrumenten om op efficiënte wijze democratische beslissingen te nemen, de echte politieke, economische, sociale en milieuproblemen niet met

de nodige snelheid en ernst worden aangepakt. We zien duidelijk dat we op dit moment ter plaatse blijven trappelen.

Het Parlement moet zo snel mogelijk kunnen beginnen met de hoorzittingen met de toekomstige commissarissen, en het moet indien mogelijk nog voor het einde van het jaar kunnen beslissen over alle posten in de Commissie en de Raad.

De PPE-Fractie verwacht ook dat de Europese Raad duidelijke richtsnoeren formuleert inzake het economische beleid en conclusies trekt uit de G20-top van Pittsburgh, die gemengde resultaten heeft opgeleverd. We zien nu al in de media dat alles weer opnieuw begint, alsof er niets is gebeurd.

Europa moet alles in het werk stellen om ervoor te zorgen dat de Europese ondernemingen weer een voldoende hoog activiteitsniveau kunnen halen om personeel in dienst te nemen en te investeren in onderzoek. Europa moet ook alles in het werk stellen om een billijke handelsomgeving te scheppen.

Wat betreft het klimaat ten slotte verwacht ik dat de Europese Raad een strategie voorlegt die is aangepast aan de situatie, dat wil zeggen aan de zwakke beloftes tot nu toe van onze partners, nu wij geen twee maanden meer te gaan hebben voor Kopenhagen. Ik heb een duidelijke vraag: welke druk zullen we uitoefenen op de Verenigde Staten, China en alle opkomende landen? Gematigde en beleefde druk of maximale druk? Hoe trots ik er ook op ben dat Europa een pioniersrol vervult op dit gebied, het mag niet zo zijn dat Europa de enige partij is die de inspanningen doet die nodig zijn om de opwarming van de aarde tegen te gaan.

Er resten ons nog slechts 50 dagen tot de top van Kopenhagen. 50 dagen is niet veel, maar het is voldoende als we weten hoe we moeten overtuigen. Daarom vraag ik u, geachte voorzitter van de Raad en geachte voorzitter van de Commissie, hoe u van plan bent deze 50 dagen te gebruiken.

Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de oktoberbijeenkomst van de Europese Raad zal een sleutelmoment zijn en duidelijk maken of Europa zich bewust is van de dringende noodzaak te handelen op economisch en sociaal gebied en het institutionele gekibbel achter zich te laten. Mijn fractie, de fractie van de Europese Volkspartij, appelleert aan het verantwoordelijkheidsbesef van elk van de zevenentwintig EU-lidstaten.

(Applaus)

Hannes Swoboda, namens de S&D-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, voordat ik inga op de institutionele kwesties, wil ik even een opmerking maken over Kopenhagen.

U hebt volledig gelijk, mevrouw Malmström – en de heer Barroso heeft het ook onderstreept – dat een van de cruciale beslissingen die wij thans moeten nemen, betrekking heeft op Kopenhagen. Wij hebben bindende doelstellingen nodig, geen algemene verklaringen. Dat is geen sinecure omdat de Amerikanen hun wetgevingsproces nog niet hebben afgesloten. Wij zullen ook na Kopenhagen, in de loop van volgend jaar, nog enkele beslissingen moeten nemen. Aan het einde van dit proces moet er echter sprake zijn van bindende doelstellingen. Dat is absoluut noodzakelijk.

Ten tweede, wat betreft de financiële markten en de economische situatie, zijn de bonussen die thans worden uitgekeerd, zowel schandalig als provocerend. Dit geldt met name voor Amerika, maar zal ook opgaan voor Europa. Dit is weliswaar niet het belangrijkste probleem, maar hieruit blijkt wel hoeveel managers nog steeds niet begrijpen wat de hervorming van de financiële markten inhoudt en welke verantwoordelijkheden zij hebben tegenover de bevolking als geheel. Mevrouw Malmström, ik geef toe dat u gelijk hebt als u zegt dat met name de kwestie van het werkgelegenheidsbeleid nu op de voorgrond moet staan. Het is niet alleen zaak de stimulansen te handhaven die wij in het kader van het economisch herstelplan ten uitvoer hebben gelegd, maar wij moeten tevens werkelijk nieuwe maatregelen nemen om de werkgelegenheid te bevorderen.

De Commissievoorzitter heeft gisteren positief geantwoord op het verzoek van Stephen Hughes. Het verheugt mij zeer dat wij in ieder geval consensus hebben weten te bereiken over het feit dat het werkgelegenheidsbeleid in de komende jaren in het middelpunt van onze activiteiten moet staan.

Ik zou nu graag iets willen zeggen over Lissabon. Om te beginnen ga ik er met betrekking tot de ontbrekende handtekening van Václav Klaus van uit dat het constitutionele hof een positief besluit zal nemen. Ik vind het onaanvaardbaar dat de Beneš-decreten van stal worden gehaald, dat deze kwestie misschien weer aan de orde wordt gesteld en dat de ondertekening wellicht vertraging oploopt. Ik wil mijn medeleden uit de Tsjechische Republiek eraan herinneren dat wij voor hun toetreding opdracht hebben gegeven tot een rapport over de Beneš-decreten – mevrouw Malmström, u herinnert zich dat nog wel, omdat u indertijd een van de

onzen was –, waarin zou worden onderzocht of de Beneš-decreten een obstakel vormden voor de toetreding van de Tsjechische Republiek. De meerderheid was toen van mening dat dit niet het geval was. De decreten hebben thans geen ander effect, maar zij hadden wel een effect toen zij werden opgesteld. Indien wij stellen dat de Beneš-decreten geen obstakel vormden voor de toetreding van de Tsjechische Republiek, betekent dit dat het nu onaanvaardbaar is diezelfde decreten van stal te halen om te weigeren het Verdrag van Lissabon te ondertekenen. Wij moeten hierover duidelijke taal spreken.

Het Verdrag van Lissabon heeft twee belangrijke doelstellingen: enerzijds meer democratie in Europa, met ook meer parlementaire democratie, vooral in het Europees Parlement,

(Protest)

– u wilt dat niet omdat u niet voor meer democratie bent – en anderzijds meer efficiëntie. Mevrouw Malmström, u hebt nu de zeer belangrijke taak in de komende weken ervoor te zorgen dat de institutionele kwesties en de personenkwesties hier niet in de weg staan. De heer Barroso heeft gisteren terecht gezegd dat wij een voorzitter van de Raad nodig hebben op wie wij geen invloed hebben, maar die wel goed kan samenwerken met de Commissie – en ik voeg hieraan toe met het Parlement – en die van mening is dat de communautaire methode het middelpunt van het besluitvormingsproces vormt. Dit is zeer belangrijk. Wij hebben geen voorzitter van de Raad nodig die de show steelt, iedereen verbijstert en ons om de tuin probeert te leiden. Wij hebben een voorzitter van de Raad nodig die doeltreffend met ons kan samenwerken.

Wij hebben vanzelfsprekend een Dienst voor extern optreden nodig, niet alleen om de redenen die de voorzitter van de Commissie heeft genoemd en die verband houden met doeltreffende regelingen, uniformiteit en een gemeenschappelijk buitenlands beleid, maar ook om redenen van parlementaire controle. Het geeft geen pas dat opeens uit het Verdrag van Lissabon, dat meer parlementaire controle moet opleveren, onderwerpen worden geschrapt die uiteindelijk tot minder parlementaire controle zouden leiden indien de Dienst voor extern optreden geheel onafhankelijk zou zijn.

Ik weet wel dat wij een compromis moeten zien te vinden. U moet echter beseffen dat wij – samen met de rapporteur, de heer Brok – het met de Commissievoorzitter volledig erover eens zijn dat wij een duidelijke structuur nodig hebben. De cruciale factor is voor ons wederom de parlementaire controle, ook op de Dienst voor extern optreden en op het door de hoge vertegenwoordiger gevoerd buitenlands beleid, hoewel wij natuurlijk de rol van de Raad erkennen. Aangezien u ooit een van de onzen bent geweest en u in de Commissie buitenlandse zaken hiervoor hebt gestreden, zien wij in u een medestrijdster op dit gebied. Ik hoop dat wij het Verdrag van Lissabon ten uitvoer kunnen leggen zoals het bedoeld was: om meer democratie, meer parlementaire controle en een efficiënter buitenlands beleid te verwezenlijken!

(Applaus)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Mijnheer Swoboda, u zei dat Tsjechië bij de toetreding was gerustgesteld dat het zich niet zou hoeven bezig te houden met de Beneš-decreten, aangezien die niet meer van kracht waren. Weet u dat de ernstige gevolgen van deze decreten onverminderd van kracht zijn? Als we hier een rechtsstaat hebben en als we heel Europa als zodanig beschouwen, dan heeft Tsjechië wat dit betreft nog heel wat te doen, zowel in verband met de Sudeten-Duitsers als met de Hongaren.

De Voorzitter. – Mijnheer Swoboda, zou u hier op in willen gaan?

Hannes Swoboda, namens de S&D-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij daar sterk mee beziggehouden omdat vele Sudeten-Duitsers in Oostenrijk wonen en ik hun rechten, noden en zorgen erken. Wij moeten echter eindelijk eens de geesten uit het verleden met rust laten en naar de toekomst kijken. De toekomst betreft niet de Beneš-decreten. De toekomst betreft een vrij Europa met vrije burgers wier rechten gebaseerd zijn op het Handvest van de grondrechten. Dat is mijn visie op Europa.

Guy Verhofstadt, namens de ALDE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, 'de trein heeft al zo snel en zo ver gereden dat ik denk dat het niet meer mogelijk is hem nog te stoppen of terug te laten keren.' Dat is een citaat van president Klaus en het is waarschijnlijk de enige keer dat ik het met hem eens ben. De trein is inderdaad al zo snel en zo ver gereden dat het niet meer mogelijk is om hem nog te stoppen of terug te laten keren.

Dit is een belangrijk citaat van president Klaus, omdat hij zich kennelijk heeft neergelegd bij het feit dat niets het Verdrag van Lissabon nog kan vertragen. Ik denk dat het normaal is dat als zevenentwintig lidstaten het hebben geratificeerd en goedgekeurd, we nu ook zijn handtekening kunnen krijgen.

Ik denk dat deze verandering in zijn houding alleen kan worden verklaard door onze en uw vastbeslotenheid om door te gaan met het hele proces zoals dat is gepland in het Verdrag van Lissabon, en we moeten daar ook in de komende dagen of weken mee doorgaan – ik hoop dagen, geen weken. Met andere woorden, naar mijn mening, mevrouw Malmström, is eenvoudigweg doorgaan met het hele proces en de tenuitvoerlegging ervan de beste manier om de handtekening van president Klaus en de uiteindelijke ratificatie van het Verdrag te verkrijgen. Hij zegt dat de trein zo snel heeft gereden dat hij niet meer te stoppen is, dus dan moet u wel doorgaan met de trein.

In dat opzicht is het absoluut noodzakelijk dat de Raad de procedure voor de voordracht van de nieuwe Commissie versnelt en zo snel mogelijk het pakket op tafel legt voor de voorzitter van de Raad en de hoge vertegenwoordiger. Ik herhaal dat dit de beste manier is om president Klaus te laten zien dat de trein inderdaad met de dag sneller gaat rijden en dat hij niets anders meer kan doen dan zijn handtekening onder het Verdrag zetten. Als u wacht, wacht hij ook. Als u doorgaat, zal hij tekenen. Dat is mijn mening.

Mijn tweede punt gaat over de Dienst voor extern optreden. Ik hoop dat de Raad daar overeenstemming over kan bereiken, maar niet zomaar overeenstemming. We moeten dubbelwerk voorkomen. Ik ben bang dat we op dit moment twee parallelle structuren in het leven roepen. Enerzijds zullen wij namelijk, ook in het nieuwe Verdrag, de delegaties van de Commissie en de Unie hebben, die op dit moment meer dan 6 000 mensen in dienst hebben, lokaal personeel meegerekend, en die werken voor de Commissie en de voorzitter van de Commissie, en anderzijds zal er de nieuwe Dienst voor extern optreden zijn met duizenden mensen die werken voor de hoge vertegenwoordiger.

Het is absoluut duidelijk dat we aan het eind van dit hele proces slechts één structuur moeten hebben die zich bezighoudt met buitenlandse zaken, en niet deze parallelle structuur van Commissiedelegaties enerzijds en de Dienst voor extern optreden anderzijds. Ik hoop dat er overeenstemming wordt bereikt in de Raad, maar ik hoop ook dat uit deze overeenstemming heel duidelijk wordt dat er geen sprake kan zijn van verdubbeling van de structuren van de Commissie, met Commissiedelegaties aan de ene kant en de Dienst voor extern optreden aan de andere.

Rebecca Harms, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte voorzitters van de Raad en de Commissie, allereerst wil ik wat de Tsjechische Republiek betreft zeggen dat voor mij de heer Klaus een zeer slechte verliezer is en dat van zijn optreden een bepaalde mate van politieke impertinentie uitgaat. Ik zou u zeer, zeer dringend willen vragen deze slechte verliezer niet tegemoet te komen. Hij heeft blijkbaar zelfs geen respect voor het Tsjechische recht omdat hij de constitutionele meerderheid waarmee in de Tsjechische Republiek voor het Verdrag is gestemd, niet respecteert, en omdat hij de wetgeving van de Tsjechische Republiek met voeten treedt door een *opt-out* te eisen voor de Tsjechische Republiek inzake de geldigheid van het Handvest van de grondrechten. Dat zou naar mijn mening een concessie te veel zijn aan deze Tsjechische *troublemaker*. De burgers van de Tsjechische Republiek, die zo veel hebben gedaan voor de hereniging van Europa toen de Duitsers daarheen vluchtten, verdienen beter. Dat is alles wat ik te zeggen heb over president Klaus.

(Applaus)

Dan nu de klimaatverandering, mijnheer Barroso. U hebt zelden van mij zo veel bijval gekregen als vandaag. Ik ben zeer, zeer enthousiast over het feit dat u hier nog eens hebt onderstreept hoe belangrijk het is dat de Europeanen zich zonder mitsen en maren verplichten tot een specifiek bedrag als bijdrage aan het internationale fonds voor klimaatbeschermingsmaatregelen ten behoeve van de ontwikkelingslanden. Gisteren schaamde ik mij toen ik las dat de Duitse staatssecretaris van Financiën, die in Luxemburg deelnam aan onderhandelingen, die onderhandelingen vergeleek met een spelletje poker. Hij zei dat iemand die aan het poken is, tegen niemand zegt wat hij in zijn handen heeft. De voorbereidingen voor Kopenhagen zijn echter zeker geen spelletje poker. Zoals mevrouw Merkel en andere leidende politici in de Europese Unie herhaalde malen hebben gezegd, is dit de grootste uitdaging ooit. Dit is de belangrijkste uitdaging voor de gemeenschap van mensen die samen op deze aardbol leven. Ik vind dat wij dit serieus moeten nemen.

Het is de bedoeling dat vanaf 2020 100 miljard euro beschikbaar is om de ontwikkelingslanden te helpen de verplichtingen die zij op zich moeten nemen voor klimaatbescherming, na te komen en hun aanpassingsmaatregelen uit te voeren. Voor een land als Duitsland zou dat vanaf 2020 neerkomen op circa 3 miljard euro. Dat is *peanuts* vergeleken met hetgeen wij thans beschikbaar stellen in economische herstelplannen of voor de redding van de financiële sector. Ik schaam me dat wij die mislukking in Kopenhagen en dat vreselijke, pijnlijke spelletje poker accepteren. Uit de wijze waarop de Europese Unie gisteren in Luxemburg heeft onderhandeld, blijkt dat zij niet de drijvende kracht is. Zij heeft niet de leidersrol op zich genomen bij de internationale klimaatbescherming. Integendeel, zij is een van de grote dwarsliggers. U moet

beseffen dat alle onderhandelingen die vandaag in Luxemburg en volgende week in Brussel worden gevoerd, overal op de wereld worden gevolgd.

Ik kan slechts nogmaals een dringend beroep doen op de heer Barroso om ervoor te zorgen dat de Commissie vasthoudt aan haar koers. De financiering van dit internationale fonds moet transparant zijn. Wij spreken sinds twee jaar hierover, sinds Bali. Mevrouw Malmström, ik vind dat de Zweden op de juiste wijze onderhandelen. U moet consequent blijven en de uitslag van de stemming in de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid van het Parlement respecteren. Het doel is om de uitstoot van CO₂ tot 2020 met 30 procent te verminderen. Indien wij de lat lager leggen, zullen we de doelstelling van twee graden nooit bereiken.

Ik heb grote moeite met de geloofwaardigheid van het Zweedse Raadsvoorzitterschap. Ik vind dat u uw staatsbedrijf Vattenfall eindelijk zou moeten overhalen om niet onverdroten en onbepert overal in Europa te investeren in steenkool en met name niet hoofdzakelijk te investeren waar geen certificaten gekocht hoeven te worden. Deze strategie van Vattenfall tast uw goede naam aan bij de voorbereidingen voor de onderhandelingen over het wereldklimaat. Ik zou u tevens willen vragen ervoor te zorgen dat de gerechtelijke procedure wordt ingetrokken die Vattenfall heeft aangespannen tegen de Bondsrepubliek Duitsland met als doel wijzigingen te verkrijgen in de Duitse milieuwetgeving ten gunste van kolencentrales van Vattenfall. Ik denk dat die kleine smet op uw overigens smetteloze jasje helaas steeds groter wordt. U zou ervoor moeten zorgen dat alles op orde is voordat u naar Kopenhagen gaat.

De Voorzitter. – Collega's, houdt u zich alstublieft aan de spreektijd. Uw toespraken zijn zeer belangrijk maar niettemin vraagt opnieuw iemand het woord voor een vraag volgens de "blauwe kaart"-procedure. Ik ga niet iedereen die een blauwe kaart opsteekt, het woord geven want we moeten verder met het debat. Over een paar minuten komt er nog een verzoek; als het gaat om een vraag uit hoofde van artikel 149, lid 8 van het Reglement zal ik het verzoek inwilligen.

Timothy Kirkhope, namens de ECR-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst de Zweedse regering feliciteren met in het algemeen het voorzitterschap en in het bijzonder de manier waarop zij zich heeft ingezet voor de zeer belangrijk kwesties van klimaatverandering en de aanpak van de huidige economische en financiële crisis. Ik vind dat wij de heer Reinfeldt en zijn regering moeten bedanken voor de manier waarop zij dit hebben gedaan, maar zoals bij veel voorzitterschappen het geval was, moesten ze ook een oplossing vinden voor veel interne institutionele vraagstukken – in dit geval het Verdrag van Lissabon – waardoor hun aandacht werd afgeleid.

Institutionele theologie is geen prioriteit voor de burgers van Europa. Wat we nodig hebben, is natuurlijk de agenda van Lissabon, niet het Verdrag van Lissabon.

De agenda van Lissabon heeft een nobele doelstelling, namelijk het scheppen van de meest dynamische en concurrerende kenniseconomie ter wereld, waardoor duurzame economische groei met meer en betere werkgelegenheid, grotere sociale cohesie en respect voor het milieu mogelijk is in 2010.

Dat zou nog eens verschil hebben gemaakt in de levens van miljoenen mensen en een stevige basis hebben gelegd voor onze economische toekomst. En toch is, zoals de heer Reinfeldt zelf zei, de agenda van Lissabon mislukt.

Waarom kunnen we nooit resultaten bereiken die er echt toe doen voor onze burgers? De prijzenswaardige doelstellingen van de Verklaring van Laken zijn destijds niet in praktijk gebracht en nu heeft de agenda van Lissabon te maken met hetzelfde gebrek aan doelgerichtheid en resultaten.

Zo dichtbij, mijnheer de Voorzitter, maar toch zo ver weg, en nogmaals: initiatieven die betrekking hebben op de economieën van de lidstaten moeten duidelijk te begrijpen zijn voor gewone mensen. Het scheppen van werkgelegenheid moet niet betekenen dat er werkgelegenheid wordt geschapen voor voormalige premiers als voorzitter van de Raad of voor liefhebbers van wereldreizen als hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken.

Die twee banen zullen de kleine tot middelgrote bedrijven in onze landen, die het zo moeilijk hebben, weinig helpen. Ze zullen de crisis die op dit moment door miljoenen gezinnen wordt gevoeld niet verlichten.

Institutionele veranderingen helpen trouwens niet tegen klimaatverandering. De grootste bedreigingen voor onze wereld moeten worden aangepakt en er moeten praktische en werkbare oplossingen worden gevonden. Duizenden bladzijden tekst, waarvan de meeste zo ingewikkeld zijn dat onze burgers ze nooit zullen begrijpen, kosten alleen maar bomen die we nu juist moeten beschermen.

Laten we druk uitoefenen op de wereldgemeenschap om samen de planeet veilig te stellen voor toekomstige generaties, niet op degenen die het enthousiasme van sommige mensen voor de Europese instellingen niet volledig delen.

Ondanks alles hoop ik dat het Zweedse voorzitterschap er, in de tijd die het nog rest en tijdens de top, in zal slagen de aandacht van alle Europese leiders te richten op de voornaamste kwesties die de mensen aangaan, op de kwesties waarop ze zich aan het begin van hun voorzitterschap hebben geconcentreerd, namelijk de economie, Europa en klimaatverandering. Ik wens hun het allerbeste in de komende tijd en ik bedank hen voor hun werk tot nu toe.

Lothar Bisky, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, de afgelopen drie maanden is er veel gespeculeerd over de kwesties van de personen en over de mogelijke inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, dat mijn fractie om drie steekhoudende redenen heeft afgewezen.

In grote lijnen willen wij ten eerste dat er prioriteit wordt gegeven aan een sociaal Europa in plaats van aan een radicale marktorientatie. Ten tweede willen wij ontwapening in plaats van ontwikkeling van militaire capaciteiten, en ten derde willen wij meer rechtstreekse democratie in plaats van een Europa van de elites.

Het moet eindelijk eens gaan om specifieke, inhoudelijke kwesties. Terwijl wij ruziën over namen en posten, verliezen steeds meer mensen hun baan. De banken zijn natuurlijk gered. Tegelijkertijd doet de voorzitter van de Commissie, heer Barroso, een beroep op ons om de economische herstelplannen snel te beëindigen – gisteren is de deadline vastgesteld op 2011 – en de begrotingstekorten van de lidstaten snel te verminderen. Dit betekent dat lonen en pensioenen worden verlaagd, dat de openbare diensten en de sociale zekerheid worden ingekrompen, dat de btw wordt verhoogd en dat collectieve arbeidsovereenkomsten een rariteit worden. Een actueel voorbeeld kunnen we zien in de Duitse schoonmaaksector, waar werknemers sinds drie dagen aan het staken zijn.

Dit zijn de problemen die de mensen in Europa hebben, en dit zijn de problemen waarmee de Raad zich zou moeten bezighouden. In plaats daarvan wordt vooral nagedacht over het toevoegen van clausules aan het Verdrag van Lissabon om de Tsjechische president over te halen dit te ondertekenen. Indien het werkelijk zo eenvoudig is als het in de praktijk lijkt te zijn, zou ik de regeringsleiders willen vragen zorgvuldiger na te denken over een sociale vooruitgangsclausule in het Verdrag van Lissabon. Dat zou veel gepaster zijn.

Aan het begin van deze legislatuurperiode is er een aantal positieve voorstellen gedaan voor een socialer EU-beleid. Het ging niet alleen om de sociale vooruitgangsclausule. Het ging tevens om een nieuw economisch herstelplan voor Europa teneinde arbeidsplaatsen te scheppen en te behouden, en om meer investeringen en duurzame ecologische groei.

Wij hebben een Europees werkgelegenheidspact geëist voor meer en betere arbeidsplaatsen, voor gelijke lonen, voor meer rechten voor werknemers en betere arbeidsomstandigheden. Wij hebben gesproken over meer solidariteit tussen de lidstaten en over de noodzaak de duurzaamheid van de stelsels van sociale zekerheid en de pensioenvoorzieningen te waarborgen.

Ik heb in het beleid van de lidstaten of in het beleid van de Commissie nog steeds geen strategie ontdekt die gericht is op deze doelstellingen. Het spreekt vanzelf dat de Raad nu moet overleggen over de samenstelling van de nieuwe Commissie en over de mogelijke wijzigingen van het Verdrag van Lissabon. De nadruk moet echter liggen op de problemen die ik heb aangesneden, en op de oplossing hiervan. Het oordeel van mijn fractie over het college van commissarissen zal hiervan afhangen.

Nigel Farage, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de heer Barroso zei vanochtend dat alle lidstaten dit Verdrag op democratische wijze hebben geratificeerd. Dat is niet waar. Het Britse volk heeft hier geen zeggenschap in gehad, hoewel dat wel was beloofd, en zolang we hierover geen referendum krijgen, weiger ik de legitimiteit van dit Verdrag te erkennen.

(Protest)

Nu zijn alle ogen gericht op president Klaus en wat hij wel of niet doet volgende week, en dat is interessant. Ik weet dat u allemaal een hekel hebt aan president Klaus omdat hij gelooft in nationale democratie.

(Protest)

Maar wat hij doet, is opkomen voor het Tsjechische nationale belang en dat verdedigen. Hij is bang voor Duitse claims op grondbezit van Sudeten, en als ik de Duitse politici over dit onderwerp hoor spreken, denk ik dat zijn angst volkomen terecht is.

Dus houd vol, president Klaus. Als ze u niet geven wat u wilt, teken dan niet. Als ze u wel geven wat u wilt, moet het Verdrag in vijftientig lidstaten opnieuw worden geratificeerd, wat betekent dat de Britten een referendum krijgen, en ik weet zeker dat u als democraten allemaal blij zou zijn met een Brits referendum over dit Verdrag. Ik in elk geval wel.

Ik vraag me af of we aan het eind van deze top echt een nieuwe Europese keizer krijgen. Wordt het Tony Blair met zijn keizerin Cherie? Nou, ik ben tot de conclusie gekomen dat ik Tony Blair wil. Benoem alstublieft Tony Blair, de man die 2 miljard pond van de Britse korting heeft weggegeven in ruil voor niets, de man die ons een referendum over de grondwet heeft beloofd en dat vervolgens weigerde te geven.

Het is volkomen duidelijk dat in deze Europese Unie de prijs voor nationaal verraad erg hoog is. Dus benoem alstublieft Tony Blair. Dan zal het Britse volk de waarheid zien en beseffen dat het niet de gekozen vertegenwoordigers zijn die ertoe doen in deze Europese Unie, maar de mensen die de nationale democratie weggeven aan de Europese Unie waar de topbanen te halen zijn. Geef ons alstublieft Tony Blair als de eerste voorzitter van Europa.

Diane Dodds (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is teleurstellend – maar niet onverwacht – dat de Raad en de Commissie vastbesloten zijn het Verdrag van Lissabon er door te drukken. Ik weet dat het niet in goede aarde valt in dit Parlement maar ik ben er oprecht van overtuigd dat er in het Verenigd Koninkrijk een referendum moet worden gehouden over het Verdrag. Ik begrijp niet waarom zowel de conservatieven als labour daartegen zijn.

Vanochtend wil ik echter, mevrouw de minister, in het bijzonder uw aandacht vragen voor de financiële crisis die Europa blijft teisteren. Gisteravond zei Mervyn King, de president van de Bank of England, dat de Britse staat bijna 1 biljoen pond aan de banken heeft geleend. Hij zei dat nooit eerder zo weinig mensen zo veel geld aan zo veel mensen verschuldigd waren, met zo weinig echte hervormingen. De heer King zei verder dat regulering van de banken niet genoeg was, maar dat er een moreel dilemma ten grondslag lag aan deze bankcrisis, namelijk dat financiële instellingen en banken wisten dat ze te groot waren om te vallen en dat de belastingbetaler, in het Verenigd Koninkrijk of in een van de andere delen van Europa, hen altijd uit de problemen zou helpen, hoe erg de crisis ook was. Dit is een zeer ernstige beschuldiging, mevrouw de minister, en zij komt van een vooraanstaande figuur uit de bankwereld. Er moet een wil zijn om dit morele dilemma aan te pakken tijdens de vergaderingen van de Raad. Dit Parlement wil graag weten of die wil er is en hoe dit dilemma zal worden aangepakt.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad.* - (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik dank u voor de mogelijkheid om nu al een aantal opmerkingen te maken, ook al blijf ik natuurlijk tot het eind van het debat.

Ik richt me eerst tot de heer Verhofstadt. Nee, ik geloof ook niet dat de trein nog gestopt kan worden. Ik hoop dat de trein heel, heel snel het station binnen zal rijden. Ik kan de heer Verhofstadt en de afgevaardigden verzekeren dat het Zweedse voorzitterschap in nauw contact staat met de Tsjechische Republiek, en we hopen snel gedetailleerde en concrete antwoorden te zullen kunnen geven op de vraag wat er met het Verdrag zal gebeuren en wanneer. Net als u is er ons veel aan gelegen dat alles zo snel mogelijk in plooiën valt, zowel wat de invulling van de posten als wat de lijst van commissarissen betreft, die aan het Europees Parlement moet worden voorgelegd voor de hoorzittingen die u zal houden. Tijdens de top zullen we alle noodzakelijke besluiten nemen die genomen kunnen worden. We zullen alle voorbereidingen hebben getroffen om het Verdrag van Lissabon in werking te laten treden op het moment waarop we alle ratificaties hebben.

Ik wil u ook bedanken voor de enorme steun die afgevaardigden van alle fracties hebben gegeven aan de allerhoogste prioriteit van het voorzitterschap, namelijk het bereiken van een overeenkomst in Kopenhagen. Dat is ontzettend belangrijk. Er rust een grote verantwoordelijkheid op de schouders van Europa. Europa moet duidelijkheid scheppen wat de financiering betreft, zodat we kunnen tonen dat we ons deel van de mondiale verantwoordelijkheid nemen en de geëigende signalen uit kunnen zenden.

Mijnheer Daul, we onderhouden zeer intensief contact met de andere actoren. Over slechts enkele weken zullen wij topbijeenkomsten hebben met Rusland, China en de VS en dan zullen de klimaat- en energiekwesties natuurlijk prioritaire onderwerpen zijn in de besprekingen met deze landen. We hebben ook de vergaderingen van de werkgroep en de top in Barcelona over tien dagen. Daarnaast zullen de ministers van Financiën vergaderen in St. Andrews. Er zijn dus voldoende gelegenheden om dit te bespreken. Ik ben niet tevreden

met het resultaat tot dusver, maar ik blijf volstrekt optimistisch dat we in Kopenhagen toch een overeenkomst zullen kunnen bereiken. De burgers in de hele wereld verwachten dat van ons.

Ik denk ook dat het erg goed is als de EU resultaten kan voorleggen met betrekking tot de aanpak van de financiële crisis. Hoewel er nu enkele positieve signalen komen, mogen we niet vergeten dat we nieuwe toezichthouders nodig hebben, zodat we in de toekomst beter uitgerust zijn om soortgelijke crises te vermijden en op tijd te onderkennen. Daarom hoop ik dat het toezichtstelsel en het met macroprudentieel toezicht belast orgaan zo snel mogelijk opgericht kunnen worden.

De institutionele kwesties zijn ontzettend belangrijk. Het is belangrijk dat de Europese Unie besluiten kan nemen op een democratische en effectieve manier. Het Verdrag van Lissabon is in dat opzicht een belangrijk instrument. Tezelfdertijd kan de Europese Unie nooit het vertrouwen van de burgers winnen als ze geen oplossingen vindt voor concrete vraagstukken. De mensen in de hele wereld, en zeker ook in de Europese Unie, maken zich zorgen over de aanpak van de economische crisis en van milieukwesties. Als we op de top en later dit najaar vooruitgang en resultaten kunnen boeken, denk ik dat we daarmee een erg goede basis leggen voor meer legitimiteit van en vertrouwen in de Europese instellingen.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik ben van mening dat de voorzitter van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten), Joseph Daul, en mevrouw Harms enkele heel belangrijke vragen hebben gesteld.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat Kopenhagen een succes wordt, vooral wanneer andere partners zich niet dezelfde inspanning getroosten? Er doen zich moeilijkheden voor omdat sommige ontwikkelde landen duidelijk geen concrete verbintenissen willen aangaan om de emissies te verlagen. De grootste economieën van de ontwikkelingslanden zijn ook niet bereid om hun nationale mitigatieplannen op te nemen in de alomvattende overeenkomst en er is momenteel geen geloofwaardig financieel plan.

Wat kan men doen in zo'n geval?

Om te beginnen vind ik niet dat Europa op dit moment zijn ambities moet terugschroeven. Dan zouden we de negatieve krachten een excuus geven om geen inspanningen te doen. Daarom is het aan ons om de ambitie hoog te houden en blijf te geven van leiderschap. Tegelijkertijd moeten wij echter zeggen – en hiermee richt ik mij concreet tot de heer Daul – dat ons aanbod, met name ons financieel aanbod, gebonden is aan voorwaarden. Wij zijn bereid om hulp te bieden aan de landen die oprechte inspanningen doen om de emissies te verlagen. Het is dus belangrijk om een voorwaardelijk aanbod te doen op financieel gebied, maar het zou verkeerd zijn om onze ambitie terug te schroeven.

Ik ben van mening dat Kopenhagen nog altijd een succes kan worden. Er zijn ook positieve aspecten. De Verenigde Staten nemen opnieuw deel aan de onderhandelingen. Herinnert u zich nog dat de Verenigde Staten enkele jaren geleden niet echt bijdroegen aan het proces? Nu is dit land echter betrokken bij de onderhandelingen. We mogen ook niet vergeten dat Australië en Japan ambitieuze doelstellingen hebben aangekondigd. Deze zijn nog niet bindend vastgelegd, maar de politieke wil is er. Zelfs China, Mexico, Brazilië en Zuid-Korea hebben ambitieuze nationale plannen aangekondigd, maar ze hebben op dit moment nog niet ingestemd met de opnemings ervan in een allesomvattende overeenkomst.

Laat ons daarom deze positieve aspecten benadrukken en deze dynamiek tot stand brengen. Ik hoop dat de Europese Raad eind deze maand geen koren op de molen zal doen van de sceptici en onheilsprofeten, die nu al zeggen dat er een plan B nodig is. Ik heb het al eens gezegd: er kan geen plan B zijn, want er is geen planeet B. Wat wij moeten doen, is ons concentreren. We mogen deze historische kans die Kopenhagen ons biedt, niet missen.

(EN) Als laatste punt wil ik mijn verbazing uitspreken. Ik had nooit verwacht dat een Brits lid van dit Parlement vraagtekens zou zetten bij de geweldige instelling die het Britse parlement is. Een van de grootste bijdragen van Groot-Brittannië aan de beschaving was en is het Britse parlement.

(Applaus)

Laten we duidelijk zijn. De Britse regering heeft onderhandeld over het Verdrag. De Britse regering heeft het Verdrag ondertekend. Het parlement van Groot-Brittannië – het Lagerhuis en het Hogerhuis – heeft het Verdrag goedgekeurd. Hare Majesteit de koningin heeft het Verdrag ondertekend. De ratificatie-instrumenten van het Verenigd Koninkrijk zijn neergelegd in Rome.

Het Verenigd Koninkrijk heeft dus het Verdrag van Lissabon geratificeerd en ik hoop dat iedereen – in het bijzonder de Britse leden – het Britse democratisch bestel respecteert.

(Applaus)

Othmar Karas (PPE). - *(DE)* Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de heer Farage gaat nu weg. Ik hoop dat er niemand in dit Parlement is die haat voelt voor hetgeen hij ons heeft aangewreven. Haat is in tegenspraak met de Europese geest, en egoïsme, protectionisme en nationalisme zijn de grootste vijanden van de gemeenschap van de Europese Unie.

Ten tweede hoop ik dat er niemand in dit Parlement is die de parlementaire democratie uitspeelt tegen de burgers en die een scheidslijn ziet tussen ons en onze taak als vertegenwoordiger van die burgers, zoals hij ons heeft aangewreven.

Wij allen hebben gezien hoe de vonken eraf vlogen in de aanloop naar de top en wij hopen op een beslissend, bevrijdend oordeel van het constitutionele hof. Wij verwachten dat de Raad zich kwijt van zijn verantwoordelijkheid voor Europa, dat hij zich niet laat gijzelen door één persoon en de noodzakelijke beslissingen neemt over de personen, de instellingen, het tijdspad, de inhoud en de financiën.

Ik doe echter tevens een beroep op de regeringen om bij de selectie en voordracht van de commissarissen niet te zoeken naar de kleinste gemene noemer maar naar de beste oplossing vinden voor de Gemeenschap, waarvan wij allen deel uitmaken. Ik doe een beroep op de regeringen om niet de gebruikelijke oude partijpolitieke spelletjes te spelen bij de selectie van de commissarissen maar de gemeenschappelijke Europese verantwoordelijkheid tot speerpunt te maken van die selectie. Ik doe een beroep op de Commissievoorzitter om een ambitieus eisenpakket op te stellen voor de commissarissen en de lidstaten.

Mijn tweede opmerking heeft betrekking op het toezicht op de financiële markten. Ik juich de voorstellen voor macrotoezicht toe, maar deze gaan bij lange na niet ver genoeg. Wij hebben tevens microtoezicht nodig, en naar mijn mening vormt het voorstel van de Commissie de kleinste gemene noemer, het minimum. Wij moeten verder gaan. Wij moeten een toezichtsorgaan voor de Europese financiële markten oprichten dat bevoegd is de noodzakelijke maatregelen te nemen, naar voorbeeld van de Europese Centrale Bank.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Jo Leinen (S&D). - *(DE)* Mijnheer de Voorzitter, de eis van Václav Klaus dat het Handvest van de grondrechten wordt aangevuld, is zowel willekeurig als overbodig. Wij kunnen ons echter gemakkelijk hiertegen verzetten omdat het Handvest slechts betrekking heeft op EU-wetgeving en slechts geldt voor de toekomst. Daarom moet de Raad indien nodig een politieke verklaring afleggen. De ratificatie van het Verdrag, waarop wij negen jaar lang hebben gewacht, zou dan haar beslag moeten krijgen.

De Europese Raad moet de noodzakelijke voorbereidingen treffen maar geen voorbarige conclusies trekken. Dit geldt tevens ten aanzien van de Europese dienst voor extern optreden. De hoge vertegenwoordiger, en niet de bureaucratie van de Raad, heeft de verantwoordelijkheid een concept voor te stellen voor deze Dienst. Daarom verzoek ik het voorzitterschap ervoor te zorgen dat deze Dienst niet als het ware aan de zijkant komt te staan maar opgenomen kan worden in het communautair bestel, zoals de heer Barroso heeft gezegd.

Welnu, dit Verdrag levert de rechtsgrondslag voor een gemeenschappelijk energiebeleid en voor een gemeenschappelijk beleid ter bescherming van het klimaat. Ik kan slechts hopen dat de mist voor Kopenhagen optrekt omdat wij deze kwesties niet open mogen laten tot aan de conferentie. De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid heeft duidelijke eisen gesteld, ook ten aanzien van de financiering. Ik hoop dat de top volgende week overeenstemming zal bereiken over een financieringsconcept. Bovendien hebben wij een interne lastenverdeling binnen de EU nodig. Duitsland en andere landen moeten concessies doen omdat wij een eerlijke deal nodig hebben, zowel binnen de EU als tussen de EU en de ontwikkelingslanden op de hele wereld.

Marielle De Sarnez (ALDE). - *(FR)* Mijnheer de Voorzitter, ik zou drie kwesties willen aankaarten.

Ten eerste de kwestie van de klimaatverandering. Het is voor iedereen duidelijk dat de Europese Unie een bijzondere verantwoordelijkheid heeft en in Kopenhagen de landen van de wereld over de streep moet trekken. Om dat te bereiken moeten we veeleisend zijn en ambitieuze doelstellingen hebben, maar we moeten ook erkennen dat we de ontwikkelingslanden iets verschuldigd zijn. Ieder land moet instemmen met een gepaste financiële inspanning. Als we geen blijk kunnen geven van solidariteit, zal het niet functioneren.

Ten tweede de migratiekwestie. Het is vanzelfsprekend goed om de werking van Frontex te verbeteren, maar als we de landen van Zuid-Europa echt willen helpen, moeten we werk maken van de harmonisering van het asielrecht, de Overeenkomst van Dublin herzien en vooral eindelijk een echt immigratiebeleid uitwerken. Dat is naar mijn mening de enige manier om het probleem op een serene en verantwoordelijke manier aan te pakken.

De derde kwestie betreft ten slotte het buitenlandse beleid. De Raad wil vooruitgang boeken bij de Dienst voor extern optreden. Des te beter! We zullen waarschijnlijk een hoge vertegenwoordiger krijgen. Des te beter! Maar het zou nog beter zijn als we zouden spreken met één stem, althans wanneer het gaat om conflicten die de hele wereld beroeren. Ik denk daarbij met name aan Afghanistan, waar nagenoeg evenveel Europese als Amerikaanse soldaten ingezet zijn.

Op 3 november eerstkomende vindt er een EU/VS-top plaats. Er rust een bijzondere verantwoordelijkheid op de Europeanen. Ze moeten een strategie voorstellen die niet louter militair is. Als wij het niet doen, doet niemand het.

Gerald Häfner (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het Verdrag van Lissabon heeft de eindsprint ingezet, en nu moeten we de blik op de toekomst gericht houden. We moeten Europa socialer maken, we moeten Europa milieuvriendelijker maken en we moeten Europa democratischer maken. Met name op die gebieden hebben we een flinke achterstand.

Ik wil een Europa waar de burgers niet slechts passieve toeschouwers zijn, een Europa waar de burgers zichzelf niet zien als een voorwerp maar als het onderwerp van deze Europese Gemeenschap. Ik wil een Europa dat door de bevolking als een Europa van de burgers wordt aanvoeld, en zover zijn we nog lang niet.

Het Verdrag van Lissabon heeft, zoals ik al zei, de eindsprint ingezet, maar juist dan neemt onsportief gedrag vaak sterk toe.

Ik heb er absoluut geen begrip voor dat we nu kort voor de afsluiting van de ratificatie al moeten vaststellen dat er ernstige schendingen zijn van de Europese geest en het Europese recht. We stellen helaas vast dat de president van één Europees land probeert om zijn volk, zijn land en heel Europa te gijzelen. Nu zegt hij plotseling dat hij niet wil dat het Handvest van de grondrechten in zijn land wordt toegepast. En als klopt wat ik gisteren heb gehoord, is hem dat ook al min of meer toegezegd. Dat zou werkelijk ongehoord zijn, en ik zou blij zijn indien dit kon worden rechtgezet. Ik hoop dat iemand mij in alle duidelijkheid kan bevestigen dat een dergelijke toezegging niet kan worden gedaan. Anders zouden we terugvallen in de middeleeuwen, toen er willekeur heerste, toen absolute heersers het voor het zeggen hadden en in een land slechts die wetten konden gelden die de vorst toeliet. Wij leven echter niet in de middeleeuwen, we leven in het Europa van vandaag, en dat is een rechtsgemeenschap, een democratie.

Het Tsjechische parlement en de senaat hebben tenslotte al ingestemd met dit Verdrag, zonder dergelijke eisen te stellen. Daar hadden ze natuurlijk goede redenen voor: ze wilden dat het Handvest van de grondrechten in Tsjechië zou gelden. Dat is het hart van dit Verdrag, en we mogen niet toelaten dat het hart zomaar uit het Verdrag wordt gerukt!

De grondrechten zijn toch juist de onvervreembare rechten van alle burgers? Daaraan mag niet voor sommigen worden getornd. Europa is een rechtsgemeenschap, een democratie, en geen bazaar. Dat betekent dat we het Handvest van de grondrechten moeten beschermen tegen dergelijke macabere deeltjes, en dat we zeker niet mogen toelaten dat het wordt gerelativeerd of ter discussie wordt gesteld. Het mag geen gewoonte worden om over dergelijke dingen te onderhandelen en van Europa een bazaar te maken.

Wat hier gebeurt, bewijst wel hoe belangrijk het is om de democratie in Europa te verdedigen.

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, mevrouw de commissaris, dames en heren. Ik zou graag willen reageren op de laatste spreker. Ook mij lijkt het duidelijk dat de aanstaande Europese Raad in het teken van de institutionele vraagstukken en de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon zal staan. In de discussies over de gewenste richting van de Europese Unie dienen we elkaar met de nodige deemoed tegemoet te treden en dienen we zonder emoties respect te betonen voor de soevereine besluitvormingsmechanismen van de individuele lidstaten en hun grondwettelijke vertegenwoordigers.

Maar laat ik nu terugkeren tot het onderwerp. Ik vind de macroregionale strategieën persoonlijk een minstens even belangrijk agendapunt voor de aanstaande Raad. In het vorige Parlement hadden we reeds afgesproken

dat de regio van de Baltische Zee zich goed leent voor een pilootproject ter uitvoering van de interne EU-strategie voor macroregio's. Het doet mij dan ook deugd dat de Europese Raad dit besluit naar de allergrootste waarschijnlijkheid bevestigen zal.

Verder denk ik dat de tijd nu rijp is om te beginnen na te denken over de vraag hoe we deze pilootstrategie ook elders kunnen toepassen. Als we met dit in het achterhoofd naar de kaart van de Europese Unie kijken, dan zien we dat de allergrootste verschillen op economisch, sociaal en cultureel vlak nog altijd te vinden zijn op de grenzen tussen het voormalige communistische Oostblok en de West-Europese kapitalistische landen. Die verschillen zijn ook hier in het Parlement zichtbaar. Twintig jaar na de val van de Berlijnse muur spreken we nog altijd van nieuwe en oude lidstaten. Twintig jaar na de fluwelen revolutie bestaan er nog altijd uitzonderingen op het vrije verkeer van personen in de vorm van tijdelijke regelingen voor het vrije verkeer van werknemers, allemaal barrières die hoognodig stelselmatig geslecht dienen te worden ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de verklaringen van de Raad en de Commissie over de komende Europese Raad duiden op een verscherping van het volksvijandige beleid dat wordt gevoerd door de Europese Unie en de regeringen van de lidstaten. Opnieuw wordt op genadeloze wijze de aanval ingezet op de arbeiders en de volksklasse. Het hoofddoel van de Europese Unie en de regeringen van de lidstaten – ongeacht of dit centrumrechtse of centrumlinkse regeringen zijn – is ervoor te zorgen dat de monopolies winstgevend blijven en de lasten van de kapitalistische economische crisis worden afgewenteld op de schouders van de werknemers en de volksklasse in heel de Europese Unie.

Na honderden miljarden euro in de monopolistische mammoetbedrijven te hebben gepompt – waarbij een nieuwe financieringsronde niet is uitgesloten – streeft de Europese Unie in deze nieuwe fase vooral naar een snellere doorvoering van de kapitalistische herstructureringen, zoals deze waren gepland in het kader van de strategie van Lissabon. De aanval op de arbeiders heeft vooral tot doel de achturige werkdag en de collectieve arbeidsovereenkomsten af te schaffen, flexizekerheid algemeen toe te passen, tijdelijke, soepele en slecht betaalde banen in te voeren en lokale werkgelegenheidspacten en stages te bevorderen. De openbare socialezekerheidsstelsels, de openbare gezondheidszorg, de sociale voorzieningen en het onderwijs worden op het procrustusbed gelegd. Enerzijds worden deze ingrijpend veranderd, ten nadele van de werknemers, en anderzijds wordt de deur open gezet voor de monopolistische concerns opdat zij kunnen profiteren van deze goudmijntjes voor het kapitaal. Tegelijkertijd worden mensen massaal ontslagen – niet minder dan vijfenhalf miljoen mensen hebben alleen al in het afgelopen jaar hun baan verloren – en zijn door de werkgeversterreur en de arbeidsintensivering middeleeuwse omstandigheden ontstaan op de werkplek. Een typisch voorbeeld is de permanente misdaad tegen de werknemers van France Telecom waar vijftientwintig werknemers de dood vonden ten gevolge van de onaanvaardbare arbeidsomstandigheden en de arbeidsintensivering.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het grote probleem voor de lidstaten is, zoals de heer Bisky eerder al zei, de crisis op het gebied van werkgelegenheid. De werkloosheid onder jongeren is in Frankrijk 24 procent, in Italië 25 procent en in Spanje 39 procent.

Toch kunnen we erop rekenen dat de bijeenkomst van de Europese Raad geheel en al in het teken zal staan van kolossaal triomfalisme met betrekking tot massale werkloosheid. Dit triomfalisme is ongepast en onsmakelijk, maar het zal heersen omdat de elite aanneemt dat ze het Verdrag van Lissabon binnen heeft.

Alle stappen in de richting van uw Europese superstaat zijn stiekem of door middel van manipulatie gezet, en in het geval van het Verdrag van Lissabon was de manipulatie zo schaamteloos en zo overduidelijk dat het Verdrag geen democratische legitimiteit heeft. Dat zal gevolgen hebben. Ik citeer: 'Nu luiden ze de klokken; heel spoedig zullen ze de handen wringen.'

Csanád Szegedi (NI). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mevrouw de fungerend voorzitter, elk debat over de ondertekening van het Verdrag van Lissabon is zinloos zolang we niet samen hebben vastgesteld wat onze meest fundamentele waarden zijn. Staat u mij toe een paar voorbeelden te noemen in verband met de grootste rechteloze minderheid in Europa, de Hongaren die in het Karpatenbekken buiten de eigen landsgrenzen wonen. Weet u bijvoorbeeld dat in een EU-lidstaat de territoriale zelfbeschikking van twee miljoen Europese Hongaren nog altijd niet op de agenda staat, ofschoon we allen weten dat territoriale autonomie een Europese rechtsinstelling is?

Weet u dat in ditzelfde land, Roemenië, tienduizenden Hongaarse Csángó's tot de dag van vandaag niet mogen bidden of onderwijs volgen in hun eigen taal. En dan hebben we de kwestie van Slowakije, een staat

die nog jonger is dan ik en die een taalwet heeft die we met recht de schande van Europa kunnen noemen. Het toppunt is wel dat er laaghartige politici zijn die de mensonterende Beneš-decreten als basis voor onderhandelingen gebruiken. In wat voor dictatoriaal, racistisch Europa leven wij, waar de Beneš-decreten als basis voor onderhandelingen kunnen worden gezien? We hebben er genoeg van dat dictaturen aan ons worden opgedrongen onder het mom van democratie.

Wij, politici van de partij Jobbik, willen graag in een Europa leven zonder Beneš-decreten, zonder Slowaakse taalwet en zonder Verdrag van Lissabon, in een Europa waar geen enkele Hongaar wordt vervolgd vanwege zijn afkomst of taal. Van de heer Swoboda zou ik graag het volgende willen weten: als hij zegt dat de Beneš-decreten niet van kracht zijn, wanneer hebben de gedupeerden hun schadevergoeding dan ontvangen?

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Er zijn hier bepaalde sprekers in het Parlement die ongeacht het specifieke thema dat ter discussie staat, altijd op hetzelfde onderwerp terugkomen, en niet altijd op een manier die gepast is.

De eerste prioriteit voor de bijeenkomst van de Europese Raad moet uiteraard zijn om een oplossing te vinden waarmee de Tsjechische Republiek de procedures inzake de ratificatie van het Verdrag van Lissabon kan afronden. Deze oplossing zal echter wel eerlijk ten opzichte van de overige lidstaten moeten zijn.

Tegelijkertijd moeten we wel oog houden voor de huidige economische crisis, waar wij nog altijd middenin zitten en waarvoor wij ook directe oplossingen moeten zien te vinden. De economische en financiële crisis heeft samen met de speciale financiële maatregelen die het afgelopen jaar zijn genomen, op alarmerende wijze de overheidsfinanciën van de lidstaten van de Europese Unie gedestabiliseerd. Tot op heden weet de Commissie van zeventien van de zevententwintig lidstaten dat zij een buitensporig tekort hebben. Naar schatting zullen nog drie andere lidstaten zich snel in dit gezelschap voegen.

Ongeacht hun economische kracht hebben de lidstaten de cijfers waartoe ze zich verplicht hadden, overschreden, aangezien de crisis heeft gezorgd voor een scherpe daling van de begrotingsinkomsten en -groei, afgezien van de reeds geplande publieke uitgaven. Feitelijk zijn er heldere voorwaarden voor economisch herstel in de nabije toekomst, en daarom kunnen wij het debat beginnen over hoe wij de financiële prikkels op sommige vlakken kunnen reduceren.

Wij moeten echter rekening houden met de specifieke situatie van elke lidstaat afzonderlijk, en de Europese instellingen moeten erkennen dat wij nog niet zover zijn dat wij de overheidssteun voor alle economische sectoren volledig kunnen laten varen. De lidstaten moeten een herstelstrategie en passende instrumenten ter ondersteuning hiervan overeenkomen. Daaronder valt ook de intensivering van de structurele hervormingen die op de middellange termijn het begrotingstekort kunnen verminderen en op natuurlijke wijze kunnen bijdragen aan economisch herstel.

Als de periode volgend op het herstel niet goed door de lidstaten wordt beheerd, kan dit de interne markt van de Europese Unie destabiliseren. Daarom moet een besluit ter ondersteuning en goedkeuring van voortdurende publieke steun uitgaan van de specifieke omstandigheden in elk land afzonderlijk.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het met de heer Marinescu eens dat er op de komende Raad voor twee zaken een oplossing moet worden gevonden. De ene is de voltooiing van de ratificatie van het Verdrag van Lissabon en de andere de nieuwe maatregelen tegen de economische en financiële crisis. Wij maken nu de ernstigste crisis in de economische geschiedenis van Europa mee. Deze crisis betekent dat de kansen, inkomens, pensioenen en banen van de mensen radicaal zullen veranderen, en wij moeten dat beseffen.

De Europese Unie begon zeer goed met haar herstel. Daarvoor moeten wij de Commissie bedanken. De Commissie en de Europese Centrale Bank handelden zelfs zo snel dat de Verenigde Staten het Europese voorbeeld volgde. Daarna begon alles vreemd genoeg tot stilstand te komen en werd beweerd dat de crisis voorbij was. De crisis ligt in feite echter voor ons, want boven de Europese Unie hangt een guillotine met vier messen: toenemende werkloosheid, nationale economieën met schulden, vergrijzing en de enorme structurele veranderingen in de houtindustrie, auto-industrie enzovoort.

In feite is het enige goede van deze economische crisis dat beleid vereist is om de problemen op te lossen. Wat de nieuwe financiële architectuur betreft is de Commissie nogal ambitieus. Hopelijk biedt de werkgroep van het Parlement voor de financiële crisis nieuwe perspectieven. Het doel moet regulering van de financiële markten zijn. Overregulering mag echter geen belemmering vormen voor groei en werkgelegenheid.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, mevrouw de vicevoorzitter van de Commissie, ik zou me eerst willen richten tot de fungerend voorzitter van de Raad. U had misschien liever twee weken de tijd gehad voor de top van volgende week, en niet slechts twee dagen, omdat er zoveel onderwerpen moeten worden besproken. Deze onderwerpen zijn werkelijk belangrijk voor de burgers van Europa. Hoe kunnen we de economische crisis overwinnen? Hoe kunnen we meer werkgelegenheid creëren? Wat kunnen we doen tegen de klimaatverandering, en natuurlijk ook in Afghanistan? Dit zijn geen nieuwe onderwerpen, maar het is wel nieuw dat de hele discussie deze keer kan worden gevoerd op basis van het nieuwe verdrag dat we krijgen, waardoor de EU werkelijk slagvaardiger zal worden.

Dat is een heugelijk vooruitzicht, en daarom moet u spijkers met koppen slaan. U moet een gezamenlijke structuur creëren voor het toezicht op de Europese financiële markten. U moet een gezamenlijk buitenlands beleid uitwerken en ook de top in Kopenhagen voorbereiden. Bovendien moet u snel en duidelijk zeggen hoe de EU in de toekomst moet worden geleid, hoe we onze energie op de buitenwereld kunnen richten. We moeten minder navelstaren, en meer successen boeken voor de Europese Unie. Daarom wens ik u het allerbeste, veel geluk en veel vasthoudendheid.

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil u erop wijzen dat ik mijn toespraak niet in het Catalaans kan doen, dat weliswaar de taal is van meer dan tien miljoen Europese burgers maar nog steeds geen officiële taal is. Daarom spreek ik vandaag in het Italiaans.

Onlangs heeft de Finse regering erkend dat alle burgers recht hebben op breedbandinternet als universele dienst. Deze dienst is namelijk een factor van economische ontwikkeling, sociale rechtvaardigheid en territoriaal evenwicht, omdat ze toegang biedt tot informatie en zodoende de digitale kloof voorkomt. Tevens is breedbandinternet tegen een redelijke prijs van fundamenteel belang voor de opbouw van een kenniseconomie, zoals is vastgesteld in de doelstellingen van Lissabon.

Zal de Europese Raad tijdens zijn volgende bijeenkomst maatregelen aannemen waarmee de hele Europese Unie ook in dit opzicht een voorbeeld kan zijn voor de rest van wereld?

Martin Callanan (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er zullen op de bijeenkomst van de Europese Raad veel belangrijke kwesties worden besproken, maar de toekomst van het Verdrag van Lissabon is volgens mij één van de belangrijkste daarvan.

Veel sprekers hebben in dit debat, schijnbaar zonder enige ironie, gezegd dat het Verdrag van Lissabon zou leiden tot meer democratie en tot meer rekenschap en verantwoording in de Europese instellingen. Daarbij vergeten ze echter dat ze willens en wetens het standpunt hebben ingenomen dat er bij de totstandkoming van het Verdrag zelf geen sprake van democratie of rekenschap en verantwoording hoefde te zijn. De regeringsleiders hebben samengezworen om referenda over het Verdrag te voorkomen, uit angst dat de mensen het zouden wagen om daadwerkelijk te zeggen dat ze dit Verdrag niet wilden.

Ik heb met veel belangstelling geluisterd naar wat de heer Barroso zojuist heeft gezegd. Ik wil hem graag uitleggen waarom de mensen in het Verenigd Koninkrijk hier zo boos over zijn. Bij de algemene verkiezingen van 2005 in het Verenigd Koninkrijk hebben de drie belangrijkste politieke partijen zich in hun verkiezingsprogramma allemaal uitgesproken voor een referendum over de Europese Grondwet, zoals die er toen uitzag. Vervolgens is dat het Verdrag van Lissabon geworden, dat in feite hetzelfde document is. Bij de verkiezingen voor het Lagerhuis hebben toen twee van die partijen deze beloften verbroken en geweigerd een referendum te laten plaatsvinden. Dus het gaat hier om een kwestie van fundamenteel vertrouwen en rekenschap en verantwoording in de politiek. De mensen willen het referendum dat hun is beloofd. Indien dit hun niet was beloofd, zou de heer Barroso met zijn woorden gelijk hebben gehad en dan zou er sprake zijn geweest van het normale parlementaire ratificatieproces in het Verenigd Koninkrijk.

Ik heb mijn steun verleend aan de herverkiezing van de heer Barroso, maar we hebben geen behoefte aan lezingen van hem over vertrouwen en rekenschap en verantwoording in de politiek, wanneer hij tegelijkertijd steun probeert te verlenen aan degenen die de mensen het recht op een referendum willen ontnemen. Dit is kort samengevat de reden waarom de mensen in het Verenigd Koninkrijk zo veel belang hechten aan dit referendum. Ze kijken naar Ierland aan de andere kant van het water en zien dat de Ieren twee keer over dit document hebben kunnen stemmen, terwijl wij niet één keer de mogelijkheid hebben gehad om hierover te stemmen. Je kunt niet enerzijds betogen dat het zal leiden tot meer democratie en verantwoording in de EU, terwijl je tegelijkertijd de kiesgerechtigden in de EU iedere inspraak ten aanzien van dit document ontzegt.

Mario Borghesio (EFD). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil eveneens enkele opmerkingen plaatsen die met het oog op de eventuele inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon verschuldigd zijn, met name gelet op de zeer belangrijke draagwijdte van de recente uitspraak van het Duits Constitutioneel Hof over het Verdrag van Lissabon.

Ik wil met name wijzen op het gebrek aan democratische legitimiteit en wel in twee opzichten: een ontoereikende vertegenwoordiging van de landen met het grootste inwonertal in het Europees Parlement en in de andere Europese instellingen, en een gebrek aan consideratie voor de nationale volksvertegenwoordigingen wat de uitoefening van soevereine bevoegdheden op EU-niveau betreft.

Ik wil ook wijzen op een andere, in mijn ogen aanzienlijke lacune in het Verdrag van Lissabon, namelijk het feit dat de rol van de regionale parlementen stelselmatig wordt genegeerd. Waar de consideratie voor de nationale parlementen al zeer gering is, wordt met de huidige opzet van het Verdrag van Lissabon voor het subsidiariteitsbeginsel als het ware het doodvonnis getekend.

Juist omdat de uitspraak van het Duitse Constitutioneel zo gezaghebbend en gewichtig is, zou zij in dit Parlement een breed juridisch en politiek debat hebben moeten ontketen over de gevaren en risico's van het federaliseringsproces van de Europese Unie dat met dit Verdrag in gang wordt gezet.

Ik wil ook wijzen op de rechten van de staatloze naties, van Padanië tot Bretagne en van Corsica tot Valle d'Aosta. Er zijn tientallen staatloze naties die wij hier zouden moeten noemen, wel wetende dat de grondleggers een Europa der volkeren wilden bouwen, geen federaal Europa en geen Europa van de grote belangen.

VOORZITTER: GIANNI PITTELLA

Ondervoorzitter

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de illegale immigratie in de Europese Unie is in de afgelopen jaren sterk gestegen, en dat is zeer zorgwekkend. De Commissie heeft meegedeeld dat het aantal geregistreerde illegale immigranten met ongeveer 63 procent is gestegen.

In 2008 stonden er in de gegevensbank EURODAC 62 000 sets vingerafdrukken van opgepakte illegale immigranten, en dan heb ik het nog niet eens over het grote aantal niet opgepakte immigranten.

Door zijn ligging is Oostenrijk, mijn land, een bijzonder populaire bestemming, met alle rampzalige gevolgen van dien. Onlangs zijn bijvoorbeeld 58 van 64 opgepakte Koerden ondergedoken in het centrum voor eerste opvang. Ze hebben meteen asiel aangevraagd, en dat leidt dan weer tot lange procedures.

Het aantal illegale immigranten – ik herhaal, ik heb het over illegale immigranten – stijgt voortdurend, en dat is een last die de burgers van de EU op de lange termijn niet kunnen dragen. Wanneer we dit probleem niet snel oplossen mag het ons niet verbazen dat onze burgers al sceptischer staan tegenover de EU, en dat ze de moed opgeven. Daarom verzoek ik de Europese Raad om op de 29ste en de 30ste de nodige aandacht aan deze kwestie te besteden.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de vicevoorzitter van de Commissie, mevrouw de voorzitter van de Raad, beste collega's, we moeten het Verdrag van Lissabon nu snel in werking laten treden en implementeren. De institutionele debatten hebben meer dan tien jaar geduurd, en dat is genoeg. Nu moeten we met deze instrumenten eindelijk iets voor de burger kunnen doen, juist in deze tijden van economische crisis, in de strijd tegen werkloosheid en andere problemen. Er moet zo snel mogelijk een einde komen aan deze debatten.

Daarom doe ik een beroep op president Klaus om de weg vrij te maken. Het Verdrag is in alle zevenentwintig landen geratificeerd, en ook in Tsjechië heeft het constitutionele hof al twee keer ja gezegd, wat het trouwens nog een derde keer zal doen. Het is bovendien glashelder dat het Handvest van de grondrechten alleen maar geldt voor het Europese recht. De wetgeving inzake grondbezit is een zuiver nationale bevoegdheid. Het recht van de Gemeenschap kan het precommunitaire recht niet buiten werking stellen. Dat zijn drie *safeguards*, en daarom hoeft hij zich geen zorgen te maken. Wanneer men wil dat dit in een verklaring van de Europese Raad nogmaals wordt bevestigd dan moet dat maar.

In dit verband zou ik nog graag een opmerking willen maken. De toepassing van dit Verdrag moet onder andere gebaseerd zijn op de drie principes van de ontwerpgrondwet en van de grondwettelijke Conventie: efficiëntie, transparantie en democratie. In dit verband zou ik graag wat nader willen ingaan op de Europese dienst voor extern optreden, die we vanmiddag nogmaals zullen bespreken. Het streven naar efficiëntie mag

niet ten koste van de transparantie en de democratie gaan, en vooral niet ten koste van het gemeenschapsprincipe. Daarvoor moeten dus de nodige garanties worden geboden. Wij zeggen: deze dienst moet een deel van de Commissie zijn, maar ten dele ook *sui generis* – en verder valt er over van alles te praten. Daarom, mevrouw de voorzitter van de Raad, zou ik u van harte willen verzoeken om af te stappen van de plannen die binnen uw regering bestaan, en volgende week tijdens de vergadering van de Europese Raad nog geen richtsnoeren vast te leggen voor deze externe dienst. Daardoor zou er minder ruimte voor onderhandelingen over blijven. Ik zou u dus willen vragen om de definitieve besluiten hierover pas te nemen na overleg met de nieuwe hoge vertegenwoordiger, zodat we allemaal de kans krijgen om fair te onderhandelen.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – (EN) Mijnheer Brok, u heeft gezegd dat we tien jaar over het Verdrag van Lissabon hebben gedebatteerd. Is het wel eens bij u opgekomen dat u en uw collega's er in die debatten in al die tien jaar eenvoudigweg niet in zijn geslaagd om voldoende mensen te overtuigen en dat dit de reden is waarom u en uw collega's uw toevlucht hebben moeten nemen tot de schaamteloze manipulatie waarnaar ik zojuist heb verwezen om het Verdrag er door te drukken?

Elmar Brok (PPE). – (DE) Geachte collega, alle institutionele veranderingen in het Verdrag van Nice, in de ontwerpgrondwet en nu in het Verdrag van Lissabon hebben met de steun van de grote meerderheid van de bevolking en van de lidstaten plaatsgevonden. Telkens als daarvan werd afgeweken geschiedde dat altijd door individuele landen, ten dele om binnenlandse politieke redenen. Nu hebben zevenentwintig landen hun keuze gemaakt, via het parlement – en dat is geen tweederangs democratie – of door een referendum, zoals in Ierland. Daardoor bestaat er voor het Verdrag van Lissabon een overgrote meerderheid, ook in uw eigen land.

Libor Rouček (S&D). – (CS) Graag zou ik aan de vooravond van de Europese Raad enkele opmerkingen willen plaatsen bij de ratificatie van het Verdrag van Lissabon in mijn land, de Tsjechische Republiek. Het Tsjechische volk heeft bij monde van de gekozen vertegenwoordigers van beide kamers van zijn parlement duidelijk “ja” gezegd tegen het Verdrag van Lissabon. Volgens alle opiniepeilingen willen de Tsjechen dat president Klaus het Verdrag van Lissabon onverwijld ondertekent. Ook wensen zij te kunnen genieten van dezelfde mensen-, burger- en sociale rechten als de rest van Europa. Om die reden hebben ze ook ondubbelzinnig “ja” gezegd tegen Handvest van de grondrechten. President Klaus staat alom bekend om zijn langdurig verzet tegen dit Handvest en dan met name tegen het sociale deel ervan. Nu probeert hij onder het mom van de zogeheten Sudetenduitse dreiging en misbruik makend van de huidige tijdsnood, een opt-out te regelen voor de Tsjechische Republiek.

De Europese Unie zou dit spel, dit onwaardige spel, niet moeten willen meespelen. De Tsjechen zijn in overgrote meerderheid voorstander van het Handvest, met inbegrip van het sociale deel ervan. Het is verdrietig, betreurenswaardig en de positie van de Tsjechische president onwaardig om 65 jaar na beëindiging van de Tweede Wereldoorlog de Sudetenduitsers er nog weer eens bij te halen. Tijdens de oorlog en de volksverdrrijving hebben zowel de Tsjechen als de Sudetenduitsers al genoeg verschrikkingen en ellende meegemaakt. Ik ben ervan overtuigd dat de Duitsers en ook de Sudetenduitsers hun lessen geleerd hebben uit deze tragische ervaringen. Ik ben ervan overtuigd dat de Tsjechen, de Duitsers en de Sudetenduitsers willen samenleven en samen eendrachtig in vrede willen bouwen aan een nieuw, verenigd Europa.

Fiona Hall (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Zweedse voorzitterschap en de Commissie wijzen allebei op het belang van een EU-akkoord over de financiering van maatregelen tegen klimaatverandering ten behoeve van de ontwikkelingslanden. Ik ben het daarmee eens. Het voorstel van de Commissie dat op tafel ligt, trekt echter een rookgordijn op en de ontwikkelingslanden hebben groot gelijk dat te betwisten.

De heer Barroso heeft zojuist gezegd dat de koolstofmarkt in opkomende landen het grootste deel van de kosten – naar schatting 100 miljard euro per jaar – voor de mitigatie- en aanpassingsmaatregelen in verband met klimaatverandering, zal dekken.

Het is echter onzeker of de internationale koolstofmarkt een geldstroom van 38 miljard euro per jaar aan de ontwikkelingslanden zal kunnen leveren. We hebben gezien hoe instabiel de koolstofprijs in het EU-emissiehandelssysteem is geweest en hoe lang het duurt voordat er een behoorlijke koolstofmarkt van de grond komt.

Een andere grote misvatting is de veronderstelling dat ontwikkelingslanden en opkomende landen bereid zouden zijn om hun eigen energie-efficiëntiemaatregelen te financieren. Dat is een absurde gedachte. In onze eigen lidstaten worden we door een gebrek aan financieringsmechanismen weerhouden van het nemen van

energie-efficiëntiemaatregelen. Hoe kunnen we dan veronderstellen dat ontwikkelingslanden hun eigen geld kunnen vinden? We hebben extra financieringsmiddelen nodig.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag drie opmerkingen willen maken over de komende vergadering van de Raad. Ten eerste, het Ierse ja is volgens mij hoofdzakelijk ingegeven door de financiële crisis. Een jaar geleden zijn de banken tenslotte gered met belastinggeld. Nu verwachten de bankiers echter weer recordsalarissen. De EU zal er ongetwijfeld aan worden gemeten in hoeverre ze paal en perk kan stellen aan de verspilling van miljarden aan belastinggeld voor deze sector.

Ten tweede, dankzij het Verdrag van Lissabon worden er in de EU nu nieuwe topfuncties verdeeld. Het is blijkbaar van secundair belang of de kandidaten de nodige kwalificaties hebben. Het zijn namelijk meestal ex-politici die in eigen land door de kiezers aan de dijk zijn gezet, die niet herkozen zijn. En wie moet de EU nu vertegenwoordigen? De voorzitter van de Raad, de hoge vertegenwoordiger, of toch de voorzitter van de Commissie? Dat wordt een chaos.

Ten derde, mijnheer de Voorzitter, wil president Václav Klaus het Verdrag van Lissabon nu ook voor Tsjechië ondertekenen, op voorwaarde dat hij een voetnoot krijgt die bepaalt dat de Beneš-decreten geldig blijven, decreten die indruisen tegen het internationale recht en tegen de rechten van de mens. In dat geval komen er twee vormen van grondrechten: voor Duitsers - voor Sudetenduitsers - en voor de anderen. Dat mag niet gebeuren!

Jacek Saryusz-Wolski (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, nu het Verdrag van Lissabon dichterbij komt, verwachten we dat er tijdens de Europese Raad van oktober vorderingen worden gemaakt met één van de prioriteitskwesies: de Europese dienst voor extern optreden. Het Europees Parlement heeft voortdurend gevraagd om een echte gemeenschappelijke Europese diplomatie. De EDEO kan voor eenheid en consistentie in ons extern optreden zorgen, wat hard nodig is indien de Unie met één stem wil spreken en externe uitdagingen zoals energiezekerheid op een efficiënte manier tegemoet wil treden.

Wij willen gebruik maken van de gelegenheid van de oprichting van EDEO om te zeggen dat wij van de Raad verwachten dat hij rekening houdt met het deze week in de Commissie constitutionele zaken goedgekeurde standpunt van het Europees Parlement, en vooral met het volgende. Voor een sterk extern beleid moeten we het nieuwe hoofd van de Europese diplomatie gepaste instrumenten bieden, die hem of haar in staat stellen om ons buitenlands beleid te versterken. De EDEO moet op de communautaire methode gebaseerd zijn, met een duidelijke betrokkenheid van de Commissie en het Europees Parlement. Het toepassingsgebied van de bevoegdheden van de hoge vertegenwoordiger moet breed zijn, en dit moet het aan het GBVB gerelateerde beleid bevatten, zoals uitbreiding, nabuurschap, handel en ontwikkeling.

Voorwaarde voor een sterk, coherent buitenlands beleid is de democratische legitimiteit, die alleen kan worden geboden door een sterke betrokkenheid van het Europees Parlement. Deze betrokkenheid moet in twee stadia worden bekeken: ex ante raadpleging van het Parlement tijdens het proces van het opzetten van de dienst, en ex ante raadpleging van het Parlement bij het bepalen van de doelstellingen van het buitenlands beleid. Als de hoge vertegenwoordiger en de dienst er zijn, moet het Europees Parlement een sterk mandaat krijgen om een actieve rol te spelen in het nauwkeurig toezicht op het buitenlandse EU-beleid en de dienst.

In de uitvoeringsfase mogen we niet toestaan dat de op het Verdrag van Lissabon gebaseerde bepalingen van het buitenlands beleid worden afgezwakt. De democratische legitimiteit van de nieuwe dienst hangt ook af van de samenstelling ervan. Er moet rekening worden gehouden met een geografisch evenwicht van de Unie. Een eerlijke vertegenwoordiging van alle lidstaten in de EU-instellingen is een kernprincipe en de EDEO behoort hier geen uitzondering op te vormen.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, meer dan vier maanden na de verkiezing van dit Europees Parlement gaat u een Europese Raad houden op een moment van besluiteloosheid in de Europese Unie, met een nog steeds aanblijvende Commissie voor de dagelijkse aangelegenheden.

Om de Europese burgers niet helemaal tot wanhoop te drijven, zou deze Europese Raad twee boodschappen kunnen uitzenden. De eerste is dat er, één jaar na de solidariteit van alle Europese landen met betrekking tot de banken, een Europees debat op gang gebracht zal worden over de belasting op financiële transacties of over de bijdrage van de banken aan de begroting van de lidstaten, om ervoor te zorgen dat er ook solidariteit terugkomt.

Mevrouw Malmström, de voorzitter van de Commissie heeft ons gisteren namens de Europese Commissie gezegd dat hij de begroting die vandaag wordt opgesteld, zou steunen en dat er, één jaar na het herstelplan, niets nieuws meer aan zou worden toegevoegd. Gedurende het laatste jaar is de situatie op het gebied van de werkgelegenheid en de schuld echter aanzienlijk achteruitgegaan. De begroting die vandaag aan ons wordt voorgesteld, volstaat niet eens om het tweede deel van het herstelplan, dat u een jaar geleden hebt uitgewerkt, te financieren. Dit is dus het advies dat de Europese Raad moet volgen: belastingheffing op financiële transacties, solidariteit van de banken ten aanzien van de staatsbegrotingen en een echt herstelplan, zoals het een jaar geleden gestart is, hoewel we toen zeiden dat het niet ver genoeg ging.

Marian Harkin (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben allereerst blij dat ik hier mijn voormalige collega Cecilia Malmström zie, vooral gezien het overtuigende 'ja' tegen Lissabon in Ierland, gevolgd door de ondertekening door de democratisch gekozen Poolse president. Ik denk en hoop dat het door deze twee steunbetuigingen gemakkelijker voor het Zweedse voorzitterschap wordt om leiding te geven aan de volledige ratificatie van het Verdrag van Lissabon.

Wat de EU aan de huidige economische crisis doet, vinden de meeste Europese burgers echter veel belangrijker dan de details van het Verdrag van Lissabon. Dus zeg ik tegen mijn eurosceptische vrienden: 'leg je erbij neer'. Vóór de Ierse 'ja'-stem, hebben zevenentwintig miljoen EU-burgers 'ja' gestemd en vierentwintig miljoen 'nee'. Dat is democratische legitimiteit.

Laten we dus naar de echte wereld kijken. In dit verband wil ik het hebben over de Progress-microfinancieringsfaciliteit die werklozen de kans op een nieuwe start biedt en de weg naar ondernemerschap vrijmaakt. Met deze faciliteit wordt honderd miljoen euro verschaft en hiermee kan ook nog eens vijfhonderd miljoen euro aan microkredieten worden geboden. Maar ik zeg tegen de Commissie en tegen de Raad: dit is nog lang niet genoeg. Dit is echt een kans voor de EU om tegemoet te komen aan de werkelijke behoeften van de burgers, maar we hebben grotere investeringen nodig.

Wim van de Camp (PPE). - Voorzitter, het is goed dat de Europese Unie even geniet van het succes van het Ierse referendum. We moeten ook onze zegeningen tellen dat we een belangrijke stap hebben gezet in de richting van het Verdrag van Lissabon. Natuurlijk maken wij ons allemaal zorgen over de Tsjechen. We zullen met respect de uitspraak van het Hof afwachten, maar ik verzoek u vriendelijk om geduldig en wijs met de heer Klaus om te gaan. Wanneer we hem slaan zou dat wel eens contraproductief kunnen werken.

Kopenhagen en het succes van de conferentie is een bron van hoop voor Europa, maar ook voor de wereld. Duurzaamheid is een bron van technologische ontwikkeling. Belangrijke technologische ontwikkelingen in Europa, bijvoorbeeld het opslaan van CO₂, kunnen ook de economische crisis helpen tegengaan.

Dat is meteen mijn derde punt: de economische crisis. We willen een Europa van de burgers. Meer aandacht moet gaan naar de werkgelegenheid en in dat opzicht zijn de plannen van de Raad goed. Voor veel burgers echter zijn de plannen van de Raad nog erg afstandelijk en erg onbekend. Ook het financieel toezicht op de bankinstellingen is zeer belangrijk, en ik hoop dat u volgende week ook daar vorderingen kunt maken.

Tot slot, de aanpak van de asielproblematiek. De intenties van het Zweedse voorzitterschap worden door mij zeer gesteund, maar de concrete resultaten, ook in het Raadsoverleg, blijven uit. Vorige week kwam in de vergadering van de Commissie LIBE de klacht naar voren dat Commissie, Raad en Parlement nog te weinig concrete resultaten bereiken.

Gianluca Susta (S&D). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik denk dat het nu tijd is om een einde te maken aan de oneindige discussies over het Verdrag van Lissabon, zoals we die ook vandaag weer hebben gehoord.

Ik denk dat we de wil van dit Parlement, van de grote Europese landen, van de zevenentwintig en van de zesentwintig die dit Verdrag op uiteenlopende, maar wel democratische manieren hebben geratificeerd, moeten respecteren en dus ook de kritiek op het Verdrag en zijn democratische inhoud van de hand moeten wijzen. Ik vind bovendien dat de Raad van het einde van deze maand een belangrijke gelegenheid is om te wijzen op de noodzaak om na Lissabon de Europese idee en de economie nieuw leven in te blazen, en dat Europa niet moet terugdeinzen voor de belangrijke klimaatkwestie. In dat opzicht ben ik van mening dat wat we recentelijk van de fungerend voorzitter, maar ook vandaag nog hebben gehoord, niet voldoende is.

Het Europa van na Lissabon laat na de sterke inhoud van het nieuwe Verdrag uit te leggen en de taken te vervullen die zijn vastgelegd in de agenda van Lissabon. Derhalve verzoek ik de Commissie haar opdracht als initiatiefneemster van Europese wetgeving tot het uiterste toe te vervullen voor wat betreft belangrijke

economische vraagstukken, economisch herstel en het herstel van de arbeidsmarkt. Ook verzoek ik de Raad een lange lijst titels om te zetten in tastbaar beleid, zodat oplossingen worden geboden voor de economische problemen en wij – de vijfhonderd miljoen Europeanen – de grootste economische mogelijkheid van de wereld kunnen blijven, die zich klaarmaakt om een grote politieke speler op het wereldtoneel te worden.

Want dat is wat er in mijn ogen ontbreekt: een groot economisch herstelplan. Er ontbreken belangrijke zaken, zoals de heropleving van het infrastructuurbeleid met behulp van Eurobonds. Er ontbreekt een grootste Europese aanpak. Dat is wat wij verwachten van de Europese Raad aan het eind van deze maand.

Johannes Cornelis van Baalen (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de bestrijding van de economische crisis is van het allergrootste belang en dat betekent ook dat we de kleine en middelgrote bedrijven moeten helpen. We moeten gevolg geven aan de bevindingen van de commissie-Stoiber. Ik wil dan ook zowel van de Commissie als van de Raad horen of zij belang hechten aan dit proces en welke acties ze zullen ondernemen, want de bureaucratische rompslomp moet worden teruggedrongen.

Een ander punt dat ik wil aansnijden is het Protocol van Ankara. De Turkse minister van Buitenlandse Zaken heeft in een openbaar interview in Den Haag gezegd dat Turkije het Protocol van Ankara niet zal ratificeren of uitvoeren. Het gaat hier om een verklaring in een geautoriseerd interview in *de Volkskrant* van 7 oktober 2009. Hoe gaan we hierop reageren? We kunnen niet slechts nog eens een vriendelijk verzoek doen, zoals commissaris Rehn heeft gezegd in de Commissie buitenlandse zaken. De uiterste datum is 1 november. Welke actie gaan we ondernemen?

Gunnar Hökmark (PPE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, minister, commissaris, het is fijn u hier te zien. Ik zou twee dingen aan de orde willen stellen met het oog op de top van de Europese Raad. Het eerste onderwerp dat ik wil aansnijden, betreft het klimaat. Ik denk dat het belangrijk is om de onderhandelingen aan te vangen met het doel een oplossing te verkrijgen waarmee iedereen een gezamenlijke verbintenis aangaat: dat is de beste oplossing. Ik zeg dat omdat in het debat soms de indruk wordt gewekt dat het erom gaat in Europa of in een individueel land met de beste oplossing voor de dag te komen. Dat volstaat echter niet als we China, India en een lange reeks andere landen, die momenteel niet deelnemen aan het gezamenlijke engagement met betrekking tot het klimaatbeleid, niet mee aan boord krijgen. Dat betekent dat pragmatisme en resultaat op de eerste plaats moeten komen. Een dergelijke oplossing moet ook gebaseerd zijn op het feit dat alle landen bereid zijn een verbintenis aan te gaan. Het mag niet zo zijn dat de verbintenissen en het beleid in andere delen van de wereld gebaseerd zijn op meer investeringen vanuit Europa. Ze moeten gebaseerd zijn op een gezonde economie, op gezonde groei en op de gezonde ontwikkeling van nieuwe mogelijkheden – met hulp van Europa en andere rijke landen.

Mijn tweede punt gaat over de financiële markten. Het is volgens mij belangrijk om te onderstrepen dat stabiliteit op de financiële markten in de eerste plaats vereist wat wij een stabiele macro-economie noemen, met andere woorden, stabiele overheidsfinanciën. Dat betekent dat het debat over het wegwerken van de grote begrotingstekorten veel belangrijker is dan het debat over hoe individuele regels voor de financiële markten eruit moeten zien. Het is echter ook zo dat een stabiele groei, stabiele investeringen en een toenemend aantal nieuwe banen vereisten zijn voor stabiele financiële markten. Dat betekent dat wanneer we wetgeving met betrekking tot de financiële markten vaststellen, deze wetgeving beter toezicht, grensoverschrijdende maatregelen en transparantie moet inhouden, maar niet zo veel regels mogen omvatten dat investeringen en groei in andere landen plaatsvinden. Dan bedreigen wij namelijk de stabiliteit van onze eigen economie en onze eigen financiële markten.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, dankzij de positieve uitslag van het Ierse referendum wordt de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon geloofwaardiger en komt zij dichterbij dan ooit. Dat is goed nieuws omdat dit betekent dat we eindelijk instellingen zullen hebben die actie kunnen ondernemen. In de eerste plaats kunnen die ons helpen de crisis te boven te komen en de sociale dimensie daarvan aanpakken, namelijk het scheppen van arbeidsplaatsen. Afgezien daarvan zouden echter ook de klimaatverandering, energie en de regels van eerlijke handel op de agenda moeten staan.

De top biedt eveneens de mogelijkheid om de eerste, beslissende aanzet te geven tot de samenstelling van de nieuwe Commissie, en we hebben voorzitter Barroso reeds horen voorzeggen wat de selectiecriteria zullen zijn.

Ik wil graag twee belangrijke punten onderstrepen. Ten eerste ben ik als lid van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement van mening dat de Commissie een evenwichtige samenstelling moet hebben. De S&D-Fractie heeft aangegeven hoe belangrijk het is dat de hoge

vertegenwoordiger lid van deze politieke familie is, maar het staat buiten kijf dat een evenwichtige verdeling tussen mannen en vrouwen eveneens van belang is.

Ten tweede heeft mijn fractie eveneens gewezen op de verdeling van de portefeuilles en daarbij één portefeuille genoemd waar ik als advocaat die zich inzet voor vrijheid en als voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, veel belang aan hecht, en die betrekking heeft op de onderverdeling van het Directoraat-generaal justitie en binnenlandse zaken in een directoraat-generaal voor justitie en een directoraat-generaal voor veiligheid.

Dat is mijns inziens geen goede oplossing. Een goede oplossing houdt niet in dat justitie ondergeschikt wordt gemaakt aan het belang van veiligheid of dat beide aangelegenheden tegenover elkaar worden gesteld, maar betekent dat er een directoraat-generaal voor justitie en grondrechten wordt opgericht, een tweede voor binnenlandse zaken en een derde waarbij veiligheid en immigratie niet aan elkaar worden gekoppeld maar van elkaar worden gescheiden, hetgeen neerkomt op een directoraat-generaal voor veiligheid en een ander directoraat-generaal voor immigratie, asiel en vluchtelingen dat eveneens de grondrechten omvat.

Brian Crowley (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in onze debatten over deze topontmoetingen zijn, als je meer dan tien jaar terugkijkt, veel ideeën, veel gelijksoortige plannen of voorstellen te vinden van Parlementsleden, van leden van de Raad en ook van commissarissen. Als mij de laatste jaren iets duidelijk is geworden dan is het wel dat de Unie de wereld in beweging kan brengen, indien de lidstaten solidair zijn en de Unie als een eenheid optreedt met grote plannen en grote ambities. Het is nu misschien tijd voor nog grotere plannen en ambities ten aanzien van onze verdere voortgang.

Velen hebben gesproken over de gesel van de werkloosheid waardoor zo veel mensen de laatste maanden zijn getroffen, en er is gezegd dat het nu tijd is om werkelijk actie te ondernemen en het dode hout van de regelgeving te verwijderen en het dode hout van de obstakels voor bedrijven en ondernemers die deze bedrijven opzetten, weg te gooien.

Als we het hebben over solidariteit, dan gaat het volgens mij niet over grote landen tegen kleine landen. Één van mijn angsten is dat de nieuwe G-20 negatieve gevolgen zal hebben voor de kleine en middelgrote landen die in deze nieuwe markten opkomen.

Ten slotte nog iets voor de fungerend voorzitter: misschien kunt u tijdens het Zweedse voorzitterschap ook de verlenging van de termijn van het auteursrecht op de agenda voor de Raad zetten.

Tunne Kelam (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, nu het Verdrag van Lissabon op het punt staat van kracht te worden, breekt er een historisch moment voor ons aan om ons allereerst te concentreren op de gemeenschappelijke toekomst en het gemeenschappelijk welzijn van Europa. Ik ben bang dat dit niet het geschikte moment is om nationale belangen ter sprake te brengen en hiermee andere partners te irriteren.

De mondiale problemen waarmee Europa te kampen heeft, kunnen niet worden opgelost zonder efficiënte gemeenschappelijke instellingen en een efficiënt gemeenschappelijk beleid. Het Europa van vandaag heeft echter meer dan ooit behoefte aan de vooruitziende blik, de morele toewijding en de perceptie van de gemeenschappelijke Europese waarden die voor de grondleggers van Europa de inspiratiebron vormden voor het doorbreken van de vicieuze cirkel van de geschiedenis en het nationaal egoïsme. Daarom hebben we voor de vooruitgang en de geloofwaardigheid van Europa in de wereld niet zo zeer goede zakelijke leiders nodig, maar eerder echte staatslieden, sterke democratische leiders met visie en gezag om ook in Europa verandering teweeg te brengen.

Daarom hebben we een duidelijk vertrouwen in en een praktische uitvoering van de gemeenschappelijke Europese instellingen nodig. We hebben niet alleen behoefte aan een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, met een externe dienst, maar ook aan een gemeenschappelijk energiebeleid. De Europese Raad zal ook zijn goedkeuring verlenen aan de strategie voor de Oostzee. Ik wil de Commissie en het Zweedse voorzitterschap nogmaals bedanken voor het feit dat zij deze strategie hebben aangenomen. Het is nu de taak van de Raad om deze snel uit te voeren. Ik hoop dat de strategie voor de Oostzee de aandacht krijgt die zij verdient, ook van het Spaanse en Belgische voorzitterschap. Ik steun het idee van minister Malmström dat de strategie voor de Oostzee als een proefproject voor andere macroregio's in Europa kan worden gezien. Geen enkele EU-strategie zal echter serieus genomen worden zonder de benodigde middelen voor de uitvoering. Er is nog wel wat geld en wat geloofwaardigheid nodig voor de bestaande begrotingslijn.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Twee korte opmerkingen. De eerste daarvan heeft betrekking op het Verdrag van Lissabon. Ierland heeft nu "ja" gezegd en de Poolse president heeft zijn handtekening gezet; nu hopen

we dat het Tsjechische Constitutionele Hof een uitspraak doet en president Klaus zijn plicht doet: het Verdrag ondertekenen. De Raad mag niet toegeven aan chantage van de president van de Tsjechische Republiek. Het Verdrag van Lissabon is voor het beter functioneren van de Europese instellingen onmisbaar en biedt ons ook nog eens een aantal andere voordelen, vooral als het gaat om de bevoegdheden van het Europees Parlement en de rechten van de burgers. Daarom is het zo belangrijk dat het Verdrag van Lissabon spoedig in werking treedt. De Raad en de Commissie moeten president Klaus een termijn stellen en hem aansporen zich als een president van een democratisch land en lid van de Europese Unie te gedragen. Het is toch onaanvaardbaar dat de wil van één bestuurder boven die van de meerderheid gelding krijgt.

De tweede opmerking heeft betrekking op de Conferentie van Kopenhagen. Dames en heren, de wereld heeft behoefte aan een wereldwijde overeenkomst over de bestrijding van klimaatverandering. De opwarming van de aarde moet worden tegengegaan, en daarvoor hebben we zowel de geïndustrialiseerde landen als de ontwikkelingslanden nodig. Deze moeten de handen ineen slaan en een ambitieuze beslissing nemen. Kopenhagen is een geweldige gelegenheid om een catastrofe te voorkomen. Dat is wat de wetenschappers zelf zeggen. De financiële crisis gebruiken als excuus om onze ambities met betrekking tot Kopenhagen wat minder scherp te formuleren is geen aanvaardbare optie. Om de planeet te redden moeten we juist ambitieus zijn.

Gay Mitchell (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, binnen één generatie zal de bevolking van de Europese Unie ongeveer 6 procent van de wereldbevolking vormen. We zijn al bijna zover en daarom kunnen we het voorzitterschap van de Europese Raad eenvoudigweg niet iedere zes maanden blijven rouleren en voor de Unie met vijf verschillende mensen over kwesties van het buitenlands beleid spreken. Maar ook de wereldbevolking zal binnen die generatie met ongeveer twee miljard mensen zijn toegenomen. Negentig procent van die toename zal plaatsvinden in wat nu de ontwikkelingslanden zijn. Hier sterven ieder jaar elf miljoen kinderen, van wie vijf miljoen door een gebrek aan medicijnen die al ruim dertig jaar beschikbaar zijn in wat we nu het Westen noemen.

In die context is het niet alleen van belang dat we goed georganiseerd zijn met het oog op het interne bestuur in Europa, maar is het ook belangrijk dat we zijn toegerust voor dit soort situaties in de ontwikkelingslanden. Daarom pleit ik voor een sterke, onafhankelijke en aparte commissaris voor ontwikkelingshulp, die over zijn of haar eigen duidelijke begroting en bevoegdheden beschikt en die via de Commissie ontwikkelingssamenwerking verantwoording aflegt aan dit Parlement.

Het is van essentieel belang dat de hoge vertegenwoordiger of minister van Buitenlandse Zaken, hoe je deze persoon ook wilt noemen, veel op zijn of haar bord zal hebben, veel te doen heeft, maar er is één kwestie die onze speciale aandacht verdient en moet verdienen. Ik wil niet alleen sterk bepleiten dat we een commissaris voor ontwikkelingssamenwerking houden, maar ook dat deze portefeuille wordt gegeven aan iemand die tegen deze taak is opgewassen en die er zeker voor zal zorgen dat deze mensen, onze bureaus die een korte reis van de Europese Unie verwijderd zijn, met respect worden behandeld. Dat is niet alleen in hun belang, maar ook in ons eigen belang.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Het belangrijkste punt voor de aanstaande bijeenkomst van de Raad is de voltooiing van de ratificatie van het Verdrag van Lissabon, zodat het Verdrag eindelijk tot leven kan worden gewekt.

Het proces dat is ingeluid met het Verdrag van Lissabon zal de Unie zowel intern als in mondiaal opzicht versterken. De versterking van de positie van de Unie hangt nauw samen met de versterking van de samenwerking op het vlak van de huidige derde pijler. De Unie zal opener, effectiever en democratischer worden. De voornaamste uitdaging en prioriteit is ervoor te zorgen dat zowel de grondrechten en de fundamentele vrijheden als de integriteit en veiligheid van Europa veilig worden gesteld. De manier waarop wij deze doelstellingen kunnen bereiken is ervoor te zorgen dat de bestaande wetten en instrumenten met betrekking tot de bescherming van de mensenrechten en de burgerlijke vrijheden volledig worden ondersteund, effectief worden uitgevoerd en voldoende worden gerespecteerd.

In het Stockholm-programma wordt de handhaving van deze rechten, met name op het vlak van justitie en veiligheid, benadrukt. Wij moeten voorrang geven aan mechanismen die de toegang van de burger tot de rechter bevorderen, zodat diens rechten en rechtmatige belangen kunnen worden gehandhaafd in de gehele Unie. Ook moet het onze strategie zijn om de politieke samenwerking en de ordehandhaving te verbeteren en de veiligheid in Europa te vergroten. Er moet een interne veiligheidsstrategie worden ontwikkeld met het oog op de bestrijding van het toenemende extremisme in de lidstaten, zodat de spanningen worden weggenomen, die worden opgewekt door onverantwoordelijke politici. Wij moeten zorgen voor concrete

oplossingen voor gevoelige vraagstukken zoals immigratie, het asielbeleid of de kwestie van de Roma en overige nationale minderheden, en wij zullen dat zodanig moeten doen dat deze zaken niet langer kunnen worden uitgebuit door rechtse extremisten.

Goed georganiseerde migratie kan ten goede komen aan alle betrokken partijen. Europa heeft behoefte aan een flexibeler immigratiebeleid, dat kan voldoen aan de behoeften van de samenleving en de arbeidsmarkt in de diverse EU-lidstaten.

Als wij echter willen zorgen voor een geloofwaardig en op de lange termijn duurzaam immigratie- en asielbeleid moeten wij zeer waakzaam zijn ten aanzien van het probleem van de illegale migratie, dat een punt van ernstige zorg vormt voor onze burgers.

Mario Mauro (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het advies dat ik de Raad met het oog op zijn aankomende werkzaamheden wil meegeven is: moed, moed en nogmaals moed. Als u gaat spreken over de benoeming van nieuwe commissarissen, over die van de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie en die de voorzitter van de Europese Raad, dus over de benoeming van de personen die samen met Commissievoorzitter Barroso en de andere commissarissen de komende tijd leiding zullen gaan geven aan de Europese politiek, dan adviseer ik u om uw keuze uitsluitend te baseren op het grootst mogelijke belang voor de Europese burgers.

Er moeten personen worden gekozen die in politiek en menselijk opzicht wat bij te zetten hebben, personen die zich hebben onderscheiden door op het algemeen belang gericht, nationaal en Europees politiek engagement. Dat moet het ook uitgangspunt zijn als we de behandeling van belangrijke thema's als klimaatverandering voortzetten, waarbij we wellicht de behoeften van de verschillende economieën en de economische crisis van naderbij moeten bekijken met ambitieuze initiatieven zoals de Eurobonds, die we ook op de agenda van de aankomende Raad moeten zetten.

Tot besluit wil ik de woorden citeren die paus Benedictus XVI enkele dagen geleden heeft uitgesproken – en ik zou graag willen dat deze voor één keer in de volgende Europese Raad ter harte werden genomen – want het zijn woorden die ons op het juiste moment herinneren aan de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van alle burgers en alle politieke vertegenwoordigers. Hij riep namelijk op om in ons samenzijn en in onze gezamenlijke zoektocht naar de waarheid op zoek te gaan naar de beslissende impuls om opnieuw iets belangrijks op te bouwen voor onszelf en de toekomstige generaties.

Vooruitgang en beschaving komen voort uit onze eenheid. Europa was roemrijk toen het deze aan het christelijk geloof ontleende, constituerende waarden verspreidde en tot het cultureel erfgoed en de identiteit van zijn volkeren maakte. Daarom is dit naar mijn mening duidelijk de juiste weg om de beslissende uitdaging te overwinnen die erin bestaat Europa opnieuw als wereldmacht te positioneren.

Zuzana Roithová (PPE). - (CS) Mijnheer de Voorzitter, het draait nu allemaal om het Verdrag van Lissabon. De jurisprudentie van het Tsjechisch Constitutioneel Hof is heel duidelijk en ik geloof dan ook niet dat het Hof in de komende weken tot de conclusie komt dat het Verdrag strijdig is met de Tsjechische grondwet. Ik vrees echter wel dat de president niet zomaar ophoudt obstructie te plegen. Tsjechië heeft echter geen presidentieel stelsel en de regering kan dus een bevoegdheidsklacht indienen tegen een president als Václav Klaus die al meer dan een jaar weigert een jurist tot rechter te benoemen, louter en alleen omdat hij ooit een rechtszaak tegen hem verloren heeft. Daar komt nog eens bij dat hij het vonnis van het Administratief Hooggerechtshof negeert. Niet alleen een jurist is gijzelaar van de nukken van onze president, neen, een half miljard Europese burgers zijn dat, met aanzienlijke schade tot gevolg. Midden in een crisis is er nu vertraging bij de benoeming van de nieuwe Commissie, heeft het Parlement onvoldoende bevoegdheden met betrekking tot de begroting, kunnen de nationale parlementen vooralsnog geen gele en rode kaarten uitdelen, kunnen we geen gebruikmaken van de nieuwe bevoegdheden in de strijd tegen epidemieën, energiecrises, het terrorisme en de georganiseerde misdaad, en ook al geen gebruik maken van de nieuwe beginselen op het vlak van burgerbescherming en humanitaire hulp.

Het Handvest loopt mogelijk spaak vanwege de reeds lang in onbruik zijnde Beneš-decreten. Dat is een volstrekt absurde situatie, niet alleen qua timing, maar ook omdat er geen enkele rechtsgrond voor bestaat. Er staat in artikel 345 van het Verdrag van Lissabon uitdrukkelijk geschreven dat het geen betrekking heeft op de eigendomsverhoudingen in de lidstaten. Het Handvest biedt wat eigendomsconflicten betreft geen enkele andere mogelijkheid dan de mogelijkheden die de Tsjechische Republiek nu al kent. En ook verordening 44 inzake de erkenning van gerechtelijke beslissingen leidt niet tot herstel van de eigendomsverhoudingen van 50 jaar geleden. Desondanks staan de Tsjechische media vol met verdachtmakingen. Wat is er dan eigenlijk gaande in Tsjechische republiek? Wel, de volgende presidentsverkiezingen in de Tsjechische Republiek

zijn waarschijnlijk rechtstreeks. Daarom probeert Václav Klaus met dit theater het imago te creëren van een machtig regeerder die helemaal in zijn eentje ten strijde trekt tegen de EU om de bezittingen van de Tsjechen te beschermen tegen de boze buitenlanders. Ik waardeer het ten zeerste dat de EU geen enkele druk uitoefent op de Tsjechische Republiek en ik verzoek dan ook om geduldig te wachten totdat wijzelf intern dit democratisch deficit van onze president opgelost hebben, en wel nog vóór de verkiezingen in Groot-Brittannië. Tot slot wil ik de Raad opnieuw oproepen zich aan te sluiten bij de Tsjechische Republiek in haar verzet tegen de unilaterale invoering van de visumplicht voor Tsjechische burgers door Canada en om gemeenschappelijke sancties in te voeren.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik zal mijn opmerkingen toespitsen op drie punten. Eerste punt: de economische crisis. De crisis heeft zonder enig onderscheid alle economische stelsels, sterk of minder sterk, getroffen. Als men de tienjarige ervaring met de EMU tegen het licht van de economische crisis houdt, dan ziet men hoe noodzakelijk het is om het economisch beleid sterker te europeïseren door middel van Europese regelgeving. Eveneens ziet men dan hoe noodzakelijk het is om het economisch risico te europeïseren. Vertrouwen is goed, maar controle is beter.

Punt twee: de klimaatverandering. De Europese Unie is terecht voortrekker in de mondiale milieudiplomatie. Ik ben het volledig eens met het motto van Commissievoorzitter Barroso dat er voor de Conferentie van Kopenhagen geen plan B is. De milieuschuld drukt op ons allen, zonder enig onderscheid. Ik geef steun aan het idee om een wereldklimaatbank op te richten met uit de emissieveiling afkomstige financiële middelen, teneinde steun te kunnen geven aan de inspanningen van de ontwikkelingslanden om milieuvriendelijke ontwikkelingsmodellen tot stand te brengen.

Derde punt: immigratie. Het lijkt geen twijfel dat wij sneller vorderingen moeten maken bij de totstandbrenging van een gemeenschappelijk immigratiebeleid. Het immigratievraagstuk heeft echter ook externe aspecten. Wij moeten zeer snel zorgen voor doeltreffende externe betrekkingen met derde landen, want vooral op de Zuid-Europese landen is de immigratiedruk groot. Ik wil onomwonden zeggen dat de houding van Turkije provocerend is. Tot mijn genoegen heb ik het Zweeds voorzitterschap hiervan gewag horen maken. De boodschap van de Europese Unie aan het adres van Turkije maar ook aan dat van andere landen is duidelijk, helder en doeltreffend. Dit kader maakt deel uit van het communautair acquis en iedereen moet dit respecteren.

Peter Liese (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, Cecilia Malmström en José Manuel Barroso hebben het gehad over de klimaatverandering en over de voorbereiding van Kopenhagen. Ik ben het eens met degenen die zeggen dat de Raad tot ambitieuze conclusies moet komen. Het lijkt me echter verkeerd om de industrie, die sinds 2005 onder de emissiehandel valt, altijd maar op te laten draaien voor de financiering en de vermindering.

Om de doelstellingen te bereiken en de financiering rond te krijgen moeten we de last zo snel mogelijk over meer schouders verdelen, omdat meer dan vijftig procent van de emissies tot nu toe niet onder de emissiehandel valt. Ik denk daarbij aan de luchtvaart en de zeevaart, en tot nu toe hebben de Raad en de Commissie me in dat opzicht teleurgesteld. Bij de voorbereiding van Pittsburgh zijn deze sectoren in de conclusies van de Raad niet ter sprake gekomen.

Als we van Kopenhagen een succes willen maken moeten we meteen gas geven. De Milieucommissie heeft dat op maandag gedaan, en ik zou de Raad en de Commissie willen verzoeken om daar eens goed naar te kijken.

Een tweede punt is de samenstelling van de nieuwe Commissie. Ik weet dat daar uitsluitend in een zeer formeel kader over wordt gesproken, maar de Raad zal het daar toch ook wel over hebben. Ik zou in alle bescheidenheid een voorstel willen doen: om historische redenen valt het geneesmiddelenrecht onder het Directoraat-generaal industrie en onder de commissaris voor het industriebeleid. Het geneesmiddelenrecht heeft natuurlijk alles met industriebeleid te maken, maar ook met gezondheid, en in alle lidstaten, in het Europees Parlement en zelfs in de VS wordt deze kwestie samen met het gezondheidsbeleid behandeld. Daarom is dit misschien een mooi moment om te overwegen of we dit niet kunnen veranderen. Ik zou u willen verzoeken om dit voor te leggen aan de voorzitter van de Commissie, en hem te vragen om hier eens over na te denken.

Vytautas Landsbergis (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, voorzitter Barroso heeft hier gisteren, in zijn leuke antwoord aan de heer Farage, gezegd dat in de EU de voorzitter van de Raad een echte Europeaan moet zijn. Ik weet zeker dat u beiden en vele anderen hier die mening delen. Hebben we in die functie ook iemand nodig die een echte “Gazprom-man/vrouw” is, zoals Gerhard Schröder, Paavo Lipponen etc.? Of misschien bent u van mening dat die eigenschappen goed samengaan en een goede ‘Gazprom-man/vrouw’ de beste

Europeaan is, vooral als hij of zij heeft gekozen voor vriendschappelijke betrekkingen en omkoperij. Op die manier zouden we de huidige ontwikkeling van de EU in de richting van de 'GU' – de 'Gazprom Unie' – wat sneller kunnen laten verlopen en zouden we de situatie kunnen voorkomen dat Rusland de EU totaal negeert en alleen maar bezig is om haar te verdelen. Hoe denkt u over 'Gazprom-mannen/vrouwen' voor het voorzitterschap?

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het Verdrag van Lissabon is nog niet geratificeerd en is niet meer dan het ontwerp van een politiek document. Dit betekent dat in de Europese Unie tot nader order het unanimitéitsbeginsel van toepassing is. Elk land heeft het recht om bezwaren te opperen. De president van de Tsjechische Republiek, Václav Klaus, handelt binnen het kader van de vastgestelde regels. Door de Tsjechische president onder druk te zetten, treffen we eigenlijk niet alleen hem persoonlijk, maar ook de vele miljoenen burgers uit de Europese landen die ernstige voorbehouden hebben geuit ten aanzien van dit document. Tijdens de komende Europese Raad zouden de leiders van de lidstaten van de Europese Unie diep moeten nadenken over de wenselijkheid en de gevolgen van het opzettelijk negeren van de wil van de burgers die ze vertegenwoordigen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) De Europese Raad zal worden opgeroepen de strategie voor de Oostzeeregio goed te keuren. Ik geloof dat dit een goed model is voor de toekomstige strategie van de Europese Unie voor de Donauregio.

De Donauregio omvat tien landen, waaronder zes lidstaten van de Europese Unie, en heeft een bevolking van in totaal 200 miljoen. Van deze groep mensen wonen er 75 miljoen in gebieden die direct grenzen aan de Donau. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat wij dit model ook gebruiken voor de Donaustrategie, die de komende jaren een actieplan en een actieprogramma nodig zal hebben.

Om terug te komen op het onderwerp van het programma van de Europese Raad, denk ik tevens dat het van het allergrootste belang is om op Europees niveau de financiële instrumenten goed te keuren die vereist zijn voor de ontwikkeling van een milieu-efficiënte economie. Daarbij denk ik met name aan energie-efficiëntie in gebouwen en duurzaam transport.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, mevrouw de vicevoorzitter van de Europese Commissie, mijn vraag heeft betrekking op het Verdrag van Lissabon, met name op de belofte aan de Ierse bevolking dat er één commissaris per land zou komen.

In december 2008 is er overeengekomen dat de Europese Raad de nodige juridische maatregelen zou nemen om ervoor te zorgen dat er één commissaris per land komt. Mevrouw Malmström, wat zijn deze juridische maatregelen? Gezegd wordt dat het Verdrag van Lissabon gewijzigd zal worden met het toetredingsverdrag van Kroatië. Of zijn er andere gepaste juridische maatregelen gepland? Kunt u ons deze informatie geven? Hoe wilt u het aantal Parlementsleden verhogen met 18, want met het volgende Verdrag van Lissabon moeten er 18 extra leden in het volgende Europees Parlement zetelen?

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, de nu volgende Raad zou absolute prioriteit moeten geven aan een koerswijziging: het neoliberale beleid dat de aanleiding is geweest van deze ernstige economische en sociale crisis moet worden veranderd. Deze Raad zou nu eens echt aandacht moeten gaan besteden aan het feit dat 80 miljoen burgers van de Europese Unie armoe lijden, waaronder ook 30 miljoen arbeiders, die zo weinig verdienen dat ze er niet in slagen te ontsnappen aan de armoede waartoe zij en hun gezinnen veroordeeld zijn. Deze Raad zou nu eindelijk eens besluitvaardig moeten zijn door een antwoord te formuleren op de massale werkloosheid. Het aantal werklozen blijft maar stijgen, en als er niet snel adequate maatregelen worden genomen, zouden het er volgend jaar wel eens dertig miljoen kunnen worden.

De grote uitdaging voor deze Raad bestaat er dus in te breken met het neoliberale beleid zoals dat in de strategie van Lissabon en het Stabiliteitspact is vastgelegd. Dat beleid moet worden vervangen door een programma dat gericht is op maatschappelijke ontwikkeling en vooruitgang, dat goede openbare diensten bevordert, de productie van micro, kleine en middelgrote ondernemingen steunt en werk in ere herstelt door banen met rechten te scheppen, ook voor vrouwen en jongeren.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Dames en heren, er zijn geruchten dat wordt nagedacht over de manier waarop het de Tsjechische president Klaus naar de zin kan worden gemaakt, dat wil zeggen over de manier waarop de Beneš-decreten achteraf op de een of andere manier kunnen worden ingepast in het Verdrag van Lissabon. Graag behoeft ik ons voor deze juridische uitvluchten en onzin, en wel om drie redenen. Ten eerste ben ik ervan overtuigd dat we hiermee een gevaarlijk precedent zouden scheppen, want vanaf dat moment zou elke hoogwaardigheidsbekleder kunnen denken dat hij een verdrag achteraf nog kan aanpassen, en we zien

hoe gevaarlijk dit is, want de Slowaakse regering heeft al benadrukt dat als Klaus dit mag, zij dat ook willen. Ik ben dus van mening dat dit een gevaarlijk precedent zou zijn.

Ten tweede is het verkeerd om de Ieren als voorbeeld te noemen. De Ieren vroegen om zaken die oorspronkelijk al voorkwamen in het Verdrag van Lissabon, en ze hadden moeite met dingen die er helemaal niet in stonden. Hun verzoek stuitte dus niet op juridische obstakels. Mijn derde punt: de inhoud van 13 van de 143 Beneš-decreten heeft Hongaren en Duitsers van hun rechten beroofd. Ik vind dat de Europese Unie niet mag toestaan dat er naar een dergelijk document wordt verwezen.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst voortborduren op mijn toespraak van gisteren over de voorbereidingen voor de top van Kopenhagen en het vervolgens hebben over de Ecofin-Raad van gisteren, die geen groot succes was.

Ik vroeg u naar de verantwoordelijkheid die wij als geïndustrialiseerde landen hebben om ervoor te zorgen dat de ontwikkelingslanden ons kunnen volgen in onze inspanningen om de klimaatverandering te bestrijden.

We kunnen in Kopenhagen niet doen alsof we allemaal over dezelfde capaciteiten beschikken. Dan zouden we allemaal beginnen op dezelfde plaats en uiteindelijk nergens aankomen. Als we de ontwikkelingslanden zover willen krijgen dat ze zich bij ons aansluiten, moeten we het hebben over de hulp die we hun gaan bieden en mogen we niet wachten op de afloop van de top van Kopenhagen.

Tijdens de volgende Europese Raad moeten de Zevenentwintig het absoluut eens worden over de visie van de Europese Unie op de hulp aan ontwikkelingslanden in de belangrijke context van de klimaatverandering.

Zoals ik reeds heb aangehaald, is de Ecofin-Raad, waarin de ministers van Financiën zetelen, er gisteren niet in geslaagd te komen tot een gemeenschappelijk standpunt in deze problematiek. We weten echter dat dit een kwestie van essentieel belang is. De Europese Commissie had al voorstellen ingediend en ik hoop ten eerste dat wij het voortouw kunnen nemen en onze partners kunnen overhalen tot de mondiale solidariteit die nodig is om het probleem van de klimaatverandering te overwinnen.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, met mijn vraag richt ik mij tot het fungerend voorzitterschap van de Raad. U weet dat de centrale vraag met betrekking tot de toekomstige voorzitter van de Europese Raad is of hij of zij van plan is in alle omstandigheden de voorkeur te geven aan de communautaire methode. Bent u van mening dat dit criterium een voorafgaande voorwaarde moet zijn voor de benoeming van de voorzitter van de Raad?

We zijn de laatste tijd af en toe getuige geweest van intergouvernementele onenigheid. Ik vind dat het tijd is dat we deze periode afsluiten, terugkeren naar het begin van het Europese integratieproces en trouw blijven aan hetgeen Robert Schuman en Jean Monnet hebben opgebouwd.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, we hebben het aldoor slechts over “een economische en financiële crisis” – tussen aanhalingstekens. Waarom hebben we het niet over een structurele crisis? Het is namelijk allemaal begonnen met een echte bankencrisis, ook bij de investeringsbanken. Dat is één bedrijfstak, maar later is de economie overal ter wereld in een crisis terecht gekomen.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Dames en heren, de conferentie in Kopenhagen is op til en toch hebben wij maar weinig vooruitgang geboekt sinds de conferentie van vorig jaar. Wij hadden veel meer moeten bereiken en veel vastberadener moeten optreden. Het schijnt allemaal erg moeilijk te zijn, niet alleen om de financiering rond te krijgen, maar ook om toezeggingen te doen ten aanzien van de emissiereductiedoelstellingen van de afzonderlijke landen.

De geïndustrialiseerde landen moeten in dit opzicht een veel zichtbaardere rol spelen, en wij moeten ook een helder signaal afgeven aan de Verenigde Staten. Het specifieke probleem ten aanzien van de Verenigde Staten is dat wij weten dat zij nog niet eens de noodzakelijk nationale wetgeving in december zullen hebben goedgekeurd. Ik denk dat wij duidelijk uitdrukking moeten geven aan onze verwachting dat president Obama een van zijn belangrijkste verkiezingsbeloften nakomt, namelijk dat Amerika een proactieve rol gaat spelen in de strijd tegen klimaatverandering. Evenzo moeten wij duidelijk maken dat wij van president Obama verwachten dat hij gebruikmaakt van zijn persoonlijke aanwezigheid om te zorgen dat de conferentie een succes wordt.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Mevrouw de voorzitter van de Raad, mevrouw de commissaris, collega's, ik hoef niemand te vertellen dat de Europese Raad een buitengewoon belangrijk orgaan is. Om die reden dient het zich over fundamentele kwesties te buigen. Prioriteit nummer een is te zorgen voor

werkgelegenheid opdat de mensen een fatsoenlijk leven leiden kunnen. Ik ben nogal getroffen door het groot aantal onzinnige bijdragen hier, waarin blijkt wordt gegeven van een enorm gebrek aan kennis en die alles bij elkaar een bizarre goulash vormen van stompzinnige revanchistische eisen en extreemliberale methodes. De Europese Raad dient deze geluiden ondubbelzinnig af te serveren en daarbij het duidelijke signaal af te geven dat het er nu in de allereerste plaats om gaat de industrie opnieuw op gang te brengen en iets te doen aan de kritieke situatie van de landbouwers. Indien in plaats daarvan gesneden wordt in de sociale uitgaven en banken en de allerrijksten allerlei ontheffingen gegeven worden, hoeven we - zeker als vastgehouden wordt aan de abstracte criteria van financiële stabiliteit - geen enkele positieve impuls te verwachten. Tot slot zou ik iedereen die zich wanhopig verzet heeft tegen de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon middels een referendum de boodschap willen meegeven dat zij eerst maar eens schoon schip moeten maken bij zichzelf. Als u niet in staat bent de voordelen van dit Verdrag uit te leggen aan uw eigen landgenoten, lees dan niet de les aan anderen.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag wijzen op de uitdagingen die wij het hoofd moeten bieden en overwinnen binnen de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, namelijk: het ontwikkelen van een adequaat en gemeenschappelijk migratie- en asielbeleid; doeltreffende controle van onze buitengrenzen; een doelmatig integratie- en terugkeerbeleid; een geloofwaardig en betrouwbaar Eurojust; een Europol ten dienste van de Gemeenschap, onder controle van het Europees Parlement; vooruitgang ten aanzien van de harmonisering op het gebied van civiel en strafrecht; doelmatige trans-Atlantische betrekkingen, met name met de Verenigde Staten, die gebaseerd zijn op vertrouwen en gelijkwaardigheid; een billijke oplossing voor SWIFT; een effectief beleid met betrekking tot gegevensbescherming; een betere bescherming van de euro tegen vervalsing en een actieve bevordering van het Handvest van de grondrechten.

Robert Goebbels (S&D). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag is heel eenvoudig. We hebben onlangs een nieuwe voorzitter voor de nieuwe Commissie aangewezen, maar wanneer zal deze nieuwe Commissie een feit zijn? In deze moeilijke tijden kunnen we toch niet blijven werken met een Commissie waarvan de helft van de leden zijn koffers al aan het pakken is. Europa heeft nieuwe impulsen nodig; de nieuwe Commissie moet er snel komen.

Seán Kelly (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, één van de lessen die we uit het recente referendum in Ierland kunnen trekken, is dat een goede pr-campagne veel verschil maakt. In juni 2008 hebben de Ieren tegen het Verdrag van Lissabon gestemd. Iets meer dan een jaar later hebben ze met een tweederdemeerderheid vóór gestemd. Heeft de Europese Unie in de tussentijd een veel grotere invloed op hun leven gekregen? Nee, maar de boodschap van de Europese Unie is in de tweede campagne door het 'ja'-kamp veel beter verkocht.

Voor nu het Verdrag van Lissabon van kracht wordt, is het volgens mij van belang dat er met de nieuwe bevoegdheden veel goed werk wordt verricht. De Commissie moet zich echter ook toeleggen op een behoorlijke pr-strategie om de burgers over dat goede werk te informeren. Ik vraag de Commissie daarom wat voor plannen zij op dat punt heeft, om ervoor te zorgen dat het in de toekomst bij referenda veel gemakkelijker zal zijn om een positief resultaat te behalen dan in het verleden het geval was.

Petru Constantin Luhan (PPE). - (RO) Mijnheer de Voorzitter, mijn naam is Luhan, niet Luman. Het verheugt mij zeer dat de fracties de bevordering van het ratificatieproces steunen. Als wij willen dat de Europese Unie efficiënt functioneert, hebben wij het Verdrag van Lissabon nodig en het Verdrag moet dan ook zo snel mogelijk van kracht gaan.

Op dit moment is de Tsjechische Republiek de enige lidstaat die het Verdrag nog niet heeft geratificeerd. Zoals de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-Democraten) al heeft aangegeven, roepen wij president Klaus op zijn verantwoordelijkheid te nemen en het Verdrag te ratificeren ten tijde van de Europese Raad eind oktober. Anders blijven wij vastzitten in dit institutionele debat en kunnen wij ons niet richten op de echte problemen waar de gewone burger mee te maken heeft, zoals de economische en financiële crisis, de werkloosheid en de maatschappelijke integratie. Evenmin kunnen wij dan het beeld van de Europese Unie als waarlijk mondiale speler versterken.

Ik geloof dat wij al zo lang over de voordelen van dit Verdrag hebben gesproken, dat het zinloos is dit debat nieuw leven in te blazen. Waar het nu om gaat is dat wij bij de volgende Europese Raad kunnen bevestigen dat het ratificatieproces door alle lidstaten is afgerond, zodat we verder kunnen met de volgende stap en een nieuw college van commissarissen kunnen vaststellen.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (SV) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, bedankt voor uw vragen en commentaar. We hebben het vaak over het Europa van de burgers, maar vervolgens

geven we er de interpretatie aan die in ons eigen politieke kraam te pas komt. Daar is eigenlijk niets mis mee, maar als je aan de burgers vraagt wat ze van Europa verwachten, antwoorden de burgers in alle Europese landen: “We willen in Europa samenwerking die gebaseerd is op een aantal waarden en die onze gemeenschappelijke problemen oplost: de economische crisis, de werkloosheid, de klimaatkwesties, de grensoverschrijdende criminaliteit, de migratieproblematiek, enzovoort.”

Dat is waarvoor we hier zijn. Veel van die kwesties zullen over tien dagen op de top worden besproken. Natuurlijk zullen we ze niet allemaal kunnen oplossen, maar hopelijk zullen we belangrijke stappen voorwaarts kunnen zetten en daardoor meer een Europa van de burgers kunnen creëren. We moeten die besluiten nemen op een manier die democratisch en open is en transparantie toelaat.

Onze opvattingen over het Verdrag van Lissabon kunnen verschillen. De opvatting van het Zweedse voorzitterschap en de Raad, en, naar ik meen, de meerderheid in dit Europees Parlement is dat het Verdrag van Lissabon Europa dichterbij de burgers brengt. We zullen besluiten op een effectievere en democratischere manier nemen en we zullen meer macht en meer gewicht aan de Europese Unie geven in onze wereldwijde betrekkingen. Daarom is het belangrijk dat het Verdrag van kracht wordt en ik kan u garanderen dat we ons uiterste best doen om ervoor te zorgen dat dit zo snel mogelijk gebeurt.

Er is nog geen oplossing met betrekking tot de Tsjechische president. Ik heb gehoord dat er hier wat over wordt gespeculeerd, maar er is niettemin nog geen oplossing. We voeren intensieve gesprekken met onze vrienden in Praag en we hopen dat we u zeer, zeer snel een voorstel kunnen doen om deze kwestie op te lossen. Ik wil er ook op wijzen dat we natuurlijk moeten wachten op het arrest van het Tsjechische grondwettelijk hof voor we verder kunnen gaan.

Intussen gaan de voorbereidingen voort met betrekking tot de medebeslissing van het Parlement en de Europese dienst voor extern optreden, een onderwerp dat we vanmiddag zullen behandelen. Ik zal terugkomen op vele van de verwoorde standpunten en op andere kwesties met betrekking tot het Verdrag van Lissabon. Er is een uitstekende samenwerking met uw Voorzitter, de heer Buzek, en zijn medewerkers over de manier waarop het Parlement, de Raad en de Commissie samen zullen kunnen werken als de nieuwe regels van kracht zijn.

Er is een aantal vragen gesteld met betrekking tot Afghanistan. Ja, mevrouw De Sarnez, we hopen dat we vooruitgang kunnen boeken in de discussies over een grotere Europese eensgezindheid met betrekking tot Afghanistan, op basis van de militaire aanwezigheid van de Europese Unie en van sterkere steun voor het maatschappelijk middenveld en voor de democratische staatkundige processen. Momenteel wordt intensief gediscussieerd over de manier waarop we de verkiezingen kunnen steunen die op 7 november plaats vinden. Dat is heel binnenkort. Het is moeilijk om op zulke korte tijd Europese verkiezingswaarnemers ter plaatse te krijgen, maar we zullen natuurlijk ons uiterste best doen.

Het langetermijndoel van de Europese Unie, dat onze steun geniet, bestaat erin om een gemeenschappelijk asiel- en migratiebeleid te hebben. Daar zullen we niet tegen de jaarwisseling in slagen – daarvoor moet onder andere het Verdrag van Lissabon eerst in werking treden. Ik ben het echter met u eens dat dit belangrijk is. Intussen werken we aan het programma van Stockholm en één van de onderwerpen die we in dat kader bespreken, zijn asielkwesties. Dat zijn natuurlijk erg complexe kwesties die gaan over samenwerking met derde landen, handel, bijstand en de mogelijkheid om een kader in te voeren, zodat we in Europa ook legale immigratie kunnen hebben. Ze gaan ook over solidariteit en opvangstelsels. In dat verband zal de Commissie verslag uitbrengen over de geboekte vooruitgang. Vervolgens zullen we in december verdere besluiten nemen.

Het Protocol van Ankara is belangrijk, mijnheer Van Baalen. We zeggen vaak tegen onze Turkse vrienden dat ze het Protocol van Ankara moeten ratificeren en uitvoeren. Op deze top zal deze kwestie niet worden besproken, maar we zullen de uitbreiding later dit najaar bespreken en eventueel een besluit nemen in december. Daarom zal ik zeker nog terugkomen op deze kwestie.

Wat het aantal commissarissen betreft, heeft de Europese Raad natuurlijk besloten dat elk land één commissaris moet hebben. Op basis van het huidige Verdrag zou dat in 2014 gewijzigd kunnen worden. Wanneer het Verdrag eenmaal in werking is getreden, hebben we tijd om eventuele juridische aanpassingen te bekijken die nodig zijn om te garanderen dat elk land zijn commissaris kan behouden, en we zullen dat doen. We voeren besprekingen met verschillende juridische instanties om na te gaan of er verdere aanpassingen van het Verdrag nodig zijn dan wel of het volstaat de Raad een eenparig besluit te laten nemen.

Hetzelfde geldt met betrekking tot de achttien bijkomende leden van het Europees Parlement. Zodra het Verdrag in werking treedt, zullen wij met de voorbereidingen ter zake beginnen. Een aantal landen heeft al

voorbereidingen getroffen om snel de leden in kwestie naar het Parlement te kunnen sturen. In een aantal landen is het nationale kiesstelsel wat complexer, mijnheer Audy. Daarom kan het een zekere tijd duren. Ik hoop dat de voorbereidingen zo snel mogelijk worden gestart. Ik ben erg blij dat het Europees Parlement die leden waarnemers laat zijn gedurende de tijd die nodig is om formeel Parlements lid te kunnen worden. Samen met het komende Spaanse voorzitterschap zullen we ons uiterste best doen om dat zo vlot en snel mogelijk te laten verlopen.

Tot slot wil ik u bedanken, niet alleen voor dit debat, maar ook voor de zeer sterke steun die het Parlement het voorzitterschap geeft met betrekking tot de klimaatkwestie. We zullen ons uiterste best doen om tijdens de Europese Raad besluiten te nemen over Europese financiering die gebaseerd is op de Europese bijdrage en op onze bijdrage ten aanzien van de ontwikkelingslanden, en om de internationale onderhandelingen daardoor een zeer sterk signaal en een flinke duw in de rug te geven om ze in Kopenhagen zo succesvol mogelijk te laten verlopen. Het is de ernstigste en belangrijkste taak voor onze generatie om aanzienlijke en concrete stappen te zetten in de strijd tegen de opwarming van de aarde en voor een mondiaal wetgevingskader te zorgen. Ik ben u echt dankbaar voor de steun en het engagement waar het Europees Parlement met betrekking tot deze kwestie blij van geeft.

Margot Wallström, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik u hartelijk danken voor dit levendige en interessante debat. In dit Parlement en in het debat is het gevoel van urgentie met betrekking tot de uitvoering van het Verdrag van Lissabon duidelijk voelbaar. Zoals u begrijpt, wacht de Commissie, net als het Parlement, de inwerkingtreding van dit nieuwe Verdrag vol spanning af.

We weten allemaal dat het politieke goedkeuringsproces nu in alle lidstaten is afgerond. Alle lidstaten moeten nu natuurlijk afzonderlijk het ratificatieproces voltooien, en daarbij moeten zij hun interne procedures in acht nemen, maar het is ook duidelijk dat geen enkele afzonderlijke lidstaat in een vacuüm opereert. Hun beslissingen of oponthoud van hun kant hebben gevolgen voor alle lidstaten.

We hopen natuurlijk dat Tsjechië het Verdrag zeer snel zal kunnen ondertekenen. Ik wil iedereen hier ook graag herinneren aan de loyale samenwerking die één van de principes en één van de belangrijkste kenmerken van de Europese Unie is. Ik denk dat het van cruciaal belang is dat lidstaten elkaar op het punt van de gemaakte afspraken kunnen vertrouwen.

Graag wil ik ook iets zeggen over het feit dat veel afgevaardigden een onderscheid hebben gemaakt, of een scheiding hebben aangebracht tussen de realiteit – met werkloosheid en een economische crisis – aan de ene kant en de tekst van het Verdrag van Lissabon aan de andere kant, maar het hele idee is natuurlijk dat de tekst van het Verdrag van Lissabon bestemd is om zaken in hun samenhang aan te pakken en dat we beter zullen zijn toegerust voor het nemen van effectieve besluiten over immigratie of asielbeleid, energiezekerheid etc. Dat is het hele idee en we moeten die twee met elkaar in verband brengen in plaats van ze te scheiden, maar we hopen dat we dit eeuwige debat over institutionele kwesties zeer spoedig zullen kunnen beëindigen en dat we deze nieuwe effectieve instrumenten zullen kunnen gebruiken.

De Commissie is nu bezig met de voorbereidingen voor de uitvoering van het Verdrag zodra dat in werking is getreden. Ik weet dat u vanmiddag een speciaal debat aan de dienst voor extern optreden wijdt. Dit is daarom niet het moment om een volledige discussie over dat onderwerp te voeren, maar ik denk dat we op dit punt voor een echte uitdaging staan.

Het is een uitdaging om de verschillende spelers op het gebied van de externe betrekkingen bij elkaar te brengen en het algemene doel daarvan moet diplomatieke synergie zijn. We hebben behoefte aan een zekere mate van creatief denken met inachtneming van het inter-institutionele evenwicht.

De dienst moet ook volledige verantwoording afleggen aan het Europees Parlement. Ik ben ervan overtuigd dat het opzetten van de dienst voor extern optreden kan slagen, indien de Raad, het Parlement en de Commissie nauw samenwerken. We moeten ook het feit respecteren dat het een taak van de hoge vertegenwoordiger en van de vicevoorzitter van de Commissie is om in overleg met de Commissie een voorstel te doen.

Een ander belangrijk punt is het Europees burgerinitiatief. De Commissie wil half november een groenboek hierover uitbrengen. We willen een brede raadpleging houden onder de burgers, het maatschappelijk middenveld en alle betrokkenen om zeer snel na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon de wetgevingsvoorstellen in te kunnen dienen.

De gevolgen van de economische en financiële crisis staan hoog op de agenda van de Raad. Vooral dit thema is in het debat vaak naar voren gekomen. Ik ben het eens met degenen die zeggen dat er geen reden is voor zelfgenoegzaamheid. Weliswaar beginnen de maatregelen die in reactie op de crisis zijn genomen, enige

vruchten af te werpen – de financiële markten consolideren zich en er is meer vertrouwen – maar er is nog lang geen sprake van een volledig herstel en de gevolgen van de werkloosheid zijn zeer ernstig en zullen dat ook blijven. De politieke inspanningen moeten ook gericht blijven op de ondersteuning van een actief arbeidsmarktbeleid.

De Commissie – en ik zeg dit in antwoord op enkele van de vragen die tijdens het debat zijn opgekomen – staat natuurlijk achter haar begrotingsvoorstel. We hopen dat u als Parlement met uw stemming onze ambities zult onderschrijven. Zoals voorzitter Barroso gisteren in het vragenuur heeft gezegd, is wat tot nu toe is gedaan niet voldoende.

De werkgelegenheidssituatie is van dien aard dat we allemaal meer maatregelen moeten nemen, zowel op Europees als op nationaal niveau. De werkloosheid is nu onze grootste zorg en we hopen dat we op het Europees Parlement kunnen rekenen bij onze voortdurende inspanningen op dit gebied, en ook dat druk wordt uitgeoefend op de Raad en op nationaal niveau om ons voorstel inzake vereenvoudiging van het beheer van de structurele fondsen goed te keuren, want dat zou ook zeker een bijdrage kunnen leveren.

Een ander punt dat naar voren is gebracht betreft de administratieve lasten. De Commissie zal aanstaande donderdag een zeer verstrekkende mededeling over vermindering van administratieve lasten aannemen. In die mededeling wordt vastgesteld wat tot nu toe is bereikt en wat er nog gedaan moet worden. De mededeling is mede gebaseerd op het belangrijke werk van de werkgroep-Stoiber. Het desbetreffende verslag schetst een zeer positief beeld en er ligt een voorstel voor de aanpak van vermindering van administratieve lasten op tafel. De meeste van deze voorstellen moeten helaas nog door de Raad worden behandeld en we hopen dat het Europees Parlement ons zal helpen druk uit te oefenen op de lidstaten opdat op dit gebied werkelijk vorderingen worden gemaakt.

Ik wil ook iets zeggen over het toezicht op de financiële markten, dat de afgelopen maanden natuurlijk regelmatig op de agenda van de Commissie heeft gestaan. Er moet een volledig nieuw toezichtskader op EU-niveau worden gecreëerd, en we zijn verheugd dat hierin enige voortgang is geboekt. In de Raad bestaat brede steun voor het voorstel van de Commissie inzake een Europees Comité voor systeemrisico's voor macroprudentieel toezicht. We hopen dat het Parlement hier zijn steun aan verleent. De toezichthoudende instanties moeten zich veel meer inspannen op het punt van het microprudentieel toezicht en ook hierbij rekenen we erop dat zowel de Raad als het Parlement zo snel mogelijk tot een ambitieuze en effectieve oplossing willen komen.

Ten slotte wil ik nog iets zeggen over het onderwerp dat ook bovenaan op de agenda van het Zweedse voorzitterschap staat, namelijk klimaatverandering. We zijn inderdaad nog maar enkele weken verwijderd van de conferentie in Kopenhagen. Ik denk dat meerderen onder u gewag hebben gemaakt van de centrale vraag die bepalend zal zijn voor het slagen of mislukken van de conferentie. Ik zou dat klimaatrechtvaardigheid willen noemen, omdat het gaat over de relatie tussen ontwikkelings- en ontwikkelde landen, over de wil om een geloofwaardig voorstel voor de financiering van mitigatie- en aanpassingsmaatregelen te doen en ook over onze bereidwilligheid om het voortouw te nemen.

De Commissie – en dit is de enige instantie die dit heeft gedaan – heeft een financieringsvoorstel ingediend. Dit is door velen bekritiseerd omdat het ontoereikend zou zijn. Ik weet zeker dat het ontoereikend is, maar het is een eerste stap en hopelijk brengt dit ook de anderen ertoe om inspanningen te ondernemen en iets op tafel te leggen waar we in Kopenhagen over kunnen onderhandelen. Wij zullen natuurlijk volledig actief blijven en wij zullen ons ambitieniveau niet verlagen. Integendeel, we zullen juist alle andere partijen en partners blijven aanmoedigen om zich volledig in te zetten en om de tafel te komen zitten – met inbegrip van de Verenigde Staten, voor het eerst – zodat we een antwoord kunnen bieden op alle zorgen van de burgers.

Ik kan u verzekeren dat wij niet van plan zijn om ons ambitieniveau te verlagen, maar dat we integendeel proactief zullen werken aan een goed akkoord in Kopenhagen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Gerard Batten (EFD), schriftelijk. – (EN) Er bestaan veel speculaties over Tony Blair die misschien krachtens het Verdrag van Lissabon/de Europese Grondwet benoemd zal worden tot eerste president van de Europese Unie. Bijna 38 000 mensen in heel Europa hebben een petitie tegen zijn benoeming als president ondertekend. Dat is zeer begrijpelijk. Als premier van Groot-Brittannië heeft de heer Blair zich een leugenaar en een fantast

getoond. Hij is er op mysterieuze wijze in geslaagd om met het relatief bescheiden salaris van een premier multimiljonair te worden. In het schandaal rond de onkosten van parlementsleden waar nu het Lagerhuis mee overspoeld wordt, zijn de onkostengegevens van slechts één parlements lid om onverklaarbare redenen verloren gegaan, namelijk die van de heer Blair. Ik deel de weerzin van degenen die zich tegen een presidentschap van de heer Blair keren. Maar wie zou eigenlijk een betere kandidaat kunnen zijn voor het presidentschap van deze Unie, die gebaseerd is op misleiding, leugens en corruptie? De heer Blair heeft Groot-Brittannië tot de rand van de afgrond gebracht. Hij zou dit ook met de EU kunnen doen. De EU en de heer Blair verdienen elkaar.

Ivo Belet (PPE), *schriftelijk*. – Voorzitter, we gaan ervan uit dat op de komende Europese top ook de economische crisis op de agenda zal staan, en meer bepaald de situatie bij Opel. De overname van Opel en de massale nationale staatssteun die hierbij is beloofd, is meer dan een testcase voor Europa. Het gaat over de geloofwaardigheid van de Europese Commissie: zij moet erover waken dat geen onrechtmatige staatssteun wordt toegekend. Het is onaanvaardbaar dat gezonde, rendabele fabrieken worden gesloten omdat de lidstaat waarin ze liggen, minder staatssteun kan geven dan een andere, grotere en machtiger lidstaat.

We moeten uit Opel ook lessen trekken: het is nog niet te laat om een gecoördineerde Europese strategie op poten te zetten voor de autosector. Cars21 was en is een verdienstelijk plan, maar het volstaat lang niet. Europa moet met een krachtig toekomstplan komen, dat de ontwikkeling van de duurzame, elektrische auto drastisch versnelt. Daarvoor moeten we de Europese autobouwers rond één tafel verzamelen. En we moeten ook middelen uit het 7de kaderprogramma concentreren in die richting. Het is tijd om uit het defensief te kruipen en om al die werknemers uit de grootste industrietak in Europa een positief signaal te geven.

Maria da Graça Carvalho (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Ervoor zorgen dat de in december in Kopenhagen te houden VN-Conferentie over klimaatverandering een succes wordt, is één van de belangrijkste doelstellingen van de eerstvolgende Europese Raad.

De conclusies van de Raad met betrekking tot het standpunt dat de EU op de Conferentie van Kopenhagen zal innemen, zullen bepalen of de EU met één stem kan spreken. Het is van belang dat we volharden in een ambitieuze onderhandelingspositie. De EU moet aantonen dat ze één front kan vormen en in staat is een leidersrol te vervullen, zeker als het gaat om steun aan de ontwikkelingslanden. Deze landen zullen tegen 2020 jaarlijks 100 miljard euro moeten bestemmen voor het terugdringen van hun uitstoot en voor maatregelen om zich aan de gevolgen van klimaatverandering aan te passen.

Het is van cruciaal belang dat we een structuur ontwerpen voor een systeem ter financiering van de ontwikkelingslanden, inzonderheid van de minst ontwikkelde landen. We moeten vastleggen hoeveel geld we vrijmaken en waar dat geld vandaan moet komen. Alleen op die wijze kunnen we verzekeren dat we in Kopenhagen tot een akkoord geraken.

Dat akkoord moet het mogelijk maken dat er een protocol tot vervanging van het Protocol van Kyoto op 1 januari 2013 in werking treedt. Dat zou moeten garanderen dat de uitstoot van broeikasgassen daadwerkelijk wordt teruggedrongen, zonder het concurrentievermogen van de Europese industrie ten aanzien van de rest van de wereld aan te tasten.

András Gyürk (PPE), *schriftelijk*. – (HU) Wij hopen dat uiterlijk tijdens de vergadering van de Europese Raad eind oktober de laatste obstakels uit de weg worden geruimd voor het van kracht worden van het Verdrag van Lissabon. Dit akkoord kan in allerlei opzichten de effectievere besluitvorming binnen de Europese Unie bevorderen. Daarbij wil ik één voorbeeld noemen: energiezekerheid. Het is een vooruitgang dat voor het eerst het energiebeleid een apart hoofdstuk is in een EU-verdrag. Op grond van de gebeurtenissen van de afgelopen jaren ben ik van mening dat in dit nieuwe hoofdstuk goede richtsnoeren zullen worden aangegeven voor het Europese energiebeleid. De ontwikkeling van energie-efficiëntie, subsidies voor hernieuwbare energiebronnen en de interconnectie van netwerken zijn doelstellingen die steun verdienen. Als Parlements lid uit een nieuwe lidstaat ben ik bijzonder verheugd dat ook het begrip solidariteit voorkomt in het nieuwe energiehoofdstuk. Het Verdrag van Lissabon biedt ons echter, althans wat betreft het energiebeleid, geen enkele oplossing. De opname van het nieuwe hoofdstuk is veel meer een waarschuwing: Europa moet dringend actie ondernemen om zijn afhankelijkheid te temperen en milieuaspecten tot hun recht te laten komen.

Het Verdrag van Lissabon op zich biedt geen enkele garantie; het is louter een mogelijkheid. Het is een mogelijkheid voor de lidstaten om de fundamenteën van het gemeenschappelijke energiebeleid van de EU te versterken zonder daarbij hun eigen belangen uit het oog te verliezen. De aanleg van alternatieve aanvoerroutes, de interconnectie van netwerken of het inbouwen van een beschermingsmechanisme tegen

externe acquisities is namelijk ook in de toekomst niet voor te stellen zonder de vereiste politieke vastberadenheid en samenwerking van de lidstaten.

Iosif Matula (PPE), *schriftelijk*. – (RO) Het effect van de goedkeuring door Ierland van het Verdrag van Lissabon is merkbaar op het gehele Europese continent. Het doel van het Verdrag is uiteraard vereenvoudiging van het besluitvormingsproces na de uitbreiding van de EU naar het oosten. Tegen die achtergrond is de boodschap van onze vrienden in Ierland er één van steun aan solidariteit onder Europese burgers. Ook hebben wij het nu over een van de laatste Europese Raden onder het roterende voorzitterschap van de EU. Dit feit is des te opmerkelijker omdat degenen die de belangrijkste posten voor de komende jaren gaan bezetten, nu moeten worden geselecteerd. Dit is een vraagstuk dat tot levendige debatten leidt, waarin talloze politieke gevoeligheden naar voren komen. Naar mijn mening is het onze taak zodanig met dergelijke vraagstukken om te gaan dat heldere beginselen prevaleren boven momentele gevoelens van trots. Het is onze plicht de Europese Unie consistentie, efficiëntie, een toekomst op de lange termijn en een uitgebalanceerde ontwikkeling voor alle regio's te bieden, zodat zij opgewassen is tegen de uitdagingen op het mondiale politieke toneel, of het nu gaat om de economische crisis, de klimaatverandering, onze gemeenschappelijke identiteit, enzovoort. Sterker nog, de Europese Unie zal alleen de verdiende kracht verwerven als wij op mondiaal niveau op de dezelfde golfen zitten, en als wij kunnen worden gezien als een eenheid die gezamenlijk optreedt.

(De vergadering wordt enkele minuten onderbroken)

VOORZITTER: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Ondervoorzitter

3. Stemmingen

De Voorzitter. – We gaan nu over tot de stemming.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

3.1. Vrijheid van informatie in Italië en in andere lidstaten van de Europese Unie (stemming)

– *Vóór de stemming*

Edite Estrela (S&D). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, ik doe een beroep op artikel 157, lid 1 van het Reglement en vraag het woord om iets te zeggen over amendement nr. 2, dat is ingediend door de PPE-Fractie en betrekking heeft op de gezamenlijke ontwerp-resolutie over de vrijheid van informatie in Italië en in andere lidstaten.

Dit amendement is een schande voor het Europees Parlement. Het zou, om eerlijk te wezen, niet eens besproken mogen worden, en er zou zeker niet over mogen worden gestemd. De uitgangspunten van dit amendement zijn onjuist. Ze berusten op onwaarheden die tijdens de verkiezingscampagne in Portugal door politieke partijen in omloop zijn gebracht. De Portugese kiezers hebben daar een gepast antwoord op gegeven.

Wat wel waar is – en ik heb hier het bewijs –, is dat de afgevaardigde die dit amendement heeft ingediend op zijn website een proeve heeft laten zien van zijn intolerante en inquisitoriale houding door de Portugese schrijver en Nobelprijswinnaar, José Saramago, te vragen zijn Portugese nationaliteit op te geven. Daaruit blijkt wel wie de vrijheid van meningsuiting wérkelijk wil beperken.

– *Vóór de stemming over de gezamenlijke ontwerp-resolutie RC-B7-0090/2009*

David-Maria Sassoli, *namens de S&D-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, overeenkomstig artikel 147 van het Reglement wil ik u erop wijzen dat dit Parlement tijdens het debat over de rechten van de mens in de wereld in 2007 heeft besloten om, in tegenstelling tot hetgeen de Europese Volkspartij had voorgesteld, geen verwijzingen te gebruiken naar personen die belangrijke burgerlijke of religieuze instellingen vertegenwoordigen, teneinde sterker de klemtoon te kunnen leggen op de politieke stellingen.

Derhalve verzoeken wij u deze regel ook toe te passen op de amendementen die de PPE-Fractie heeft ingediend op onze ontwerp-resolutie, waarin expliciet wordt gerefereerd aan de Italiaanse president Giorgio Napolitano.

De Voorzitter. – Mijnheer Sassoli, met uw beroep op artikel 147 van het Reglement stelt u een kwestie van ontvankelijkheid aan de orde. Het voorzitterschap, en meer bepaald Voorzitter Buzek, heeft deze kwestie, zoals u zich kunt voorstellen, uitvoerig geanalyseerd. Hij is daarbij uitgegaan van de volgende beginselen. Om te beginnen houden de amendementen waarnaar u verwijst, te weten de amendementen 7, 8 en 9, rechtstreeks verband met de tekst die zij geacht worden te wijzigen. Ten tweede zijn ze niet bedoeld om de gehele tekst te schrappen of te vervangen. Ze zijn ook niet bedoeld om verschillende paragrafen in de tekst te wijzigen, noch kan worden gezegd dat zij niet op alle taalversies van invloed zijn.

De Voorzitter heeft dus, onder strikte toepassing van het bepaalde in artikel 147, geoordeeld dat deze amendementen voldoen aan de ontvankelijkheidscriteria en heeft ze derhalve ontvankelijk verklaard.

Wat betreft de verwijzing naar president Napolitano, een zeer geziene voormalige collega, wil ik zeggen dat er een precedent bestaat waarop we ons kunnen baseren om de namen van personen, politici, in onze teksten op te nemen.

Mijnheer Sassoli, als u vasthoudt aan uw verzoek staan er uiteraard ook andere wegen voor u open in het kader van het Reglement. Het staat u vrij om een mondeling amendement in te dienen of, en dat spreekt vanzelf, tegen bovengenoemde amendementen te stemmen.

Mario Mauro, *namens de PPE-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, wij zijn het volledig eens met uw interpretatie met betrekking tot de amendementen. Ik heb een mondeling amendement: we behouden alle amendementen en stellen gewoon voor de naam van de president van Italië te schrappen.

Mijn voorstel is dus om gewoontegetrouw geen verwijzing naar een persoon op te nemen en de naam “Giorgio Napolitano” te schrappen. De amendementen zelf en de mogelijkheid om te stemmen blijven dus behouden. Ik denk dat we op deze manier het gewenste respect tonen voor de heer Napolitano, die zonder enige twijfel de bedoelde uitspraak heeft gedaan en naar wie in dit debat door alle redevoeringen van alle fracties is verwezen.

Niccolò Rinaldi, *namens de ALDE-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, na nota te hebben genomen van de beslissing van de Voorzitter over de ontvankelijkheid van de betreffende amendementen, verzoek ik de auteurs van deze amendementen om ze, om redenen van politieke opportuniteit, in te trekken.

Ik denk dat er niet veel verandert als de naam van de president van Italië niet wordt genoemd, aangezien in deze amendementen toch wel over de president van Italië wordt gesproken. Ik denk dat dat enigszins het ritueel is van ons werk. Ik heb nog nooit Parlementsleden van andere landen ogenschijnlijk doelbewust de Koningin van Engeland of de president van Duitsland in onze resoluties horen citeren. Dus ik vraag simpelweg dat de amendementen 7, 8 en 9 van de ontwerpresolutie worden ingetrokken.

De Voorzitter. – Mijnheer Sassoli, wilt u, aangezien u de vraag hebt gesteld en de heer Mauro in reactie hierop een voorstel heeft gedaan, het woord nemen voor een antwoord?

David-Maria Sassoli, *namens de S&D-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, wij zijn eveneens van mening dat de naam van de president van Italië moet worden verwijderd. Uiteraard zullen wij tegen deze amendementen stemmen.

De Voorzitter. – In dat geval schrappen we voor- en achternaam van het Italiaanse staatshoofd.

– *Vóór de stemming over paragraaf 3*

Nuno Melo (PPE). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, mijn mondelinge amendement luidt als volgt: betreurt de door de Portugese socialistische regering uitgeoefende invloed, welke geleid heeft tot het besluit om het nationale nieuws op het Portugese televisiekanaal TV1 – *Jornal Nacional* – niet uit zenden; stelt vast dat deze beslissing thans wordt onderzocht door de Portugese Regelgevende Autoriteit.

(Het mondeling amendement wordt niet in aanmerking genomen)

– *Na de stemming over overweging D*

József Szájer (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil dit Parlement eraan herinneren dat het Europees Parlement geen resoluties dient aan te nemen waarin met twee maten wordt gemeten. Daarom haal ik een voorbeeld uit mijn land, Hongarije, aan, waar de minister van Financiën een rechtszaak tegen een journalist begon omdat hij niet op prijs stelde wat deze over hem schreef.

Daarom meen ik dat met twee maten wordt gemeten wanneer in uw tekst wel de Italiaanse premier wordt genoemd, die rechtszaken begint tegen Italiaanse en Europese kranten, maar niet deze zaak, ofschoon ik denk dat wat in Hongarije is gebeurd, ernstiger is. Ik verzoek onze collega's van links dan ook om niet tegen dit amendement te stemmen, omdat daarmee alleen maar zou blijken en duidelijk zou worden dat uw daden slechts voor de show zijn – een show om de premier van een land waar geen linkse partijen aan de macht zijn, te pesten.

(Applaus)

Deze regering is niet van uw politieke kleur, maar u hanteert niet dezelfde normen voor een socialistische regering. Het amendement is dus op zijn plaats.

(Applaus)

'overwegende dat het Europees Parlement niet met twee maten mag meten; overwegende dat de Hongaarse regering onlangs stappen heeft ondernomen om een strafzaak te beginnen tegen leden van de media om politieke druk uit te oefenen op journalisten die corruptiepraktijken aan het licht hadden gebracht in relatie tot hoge ambtenaren en politici van heersende partijen;' – met name de heer Tamás Pindroch, de journalist van de Magyar Hírlap – 'overwegende, in het bijzonder, dat een strafzaak is aangespannen tegen de journalist die een onderzoek deed naar de schandalen rond een hooggeplaatst voormalig lid van de regering en één van de kandidaten voor de functie van Europees commissaris; overwegende dat dit heeft geleid tot een sfeer van politieke druk op de pers in Hongarije'.

Ik verzoek u dit amendement te steunen als u uw geloofwaardigheid wilt behouden. Hieruit zou kunnen blijken dat u zich niet schuldig maakt aan het pesten van een bepaald persoon, die u niet mag en die uw politieke meningen niet deelt, maar dat u werkelijk een voorstander bent van persvrijheid in Europa.

(Het mondeling amendement wordt niet in aanmerking genomen)

De Voorzitter. – Hiermee is de stemming beëindigd.

Mario Mauro (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, ik neem het woord om u op de hoogte te stellen van een zeer ernstig feit dat niet in verband staat met deze stemming. Ik vraag de Voorzitter van het Parlement zo spoedig mogelijk informatie hierover op te vragen, opdat hij weet wat gedaan moet worden om onze voorrechten en onschendbaarheid te verdedigen.

Vanochtend is de Italiaanse politie binnengedrongen in de privéwoning van een afgevaardigde van onze delegatie terwijl hij hier in Straatsburg was. Hij moest vervolgens met spoed Straatsburg verlaten om zich op verzoek van de Italiaanse autoriteiten, die een huiszoekingsbevel tegen hem hadden uitgevaardigd, ter plaatse te melden. Deze huiszoeking van de privéwoning van een lid van het Europees Parlement is onmiskenbaar een inbreuk op de kernwaarden van onze voorrechten en onschendbaarheid.

Ik vraag dit Parlement en diens Voorzitter eenvoudig om na te gaan of dit optreden van de Italiaanse gerechtelijke autoriteiten en de Italiaanse politie tegen afgevaardigde Clemente Mastella geen blijk is van een gebrek aan respect en geen ernstige schending van onze onschendbaarheid inhoudt.

De Voorzitter. – De Voorzitter zal deze kwestie onderzoeken om onze voorrechten en immuniteiten ondubbelzinnig te verdedigen.

Vytautas Landsbergis (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik hoop dat een eerdere ongelukkige stemming over een Litouwse wet die nog van kracht moet worden, ertoe heeft bijgedragen dat veel collega's oog hebben gekregen voor het risico dat de Europese Unie in de Sovjet-Unie verandert, wat moet worden voorkomen.

4. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

- Vrijheid van informatie in Italië en in andere lidstaten van de Europese Unie

Antonio Masip Hidalgo (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik hoop dat de heer Berlusconi door justitie zal worden vervolgd voor de misdaden die hij heeft begaan en dat er een einde komt aan zijn macht over de

media. Enkele leden van het Parlement, die niet voor de veroordeling hebben gestemd, moeten ophouden met wegstijgen, want wat er in Italië gebeurt ten aanzien van de vrijheid is een ernstige aangelegenheid. Het treft alle Europese burgers en het gaat hen allemaal aan, wat de uitkomst van de stemming vandaag ook moge zijn.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Ik heb voor deze door de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraaten tezamen met overige fracties opgestelde resolutie gestemd, omdat informatievrijheid, vrijheid van meningsuiting en meningsverscheidenheid gewaarborgd moeten zijn in alle lidstaten van de Europese Unie. Vrijheid van meningsuiting vormt het fundament van een vrije democratische samenleving, en in het Handvest van de grondrechten is vastgelegd dat ieder mens recht heeft op vrijheid van meningsuiting. Dit recht omvat ook het recht om je eigen overtuigingen te hebben en informatie en ideeën te verwerven en te distribueren zonder inmenging van overheidsinstellingen. Daarom moeten wij als leden van het Europees Parlement de ontwikkeling van onafhankelijke media en eerlijke concurrentie op nationaal niveau steunen. Om een effectieve persvrijheid te waarborgen moeten overheidsinstellingen bereid zijn de vrijheid van meningsuiting te verdedigen en de ontwikkeling daarvan te koesteren. Dit is het allerbelangrijkste als wij de fundamentele waarden en rechten van de Europese Unie willen waarborgen.

Crescenzo Rivellini (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, “wat een rups het einde der wereld noemt, noemt de rest van de wereld een vlinder”. Deze spreuk van een Chinese wijsgeer is op dit debat van toepassing, als we bedenken dat Obama de Nobelprijs wint ofschoon hij vijandige televisieberichtgeving bekritiseert. Hier zijn we aan het debatteren over een zogenaamd gebrek aan vrijheid waarvoor slechts één reden is: de cultuur van haat tegen Berlusconi.

Een cultuur van haat, zoals te zien in deze fotomontage van de premier achter de tralies bij een demonstratie voor de persvrijheid op een plein, die in het teken stond van rode vlaggen en de grofste beledigingen. Dit is een cultuur van haat, en dit Parlement moet het als zijn taak beschouwen om deze schandelijke, antidemocratische aanval van de jakobijnse linkse partijen tegen te gaan.

Het lijkt wel alsof Europa – dat een sterk en daadkrachtig Italië altijd moeilijk heeft kunnen aanvaarden – doet alsof het daar totaal niets van afweet, om aldus van Italië een “Italiëje” te maken. Het Italiaanse volk zal dat niet dulden, het zal niet dulden dat slinkse Europese machthebbers Italië kleiner proberen te maken door middel van de cultuur van haat van degenen die in Italië, na de democratische overwinning van centrumrechts, enkel en alleen uit zijn op een kentering.

In Italië zijn achttien van de meest gelezen dagbladen tegen en niet vóór de regering. Slechts vijf van die dagbladen zijn centrumrechts georiënteerd en moeten de meest uiteenlopende beledigingen incasseren. Dat is de waarheid, en nu is het moment gekomen voor dit Parlement om in het belang van de democratie te discussiëren over de linkse politici in Italië, die antidemocratisch handelen en verslaafd zijn aan de cultuur van haat.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Onze boodschap aan de leugenachtige krachten in Hongarije, die beweren dat de partij Jobbik geen enkele rol speelt en mag spelen in het Europees Parlement, is dat het aan de stemmen van de drie Hongaarse Jobbik-leden te danken is dat de veroordeling van Italië door onrechtvaardige, discriminerende krachten hier vandaag niet heeft kunnen plaatsvinden. Dat is mijn eerste punt. Ten tweede: dit alles hebben we niet gedaan uit fractiediscipline, maar op grond van de rechtvaardigheidsnorm. We hebben in de eerste plaats in aanmerking genomen dat men heeft geprobeerd met twee maten te meten. Ik heb gisteren immers mijn beklag gedaan bij de heer Barroso over het feit dat in Hongarije de socialistisch-liberale regering de vrijheid van meningsuiting niet heeft geschonden door middel van de concentratie van pers en media, maar door mensen in de ogen te schieten, gevangen te zetten, in de gevangenis te martelen en een reeks showprocessen op te voeren. De heer Barroso gaf als antwoord dat dit een binnenlandse aangelegenheid was. Hoe kan het dat dit een binnenlandse aangelegenheid is en de Italiaanse kwestie niet? Jobbik laat niet toe dat er met twee maten wordt gemeten in dit Parlement.

Licia Ronzulli (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, ook Europa heeft geconstateerd dat de Italiaanse oppositie bezeten is geraakt en ijlt.

We zijn daar natuurlijk niet verheugd over, want we hadden liever willen vergaderen over de echte problemen, waarvoor de mensen ons oplossingen hebben gevraagd, maar het stelt ons gerust dat Europa tenminste een uitspraak heeft gedaan dat zelfs Antonio Di Pietro niet kan aanvechten. Dat was namelijk al voorgevallen in 2004, eveneens met de heer Di Pietro in de hoofdrol, gesteund door andere Parlementsleden, en nu heeft hij de anderen hierheen gestuurd om hetzelfde te doen, maar we hebben in het geheel nog geen gejuich gehoord van die beweging.

De Italiaanse kiezers hebben overigens de communisten uit de zetels van dit Parlement willen verbannen, vandaar dat ze nu verdwenen zijn. De persvrijheid in Italië is niets anders dan een poging van uitgeverconcerns, rechters en politici om de legitimiteit van de premier en zijn regering te betwisten. Zo ontstaat echter een klopjacht met slechts één persoon als doelwit, die in een obsessie eindeloos wordt nagewezen, en een burgeroorlog, aangemoedigd door een zekere factor uit het linkse kamp, die zeer ernstige gevolgen kan hebben.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Er zijn meerdere manieren om het mediapluralisme om zeep te helpen en om de bevolking bevooroordeelde informatie voor te schotelen, en zo meningsverscheidenheid in de weg te staan. Een van die manieren is door de media in financieel opzicht te monopoliseren via eigendom, maar dat is niet de enige manier. Een monopolie op de informatievoorziening kan ook worden bereikt door bijvoorbeeld alle vacatures bij vooraanstaande openbare mediaorganen te vullen met leden van één partij, dat wil zeggen met leden van de regerende partij, en overige meningen dwars te bomen. Er zijn ook andere voorbeelden en deze zijn in de debatten over dit onderwerp in het Parlement reeds voorbij gekomen. Waarschijnlijk ging het daarbij om feiten.

Dit alles wijst erop dat als Europa democratisch wil zijn, het behoefte heeft aan regels en richtlijnen, zodat er gezorgd wordt voor echt mediapluralisme. Daarom geef ik mijn steun aan deze resolutie, die is ingediend door de Alliantie van Liberalen en Democraten, de socialisten en de groenen, en waarin nu precies dit soort voorstellen worden gedaan.

Carlo Casini (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, allereerst vraag ik u vriendelijk mijn eerste en tweede stem te corrigeren. Ik wilde mij van stemming onthouden, maar vergiste me omdat ik in allerijl ben gearriveerd en de verkeerde toets heb ingedrukt. De eerste twee stemmen zijn dus onthoudingen voor de hele dag.

Dit is mijn stemverklaring: er is van meet af aan een ernstige zonde begaan bij het initiatief dat tot het debat van vandaag heeft geleid, een zonde waar de president van Italië reeds op heeft gewezen. Daar komt nog bij dat men, om de Italiaanse premier aan te vallen, diens gerechtelijke procedure tegen enkele kranten als excuus heeft gebruikt, ofschoon deze stap vanzelfsprekend geheel in overeenstemming is met de rechtsstaat.

Wij hebben niet voor het initiatief van de ALDE-Fractie, de GUE/NGL-Fractie, enzovoort gestemd, maar we hebben ook niet voor de motie van de Europese Volkspartij gestemd, omdat deze, ondanks het lovenswaardige feit dat de waardigheid van Italië hierin wordt gewaarborgd, het probleem van het evenwicht tussen de media en de andere machtspolen van de staat volledig over het hoofd ziet. Dit probleem bestaat in heel Europa en is ook in Italië een serieus probleem. Dit heeft niet alleen betrekking op de belangenconflicten van de premier op dit gebied, maar ook op andere problemen.

Aan de andere kant staat mijn partij, de Unie van Christen- en Centrumdemocraten (UDC), in de Italiaanse nationale politiek op dit punt voortdurend tegenover de meerderheid. Ik denk dat ook wij een teken van steun moeten geven door ons van stemming te onthouden.

Carlo Fidanza (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dit debat heeft laten zien dat de linkse oppositie in Italië steeds verder verwijderd raakt van de publieke opinie van ons volk. Er is geen opstand geweest van Italiaanse burgers, maar een politieke manoeuvre van een elite uit juridische, politieke en mediakringen om een uitspraak die het volk enkele maanden geleden op legitieme wijze heeft gedaan, te vernietigen.

Dames en heren, degenen in dit Parlement die de afgelopen dagen hebben gezegd dat de Italianen zich zorgen maken over de bedreiging van de persvrijheid door premier Berlusconi, liegen, en dat weten ze. Alle eerlijke Italianen weten dat er in Italië kranten, radiostations en televisiezenders zijn die hun functie in alle vrijheid vervullen, dat veel dagbladen een ideologie volgen die tegen Berlusconi is gericht, dat als er ergens een gebrek aan pluralisme zou bestaan, dat juist in de enige – dames en heren, ik zeg nadrukkelijk: de enige – erkende Italiaanse journalistenvakbond is, die een schaamteloze linkse oriëntatie er op na houdt, en dat programmamakers, commentatoren en komieken die tegen de premier gekant zijn, gemakkelijk een baan kunnen vinden in de openbare televisieomroepen of in de televisiezenders van de Italiaanse premier zelf, zonder dat zij in hun vrijheid worden bedreigd.

Als de Italianen zich ergens zorgen over maken, is dat net zoals alle Europeanen over de crisis, mijnheer de Voorzitter, over de illegale immigratie, over hun banen en over hun pensioenen, zeker niet over de informatievrijheid, die nooit bedreigd is geweest en die zelfs elke dag wordt aangevallen door de partijgeest van de linkse partijen.

Lena Ek (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik citeer John Stuart Mill en daarna zal ik verder Zweeds spreken. 'Als de gehele mensheid met uitzondering van één persoon dezelfde mening had, dan zou de mensheid even weinig recht hebben om die ene persoon tot zwijgen te brengen als die persoon het recht zou hebben om de mensheid tot zwijgen te brengen, als hij de macht had.'

(SV) Italië is een deel van de wieg van de Europese democratie. Daarom is het betreurenswaardig dat de Italiaanse media in de huidige situatie verkeren. Eerbiediging van fundamentele mensenrechten in alle landen van Europa vormt de kern van de EU-samenwerking. Het is volkomen verkeerd om, zoals de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-Democraten), te beweren dat dit niet het geval is. De Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-Democraten) verbergt zich achter die argumenten en is daardoor de loopjongen van de heer Berlusconi.

Pluralisme van de media betekent dat veel verschillende actoren de kans krijgen om te werken zonder dat de staat zich met de inhoud bemoeit. Als we in Europa een levendig democratisch debat willen, hebben we in alle lidstaten onafhankelijke media nodig. Hoe dat tot stand wordt gebracht, is geen zaak voor de EU. Het verzekeren van persvrijheid daarentegen is een aangelegenheid die wel op het niveau van de EU thuishoort. Daarom betreur ik het resultaat van de stemming vandaag over de resolutie over vrijheid van de media in Italië.

Peter van Dalen (ECR). - Voorzitter, ik ben niet onder de indruk van het politieke en morele leiderschap van de heer Berlusconi en Italië staat helaas niet in de top van landen met persvrijheid. De informatie en persvrijheid is echter in de eerste plaats een zaak van Italië zelf. De Italianen moeten daarin zelf optreden. Gelukkig gebeurt dat ook, zie bijvoorbeeld de opheffing van de onschendbaarheid van de Italiaanse premier. En ook laat de recente oprichting van het blad *Il Fatto Quotidiano* zien dat de kritische pers in Italië bestaat en ruimte krijgt.

Daarom roep ik de Italianen op om zelf te blijven waken voor mogelijke aantasting van hun persvrijheid. Ik hoop niet dat het nodig is dat de Brusselse bureaucratie zich hiermee moet bemoeien. We willen immers niet méér Europa, maar een Europa dat zich richt op haar kerntaken. Pas dan wint Europa het vertrouwen van de kiezers.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, vrijheid van informatie is zeer belangrijk en daar heb ik van mijn kant vóór gestemd. Wij moeten echter beseffen dat vrijheid ook verantwoordelijkheid met zich meebrengt en dat wij in Europa kritische en transparante communicatie nodig hebben. Wij moeten ervoor zorgen dat dit ook in de toekomst zo is. De Europese geschiedenis toont aan tot welke verschrikkingen het kan leiden wanneer de media monddood worden gemaakt en informatie niet vrij mag stromen.

Wat dit betreft moeten wij in het Europees Parlement naar mijn mening naar heel Europa kijken en niet alleen naar afzonderlijke lidstaten. Daarom moeten wij dit onderwerp uitbreiden en beginselen creëren waar wij ons aan houden, of er nu socialisten, liberalen of conservatieven aan de macht zijn. Dezelfde regels moeten voor iedereen gelden en wij moeten er in alle omstandigheden voor zorgen dat de vrijheid van informatie behouden blijft. Dat is een van de fundamentele vrijheden waarvan ik hoop dat die ook in de komende jaren in de Europese Unie blijven bestaan. Ik hoop ook dat iedereen volgens dezelfde normen wordt behandeld.

Chris Davies (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie beweert dat zij hoogstaande principes van vrijheid en democratie aanhangt, en deze zijn ook allemaal opnieuw vastgelegd en versterkt in het Verdrag van Lissabon, maar toch zien we flagrante overtredingen in de een of andere lidstaat steeds weer door de vingers. We wijzen niet met een beschuldigende vinger naar degenen die er niet in slagen om de principes waarop de Europese Unie gestoeld is te ondersteunen. We willen niet lastig zijn, maar we hebben vandaag de kans gehad om een duidelijk standpunt in te nemen en om te zeggen dat de controle over de pers door de Italiaanse premier een duidelijk voorbeeld van misbruik is.

Er zijn ook problemen in andere lidstaten, maar in Italië is de situatie het ergst. Dankzij de stemmen van de UK Independence Party en de Britse conservatieven, hebben we vandaag met één stem verloren: het scheelde maar één stem. De conservatieven in Groot-Brittannië zeggen dat ze van het sociale en werkgelegenheidsbeleid van de Europese Unie weer een nationaal beleid willen maken. Ze zeggen niet dat ze ook willen voorkomen dat de Europese Unie ook maar enige rol speelt in de verdediging van de fundamentele vrijheden waarop de democratie in heel Europa is gestoeld.

Philip Claeys (NI). - Voorzitter, ook ik ben zeer blij over het wegstemmen van de resolutie, omdat het onaanvaardbaar is dat dit Parlement wordt misbruikt voor een politieke hetze tegen een welbepaald politicus. Het is even onaanvaardbaar dat het Parlement zich hier opwerpt als een soort Europese *big brother*, een

opperinquisiteur die zich rechtstreeks bemoeit met een kwestie die enkel en alleen een zaak is van de afzonderlijke lidstaten.

Zij die hier van leer trekken tegen een zogenaamde bedreiging van de vrijheid van informatie in Italië, een bedreiging die totaal denkbeeldig is, zijn de eersten die pleiten voor muilkorfwetten die enkel en alleen gericht zijn op de politieke liquidatie van andersdenkenden. Deze linkse hypocrisie is stuitend. Mocht er trouwens maar half zo veel vrijheid van informatie bestaan in België als in Italië, dan zouden we al een heel stuk vooruitgang boeken.

Daniel Hannan (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het siert dit Parlement niet dat onze hele agenda vandaag, onze hele stemming, in beslag wordt genomen door een kwestie die hier nooit behandeld had mogen worden. Dit ligt buiten de reikwijdte van dit Parlement en behoort tot de bevoegdheden van één van onze lidstaten.

Ik ben niet echt een voorstander van Silvio Berlusconi. Ik ben heel blij dat de Britse conservatieven niet langer met zijn partij in de PPE zitten, maar ik kan niet de enige zijn die zich ergerde aan de schijnheilige zelfingenomenheid die tijdens dit debat van de andere kant te horen was. Ze klaagden dat de heer Berlusconi strafrechtelijke immuniteit geniet, zonder te vermelden dat zij zelf, als Parlementsleden, over dezelfde immuniteit beschikken. Ze klagen over zijn greep op de media, zonder te vermelden dat dit Parlement tientallen miljoenen euro's aan overheidsgeld uitgeeft om reclame voor zichzelf te maken.

Deze resolutie en het feit dat zij ons vandaag is voorgelegd, siert niemand – de Italianen niet, die een discussie hierheen hebben gebracht, die ze in hun eigen land hebben verloren, en ook de rest van ons niet die zich hiermee denkt te kunnen bemoeien. Dergelijke zaken moeten naar behoren worden bepaald door de nationale democratische mechanismen en procedures van de Italiaanse Republiek. Ik herhaal mijn oproep om een stemming te houden over het Verdrag van Lissabon. *Pactio Olisipensis censenda est!*

Syed Kamall (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat iedereen hier in het Parlement zich zorgen maakt over mediapluriformiteit. We willen allemaal meer pluriformiteit in de media in heel Europa. Ik maak me zorgen over mediapluriformiteit in een aantal lidstaten. Ik maak me zorgen over mediapluriformiteit in een aantal landen buiten de EU, waaraan de socialisten nooit een woord vuil maken, bijvoorbeeld Cuba en Noord-Korea. De socialisten houden zich tamelijk stil over mediapluriformiteit in die landen.

Er speelt hier echter een zeer belangrijk principe. De Rolling Stones hebben ooit gezegd 'Je kunt niet altijd krijgen wat je wilt', en als je niet kunt krijgen wat je wilt, vertrouw je op het democratische proces in je land en hoop je dat de mensen ertoe worden gebracht om de regering die jouw steun niet heeft, weg te sturen. Je gaat niet naar het Europees Parlement om daar te proberen democratisch genomen beslissingen ongedaan te maken. Dit is een zeer belangrijk principe voor de conservatieven, en daarom ben ik er trots op dat de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers ertoe hebben bijgedragen dat deze afschuwelijke resolutie is verworpen.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, ik ben van mening dat de stemming in dit Parlement onmiskenbaar en op democratische wijze iets heeft bewezen waarvan iedereen weet dat het waar is, namelijk dat er in Italië informatievrijheid is.

Wat heeft links geprobeerd? Wel, links is op zoek gegaan naar onderwerpen waarmee ze oppositie konden voeren, en waarom? Omdat zij in Italië, zoals ik al gezegd heb in Brussel, talloze kranten hebben, maar niet weten wat ze moeten schrijven. Het enige waar ze vervolgens mee voor de dag wisten te komen, is de stelling dat er in Italië geen informatievrijheid is, waarmee ze de werkzaamheden van dit Parlement een maand lang hebben stilgelegd.

In hun kranten kunnen ze niet schrijven dat de regering in Italië in vier maanden tijd de slachtoffers van de aardbeving in L'Aquila uit de tentenkampen heeft bevrijd en echte huizen heeft gegeven; in hun kranten kunnen ze niet schrijven dat de nieuwe regering onder leiding van Berlusconi in drie maanden tijd de afvalbergen uit de straten van Napels, die zichzelf jarenlang hebben laten liggen, heeft verwijderd; ze kunnen niet schrijven dat Italië volgens de OESO het land is waar ondanks de economische crisis de minste banen zijn verloren; ze kunnen in hun kranten niet schrijven dat in Italië ondanks de crisis geen enkele bank is omgevallen en geen enkele spaarder zijn geld heeft verloren – dat kunnen ze niet schrijven in hun kranten, niemand leest die kranten en niemand gelooft die kranten – en ze geven de schuld aan een zogenaamd gebrek aan informatievrijheid.

Weet u wat wij in Italië zeggen? We zeggen dat zij de ring hebben geopend, de runderen hebben laten ontsnappen en de horens aan het zoeken zijn: ze hebben de runderen, de stemmen, de scores in Italië verloren en hebben geprobeerd – ik zal hier stoppen, mijnheer de Voorzitter – die in Europa terug te winnen. Ook hier hadden ze de meerderheid en ook hier hebben ze die verloren.

Met alle respect voor degenen in Europa die het tegendeel wilden bewijzen, de democratie heeft wederom aangetoond dat de informatievrijheid in Italië springlevend is.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer verheugd over het resultaat met betrekking tot de resolutie van vandaag, omdat Italië een lidstaat van de Europese Unie is en het nogal overbodig zou zijn om het afzonderlijk in een motie te behandelen. Ik hoop echter dat we in de toekomst de gelegenheid zullen hebben om te spreken over vrijheid van informatie, persvrijheid en de vrijheid van individuele journalisten om hun mening te geven binnen de organen waarvoor ze werken. We moeten ervoor zorgen dat dit in heel Europa zal gelden, en we moeten het niet over één land in het bijzonder hebben. Het resultaat van vandaag was goed voor de Europese Unie en goed voor de democratie.

Aldo Patriciello (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, zoals gewoonlijk zitten wij hier in het Europees Parlement – en niet in de Italiaanse Kamer van Afgevaardigden of in de Italiaanse Senaat – om te debatteren en te stemmen over een kwestie die van uitsluitend nationaal belang is.

Na de beschuldigingen tegen de Italiaanse regering over de immigratiekwestie, die in deze zaal zijn geuit door degenen die in ons land op grond van een soeverein besluit van het volk – en niet vanwege een vreemd complot waarvan zij beweren het slachtoffer te zijn – in de oppositie zitten, probeert men nu de realiteit in Italië op een belachelijke, slinkse en doelbewuste wijze te vervormen, met slechts één doel: het vernederen van onze regering en ons land in de persoon van premier Berlusconi.

Minderheidspartijen hebben geprobeerd verkiezingswinst te boeken met een eenzijdige publiciteitscampagne, waarbij ze het gebrek aan ideologie en inhoud van hun eigen politieke programma hebben proberen op te vullen met een campagne die erop gericht was om ons land in Europa structurele schade toe te brengen. De afgevaardigden die de Italiaanse oppositie hebben gesteund, zouden zich bezig moeten houden met hun eigen nationale kwesties, zonder de situatie in Italië te bekijken met de ontaarde en ontaardende bril van mijn landgenoten. Zij behoren tot een partij die zich door de jaren heen heeft weten te onderscheiden door het feit dat zij haar programma uitsluitend vulde met een structurele en persoonsgerichte aanval op een premier die aan het hoofd staat van een coalitie die democratisch gekozen is door zeventien miljoen burgers.

Schriftelijke stemverklaringen

- Vrijheid van informatie in Italië en in andere lidstaten van de Europese Unie

Luís Paulo Alves (S&D), schriftelijk. – (PT) Ik heb vóór de resolutie van de S&D-Fractie over de vrijheid van informatie gestemd, omdat ik meen dat persvrijheid één van de hoekstenen is van de vrije en democratische maatschappij waarvoor ik mij sterk maak. Telkens wanneer die vrijheid in gevaar wordt gebracht – zoals nu in Italië – moeten wij gereed staan om haar te beschermen. In Italië is er duidelijk sprake van een serieuze bedreiging van de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting.

Het feit dat de premier direct of indirect een enorm imperium van uitgeverijen, dag- en weekbladen en drie televisiekanalen onder zijn controle heeft is beslist niet verenigbaar met de politieke functies die de heer Berlusconi uitoefent en de eisen die er aan een democratische rechtsstaat en een lid van de Europese Unie gesteld moeten worden. Daar komt bij dat er pogingen zijn gedaan om druk uit te oefenen op de openbare televisie en deze zender te manipuleren. We mogen niet vergeten dat de economische crisis die we nu doormaken de media nog zwakker hebben gemaakt, en dat ze daardoor kwetsbaarder zijn geworden voor druk van de zijde van adverteerders en de overheid. Het is dus hoog tijd dat de Europese Commissie een voorstel doet voor een richtlijn met betrekking tot pluralisme en concentratie van de media, en daarmee duidelijk maakt welke regels er in alle lidstaten moeten worden gevolgd op een gebied dat voor de democratie van zulk een vitaal belang is.

Jean-Pierre Audy (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik heb gestemd voor de verandering van de titel van de ontwerpresolutie over de vrijheid van informatie in Italië na de verklaring van de Europese Commissie van 8 oktober 2009, omdat ik wil dat het woord 'Italië' wordt geschrapt. Hoewel de situatie in Italië bijzonder zorgwekkend is gezien het aanhoudende belangenconflict tussen de eigendom en/of controle van de openbare of private media en bepaalde politieke machten, ben ik net als vele collega's van mening dat het niet aan het Europees Parlement is om de ene of de andere lidstaat met de vinger te wijzen.

Liam Aylward, Brian Crowley en Pat the Cope Gallagher (ALDE), *schriftelijk*. – (EN) Vandaag hebben we over verschillende resoluties en amendementen gestemd. Dit waren vooral voorstellen waarin het beheer van mediadiensten in Duitsland, Portugal, Hongarije en Italië werd veroordeeld.

Als leden van de grootste partij in de Ierse regering hebben we ons steeds gekeerd tegen in het Europees Parlement ingediende voorstellen waarin de interne activiteiten van individuele regeringen en individuele landen binnen de Europese Unie werden veroordeeld.

Sinds onze toetreding tot de Europese Unie hebben we ons steeds verzet tegen politieke strategieën waarmee het Europees Parlement werd gevraagd een oordeel te vellen over politieke geschillen en discussies die intern, binnen afzonderlijke landen in de Europese Unie plaatsvinden.

Dat is in het verleden ons beleid geweest en dat is nog steeds ons beleid. We zijn hierin steeds consequent geweest.

We zullen de vrijheid van meningsuiting, een grondrecht van alle burgers in Europa, altijd hooghouden.

Ivo Belet (PPE), *schriftelijk*. – De verrassende uitslag van deze stemming creëert hopelijk de ruimte om een echt debat te voeren, een debat ten gronde over de problemen die het mediapluralisme in Europa bedreigen. Wij zijn absoluut gewonnen voor een dergelijk debat. We weten allemaal dat de vrijheid van media in verschillende lidstaten onder druk staat (zie het jongste verslag van de *Press Freedom Index*, dat gisteren werd bekend gemaakt door Reporters Zonder Grenzen).

Het is echter essentieel dat we deze problemen fundamenteel aanpakken en een instrument uitwerken waarmee de situatie overal in de EU kan verbeteren, zodat journalisten hun werk kunnen doen zonder onder druk te worden gezet door private of politieke belanghebbenden. Sommigen in dit Huis wilden het liever over een nationale boeg gooien en interne nationale rekeningen vereffen. Het is goed dat die strategie niet heeft gewerkt. Want zo dreig je het debat in de kiem te smoren. We moeten nu definitief af van de nationale spelletjes en onze energie investeren in structurele oplossingen voor een probleem dat op termijn een reële bedreiging is voor onze rechtsstaat en voor de democratie in Europa.

David Casa (PPE), *schriftelijk*. – (EN) Het idee dat er in Italië sprake zou zijn van enige vorm van schending van het recht op informatie, is onjuist. In de eerste plaats zou het Europees Parlement niet gebruikt mogen worden als platform voor een discussie over zaken die binnen de bevoegdheid van de nationale rechtbanken en parlementen zouden moeten blijven. Bovendien was de recente kritiek op Italië duidelijk slechts een poging om de Italiaanse premier, Silvio Berlusconi, aan te vallen. Daarom heb ik tegen deze resolutie gestemd.

Carlos Coelho (PPE), *schriftelijk*. – (PT) De verhouding tussen de journalistiek en de politieke machthebbers is ingewikkeld en delicaat, maar voor mij staat het buiten kijf dat niemand het recht heeft anderen “zijn” waarheid op te leggen, ideeën te censureren, journalisten te vervolgen of de vrijheid van meningsuiting of informatie te beperken. Deze twee vrijheden vormen samen één van de pijlers waarop de Europese Unie is gebaseerd en ze zijn voor elke democratie van fundamenteel belang. Dat is één van de redenen waarom we dit debat serieus moeten nemen – we mogen het niet voor politieke doeleinden gebruiken.

Nu de Europese socialisten een resolutie voorleggen over de vrijheid van informatie in Italië, verwarren ze het Europees Parlement met het Italiaanse Parlement. Ze laten zo zien dat ze met twee maten meten, aangezien ze weigeren in de resolutie verwijzingen op te nemen naar gevallen die in andere landen spelen, zoals bijvoorbeeld Duitsland, Hongarije en Portugal. In dat laatste land ging het om het ongerechtvaardigd annuleren van het *Jornal Nacional* op TV1. Het gaat de socialisten dus niet om de vrijheid van informatie in Europa, maar alleen om die vrijheid in Italië ... En dat alles vreemd genoeg op dezelfde dag waarop Portugal 14 punten zakt in de *ranking* voor de persvrijheid die door “journalisten zonder grenzen” wordt opgesteld.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *schriftelijk*. – (RO) Persvrijheid is essentieel in een democratische samenleving. Daarom geloof ik dat alle lidstaten de behoefte aan een uitgebalanceerde mediamarkt moeten onderschrijven. Zij moeten zich zowel individueel als gezamenlijk ertoe verbinden de Europese burger de gelegenheid te geven de meest nauwkeurige informatie te verkrijgen. Ik geloof dat als alle Europese burgers actief hun rechten en plichten willen uitoefenen, het absoluut noodzakelijk is dat zij goed geïnformeerd zijn en dat zij tevens de manier waarop zij door Europese instellingen en door elke lidstaat afzonderlijk worden geïnformeerd, kunnen begrijpen en bekritisieren.

Anne Delvaux (PPE), *schriftelijk*. – (FR) Als voormalig journaliste heb ik me woensdag onthouden van alle stemmingen over de voorstellen en amendementen. Ik wil heftig protesteren tegen het feit dat een debat over een fundamentele kwestie als de persvrijheid, wordt gebruikt voor partijpolitieke doeleinden. Het gaat hier

om een grondrecht dat in geen geval het voorwerp mag uitmaken van politiek gesjacher en ruzies tussen links en rechts!

In Italië is de persvrijheid in gevaar en dat is absoluut onaanvaardbaar. Maar hebben we ook Bulgaarse, Roemeense of Franse journalisten gehoord? Hebben we de politieke of economische inmenging in andere EU-landen grondig onderzocht? Hoe kunnen we er zeker van zijn dat de politiek zich in onze eigen landen niet mengt in de redactie en de inhoud ervan? Indien we ons onderzoek hadden verdiept en aangevuld met een nieuw verslag, hadden we onze resoluties kunnen staven, en dan hadden ze hun werkelijke doel op de beste manier kunnen bereiken: persvrijheid in de Europese Unie! Ik ben van mening dat dit grondrecht een grotere inspanning verdient dan wat gedaan is voor deze teksten, die allemaal langs het doel heen schieten.

Proinsias De Rossa (S&D), schriftelijk. – (EN) Ik heb gestemd vóór deze resolutie waarin wordt gevraagd om een richtlijn inzake mediaconcentratie en de bescherming van mediapluriformiteit. Het wetgevend kader van de EU inzake mediapluriformiteit en mediaconcentratie is helaas nog ontoereikend. In artikel 11 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens worden de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van informatie in de Europese Unie gegarandeerd. In artikel 11 van het Handvest is expliciet vastgelegd dat ‘de vrijheid en de pluriformiteit van de media worden geëerbiedigd’. De vrijheid en pluriformiteit van de media zijn voor een vrije, gezonde en democratische samenleving van cruciaal belang. Het is duidelijk dat het open debat door de toenemende concentratie van media in de handen van rijke eigenaren wordt gesmoord. We moeten uitkijken dat de informatiestroom niet wordt beheerst door de zakenbelangen van de rijken en dat daarmee een agenda wordt gedrukt van de zelfbedieningsmarkt, een agenda die tegen regelgeving en, vaak, tegen vakbonden is. Eveneens moeten beheerders van publieke media onafhankelijk zijn en gevrijwaard zijn van bemoeienis van overheidsinstanties, en wel om dezelfde reden, namelijk dat onpartijdigheid moet worden gegarandeerd.

Frank Engel (PPE), schriftelijk. – (FR) Er is weer eens een beroep gedaan op het Europees Parlement om zich uit te spreken over een kwestie van nationaal belang, in dit geval de bedreiging van de vrijheid van meningsuiting in Italië. De Luxemburgse leden van de PPE-Fractie zijn van mening dat het Europees Parlement zich uit principe niet mag mengen in een belangenconflict in een lidstaat, ook al is dat belangenconflict echt. Het Parlement mag ook geen Europese wetgevende maatregelen vragen telkens als een politiek of juridisch probleem in een gegeven lidstaat niet kan worden opgelost op een manier die bevredigend is voor alle betrokken partijen. Daarom hebben we gestemd tegen iedere poging om op Europees niveau regels op te stellen om een belangenconflict in een bepaalde lidstaat te regelen.

Dit gezegd zijnde, zijn wij voorstander van een echt Europees debat over de pers en problematische fusies die zich kunnen voordoen op persgebied. Dit debat mag zich niet concentreren op één specifieke lidstaat, maar moet het probleem op een objectieve en consistente manier behandelen voor heel de EU, zodat de oplossingen voor deze problemen kunnen worden gebaseerd op bestaande Gemeenschapswetgeving.

Edite Estrela (S&D), schriftelijk. – (PT) De Portugese socialistische delegatie in het Europees Parlement veroordeelt het initiatief van een aantal Portugese Parlementsleden om het imago van Portugal en dat van de Portugese premier te bezoedelen met de op niets gebaseerde beschuldiging van inmenging in de media. Ze hebben die actie ondernomen in het kader van een poging om de aanslagen van de Italiaanse regering van Silvio Berlusconi op de vrijheid van meningsuiting en de mediavrijheid goed te praten. De socialistische delegatie betreurt het dat een aantal Portugese Parlementsleden een nationaal debat dat door bepaalde partijen in de context van de meest recente verkiezingscampagne is geopend (en waarop de kiezers op ondubbelzinnige wijze hebben gereageerd), buiten de landsgrenzen heeft willen projecteren.

In tegenstelling tot degenen die voornoemd initiatief hebben genomen, hebben de Portugese socialisten aan geen enkele burger gevraagd zijn nationaliteit op te geven, maar we stellen wel al degenen aan de kaak die – om eventuele afspraken met Silvio Berlusconi veilig te stellen – de goede naam van Portugal willen bezoedelen.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Commissaris Reding heeft dit Parlement in de context van dit debat gevraagd “om de Europese instellingen niet te gebruiken voor het oplossen van problemen die volgens de Verdragen op nationaal niveau moeten worden opgelost”. Ik ben het daar van harte mee eens. Ik vind het dan ook betreurenswaardig dat Europees links, inzonderheid de socialisten, dit soort methoden meent te moeten gebruiken. Ik wijs er in dit verband op dat de Spaanse socialisten gedurende de vorige zittingsperiode geprobeerd hebben het Europees Parlement te manipuleren om buiten Spanje steun te verkrijgen voor een desastreus antiterrorismebeleid dat in Spanje zelf op weinig steun kon rekenen. Men blijft dus vasthouden aan dit soort onzalige methoden. Zoals de voorzitter van de PPE-Fractie terecht heeft aangegeven, draagt de

overduidelijke kwade trouw die uit deze houding spreekt er niet toe bij dat de burgers meer vertrouwen krijgen in de Europese instellingen.

Ik vraag me af of de socialistische fractie ook zo gaarne bereid zou zijn om een vergelijkbaar debat te voeren over Portugal en de bemoeienissen van de Portugese regering met de media. Die hebben in het tijdsbestek van luttele maanden geleid tot de vervanging van een directeur van een kwaliteitskrant (*O Público*) en het abrupt wegvallen van een televisiejournaal (TV1), wat geleid heeft tot een expliciete veroordeling door de Regelgevende Autoriteit voor de Media.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Wij hebben vóór de resolutie over de bescherming van de vrijheid van informatie gestemd, omdat we ons sterk maken voor de vrijheid van meningsuiting en informatie en voor pluralisme, en omdat wij tegen mediaconcentratie zijn. We zijn het met een aantal aspecten van deze resolutie echter niet eens, omdat ze wel erg dicht in de buurt komen van inmenging in het democratische wel en wee van individuele landen. We hebben verder ernstige twijfels over de mogelijkheid van een richtlijn over dit onderwerp, zeker als je bedenkt hoe het Europees Parlement thans is samengesteld.

Onze strijd voor vrijheid van informatie en meningsuiting, voor rechten van journalisten en andere mediaprofessionals, voor universele toegang tot informatie en voor garanties met betrekking tot het pluralisme in de media mag niet worden misbruikt voor partijpolitiek gekonkel, dat er vooral op gericht is het Europees Parlement een excuus te verschaffen voor inmenging in de interne aangelegenheden van landen, door met twee maten te meten, afhankelijk van de vraag welke politieke stroming belang heeft het ene of het andere geval.

We hebben ons daarom bij de stemming over de voorstellen van de PPE-Fractie aangaande TV1 in Portugal van stemming onthouden, al is bekend dat de Portugese Communistische Partij zich met betrekking tot dit onderwerp heel kritisch opstelt.

Mathieu Grosch (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik beschouw het debat over de persvrijheid als zeer belangrijk. De situatie in Italië is zorgwekkend, maar het is de taak van dit Europees Parlement om het onderwerp op een algemene manier te behandelen, voor alle landen waar het probleem zich stelt.

Alleen Italië noemen, ofschoon men weet dat er ook problemen zijn in andere landen, bijvoorbeeld Roemenië, Bulgarije, Portugal en Hongarije, geeft blijk van partijdigheid, wat niet bijdraagt aan de vrijheid van meningsuiting en aan persvrijheid.

Sylvie Guillaume (S&D), schriftelijk. – (FR) Ik heb vandaag tegen de gezamenlijke resolutie van de PPE-Fractie, de ECR-Fractie en de EFD-Fractie over de vrijheid van informatie in Italië en in andere lidstaten van de Europese Unie gestemd en ook tegen de amendementen die door deze fracties zijn ingediend op de gezamenlijke resolutie van de linkse en centumpartijen, aangezien deze hoofdzakelijk tot doel hadden de Italiaanse premier te ontslaan van zijn verantwoordelijkheid zich te houden aan het beginsel van pluralisme, een fundamentele waarde van onze democratieën. Ze vormden ook een schandalige aanval op de president van de Italiaanse Republiek, Giorgio Napolitano. Ik heb de gezamenlijke resolutie, die medeondertekend was door mijn fractie, met klem gesteund omdat ik fundamentele waarde hecht aan de vrijheid van meningsuiting en voorstandster ben van een Europese wetgeving inzake mediafusies, ondanks het verzet van rechts, dat al verscheidene keren de kop heeft opgestoken. We willen herinneren aan de vrees die heerste in Italië na de druk die Silvio Berlusconi onlangs heeft uitgeoefend op de Italiaanse en Europese kranten en op het standpunt dat de Europese Commissie had ingenomen naar aanleiding van de kwestie van de migranten die op volle zee naar Libië teruggestuurd waren door de Italiaanse overheid, wat indruiste tegen het beginsel van non-refoulement.

Filip Kaczmarek (PPE), schriftelijk. – (PL) Ik heb tegen de ontwerp-resolutie gestemd omdat ze schadelijk is en niet aan de Europese normen voldoet. Ter wille van een aantal individuele belangen heeft links onder meer het beginsel van de toepassing van uniforme normen voor alle lidstaten geschonden. Het verhinderen van de stemming over het mondelinge amendement van de heer Szájer laat er geen twijfel over bestaan dat het werkelijke doel van de resolutie niet de bezorgdheid om de vrijheid van de media was. De resolutie was in werkelijkheid bedoeld om de Italiaanse regering – en alleen de Italiaanse regering – aan te vallen. De reden hiervoor is dat links een hekel heeft aan deze regering. Links heeft daartoe uiteraard het recht. Ik zie echter geen reden om mee te doen aan deze poging om het Europees Parlement te instrumentalisieren en te betrekken bij een aanhoudend politiek conflict in een bepaalde lidstaat.

Mediavrijheid is universeel en belangrijk, ook wanneer ze door linkse regeringen wordt beknot. Ik ben erg blij dat we dit ontwerp hebben verworpen, aangezien het alleen op de agenda stond om links in staat te stellen zijn politieke tegenstanders in Italië aan te vallen.

Eija-Riitta Korhola (PPE), *schriftelijk*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, vrijheid van meningsuiting en onafhankelijke media zijn de hoeksteen van de democratie en moeten worden gekoesterd en beschermd. Net als veel anderen hier maak ik mij zorgen over de ontwikkelingen in enkele lidstaten, waaronder Italië en Hongarije. Als deze resolutie betrekking had gehad op communicatie en op de problemen daarmee in het algemeen en in de hele Europese Unie, dan had ik haar van harte gesteund. Nu kon ik dat niet. Ik sta achter het beginsel van onze fractie, de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten), dat de Europese Unie zich niet moet bemoeien met nationale zaken. Daarvoor heeft zij namelijk geen wettig mandaat. Ik ben daarom blij met het resultaat van de stemming over de vrijheid van informatie in Italië en met het feit dat alle negen ontwerp-resoluties vandaag in de plenaire vergadering zijn verworpen. Ik deel de zorg van mijn fractie dat het Parlement met zijn eisen voor pan-Europese wetgeving inzake mediapluralisme en eigendomsverhoudingen de persvrijheid eerder zou ondermijnen dan bevorderen. De lidstaten van de Europese Unie hebben elk hun eigen adequate instellingen om fundamentele problemen op te lossen, en dit probleem van Italië moet dan ook op nationaal niveau worden opgelost. Dat betekent echter niet dat wij het bestaan van het probleem moeten ontkennen.

Ik heb gestemd overeenkomstig het standpunt van mijn fractie ten aanzien van de gezamenlijke ontwerp-resolutie van de socialisten, liberalen en groenen, met uitzondering van één punt. Amendement 10 van onze fractie onderschat, of in feite ontkent, de problemen met betrekking tot de vrijheid van informatie in Italië en daarom kon ik het niet steunen. Logischerwijs kon ik evenmin de ontwerp-resolutie van onze eigen fractie steunen, omdat ook hierin de verleiding niet werd weerstaan om de situatie in slechts één land te behandelen en, bij het zoeken naar evenwicht, de problemen te onderschatten.

Jean-Marie Le Pen (NI), *schriftelijk*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, is het in Italië dat het staatshoofd bedreigingen uit, gerechtelijke stappen onderneemt bij de minste kritiek en persoonlijk betrokken raakt in een rechtszaak om een politieke tegenstander kapot te maken? Is het in Italië dat de aan de macht zijnde partij de minste niet-vleiende informatie 'gemeen' noemt, een 'absoluut ongehoord felle campagne', een opzettelijke poging om het staatshoofd 'onderuit te halen'? Is het in Italië dat de pers kritiek krijgt wanneer zij zaken als vriendjespolitiek ten gunste van het kind van het staatshoofd aan het licht brengt? Is het alleen in Italië dat de machthebbers speciale banden hebben met de leiders van de grote private televisiezenders en de directeur van de openbare zender benoemen? Is het in Italië dat de wet op audiovisuele reclame wordt gewijzigd ten voordele van vrienden?

Is het in Italië dat een minister wordt uitgenodigd op een groot televisiejournaal om te bekennen dat hij aan sekstoerisme heeft gedaan, een daad die strafrechtelijk vervolgd wordt, behalve in het geval van deze minister? Nee, deze zaken gebeuren in Frankrijk! Het verbaast mij dat de Franse socialisten, communisten en groenen in dit Parlement het niet nodig vonden dit debat aan te wenden om de dubieuze praktijken van 'Sarkozië' aan de kaak te stellen!

Petru Constantin Luhan (PPE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb tegen de resolutie over de vrijheid van informatie in Italië en in andere lidstaten gestemd, voornamelijk vanwege paragraaf D, waarin uit een verslag van Freedom House wordt geciteerd en wordt gewezen op 'de kritieke situatie in Roemenië en Bulgarije'. Ik heb dit verslag zorgvuldig gelezen, met name het gedeelte over mijn land, en daarom kan ik zeggen dat deze zin niet klopt. In het aangehaalde verslag wordt duidelijk het volgende gezegd: 'In de Roemeense grondwet wordt de persvrijheid beschermd en deze rechten worden door de regering in toenemende mate geëerbiedigd'.

Met betrekking tot de president van Roemenië, de heer Traian Băsescu, wordt in het verslag gezegd: 'hij heeft bewezen de media minder te controleren en te manipuleren dan zijn voorgangers.' Een ander sterk argument om onze vrijheid van meningsuiting te bewijzen is dat 'Roemenië wordt beschouwd als regionaal leider op het gebied van snelle breedbandverbindingen'. Op het internet kunnen alle journalisten zich vrijelijk uiten en in contact treden met het publiek. Ik ben daarom van mening dat de verwijzing naar Bulgarije en Roemenië is gebruikt zonder dat naar de hele context is gekeken.

David Martin (S&D), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb voor de resolutie gestemd en ik geef mijn volledige steun aan oproepen om mediamonopolies in Europa te voorkomen. Vrijheid van informatie is een uiterst belangrijke kwestie, en gezien de sterke gevoelens die dit oproept en gezien de uitslag van de stemming, die maar een heel klein verschil tussen voor- en tegenstanders laat zien, hoop ik dat we hier nog op zullen terugkomen. Ik was teleurgesteld dat we er na de verwerping van de amendementen niet in zijn geslaagd om tijdens de eindstemming de resolutie aan te nemen.

Willy Meyer (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (ES) Ik heb tegen ontwerp-resolutie RC7 0088/2009 gestemd die door rechts was ingediend, en vóór de gezamenlijke ontwerp-resolutie RC7 0090/2009, die was ingediend

door de overige fracties hier in het Parlement. Ik ben namelijk een voorvechter van de vrijheid van meningsuiting en informatie en mediapluralisme en maak mij zorgen over de situatie in Italië, waar sprake is van een belangenconflict tussen de politieke, economische en mediamachten en een verontrustende mediaconcentratie bestaat, waar zowel publieke als commerciële media bij betrokken zijn. De situatie in Italië is een ernstige aantasting van mediapluralisme en het optreden van de rechtse regering onder leiding van de heer Berlusconi is in dat opzicht onaanvaardbaar. Het is mijns inziens terecht om een einde te maken aan deze abnormale situatie, die ernstige gevolgen kan hebben voor de hele Europese Unie, en om stappen te nemen teneinde de onafhankelijkheid van de publieke mediakanalen veilig te stellen en deze te beschermen tegen elke vorm van overheidsbemoeienis. Met mijn stem wilde ik expliciet mijn afkeuring tot uitdrukking brengen van het optreden van de Italiaanse autoriteiten door nationale en Europese kranten onder druk te zetten en te intimideren.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) De stemming over de ontwerpresoluties heeft vandaag plaatsgevonden na een politiek debat dat niet eenzijdiger had kunnen zijn. Verenigd links heeft de aanval ingezet op Berlusconi, en wil een oude rekening vereffenen. Daarbij wordt veel ophef gemaakt van de mediaconcentratie, die in Italië inderdaad hoog is. Men doet echter alsof daardoor de vrijheid van meningsuiting en de democratie in gevaar komen. Alles wat niet links is moet blijkbaar worden bestreden.

In de gezamenlijke resolutie van de groenen, de sociaaldemocraten, de communisten en de liberalen wordt bovendien geëist dat de EU de bevoegdheid krijgt voor het toezicht op het mediapluralisme, zoals het eufemistisch wordt genoemd. Dat wijs ik met kracht van de hand, omdat dit een ongedeelde bevoegdheid van de lidstaten is. Juist omdat de vrijheid van informatie en van meningsuiting voor de FPÖ en voor mijzelf misschien wel het hoogste goed in de democratie is, een goed waarvoor we op de barricaden moeten gaan, heb ik bezwaar aangetekend tegen deze poging tot inmenging op basis van partijpolitieke overwegingen, en tegen de gezamenlijke resolutie van links.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), *schriftelijk*. – (RO) Vrijheid van meningsuiting is een van de waarden die ten grondslag liggen aan elke democratie. De instellingen van de Europese Unie moeten door hun handelen de vrijheid van meningsuiting beschermen, en daarnaast in dit opzicht een bron van inspiratie vormen voor de gehele wereld. Het Europees Parlement kan echter niet optreden als bemiddelaar of een hefboom zijn in binnenlandse beleidsgechillen van lidstaten, zoals het geval is bij deze resolutie en evenzeer bij de resolutie met betrekking tot de 'situatie' in Litouwen, waarover in de vorige vergaderperiode is gestemd. Daarom heb ik tegen de resolutie gestemd.

Franz Obermayr (NI), *schriftelijk*. – (DE) Het lijdt geen twijfel dat de vrijheid van informatie in Italië niet volledig gegarandeerd is, ook al omdat de Italiaanse minister-president Berlusconi door zijn politieke positie en ook door zijn machtige mediaconcern het bij de meeste televisiezenders direct of indirect voor het zeggen heeft. Dit is echter geen specifiek Italiaans probleem. In Frankrijk is bijvoorbeeld door een wijziging van de grondwet een regeling gecreëerd die voorziet dat de president van de republiek de directeur van de openbare televisiezenders (Groupe France Télévision: France 2-5) benoemt, wat in Frankrijk aanleiding heeft gegeven tot heel wat controverses. (Bovendien was de directeur van TF1, de grootse commerciële televisiezender, getuige bij het huwelijk van Sarkozy, hij heeft dus een zeer nauwe band met de president.) Daarom is dit initiatief van de Europese Unie misschien eerder een partijpolitieke kwestie, gericht tegen de heer Berlusconi, dan een echt debat over de vrijheid van de media en de vrijheid van informatie. Daarom heb ik tegen deze resolutie gestemd.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *schriftelijk*. – (RO) Gelet op het feit dat drie lidstaten van de Europese Unie (waaronder Roemenië) door de organisatie Freedom House zijn geclassificeerd als landen met "gedeeltelijk vrije" media, is het mijn overtuiging dat deze pogingen op Europees niveau vereist zijn om ervoor te zorgen dat een van de belangrijkste beginselen van de democratie, namelijk de vrijheid van media, wordt gerespecteerd.

Ik vind dat wij de Commissie moeten oproepen het mediapluralisme te waarborgen door op EU-niveau gemeenschappelijke normen in te voeren. Daarom heb ik vóór de resolutie over de vrijheid van informatie in de Europese Unie gestemd, en ik zou van deze gelegenheid gebruik willen maken om nogmaals te wijzen op de noodzaak een richtlijn aan te nemen voor de vrijheid van informatie.

Judith Sargentini (Verts/ALE), *schriftelijk*. – (EN) De Fractie van de Groenen/Europese Vrije Alliantie heeft samen met de S&D-Fractie, de ALDE en de GUE een gezamenlijke tekst ingediend. Tot op het allerlaatste moment hebben al deze fracties zich bereid getoond om andere fracties in dit Parlement erbij te betrekken, met inbegrip van de EVP, die had voorgesteld om ook bezorgdheid te uiten over de persvrijheid in andere lidstaten. Deze voorstellen bleken echter geen serieuze poging te zijn om consensus te bereiken. De prijs die

voor een dergelijk akkoord betaald moest worden, was het schrappen van iedere verwijzing naar Italië en van onze oproep aan de Commissie om een richtlijn over mediaconcentratie en -pluriformiteit voor te stellen, met andere woorden van de essentiële bestanddelen van onze resolutie.

De EVP heeft met haar amendementen de tekst alleen maar willen afzwakken en geprobeerd om hiermee verdeeldheid te zaaien onder degenen die hun steun aan de tekst verleenden. Daarom moesten de groenen tegen deze amendementen stemmen, ook al hadden we in de onderhandelingen, althans bij een aantal ervan, een akkoord kunnen bereiken. Dit getuigt niet van een constructieve manier van werken van de kant van de EVP. We betreuren het dat de rechtse fracties opnieuw niet bereid waren om een Europees antwoord te vragen voor een Europees probleem.

Catherine Soullie (PPE), schriftelijk. – (FR) Persvrijheid is een absolute vereiste. Een democratische wetgevende instelling als het Europees Parlement kan deze verworvenheid uiteraard niet in vraag stellen. De bescherming en verdediging van de vrijheid van informatie moet in alle omstandigheden gegarandeerd zijn. Het Europees Parlement mag echter niet de rol van een supranationaal gerechtshof vervullen. Pluralisme en vrijheid van alle media moeten gegarandeerd zijn in de Europese Unie, maar het is niet aan ons Parlementsleden om te oordelen over een land en zijn leiders wat betreft de aard van de relaties tussen de pers en de politieke wereld.

Inmenging door het Europees Parlement op dit gebied is onaanvaardbaar. Wat geeft ons het recht om een oordeel te vellen over de toestand van de Italiaanse media? Het gaat hier om een intern politiek debat van een lidstaat, een debat dat moet plaatsvinden en worden opgelost binnen de grenzen van de desbetreffende lidstaat. De verwerping van het amendement dat tot doel had de titel van deze resolutie te wijzigen om deze een meer communautair karakter te geven, toont duidelijk aan dat het gaat om een gericht debat van louter politieke aard. We moeten ervoor waken dat we ons Parlement niet veranderen in een rechtbank.

Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Wij hebben geweigerd om deel te nemen aan de eindstemming over deze resolutie. Er wordt weliswaar gedaan alsof het hierbij gaat om de controle van de Italiaanse media door Berlusconi, maar in feite worden daarmee de algemene belangen van de plutocratie met betrekking tot mediaconcentratie op nationaal en Europees niveau behartigd. In de resolutie wordt aangedrongen op de uitvaardiging van richtlijnen, maar feitelijk wordt daarmee geprobeerd om het recht op informatie en de vrijheid van meningsuiting te veranderen in een kwestie van interne markt en mededinging, om het grootkapitaal de mogelijkheid te geven de informatie te manipuleren en om de openbare diensten aan te passen aan particulier-economische criteria en aan de regels van de vrije markt. De centrumrechtse en centrumlinkse voorstanders van het Europees eenrichtingsverkeer pleiten voor en dringen aan op een onomwonden inmenging van de EU in de interne aangelegenheden van de lidstaten. Zij willen dat het grootkapitaal de scepter zwaait in de informatie en proberen elkaar met inhoudsloze conflicten en hoogdravende uitlatingen de loef af te steken bij het naar de gunst dingen van de plutocratie en bij het behartigen van diens belangen. De grootaannemers op mediagebied proberen op een vulgaire manier de gewetens van de werknemers te manipuleren en hun het volksvijandige beleid van het kapitaal, dat door centrumrechtse en centrumlinkse regeringen wordt uitgevoerd, aan te smeren. De volkeren laten zich echter niet om de tuin leiden door de hanengevechten in het Europees Parlement en zijn pogingen om zich op te werpen als de zedenmeester. Het Europees Parlement is juist een fundamentele pijler voor de ondersteuning van de belangen van het kapitaal.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Wij geven steun aan de gezamenlijke resolutie, ofschoon wij ons distantiëren van de passage waarin de Commissie wordt gevraagd om een ontwerp-richtlijn inzake mediaconcentratie en bescherming van pluralisme op te stellen. Wij zijn namelijk van mening dat de bevoegdheid voor een dergelijke serieus en noodzakelijk vraagstuk moet liggen bij de lidstaten.

Derek Vaughan (S&D), schriftelijk. – (EN) Mijns inziens heb ik met mijn stem voor de gezamenlijke resolutie van de S&D, de ALDE, de groenen en de GUE, uiting gegeven aan mijn steun voor mediavrijheid in Italië. Als gekozen vertegenwoordiger beschouw ik het als mijn taak om steun te verlenen aan inspanningen om een al te grote controle op de media te voorkomen, niet alleen in Italië, maar in alle lidstaten van de Europese Unie. Ik vind monopolisering van de media gevaarlijk en ik denk dat we een grotere vrijheid in de media in heel Europa moeten nastreven. De Europese burgers mogen geen last hebben van censuur in de media en een selectieve nieuwsvoorziening.

Iva Zanicchi (PPE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, toen ik ruim een jaar geleden voor het eerst plaatsnam op deze stoel was ik ongelooflijk geëmotioneerd. Ik heb namelijk diepe eerbied voor de Europese instellingen en in het bijzonder voor dit Parlement. Het doet mij nu dan ook oprecht spijt dat dit Parlement

wordt onteerd doordat het wordt gedwongen tijd te verspillen aan doelgerichte aanvallen van partijen die het Parlement misbruiken omwille van hun nationale en regionale belangen.

Maar, mijnheer de Voorzitter, dames en heren, juist wat er op kleine schaal, in de provincies, plaatsvindt, laat goed zien dat er in Italië wel degelijk informatievrijheid heerst: kijkt u eens naar al die lokale kranten en naar de dagbladen van de grote of middelgrote steden die de mensen elke dag lezen, en dan zult u zien over wie ze schrijven! Maar kijkt u ook eens naar kranten als *Repubblica* en alle linkse media. Vandaag heeft het Europees Parlement opnieuw een kans verloren om een serieus debat over informatievrijheid in Europa te houden, omdat sommigen dit Parlement gijzelen om een persoonlijke aanval te kunnen plegen op de premier van Italië.

- Ontwerpresolutie: RC-B7-0090/2009

Françoise Castex (S&D), schriftelijk. – (FR) Ik heb gestemd voor deze resolutie waarin de verslechterende situatie van de pers in Europa, en met name in Italië, aan de kaak wordt gesteld en wordt aangedrongen op wetgeving inzake mediafusies. Derhalve vind ik het absoluut schandalig dat Europees rechts – onder wie de parlementsleden van de UMP – zich heeft uitgesproken tegen de bescherming van de vrijheid van meningsuiting, en zich zodoende heeft geschaard achter het standpunt van de extreem rechtse en eurofobe Parlementsleden. In deze stemming heeft Europees rechts laten zien dat het zijn eerste reflex is de Italiaanse premier, Silvio Berlusconi, te beschermen. Dit lid van de PPE en hoofd van een media-imperium van ongeziene omvang voor een politicus, bedreigt regelmatig journalisten en verkozen leden die zich tegen zijn optreden verzetten. Het is geen inmenging te zeggen dat de controle die het hoofd van de Italiaanse regering heeft over de transalpiene media een belediging is voor de vrijheid van de Europese pers. De Italiaanse democratie verdient zeer zeker respect, evenals alle andere democratieën in de EU, maar de vertegenwoordiger hiervan heeft zich geen respect waardig getoond vandaag. Het is in de naam van ons respect voor de Italiaanse bevolking dat wij de plicht hebben om hem vandaag terecht te wijzen.

Nessa Childers (S&D), schriftelijk. – (EN) Ik heb vóór deze gezamenlijke ontwerpresolutie gestemd omdat ik diep bezorgd ben over de eigendomsconcentratie in de media in Italië en elders in Europa. In Ierland is zich misschien een soortgelijke situatie aan het ontwikkelen en ik hoop dat het Europees Parlement deze kwestie opnieuw zal onderzoeken. Deze zaken moeten volledig worden uitgezocht en het Parlement zou deze ontwikkelingen en tendensen in het eigendom van de media in Ierland en overal in Europa voortdurend in de gaten moeten houden. Ik wil ook opmerken dat het mij teleurstelt dat Fianna Fáil tegen deze bescheiden ontwerpresolutie over eigendom van de media in Italië heeft gestemd.

Alan Kelly (S&D), schriftelijk. – (EN) Het onderwerp waarover wij hebben gestemd, houdt verband met regelgeving inzake eigendom van media. Veel mensen verwijzen naar het gebrek aan democratie in de EU, maar gezien de eigendomsconcentratie van de media in heel Europa, vormen de mediamagnaten van de wereld de grootste bedreiging voor echte democratie. Mensen die denken dat eigenaren geen invloed hebben op de kranten moeten nog eens goed nadenken. Rupert Murdoch bezit wereldwijd bijna 200 nieuwsorganen. Slechts een minderheid daarvan keerde zich tegen de oorlog in Irak. Democratie is afhankelijk van de informatie die de mensen krijgen. Door eigendomsconcentratie in de media kan met een op het oog onafhankelijk commentaar worden verhuld dat de zakelijke belangen van een elite worden behartigd. Op het gebied van nieuwsvoorziening moet het publiek altijd keuzes kunnen maken. In Ierland hebben we onze eigen problemen met eigendom van media, waarvoor we regelgeving moeten invoeren. Dit Parlement moet zijn steun geven aan vrijheid van meningsuiting en vrijheid van de media. Het spijt mij dat de collega's aan de rechterzijde hier anders over denken.

Catherine Soullie (PPE), schriftelijk. – (FR) De uitslag van de stemming over de gezamenlijke resolutie over de vrijheid van informatie in Italië en in andere lidstaten van de Europese Unie heeft de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) zeer tevreden gesteld. Het kwam erop aan de rol van het Europees Parlement duidelijk te maken: wij zijn een wetgevende vergadering en geen rechtbank voor de binnenlandse aangelegenheden van de lidstaten. Deze vermomde persoonlijke aanval mocht geen weerklink vinden in het Parlement. Ik ben verheugd over het resultaat van de stemming, dat, hoewel het zeer nipt was, het subsidiariteitsbeginsel weer zijn waarde geeft binnen de Europese Unie en haar instellingen.

5. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 13.05 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: LIBOR ROUČEK*Ondervoorzitter***6. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen****7. Welkomstwoord**

De Voorzitter. – Tot mijn grote genoegen kan ik u mededelen dat een delegatie van het Zuid-Afrikaanse parlement op de officiële tribune heeft plaatsgenomen. De delegatie, die ik van hartelijk welkom heet, is hier om deel te nemen aan de 14e interparlementaire vergadering van het Europees Parlement en het Zuid-Afrikaanse parlement. De delegatie wordt geleid door Joanmariae Louise Fubbs, voorzitter van de Commissie handel en industrie van het Zuid-Afrikaanse parlement. Zij wordt vergezeld door de voorzitter van de Commissie internationale betrekkingen en vijf andere collega's van het Zuid-Afrikaanse parlement.

Zoals u weet delen Europa en Zuid-Afrika dezelfde waarden op het gebied van democratie, mensenrechten en multilaterale samenwerking. De Republiek van Zuid-Afrika is een regionale macht die ook mondiaal steeds meer aan invloed wint. Zij is een gewaardeerde partner die ons zal helpen het hoofd te bieden aan de uitdagingen van de mondiale financiële en economische crisis. Wij zijn ervan overtuigd dat wij onze dialoog moeten verdiepen en moeten blijven werken aan de ontwikkeling van de onderlinge contacten en samenwerking. Onze twee regio's dienen hun krachten te bundelen, niet alleen bij het vinden van een uitweg uit de huidige crisis, maar ook bij het creëren van een nieuwe mondiale orde die voor ons allen blijvend vruchten zal afwerpen. Ik heet u, mevrouw Joanmariae Louise Fubbs en de collega's van het Zuid-Afrikaans parlement, nogmaals van harte welkom.

8. De institutionele aspecten van de oprichting van een Europese dienst voor het externe optreden - Oprichting van een Europese dienst voor het externe optreden: stand van de onderhandelingen met de lidstaten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van het verslag (A7-0041/2009) van Elmar Brok, namens de Commissie constitutionele zaken, over de institutionele aspecten van de oprichting van een Europese dienst voor het externe optreden [2009/21 33(INI)], en de verklaringen van de Raad en de Commissie over de oprichting van een Europese dienst voor het externe optreden.

Elmar Brok, rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mevrouw de commissaris, geachte afgevaardigden, wij naderen het moment waarop het Verdrag van Lissabon eindelijk wordt geratificeerd en denken nu na over de vraag hoe het moet worden geïmplementeerd. We weten allemaal dat een constitutionele werkelijkheid moet worden gecreëerd, die net zo belangrijk is als de woorden die in een grondwet of een instrument van primair recht als het Verdrag staan gedrukt.

Daarom wil ik nogmaals de oorspronkelijke bedoeling in herinnering brengen, omdat de discussies die we nu voeren over de Europese dienst voor extern optreden en de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Commissie gaan over één van de resultaten van de Europese Conventie die door de Intergouvernementele Conferentie voor het Verdrag van Lissabon zijn overgenomen.

De bedoeling was om de Europese Unie efficiënter te maken door ze met één stem te laten spreken. Dat is de reden waarom we dit nieuwe type van hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter nodig hebben, die moet beschikken over een betrouwbare dienst zodat hij of zij deze taak ook naar behoren kan vervullen.

Het tweede beginsel van het Constitutioneel Verdrag was transparantie en het derde, democratie. Dit waren de drie uitgangspunten. Het was de parlementaire meerderheid van de Conventie, die met name bestond uit nationale parlementariërs, duidelijk dat de Europese Unie steeds optimaal functioneert op terreinen waarop ze volgens de communautaire methode werkt en altijd betrekkelijk slecht functioneert waar ze de intergouvernementele methode volgt.

Overeenkomstig de geest van de Conventie mag de implementatie van het Verdrag niet leiden tot een uitbreiding van de intergouvernementele aanpak ten koste van de communautaire aanpak, die democratisch controleerbaar, succesvoller en transparanter is.

Daarom begrijp ik niet waarom de lidstaten op de eerste plaats in organigrammen zijn geïnteresseerd, en niet in de wijze waarop deze beginselen in praktijk worden gebracht. We zijn van mening dat er geen behoefte

is aan een nieuw bureaucratisch apparaat tussen de Raad en de Commissie, dat met zes- tot achtduizend mensen op den duur een eigen leven zou gaan leiden en een koninkrijk op zichzelf zou worden, zonder parlementaire controle.

Laten we ervan uit gaan dat deze dienst als bestuursorgaan onder de Commissie komt te vallen en erkennen dat hij een *sui generis* karakter moet hebben. Hij kan geen normale Commissiedienst zijn, omdat de Commissie op het terrein van het buitenlands en veiligheidsbeleid een gedeelde bevoegdheid heeft met de lidstaten. Daarom moet de Raad de garantie hebben dat hij zijn rechten op een redelijke wijze kan uitoefenen en een loyale aanpak wordt gevolgd.

Het is belangrijk te benadrukken dat de nationale deskundigen in de Commissie anders moeten worden behandeld dan voorheen het geval was, met andere woorden: ze moeten gelijke rechten krijgen. Het moet duidelijk zijn dat het toetsingsrecht en de begrotingsbevoegdheden op geen enkele wijze mogen worden beperkt, maar eerder versterkt moeten worden.

Daarom wil ik de Commissie er op dit punt van het debat aan herinneren dat we niet alleen het raadplegingsrecht hebben, maar dat wij, Parlementariërs, gedaan hebben gekregen dat de Commissie instemming geeft. We zullen de hoorzittingen niet zonder de Commissie en de hoge vertegenwoordiger houden. We mogen niet vergeten dat het Parlement bij wijzigingen van het Statuut van het personeel en het Financieel Reglement medebeslissingsrecht heeft, net als bij de begrotingsprocedure overigens. Daarom nodig ik de beide instellingen uit om in hun verklaringen uit te leggen hoe de beginselen efficiëntie, transparantie en democratie met elkaar kunnen worden gecombineerd. Uit de COREPER-documenten die ik heb mogen inkijken, is me dat niet duidelijk geworden.

(Applaus)

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, mijnheer Brok, geachte afgevaardigden, ik weet dat de oprichting van een Europese dienst voor extern optreden voor u hier in het Parlement van groot belang is. Ik heb met grote belangstelling en een groot gevoel van betrokkenheid het verslag gelezen van de heer Brok, dat maandag in de Commissie constitutionele zaken werd goedgekeurd. Natuurlijk is het voorzitterschap het volkomen eens met wat de heer Brok schrijft, namelijk dat de dienst voor extern optreden de sleutel is voor onze gezamenlijke werkzaamheden om van het Europees buitenlands beleid een actief en coherenter instrument te maken, waarmee het Europees beleid in de hele wereld beter zichtbaar kan worden.

De opzet is de kloof te overbruggen tussen het werk van de Commissie en dat van de Raad, zodat de beleidslijnen van de Unie in dezelfde richting gaan. Dat is noodzakelijk om zo effectief mogelijk te kunnen zijn. Daarom is het belangrijk de dienst voor extern optreden de best mogelijke start te geven. Dat is een van de grootste en belangrijkste uitdagingen van het Verdrag van Lissabon. Er zijn veel puzzelstukjes die nog op hun plaats moeten vallen, en daarom vinden in de Raad momenteel omvangrijke voorbereidingen plaats.

Het is de bedoeling in de Europese Raad een akkoord te bereiken over een verslag dat de hoge vertegenwoordiger, wanneer hij of zij eenmaal is benoemd, als uitgangspunt kan gebruiken bij het indienen van zijn of haar voorstel betreffende de dienst voor extern optreden. Tijdens die werkzaamheden zal het Europees Parlement natuurlijk geraadpleegd worden over de indiening van het voorstel door de hoge vertegenwoordiger. In afwachting daarvan zal het voorzitterschap erop toezien dat er een regelmatige dialoog met het Europees Parlement plaatsvindt. Die dialoog hebben we tot dusver gevoerd en we zullen dat blijven doen. Het is belangrijk dat het Europees Parlement, de Raad en de Commissie regelmatig contact onderhouden over deze aangelegenheden, niet alleen tussen ambtenaren maar ook op politiek niveau.

Meteen na het Ierse referendum – en we zijn zeer blij dat het resultaat een 'ja' was – zijn de lidstaten en de Commissie begonnen met intensieve voorbereidende werkzaamheden voor de Europese dienst voor extern optreden. Die werkzaamheden vorderen en ik ben er absoluut van overtuigd dat we aan de Europese Raad van volgende week een reeks bruikbare ideeën met betrekking tot de toekomstige hoge vertegenwoordiger voor zullen kunnen leggen. Aangezien het de taak van de hoge vertegenwoordiger is om het definitieve voorstel voor te leggen, zal hij of zij natuurlijk bij die werkzaamheden worden betrokken zodra hij of zij is benoemd. Dat is erg belangrijk opdat hij of zij het voorstel mee vorm kan geven.

Het voorzitterschap zal een beginselakkoord voorleggen dat uit vijf grote delen bestaat, namelijk de reikwijdte van de verantwoordelijkheden van de dienst voor extern optreden, zijn juridische status, personeelskwesties, financiering en de EU-delegaties. We zijn nog niet klaar, maar ik zal u een idee geven over hoever we tot

dusver al zijn gekomen, en er lijkt daarover grote eensgezindheid te bestaan tussen de Raad en de Commissie en naar ik hoop uiteindelijk ook het Europees Parlement.

Wat de reikwijdte van de verantwoordelijkheden van de Europese dienst voor extern optreden betreft, is het duidelijk dat we zogenaamde geografische en thematische “deskfuncties” moeten oprichten met een collectieve verantwoordelijkheid voor de taken die vandaag door de Commissie en het Raadssecretariaat worden vervuld. De Commissie zal de hoofdverantwoordelijkheid blijven dragen voor kwesties met betrekking tot handel, hulpverlening en uitbreiding, ook al moet nog altijd worden vastgesteld waar de scheidingslijn tussen de Commissie en de dienst voor extern optreden precies loopt wat hulpverlening betreft.

De lidstaten en de Commissie zijn het er ook over eens dat de juridische status van de dienst voor extern optreden de unieke rol, *sui generis*, moet weerspiegelen die de dienst voor extern optreden in het EU-systeem bekleedt. Welke juridische oplossing uiteindelijk ook wordt gekozen, ze moet voldoen aan de beginselen van behoorlijk bestuur en de mogelijkheid tot verantwoordingsplicht.

Personeel zal worden aangeworven uit de rangen van de Commissie, het Raadssecretariaat en de lidstaten. Dat is duidelijk vastgelegd in het Verdrag van Lissabon. Al die personeelscategorieën moeten het recht hebben om onder dezelfde arbeidsvoorwaarden in dienst te treden. Zodra het Verdrag van Lissabon van kracht is geworden, zullen de EU-delegaties onder het gezag van de hoge vertegenwoordiger komen te staan.

Een belangrijke kwestie met betrekking tot de oprichting van de Europese dienst voor extern optreden zijn de contacten met het Europees Parlement. Als de hoge vertegenwoordiger eenmaal is aangesteld, zal hij of zij regelmatig overleg plegen met het Europees Parlement over de hoofdlijnen en belangrijke keuzen van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, alsmede van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid. Ik ben er zeker van dat ook op het niveau van de ambtenaren nauwe contacten met het Europees Parlement zullen worden aangeknoopt. De Europese dienst voor extern optreden zou daarom een dienst moeten hebben die verantwoordelijk is voor de contacten met het Parlement.

Dat is ongeveer hoever we in de discussies zijn gekomen. Meer details kan ik vandaag niet geven omdat we nog niet klaar zijn met de gesprekken, maar we zullen ons uiterste best doen om het Europees Parlement op de hoogte te houden over de geboekte vooruitgang. De hoge vertegenwoordiger is natuurlijk nog niet benoemd, en dus zijn die ideeën ook niet meer dan ideeën. Uiteindelijk is het de hoge vertegenwoordiger die conform de bepalingen van het Verdrag het voorstel zal voorleggen.

Dan zou ik u nog willen bedanken voor de mogelijkheid om het woord te voeren, en ik zie uit naar een vruchtbare discussie waarin ik natuurlijk erg aandachtig naar de standpunten van het Parlement zal luisteren en vragen die u misschien heeft naar mijn beste vermogen zal beantwoorden.

Benita Ferrero-Waldner, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we zijn, hoop ik, bezig met de allerlaatste etappe van het proces van inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Daarmee sluiten we acht jaar van discussies en onderhandelingen af. Na de beslissende uitkomst van het referendum in Ierland hopen we allemaal dat de Tsjechische ratificatie spoedig zal volgen. Als we dat op de twintigste verjaardag van de Europese hereniging kunnen bereiken, zal het een grote dag zijn voor Europa en haar burgers, niet in het minst omdat we dan al onze aandacht kunnen besteden aan de grote uitdagingen en beleidstaken die voor ons liggen.

Nu we met de laatste loodjes bezig zijn, wil ik graag het Parlement en met name de Commissie constitutionele zaken, met Elmar Brok als rapporteur, feliciteren met haar advies over het belangrijkste aspect van het Verdrag van Lissabon: de Europese dienst voor extern optreden. Door de oprichting van de EDEO krijgen de Europese Unie en al haar instellingen de mogelijkheid dat te bereiken waar we lang naar gestreefd hebben, namelijk een eensgezinde boodschap aan de wereld en een vergroting van de invloed van de EU.

In het verslag van de heer Brok worden deze enorme mogelijkheden erkend. Samen met dit belangrijke debat en de vele andere beraadslagingen met vertegenwoordigers van het Parlement biedt het verslag een onmisbare basis voor ons werk met het Zweedse voorzitterschap in de komende maanden, maar ook met de lidstaten en het secretariaat-generaal van de Raad. Het doet mij deugd dat ik u kan meedelen dat de Commissie geheel achter de door het Parlement voorgestane algemene aanpak staat. Ik ben het eens met de door u zojuist genoemde beginselen van transparantie, democratie en coherentie. Het is uiteraard belangrijk dat alle instellingen samenwerken om de binnenkort te benoemen hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Commissie te helpen bij zijn of haar voorbereiding van de beslissing over de oprichting van een EDEO. Zoals u weet, is voor die beslissing instemming van de Commissie en raadpleging van het Parlement nodig.

Ik zal eerst iets zeggen over de status van de EDEO. Deze dienst is werkelijk uniek, omdat er geen model voor is dat nagevolgd kan worden. We bouwen iets nieuws op, dat noch intergouvernementeel noch uitsluitend op de communautaire methode gebaseerd is. We moeten er wel voor zorgen dat in het nieuwe systeem een authentiek Europese benadering gehanteerd wordt, die geïnspireerd is door en gegrondvest op de sterke punten van het Gemeenschapsbeleid, zoals zojuist ook weer genoemd werd. De kernvraag voor ons allen is wat de EDEO zou moeten kunnen bieden. Dat moet onze doelstelling zijn. Door de verschillende spelers op het terrein van buitenlandse betrekkingen bij elkaar te brengen, kunnen we ervoor zorgen dat onze betrekkingen met de rest van de wereld duidelijk en coherent zijn en gebaseerd op gemeenschappelijke beleidsdoeleinden. De EDEO moet de spil zijn van het buitenlandse beleid van de EU, de plaats waar het beleid ontwikkeld en gecoördineerd wordt, en moet ook zo gezien worden, zowel in als buiten de Europese Unie. De EDEO kan bovendien alleen maar doeltreffend zijn als hij goed samenwerkt met andere instellingen en het interinstitutioneel evenwicht volledig eerbiedigt.

Daarom vind ik het zeer belangrijk dat de EDEO zo opgezet wordt dat het mogelijk is heel nauw samen te werken met de Commissie en de Raad en de noodzakelijke verantwoording aan het Europees Parlement af te leggen. Ik denk dat het concentreren van de taken met betrekking tot het buitenlands beleid in één enkele dienst voor het Parlement een omslag zal zijn wat betreft zijn vermogen om zijn rol als kritisch onderzoeker van het beleid van de Unie te vervullen. Net als de dienst zelf zal de manier waarop het Parlement zich verhoudt tot de EDEO en tot de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter op een bepaalde manier ook uniek moeten zijn.

Voor de oprichting van de EDEO zijn diverse beslissingen nodig. Waarschijnlijk zullen onder andere het Financieel Reglement en het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen moeten worden gewijzigd. In beide gevallen moet de Commissie een voorstel doen, dat dan volgens de medebeslissingsprocedure moet worden aangenomen.

De hoge vertegenwoordiger c.q. vicevoorzitter van de Europese Commissie moet bevoegd zijn voor het beheer van de dienst, maar aan de andere kant moet de dienst het EU-systeem als geheel dienen – in de eerste plaats de voorzitter van de Europese Commissie en de voorzitter van de Raad, maar ook de andere Europese commissarissen die een rol spelen in het buitenlands beleid. De dienst moet zowel in Brussel als in derde landen bijstand kunnen verlenen aan het Europees Parlement en de officiële delegaties van het Parlement op buitenlandse reizen.

De nauwe betrokkenheid van de lidstaten bij deze nieuwe dienst is een cruciale vernieuwing. De ambassadeurs in het Coreper bekijken hoe ervoor gezorgd kan worden dat zeer bekwame diplomaten uit de lidstaten in een vroeg stadium bij de dienst komen werken. De Commissie zoekt uit hoe dit bewerkstelligd kan worden, hangende de wijzigingen van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen. Het personeel van de dienst moet benoemd worden aan de hand van procedures waarmee geselecteerd wordt op verdienste en rekening gehouden wordt met de behoefte aan een evenwichtige verdeling wat betreft geografische herkomst en gender. Daarmee wordt ook tegemoetgekomen aan de in het verslag neergelegde wensen.

Wij vinden ook dat alle leden van de EDEO dezelfde rechten moeten hebben, of het nu functionarissen van EU-instellingen zijn of vertegenwoordigers van lidstaten met een tijdelijk contract. In ieder opzicht zijn ze gelijkwaardig.

Wat de reikwijdte van de dienst betreft: de EDEO moet een breed overzicht hebben over de betrekkingen van de Unie met de rest van de wereld; dus hij zal zowel geografische afdelingen moeten hebben als "horizontale diensten" voor zaken als het GBVB en het GVDB, mensenrechten en betrekkingen met VN-organen. We streven ernaar doublures te voorkomen en ervoor te zorgen dat allen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het buitenlandse EU-beleid doeltreffend samenwerken. De Commissie behoudt ook haar diensten voor handel, ontwikkelingsbeleid, tenuitvoerlegging van hulp, humanitaire hulp en uitbreiding. De Commissie zal natuurlijk ook de buitenlandse aspecten van de belangrijkste interne beleidsprogramma's van de Unie blijven aansturen. Een kernvraag in de huidige discussie is hoe de externe bijstand gepland moeten worden.

Ik kan het Parlement verzekeren dat het ontwikkelingsbeleid van de EU, inclusief de uitbanning van armoede, een centrale plaats zal innemen in het extern optreden van de Commissie. De hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter en de commissaris voor Ontwikkelingssamenwerking zullen daartoe uiterst nauw samenwerken. Het is daarbij nuttig dat de nieuwe hoge vertegenwoordiger ook vicevoorzitter van de Commissie zal zijn en dus verantwoordelijk voor het coördineren van het hele externe beleid van de EU. Ook de verantwoordelijkheid voor het beheer van delegaties zal bij de dienst berusten, al zijn de deelnemers

van de delegaties, net als nu, uit verschillende diensten afkomstig, niet alleen uit de EDEO, maar ook uit de diensten van de Commissie en uit wellicht andere instellingen en organen van de Europese Unie.

Als het Verdrag van kracht wordt, worden de delegaties van de Commissie EU-delegaties. Daardoor krijgen ze nieuwe verantwoordelijkheden, maar hun vertegenwoordigende rol met betrekking tot het hele scala aan Commissiewerkzaamheden wordt niet kleiner. De EU-delegaties zijn vanaf de dag waarop het Verdrag in werking treedt, verantwoordelijk voor taken op het gebied van vertegenwoordiging, coördinatie en onderhandelingen. In de meeste gevallen zal dat proces soepel verlopen, maar in sommige gevallen, bij een hoge werklast, zal het nodig zijn voor een soort lastenverdeling te zorgen, niet slechts met het roulerend voorzitterschap, maar ook met andere lidstaten.

De oprichting van een totaal nieuwe externe dienst is een hele onderneming. Zoals ook in uw verslag staat, zal de EDEO zich in de loop van de tijd ontwikkelen. Samen leren we er steeds iets bij. Ons eerste doel moet zijn ervoor te zorgen dat het externe EU-beleid op een doeltreffende manier blijft functioneren in de periode tussen de inwerkingtreding van het Verdrag en de oprichting van de EDEO. Wij en het secretariaat-generaal van de Raad zullen zodanig met de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter samenwerken dat er geen lacunes ontstaan. We moeten echter ook verder kijken. We zullen functionarissen en diplomaten uit de verschillende instellingen en uit alle lidstaten bij elkaar brengen. Zoals we weten is een gemeenschappelijk buitenlands beleid niet hetzelfde als de som van het beleid van alle zevenentwintig lidstaten. We moeten mensen binnen de EDEO hebben die Europees denken zonder dat ze de banden met hun eigen land verbreken. Daarom hebben we een diplomatieke EU-cultuur en een EU-groepsgeest nodig. Die ontstaan niet vanzelf.

In het verslag wordt geopperd een Europese opleiding voor diplomaten te starten. In de tussentijd kunnen we natuurlijk gebruikmaken van de diplomatenklasjes in de lidstaten. Pasgeleden heb ik de tiende verjaardag van het Europees diplomatiek programma bijgewoond. Dat programma liep al vooruit op de huidige ontwikkelingen en heeft ons de weg gewezen. Ik wil hierbij graag opmerken dat de Commissie sinds de jaren 70 al voor meer dan 5 700 diplomaten opleidingsseminars heeft georganiseerd. De EDEO zal onder meer moeten zorgen voor een opleidingsstrategie, zodat alle leden, ongeacht hun achtergrond, voldoende voor hun taken uitgerust zijn. Vooral de hoofden van delegaties zullen in staat moeten zijn niet alleen hun politieke rol te vervullen, maar ook alle Commissiewerkzaamheden uit te voeren, die zo'n groot deel uitmaken van het mandaat van een delegatie.

In het verslag van de heer Brok wordt ook de vraag opgeworpen of consulaire diensten ook onder de EDEO zouden moeten vallen. De Commissie staat hiervoor open, al zal de ontwikkeling van dit idee nog wel enige tijd vergen. De toekomst zal dit uitwijzen. Op dit moment staan we voor de uitdaging de EDEO goed en in het belang van allen – de Europese burgers, de lidstaten en de Europese Unie – te laten functioneren. De Commissie steunt de oprichting van de EDEO, wil dat de EDEO een succes wordt en zal daar op alle mogelijke manieren haar steentje aan bijdragen. Uit het verslag blijkt dat het Parlement dat ook zal doen.

Het spijt me dat ik wat lang aan het woord ben geweest, maar ik vind dit een heel belangrijk onderwerp. Mijn excuses, Mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. – Mevrouw de commissaris, ik neem het u niet kwalijk, omdat ik het volkomen met u eens ben. Het is een heel belangrijk onderwerp.

Alojz Peterle, namens de PPE-Fractie. – (SL) Mevrouw de voorzitter van de Raad, mevrouw de commissaris, beste oud-collega's uit de Europese Conventie, collega's, ik feliciteer rapporteur Elmar Brok met het feit dat hij het standpunt van het Europese Parlement ten aanzien van de vraagstukken in verband met de oprichting van een Europese dienst voor extern optreden zo glashelder uit de doeken heeft gedaan.

De oprichting van een dergelijke dienst is een logisch en noodzakelijk gevolg van het besluit om de twee functies in het buitenlandse beleid te combineren, en is cruciaal voor de ontwikkeling van de Europese identiteit in het buitenlandse beleid. Geïntegreerde diplomatie betekent vereenvoudiging, een meer uniforme en efficiënte werking, meer zichtbaarheid en herkenbaarheid.

Bij de oprichting van deze gemeenschappelijke dienst gaat het niet louter om een technische kwestie, maar om de verwezenlijking van een politieke intentie. De Europese Unie wil dit bereiken door de functies van hoge vertegenwoordiger en vicevoorzitter van de Europese Commissie aan één persoon toe te kennen. De ontwikkeling van de nieuwe dienst zou moeten plaatsvinden in dezelfde geest als die heerste bij de combinatie van de twee functies voor het buitenlands beleid. Zo zullen de inspanningen van de Raad en de Commissie op het vlak van het buitenlands beleid worden gebundeld.

Het is belangrijk dat de dienst wordt opgericht met de noodzakelijke inachtneming van de functies van en de samenwerking tussen de Commissie, de Raad en het Parlement op grond van wederzijds vertrouwen en de wil tot samenwerking.

Hoewel het volgens mij in het belang van de Europese Unie is deze gemeenschappelijke dienst zo snel mogelijk aan de slag te laten gaan, steun ik met aandrang de aanbeveling deze geleidelijk aan in te voeren, om zo de meest geschikte en meest efficiënte vorm te kunnen bereiken. Zowel organisatorisch als budgettair lijkt het me verstandig dat de dienst deel gaat uitmaken van de administratieve structuur van de Commissie.

Voor mij is het cruciaal dat de toekomstige dienst ook personeel uit nationale diplomatieke diensten omvat, wat ongetwijfeld een betere en meer toegankelijke dienstverlening inhoudt voor de burgers van de Europese Unie, vooral voor landen met minder diplomatieke vertegenwoordigingen.

Roberto Gualtieri, *namens de S&D-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de minister, mevrouw de commissaris, geachte collega's, met dit debat en met het verslag dat we morgen zullen aannemen, wil dit Parlement aantonen dat het bereid is om reeds in deze voorbereidende fase, via een constructieve dialoog met de Raad en de Commissie, bij te dragen aan het opzetten van een Europese dienst voor extern optreden. Wij denken dat het bovendien nuttig en verstandig is om van meet af aan te dringen op deze interinstitutionele dialoog. De in het verdrag opgenomen procedure voorziet immers in een advies van het Parlement over het voorstel dat door de hoge vertegenwoordiger zal worden ingediend. Bovendien is het wegens de prerogatieven van het Parlement inzake de begroting onontbeerlijk dat het Parlement instemming geeft en samenwerkt, om maar te zwijgen over de instemming van de Commissie – waar de heer Brok over sprak – die het Europees Parlement nog meer ruimte zal geven.

Ook is het volgens ons noodzakelijk om van meet af aan te dringen op deze dialoog, omdat de Europese dienst voor extern optreden één van de belangrijkste innovaties is die voortvloeit uit het Verdrag van Lissabon. De eigenschappen ervan zullen een stempel drukken op de hervorming van de Europese governance en daarmee op de concrete vaststelling van het institutionele evenwicht binnen de Unie.

De Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement is het eens met de opzet van het verslag-Brok, waaraan zij actief heeft bijgedragen. Deze opzet is erop gericht om de dienst als brug te laten fungeren tussen de communautaire dimensie van het extern optreden van de Unie en de intergouvernementele dimensie van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid overeenkomstig titel V van het Verdrag van Lissabon.

Uiteraard zijn we ons bewust van het feit dat dit een dienst *sui generis* zal zijn, die trouwens ook de rol van de hoge vertegenwoordiger en de vicevoorzitter van de Commissie moet weerspiegelen. Zo zijn we ons ook bewust van het feit dat in deze Europese dienst niet alle diensten moeten worden opgenomen die de Commissie gebruikt bij de tenuitvoerlegging van de verschillende aspecten van haar extern optreden, dat niet simpelweg terug te brengen is tot het GBVB, om te beginnen wat ontwikkelingssamenwerking betreft.

Wij achten het echter cruciaal dat de dienst in staat is het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie doeltreffender en heel haar extern optreden consistenter te maken. Wij achten het tevens noodzakelijk dat de dienst onder democratisch toezicht van het Parlement komt te staan en daarom denken wij dat het opnemen van de dienst in de administratieve structuur van de Commissie de optie is die het meest overeenkomt met deze doelstellingen. Het zijn deze doelstellingen die ons na aan het hart liggen en daarom zullen wij vóór het verslag-Brok stemmen.

Andrew Duff, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het helemaal eens met de Commissie dat de dienst alle instrumenten en middelen moet combineren die nodig zijn om wereldwijd een actieve buitenlandse politiek te voeren. Het is van groot belang dat alle in dit gewichtige project samenwerkende partners ermee beginnen elkaar en de dienst te vertrouwen, ook de dominante staten met de grootste bevolking.

Het is ook van groot belang dat het ministerie van Buitenlandse Zaken in het Verenigd Koninkrijk zijn topmensen naar de dienst stuurt en niet zijn kneusjes. Ik ben het er volledig mee eens dat de dienst omwille van parlementaire toetsing en financieel toezicht administratief en budgettair onder de Commissie moet vallen. Ik moet de Raad meedelen dat ik het niet acceptabel vind om deze dienst in dezelfde categorie te plaatsen als het Economisch en Sociaal Comité of de Ombudsman, als onderdeel van het Financieel Reglement. Ik vind dit verslag-Brok een praktische voorbereiding op de oprichting van de dienst voor extern optreden, maar ben ook van mening dat we nu eerst een pauze moeten inlassen, voordat we verder gaan en belangrijke beslissingen nemen. Er is immers nog geen hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Commissie.

Voor het Parlement is het essentieel dat er een politieke gesprekspartner is om te onderhandelen over de oprichting en het toekomstige programma van de dienst voor extern optreden. Daarom vraag ik de lidstaten om hun mensen beschikbaar te stellen voor al deze posten.

Indrek Tarand, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (ET) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het is een fantastische en aangename ervaring geweest om met verschillende bewonderenswaardige personen samen te werken. Ik wil graag mijn felicitaties overbrengen aan de heer Brok, evenals aan de vele andere die een bijdrage hebben geleverd. Nu wil ik echter de heer Barroso citeren, die vanochtend heel wijs zei: “Zelfs instellingen duren niet eeuwig; we hebben enorme politieke wil nodig.” In feite is het oprichten van instellingen niet mogelijk zonder politieke wil. Om te voorkomen dat we in een situatie komen waarin we gewoon maar een nieuwe instelling oprichten, moeten wij ervoor zorgen dat bij de oprichting van een nieuw orgaan onze politieke wil altijd het allerbelangrijkste is. Het doel is een echte Europese organisatie die werkelijk een organisatie *sui generis* is en die de gemeenschappelijke belangen van alle Europese burgers dient. Als we typische gevolgen als dubbel werk of mogelijke verkwisting van middelen willen vermijden, moeten we ervoor zorgen dat de toewijzing van de begrotingsmiddelen en het gebruik van deze middelen onder toezicht van het Europees Parlement staan.

Het verslag biedt een algemene beschrijving van de beginselen die zijn voorgelegd aan de Europese Raad. Aan de hand daarvan zouden wij een hoge vertegenwoordiger moeten kunnen benoemen en een plan moeten kunnen uitvoeren. Na dit plan zullen we allemaal in een betere positie zijn, en bovendien krijgen we dan de kans om onze eigen politieke wil hard te maken. Aangezien iedereen de doelstellingen van de groenen kent, zoals het concept van vredesopbouw, de feilloze toepassing van het Handvest van de grondrechten en natuurlijk gendergelijkheid, zal ik die vandaag niet nog eens herhalen, maar ik beloof u dat ik binnenkort weer op deze onderwerpen zal terugkomen. Toch zou de Raad er naar mijn mening heel verstandig aan doen om als hoge vertegenwoordiger een vrouw te benoemen, want we weten allemaal dat de voorzitter van de Commissie geen vrouw is. Er is nog nooit een vrouw aangewezen om Europa te besturen. Daarom zou het wellicht een goed idee zijn om met dit aspect rekening te houden als we een nieuwe Europese instelling oprichten.

Bij de behandeling van het verslag heb ik de aandacht gericht op een aantal negatieve houdingen uit bepaalde hoeken. Er werd gesuggereerd dat het Europees Parlement geen enkele rol heeft en dat het gewoon probeert zichzelf met dit verslag meer belang te geven. Mijn antwoord op deze houding is dat het Parlement belangrijk is en dat we daar rekening mee moeten houden. Ons verslag over de Europese dienst voor extern optreden is een uitstekende kans om deze feiten aan het licht te brengen. Daarom doe ik een beroep op iedereen om dit verslag te steunen, zonder te vergeten dat het niet alle verbeteringen en wensen omvat. De hoofdzaak is om het verslag nu aan te nemen.

Ashley Fox, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil uiting geven aan mijn teleurstelling over het feit dat het Parlement zich nu alweer bezighoudt met een verslag dat uitgaat van de ratificatie van het Verdrag van Lissabon. Ik vraag me af of we dit debat vandaag zouden hebben gehouden als het grondwettelijk hof van Duitsland nog druk zou zijn geweest met dit Verdrag. Ik denk niet dat dat het geval zou zijn geweest, en vraag me af waarom Tsjechië anders behandeld wordt. Zoals de Engelse schrijver George Orwell gezegd zou hebben: “Alle lidstaten zijn gelijk, maar sommige zijn gelijkter dan andere”.

Ik wil mij uitspreken tegen de oprichting van een Europese opleiding voor diplomaten. Nu alle lidstaten te kampen hebben met een enorm hoge begrotingsdruk, moet de EU zich terughoudend opstellen. We moeten optreden als bewaker van de overheidsportemonnee. We moeten ernaar streven overheidsgeld met beleid uit te geven en waar mogelijk geld terug te geven aan de lidstaten en de belastingbetalers die we vertegenwoordigen.

Bij dit voorstel is geen kostenbegroting gevoegd. Het is opnieuw een voorbeeld van hoe graag sommige leden van dit Parlement de grote meneer uithangen op kosten van anderen. Een Europese diplomatenopleiding is geldverspilling en zou de belastingbetaler onder nog grotere druk zetten.

Ik herinner mijn collega's er graag aan dat een gemeenschappelijk standpunt ten aanzien van het buitenlands beleid vastgesteld moet worden door de in de Raad vertegenwoordigde lidstaten en niet door de Commissie, laat staan door het Parlement. Al het extra personeel dat de EDEO nodig heeft, moet vanuit de lidstaten gedetacheerd worden en heeft geen behoefte aan een afzonderlijke opleiding. Het beleid dat zij in de wereld gaan vertegenwoordigen moet het beleid van de Raad van Ministers zijn en niet een of ander onafhankelijk Europees beleid.

Een diplomatenopleiding zou alleen noodzakelijk zijn als de EU zich los van de lidstaten met buitenlandse zaken zou gaan bezighouden. Ik hoop dat we dat nooit zullen meemaken en ik zal er alles aan doen om daar een stokje voor te steken.

(Spreker stemt in met het beantwoorden van een vraag krachtens artikel 149, lid 8 van het Reglement.)

Andrew Duff (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, mag ik de spreker vragen of hij steun zou geven aan de benoeming van de heer Chris Patten tot hoge vertegenwoordiger, mocht het Verdrag toch van kracht worden?

Ashley Fox (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik stel het zeer op prijs dat mijn mening gevraagd wordt, maar ik geloof eerlijk gezegd niet dat dat mijn besluit zou zijn.

Helmut Scholz, namens de GUE/NGL-Fractie. - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dank u dat u mij in de gelegenheid stelt om vandaag het woord te voeren. De Confederale Fractie Europees Unitair Links – Noords Groen Links heeft tijdens de plenaire vergaderingen bij herhaling uiting gegeven aan haar fundamentele kritiek op de richting en aard van het buitenlandse en veiligheidsbeleid van de Europese Unie en heeft zich verzet tegen het volgen van deze koers. Ook met betrekking tot het Verdrag van Lissabon hebben we die kritiek geuit. Dit gecombineerde debat aan het begin van de zittingsperiode van het Parlement gaat al meteen over een van de belangrijkste verslagen van dit mandaat. Hoewel ik de beweegredenen van collega Brok uit het oogpunt van parlementaire activiteit begrijp, moeten we iets voor elkaar zien te krijgen binnen een termijn die nauwelijks ruimte biedt voor een behoorlijke en verantwoorde behandeling van de verschillende aspecten van de inhoud van deze nieuwe structuur en van de complexe vragen die ze oproept. Dat is jammer.

Ook in dit debat is al duidelijk geworden hoeveel er helaas nog ongewis is en daarom voorwerp van een politieke machtsstrijd is tussen enerzijds de vertegenwoordigers van nationale belangengroepen en regeringen en anderzijds de EU-instellingen en -organen. DE GUE/NGL-Fractie verzet zich hiertegen. Wij hopen daarom dat het Europees Parlement na de onderhandelingen de kans krijgt zich nog een keer bezig te houden met de Europese dienst voor extern optreden (EDEO), wat in overeenstemming is met de vanmorgen in de plenaire vergadering aan het adres van het Zweeds voorzitterschap geuite verwachting om terughoudendheid te betrachten bij de formulering van het onderhandelingsmandaat. Wij moeten ons werk als Parlementariërs in dit opzicht serieus nemen, ook omdat de Europese burgers zo goed mogelijk over de verschillende aspecten van de EDEO moeten worden geïnformeerd. Dat is des te belangrijker gezien de twijfels en kritiek die ten aanzien van het Verdrag van Lissabon zijn geuit en gezien de vraag naar meer transparantie en democratische inspraak.

De discussies over de opzet van de EDEO zijn nu al maanden achter gesloten deuren aan de gang. Mijn fractie herhaalt dat het buitensluiten van het Europees Parlement, van de organisaties uit het maatschappelijk middenveld die tot dusver zijn getroffen en zelfs van de nationale parlementen, ernstige vragen opwerpt, niet in de laatste plaats omdat een levendig debat en open en transparante discussies over de institutionele structuren van groot belang zijn voor hun legitimiteit – nu en in de toekomst – en met het oog op de verantwoordingsplicht die ze jegens het publiek hebben. Ik ben daarom blij met de poging van collega Brok om het Parlement middels zijn verslag toch op zijn minst medezeggenschap te geven. Enkele van onze verzoeken beogen hetzelfde.

Wij verzetten ons tegen alle pogingen – en ik zeg dit in alle duidelijkheid en zonder voorbehoud – die erop zijn gericht nu of in de toekomst politiek-militaire structuren in de EDEO op te nemen, zoals recentelijk door onder meer Frankrijk in de Raad is voorgesteld. De mogelijke vermenging van militaire planning, activiteiten van inlichtingendiensten en algemene diplomatieke en politieke taken is naar onze mening onaanvaardbaar.

Morten Messerschmidt, namens de EFD-Fractie. - (DA) Mijnheer de Voorzitter, mij werd gisteren gevraagd drie redenen te geven om tegen dit verslag te stemmen. Dat is heel eenvoudig: democratie, democratie en nog eens democratie.

Ten eerste is het een farce dat een parlement überhaupt een verslag wil laten opstellen dat is gebaseerd op een verdrag waarvan het lot nog volslagen onzeker is. Niemand weet wat de toekomst van het Verdrag van Lissabon zal zijn, en iedereen met een greintje respect voor de democratische structuren – met een greintje respect voor landen als Tsjechië – zou met dit project wachten, totdat er duidelijkheid zou zijn omtrent de toekomst van het Verdrag.

Ten tweede is dit verslag (en de hele externe dienst die nu wordt opgericht) een volslagen miskennen, ondermijning en afwijzing van het soevereine recht van de lidstaten om hun eigen buitenlandse beleid te voeren. Dat is ook de reden waarom het verslag de wens bevat om alles bij de Commissie onder te brengen. De Commissie is immers, met name in haar rol als “ambtenaar”, overduidelijk niet gekozen door de bevolking. Dit betekent dat, als de bevolking een andere buitenlands beleid wil, er geen enkele mogelijkheid bestaat om het beleid dat wordt gevoerd te wijzigen, aangezien mensen alleen de Raad, met andere woorden de regeringen, kunnen wijzigen, maar niet de Commissie.

Derhalve is het, ten derde, een democratische farce dat dit Parlement meer macht, enkele absoluut cruciale kerngebieden binnen de soevereine staat, wil onderbrengen bij de Commissie, die geen volksmandaat heeft. Dit Parlement is uitsluitend gebaseerd op *kratos*, macht, nooit op *demos*. We zouden ons in plaats daarvan op *demos* moeten richten. We moeten onze aandacht op de bevolking richten en niet alleen op macht. Daarom hebben we behoefte aan meer democratie. Om deze reden zou dit verslag moeten worden verworpen.

Andrew Henry William Brons (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, met dit verslag wordt geprobeerd ons gerust te stellen over de dienst, maar wat mij betreft is het resultaat juist omgekeerd. Er wordt weliswaar beweerd dat de dienst slechts een aanvulling is op de diplomatie van de lidstaten en wordt het voortbestaan daarvan niet in twijfel getrokken, maar de rest van het verslag is daarmee volgens mij in flagrante tegenspraak.

In paragraaf 4 staat dat de dienst – dat wil zeggen de bevoegdheden daarvan – niet van tevoren omschreven of vastgesteld kunnen worden. In paragraaf 8(d) wordt gesuggereerd dat delegaties die deel uitmaken van de dienst, consulaire diensten van de lidstaten zouden kunnen overnemen. Het is duidelijk dat het de bedoeling is dat deze dienst de diplomatieke vertegenwoordigingen van de lidstaten overneemt en vervangt – niet op korte, maar op lange termijn – en uiteindelijk zelfs het Britse en Franse vetorecht in de VN-Veiligheidsraad.

Als je een EU-orgaan de verzekering hoort geven dat het dit of dat niet zal doen, weet je al vrij zeker wat het van plan is. Met excuses aan Shakespeare met zijn “*The lady doth protest too much, methinks*” denk ik dat het verslag het er te dik bovenop legt. Wie of wat gaat eigenlijk controle uitoefenen op dit orgaan? De Raad niet, denk ik. De Raad moet namelijk met eenparigheid van stemmen optreden. Als de Raad niet tot een beslissing kan komen, zal de dienst gewoon zijn eigen agenda volgen. En het Parlement? Dat controleert ook niet, want dat hoeft alleen maar geraadpleegd te worden. Deze dienst zal buitenlands beleid uitvoeren over de hoofden van de lidstaten heen en zonder effectief toezicht van de lidstaten of van het Europees Parlement. De status van de nationale regeringen zal gereduceerd worden tot die van een gemeenteraad.

Carlo Casini (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, allereerst moet ik mijn dank overbrengen aan de rapporteur die uitstekend werk heeft verricht en als voorzitter van de Commissie constitutionele zaken wil ik ook alle leden van de commissie en van de twee medeadviserende commissies – de Commissie buitenlandse zaken en de Commissie ontwikkelingssamenwerking – bedanken voor het zeer snelle werk.

We hebben namelijk geprobeerd een document op te stellen dat, indien het wordt aangenomen, wat ik hoop, op 29 en 30 oktober aan de Raad kan worden voorgelegd. We zijn ons terdege bewust van het feit dat dit geen definitief verslag is en dat het met name bedoeld is om enkele grote lijnen aan te geven, om een pad uit te stippelen voor de Raad en daarmee ook voor de te benoemen hoge vertegenwoordiger.

Het zal de taak van de hoge vertegenwoordiger zijn om een organisatieplan uit te werken, dat dan vervolgens weer door ons zal moeten worden bestudeerd. Daarom zullen er slechts grote lijnen aan ons Parlement worden voorgelegd. We weten ook dat het welslagen van de werkzaamheden voor de dienst voor extern optreden afhangt van de functie van hoge vertegenwoordiger. De hoge vertegenwoordiger moet in staat zijn de organisatie op poten te zetten en aan iedereen leiding te geven. Via hem of haar willen we komen tot een consistent en gemeenschappelijk buitenlands beleid. We weten dat er – zoals reeds werd gezegd – problemen zijn, maar problemen zijn er om opgelost te worden. Van belang is dat het kompas, de richting en het doel duidelijk zijn.

In dat opzicht bevat het verslag-Brok enkele interessante voorstellen – ik moet het kort houden, want mijn spreektijd zit er op – zoals de opnemings van de dienst in de administratieve structuur van de Commissie, de verdere ontwikkeling van het communautair model en de vermelding dat het personeel afkomstig moet zijn van de secretariaten, van zowel de Commissie, als de Raad en de Commissiedelegaties, zoals trouwens ook in het Verdrag van Lissabon staat.

Twee innovaties zijn in mijn ogen noemenswaardig. Ten eerste de ambassades van de Unie onder leiding van functionarissen van de Europese dienst voor extern optreden, waarin tevens de Commissiedelegaties in de derdewereldlanden zouden zijn opgenomen evenals de verbindingsbureaus van de Raad, met een mogelijke

detachering van deskundigen van de directoraten-generaal, en ten tweede de grote lijnen van de instelling van een Europese diplomatenopleiding – een interessante hypothese.

Mijn spreektijd zit erop. Ik hoop dat dit verslag daadwerkelijk wordt aangenomen en wel met een grote meerderheid.

Zita Gurmai (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, we weten allemaal dat de Europese dienst voor extern optreden een van de belangrijkste vernieuwingen uit het Verdrag van Lissabon is. Daarom moeten we met de oprichting ervan heel voorzichtig en verantwoordelijk omspringen.

We zijn het er allemaal over eens dat de dienst moet gaan functioneren zodra het Verdrag van Lissabon van kracht wordt. De Commissie en de Raad werken nu al aan de richtsnoeren die ze naar verwacht gaan presenteren op de bijeenkomst van de Europese Raad aan het eind van deze maand. Het is daarom heel belangrijk dat het Europees Parlement invloed op dit proces uitoefent.

Het debat van vandaag en de daaruit voortkomende resolutie zijn van het grootste belang, omdat we een heel heldere boodschap moeten uitzenden als bewijs dat er een politieke consensus is over de oprichting van de dienst.

Ik ben heel trots op het werk van mijn collega, dat het resultaat is van de partijoverstijgende beraadslagingen in dit Parlement. Wij staan erop dat het communautair model bewaard wordt in de externe betrekkingen van de Unie. De lidstaten hechten er veel waarde aan dat de dienst onder de Europese Commissie valt en deel uitmaakt van de algemene communautaire begroting. De EDEO moet administratief en budgettair deel uitmaken van de Commissie en formeel een onderdeel zijn van de Commissie als een orgaan *sui generis* binnen de Commissiestructuur.

De Begrotingscommissie is uiterst belangrijk. Met deze commissie als hefboom kan het EP zijn bevoegdheden uitoefenen. Op die manier kan en moet het Parlement budgettair en democratisch toezicht uitoefenen. Er moeten nog heel wat kwesties opgelost worden, bijvoorbeeld met betrekking tot een duidelijke taakverdeling binnen de EDEO en binnen de verantwoordelijke eenheden van de Europese Commissie – we kennen immers de samenstelling van de toekomstige Commissie nog niet – en de relatie tussen de hoge vertegenwoordiger en de verschillende vertegenwoordigers van de Unie in het buitenland, maar met deze resolutie neemt het Europees Parlement over dit onderwerp voor het eerst stelling en op basis daarvan zullen verdere stappen volgen.

We mogen ook het menselijke aspect niet vergeten. De hoge vertegenwoordiger moet grote verdiensten, veel ervaring en uitstekende eigenschappen hebben en de steun genieten van de Commissie, de Raad en de nationale diplomatieke diensten. Ik ben ervan overtuigd dat de EDEO zodanig opgebouwd moet worden dat voldaan wordt aan de toezeggingen van de Unie met betrekking tot gender mainstreaming.

Ten slotte wil ik u meedelen dat ik, als iemand die zich de afgelopen vijftien jaar heeft ingezet voor gelijke politieke vertegenwoordiging van vrouwen, blij zou zijn als er een vrouw benoemd zou worden.

Annemie Neyts-Uyttebroeck (ALDE). - Voorzitter, sommige collega's hebben het nodig gevonden om ons tijdens hun interventies lessen in democratie te proberen geven. Mag ik er daarom op wijzen dat wij er, zowel in de Commissie constitutionele zaken als in de Commissie buitenlandse zaken, waar ik het advies heb mogen uitwerken, voor gezorgd hebben dat de bespreking en de stemming over onze respectieve teksten pas plaatshad nadat de uitslag van het Ierse referendum was gekend? Dit uit respect voor wat de Ierse bevolking zou zeggen. Gelukkig hebben ze "ja" gezegd, want ze hadden ook "nee" kunnen zeggen. Wij hebben daar rekening mee willen houden, en ook met de vergadering volgende week van de Europese Top. Zodoende moesten wij in enorm korte tijd komen tot bespreking en tot teksten. Diezelfde collega's die lessen in democratie willen geven, hebben daar natuurlijk ook over geklaagd. Maar dit terzijde.

Wij beleven vandaag een bijzonder belangrijk moment. Onze teksten die onze opinie geven over wat de toekomstige Europese dienst voor extern optreden moet zijn, luiden een nieuw tijdperk in voor de Europese Unie. Diegenen onder ons die de evolutie van de Unie sinds jaren volgen, die zich de eerste bescheiden stappen herinneren op het gebied van buitenlands beleid, laat staan veiligheids- en defensiebeleid, van het Verdrag, eerst van Maastricht, daarna van Amsterdam, hebben misschien zoals ik toen, gedacht dat wat wij vandaag beleven, nooit zou gebeuren, dat het nooit zou lukken om de premisse te leggen van een gemeenschappelijke Europese diplomatie.

Diegenen onder ons die aandachtig gevolgd hebben hoe de ideeën in dit verband geëvolueerd zijn, zullen zich ook nog herinneren dat niet langer dan enkele maanden geleden een aantal van onze nationale

diplomatieke diensten hoegenaamd niet bereid waren om meteen een soort van *big bang* te aanvaarden, waarbij alle huidige delegaties meteen vanaf de eerste dag onder de autoriteit zouden worden gebracht van de toekomstige Hoge Vertegenwoordiger. Ik verheug mij daar ten zeerste over.

Vanuit mijn eigen politieke en regeringsverantwoordelijkheid in vorige politieke levens weet ik dat niets eenvoudig zal zijn. Wij beleven echter een belangrijk moment en ik hoop dat we met een zeer grote meerderheid dit verslag zullen goedkeuren.

Franziska Katharina Brantner (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, onze fractie steunt in beginsel de structuur zoals de geachte afgevaardigde Brok die in zijn verslag voorstelt, en met name het behoud van het controlerecht van het Europees Parlement en het behoud van Gemeenschapstaken als Gemeenschapstaken. Maar om ervoor te zorgen dat onze gemeenschappelijke dienst voor extern optreden een groot succes wordt en niet alleen maar een aanhangsel van de Commissie of de Raad, moeten we nu al over inhoud en taken praten.

De EU heeft een nieuw, geïntegreerd buitenlands beleid nodig waarmee ze de complexe problemen in de wereld effectief het hoofd kan bieden. De Europese dienst voor extern optreden moet de EU in staat stellen omvattende en geïntegreerde beleidsstrategieën en -campagnes uit te voeren. We hebben die dienst nu nodig, bijvoorbeeld wanneer in Kopenhagen over de klimaatverandering wordt gepraat. We moeten af van de klassieke manier van diplomatie bedrijven, anders zal deze dienst maar een zeer geringe toegevoegde waarde hebben.

Ik pleit daarom voor vier punten die de dienst naar onze mening kunnen helpen bij de opzet van een nieuw buitenlands beleid. Ten eerste moet de nieuwe dienst een directoraat voor vredesopbouw en crisisbeheer krijgen. We beschikken nu wel over de financieringsinstrumenten en missies om aan vredesopbouw en crisisbeheer te doen, maar de organisatorische eenheden waren tot dusver klein en gefragmenteerd. Ten tweede willen we dat het personeel een uitgebreide opleiding krijgt, en het diplomatiek personeel dus niet alleen een diplomatschool en het militair personeel niet alleen het Defense College heeft bezocht. Ook zouden ze allemaal ten minste een deel van hun opleiding samen moeten volgen. Daarom vragen we om de oprichting van een 'Europese academie voor extern optreden'. Ten derde willen we niet dat binnen het secretariaat van de Raad een tweeledige structuur bestaat voor de voorzitter van de Raad. Daarom zou de dienst voor extern optreden ook door deze organisatie moeten worden ondersteund. Wat de benoemingen op topfuncties betreft, heeft afgevaardigde Tarand al gezegd dat het hoog tijd is dat een vrouw wordt benoemd.

Charles Tannock (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, nu de Unie een ruimere rol in internationale kwesties nastreeft, moet zij zonder meer over de middelen beschikken om onze gemeenschappelijke waarden in de hele wereld uit te dragen, natuurlijk op voorwaarde dat er eenparigheid is onder alle zevenentwintig lidstaten.

Maar hoe ontwikkelt die rol zich? Waar liggen de grenzen? De ECR-Fractie is antifederalistisch en is van mening dat het buitenlands beleid uiteindelijk het domein moet blijven van de afzonderlijke lidstaten. Daarom baart het ons zorgen dat kennelijk met het Verdrag van Lissabon, als het wordt aangenomen, een reeks ontwikkelingen in beweging worden gezet die dat privilege uiteindelijk zouden kunnen ondermijnen.

De voorgestelde Europese dienst voor extern optreden moet het bilaterale diplomatieke werk van de lidstaten aanvullen en er niet mee concurreren, en de EDEO moet zijn gezag voornamelijk putten uit de Raad en niet uit de Commissie. Het Parlement moet gebruikmaken van zijn recht de EDEO gedetailleerd te onderzoeken en de begroting van de dienst te bepalen. Aangezien er in het verslag-Brok herhaaldelijk sprake is van EU-ambassades, verzoek ik de Commissie mij nogmaals te verzekeren – zoals ze een jaar geleden heeft gedaan – dat EDEO-missies of -delegaties geen 'ambassades' genoemd zullen worden. Als deze missies ambassades genoemd worden, wordt de angst dat de EU op een soevereine staat wil gaan lijken, met alles erop en eraan, alleen maar groter.

VOORZITTER: STAVROS LAMBRINIDIS

Ondervoorzitter

Willy Meyer (GUE/NGL). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie – de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links – zal tegen dit verslag stemmen, vooral omdat we tegen het Verdrag van Lissabon zijn.

Het Verdrag van Lissabon leidt in onze visie niet tot een Europa door en voor de burgers, maar beschermt daarentegen een model dat in een crisis is beland, een model dat publiek ingrijpen in de economie belemmert.

Er wordt gestreefd naar een Europa van twee snelheden: we hebben grote haast om de Europese Unie met één stem te laten spreken in externe aangelegenheden, maar de Europese Unie heeft geen eigen stem waarmee de economie met eigen instrumenten kan worden gereactiveerd, want de Unie heeft geen schatkist, geen actief industriebeleid, geen mogelijkheid om de prijs van geld te beïnvloeden en geen controle over de Europese Centrale Bank. En daarom delen wij die filosofie niet.

Als het Verdrag van Lissabon wordt aangenomen, zullen er met de goedkeuring van de Commissie en na raadpleging van het Parlement vijfduizend ambtenaren werkzaam zijn in een Europese dienst voor extern optreden waarover de Raad op voorstel van de toekomstige vicevoorzitter zal beslissen.

Wij zijn het niet eens met die structuur, omdat die dienst ook nog eens bevoegdheden krijgt om allerlei soorten militaire crises op te lossen. Wij zijn van mening dat er een gebrek aan controle is. Voor ons moet de controle voldoen aan de allerhoogste democratische normen, zoals dat in elke lidstaat het geval is.

Daarom denken wij dat deze filosofie niet in de geest is van het Europa dat onze fractie wil opbouwen, namelijk een Europa dat daadwerkelijk kan ingrijpen in zaken die ons fundamenteel aangaan, zoals een economische recessie en werkloosheidscijfers die we sinds dertig jaar niet meer hebben gezien.

Daarom, geachte afgevaardigden, zullen wij tegen dit verslag stemmen.

David Campbell Bannerman (EFD). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het verslag-Brok bewijst weer eens duidelijk dat er een EU-superstaat aan het ontstaan is. Door de verwerpelijke grondwet van Lissabon zijn ons al een niet-gekozen president en minister van buitenlandse zaken opgedrongen. In dit verslag komt daar een nieuwe Europese diplomatieke dienst bij, de zogenaamde Europese dienst voor extern optreden, ofschoon er ambassades zijn die de nationale belangen behartigen.

Welke nationale belangen worden dan door deze nieuwe EU-diplomaten en -ambassades behartigd? Niet de belangen van onze natiestaten, onze handel of onze bedrijven, maar de belangen van de Europese Commissie. Alle andere nationale ambassades zullen overbodig worden. Wereldwijd zijn Britse ambassades over de hele wereld al bezig bezittingen te verkopen.

Het masterplan voor een EU-superstaat is gegrondvest op een fundament van bedrog, oneerlijkheid en ontkenning, maar de federalisten scheppen geen nieuwe Verenigde Staten van Amerika, maar een nieuw Joegoslavië. Door heel verschillende naties, culturen en economieën te dwingen samen te gaan onder een rigide, ondemocratische, sovjetachtige bureaucratie, begeeft u zich op zeer glad ijs.

Ik heb voor de Britse regering aan het vredesproces in Noord-Ierland gewerkt en gezien wat er gebeurt als de democratie tekortschiet. Dat is niet zo mooi. Nu zie ik hoe hier in Europa de democratie tekortschiet. U beweert dat u voor vrede bent, maar u leidt Europa weer linea recta een oorlog in door dit Verdrag van Lissabon er doorheen te drukken en de macht over onze ambassades te grijpen.

Martin Ehrenhauser (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, de Raad handelt niet transparant. De besluiten worden feitelijk genomen in de talloze, grotendeels ondoorzichtige werkgroepen en in het Coreper. In 2008 werd slechts over één procent van de agendapunten van de Raad Buitenlandse Zaken openlijk gedebatteerd.

Juist tegen deze achtergrond is tegen het einde van de jaren negentig het Europees Veiligheids- en Defensiebeleid (EVDB) ontwikkeld, zonder enige vorm van consultatie of democratische controle. En juist tegen deze achtergrond wordt nu ook de Europese dienst voor extern optreden ontwikkeld. Mijn antwoord is duidelijk 'nee'. Dit mag niet gebeuren! We hebben echte democratische parlementaire controle nodig en echte transparantie.

Ik ben ook wat verbaasd dat juist u, mijnheer Brok, zich nu plotseling sterk maakt voor parlementaire controle. Is het niet zo dat het Verdrag van Lissabon deze controle juist op het terrein van het EVDB ter zijde schuift? En toch bent u vóór dat Verdrag. Wat de begrotingscontrole betreft, blijkt uit de reactie van uw fractie op de kwijtingverlening aan de Raad heel duidelijk waar ze staat. Want is het niet zo dat uw fractie ondanks de ontoereikende antwoorden van de Raad de komende weken in de Commissie begrotingscontrole zal instemmen met de verlening van kwijting?

Ik moet dus helaas concluderen dat ondanks het feit dat uw ontwerp op een aantal punten een goede aanzet vormt, het hypocriet en ongeloofwaardig is, en daarmee feitelijk wordt erkend dat het Verdrag van Lissabon op een aantal punten tekortschiet.

Rafał Kazimierz Trzaskowski (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, dank u zeer. Mevrouw de commissaris, mevrouw de minister, ik moet met de voetnoten beginnen. Ik heb zeker bewondering voor de retorische vaardigheden van onze UKIP-vrienden, maar als Midden-Europeaan vind ik het toch heel interessant om te zien hoe graag u uw ervaring met het leven onder het Titoregime in Joegoslavië of het Sovjetregime met ons deelt. Echt heel interessant.

Laat ik eerst Elmar Brok feliciteren met de opstelling van dit verslag. Daarin wordt de mening van de grote meerderheid – ik herhaal: de grote meerderheid – van dit Parlement zo geweldig weergegeven.

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon en de oprichting van de nieuwe dienst krijgen wij meer mogelijkheden om met één stem te spreken. We zijn het ermee eens dat de nieuwe dienst zo dicht mogelijk bij de Commissie moet staan, omdat alleen de communautaire methode de samenhang van onze acties garandeert en –het allerbelangrijkste – er in gelijke mate rekening gehouden zal worden met de gezichtspunten van ons allen.

Voor de geloofwaardigheid van de nieuwe dienst is het noodzakelijk dat deze zoveel mogelijk democratische legitimiteit krijgt. Daarom moeten we alle inspanningen om dit Parlement toetsingsbevoegdheden te geven, verwelkomen.

Het allerbelangrijkste is dat we alles doen om ervoor te zorgen dat de nieuwe dienst van de allerhoogste kwaliteit is en iedereen er vertrouwen in stelt. We moeten er ons uiterste best voor doen dat de Commissie, de Raad en de zevenentwintig lidstaten hun beste mensen naar de EDEO sturen. Daarom moeten ze dezelfde status hebben. Het werk voor de dienst moet behandeld worden als een integraal deel van hun carrière in eigen land. De mensen die voor de dienst werken, moeten op hun verdiensten geselecteerd worden, maar met het geografische evenwicht moet ook rekening worden gehouden, om de ongefundeerde vrees te ondervangen dat de dienst door wie dan ook gekaapt zou kunnen worden.

Het Verdrag van Lissabon is belangrijk en het verschilt van alle andere verdragen, omdat er zo veel van de tenuitvoerlegging afhangt. Ik hoop dat de overwegingen van dit Parlement de Raad en de Commissie zullen helpen om dit Verdrag zo uit te voeren dat we beter in staat zijn met één stem te spreken.

Proinsias De Rossa (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik juich het verslag-Brok toe en dring aan op een snelle oprichting van de EDEO als een dienst die democratische verantwoording aflegt. Ik hoop echt dat deze dienst leidt tot meer samenhang tussen onze beleidsdoelstellingen en onze beslissingen, en dan heb ik het vooral over de beslissingen die wereldwijd invloed uitoefenen op duurzame ontwikkeling, mensenrechten en uitbanning van de armoede.

Tot nu toe zijn we er niet in geslaagd een samenhangend beleid te realiseren. Onze handelspolitiek is vaak geheel strijdig met ons beleid op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Ik wil ook graag waarschuwen voor de ideeën op grond waarvan het ontwikkelingsbeleid ondergebracht zou moeten worden in het buitenlands beleid. Het is noodzakelijk dat we een autonome dienst voor ontwikkelingssamenwerking hebben die verantwoording aflegt aan een autonome commissaris voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp. Om samenhang te waarborgen zullen we benchmarks, screening en effectbeoordelingen nodig hebben voor de besluiten die van invloed zijn op de beleidsdoelstellingen voor ontwikkelingssamenwerking.

Louis Michel (ALDE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil de heer Brok graag feliciteren en hem bedanken voor het zeer goede verslag – ik zou het zelfs een voortreffelijk verslag willen noemen – dat hij ons heeft gepresenteerd.

De oprichting van deze nieuwe dienst voor extern optreden is een niet te missen kans. Het Parlement moet recht van spreken hebben, niet alleen over de begroting, maar ook over de algehele structuur van deze dienst. Zoals gezegd zal deze dienst over een echt statuut *sui generis* moeten beschikken. Wij kunnen een dergelijk statuut, dat in overeenstemming is met de geest van het Verdrag, niet achterwege laten, omdat er anders bij bepaalde lidstaten argwaan zou worden gewekt. Ik denk hierbij in het bijzonder aan de kleinste of de nieuwe lidstaten.

Wij moeten ons eveneens richten op de kern van het mandaat van de externe dienst, de strategie en de beleidsprioriteiten ervan vaststellen en ervoor zorgen dat het externe optreden coherent is. Het is van essentieel belang dat wij niet de fout begaan overlapping te veroorzaken tussen de externe dienst en de delegaties van de Commissie. Er moet een specifieke dienst worden ontwikkeld, die een toegevoegde waarde zal opleveren voor het gemeenschappelijk extern optreden. De externe dienst moet volledig op één lijn zitten met de

Commissie. De dienst mag niet ontaarden in of aanzetten tot intergouvernementeel optreden. Ik wil daar nog aan toevoegen dat het profiel van de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter natuurlijk bepalend is voor de toegevoegde waarde van deze dienst.

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, zijn wij het er weliswaar over eens dat het beleidsterrein “ontwikkeling” een doel op zich is, maar het is tegelijkertijd een instrument van buitenlands beleid. Het zou naïef zijn om dat te ontkennen. Een oplossing zou kunnen zijn om, in overeenstemming met de hoge vertegenwoordiger, de programmering te handhaven als een verantwoordelijkheid van de commissaris voor Ontwikkeling.

Mijn laatste punt is dat wij dit debat niet los kunnen zien van het debat over de begroting voor het Europees Ontwikkelingsfonds.

Bastiaan Belder (EFD). - Voorzitter, nu het Ierse referendum achter de rug is, durft het Europees Parlement weer te laten zien waar het voor staat, en dat met grote voortvarendheid en ijver. In dit verslag wordt een utopisch vergezicht geschilderd van een externe dienst die het tot op heden niet functionerende gemeenschappelijk buitenlands beleid moet uitvoeren.

Opvallend aan dit verslag is de heroïsche aansporing aan het adres van de Commissie om haar volle institutionele gewicht in de schaal te leggen. Vanwaar deze houding? Ik denk dat veel van mijn collega's de externe dienst willen inzetten als een Trojaans paard om via de Commissie grip te krijgen op het GBVB.

Het is een schande dat het Europees Parlement en de andere instellingen nog geen idee hebben hoe deze dienst exact moet functioneren. Het geleidelijk proces waarover in paragraaf 4 wordt gesproken, is niets anders dan een institutioneel waagstuk en dat moet wel eindigen in institutionele brokken. Vergeef me de woordspeling.

György Schöpflin (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil mij graag aansluiten bij de voorstanders van het verslag-Brok en zeggen hoezeer ik geboeid ben door de paranoïa van die kant van het Parlement.

Het lijkt geen twijfel dat de dienst voor extern optreden in aanleg een heel belangrijk element is voor de bevordering van coherentie in de betrekkingen van de EU met de rest van de wereld. Die betrekkingen zijn vaak verstrekkend en heel complex en oefenen grote invloed uit op de wereld buiten Europa. Daarom is het essentieel dat die werkzaamheden nauwkeurig gecoördineerd worden, zodat het EU-beleid inderdaad het beoogde effect heeft. Wanneer de dienst voor extern optreden eenmaal draait, zal hij – zoals al is opgemerkt – van invloed zijn op het standpunt van de EU met betrekking tot bijvoorbeeld het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, de bevordering van de democratische agenda, de mensenrechten, de kanalen waarlangs hulp wordt aangevoerd en het omgaan met de veelzijdige ontwikkelingsvraagstukken.

Coherentie is in dit kader de centrale factor. Als de beleidsvraagstukken door de verschillende delen van de Europese Unie op uiteenlopende wijze worden beklemtoond, wordt het effect ervan aangetast en treden er zeer waarschijnlijk onbedoelde gevolgen op. In dit verband is coherent optreden wezenlijk. Op de schouders van de dienst voor extern optreden rust daarom de niet geringe verantwoordelijkheid om samen te werken met alle andere EU-instellingen met een externe dimensie. Het is duidelijk dat de effectiviteit van de dienst het werk van de hoge vertegenwoordiger noodzakelijkerwijs zal structureren, maar op de middellange termijn zal het werk van de dienst ook weerklank vinden in alle instellingen van de Europese Unie. Het is een tweerichtingsproces.

Als we de zaken vanuit dit gezichtspunt bekijken, is het essentieel dat de dienst niet alleen verantwoording aflegt aan de hoge vertegenwoordiger maar algemener gesproken ook aan het Parlement. De dienst zal tenslotte alle aspecten van de Europese Unie vertegenwoordigen. Vandaar de nadruk op het afleggen van verantwoording, transparantie en samenhang.

Wolfgang Kreissl-Dörfler (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, één Europa, één stem! We hebben opnieuw een belangrijke stap gezet naar een gemeenschappelijk buitenlands beleid van de lidstaten. Van doorslaggevende betekenis zal zijn dat de functie van hoge vertegenwoordiger wordt bekleed door een sterk, onafhankelijk en bekwaam iemand die de noodzakelijke ruimte en vrijheid krijgt om de dienst binnen de gestelde eisen naar eigen inzichten op te bouwen en vorm te geven, natuurlijk met inachtneming van de beginselen van de Europese Unie, waartoe onder meer het naleven van de fundamentele mensenrechten behoort. Dat is *sui generis*.

Het is absoluut noodzakelijk dat dit op transparante wijze gebeurt, dat het Parlement hier op passende wijze bij wordt betrokken en dat de begrotingsrechten en het recht op begrotingscontrole bij de begrotingsautoriteit berusten. Maar het is ook essentieel dat de nationale regeringen eindelijk eens hun eigen belangen naar de

achtergrond schuiven en de functie van hoge vertegenwoordiger en de taken van zijn dienst hun volledige steun geven zonder zich voortdurend met de gang van zaken te bemoeien, wat we helaas gewend zijn.

Ook moet duidelijk zijn – en dit is voor ons erg belangrijk – dat het ontwikkelingsbeleid een op zichzelf staand beleid moet blijven, want die twee beleidsterreinen mogen niet naar believen met elkaar worden gecombineerd. Laten we de nieuwe functie en de portefeuille waarvoor we zo lang hebben gestreden, als een kans voor de toekomst zien en niet meteen weer stukpraten en versnipperen. Eén Europa, één stem! Zo luidt de opdracht en daar moeten we ons nu op richten. Met minder moeten we niet tevreden zijn.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, wat willen we nu bereiken met de Europese diplomatieke dienst? We willen dat invulling wordt gegeven aan de politieke prioriteiten van de Europese Unie voor de eenentwintigste eeuw. Tal van landen en ook veel mensen buiten Europa verwachten van de Europese Unie dat ze een leidende rol speelt bij vredeshandhaving en conflictpreventie, en dat ze daar waar dat niet heeft gewerkt, het voortouw neemt bij het herstellen van de vrede en de wederopbouw van het getroffen gebied. Daarom is de oprichting van een dienst vredesopbouw zinvol.

In de onderhandelingen trappen de vertegenwoordigers van de lidstaten in de Raad voor een deel echter vol op de rem, zelfs vertegenwoordigers van lidstaten die toch doorgaans als pro-Europees worden beschouwd. In het beste geval hebben ze één voet op het gaspedaal en één voet op de rem. Dat genereert een hoop hitte, maar weinig beweging. Daarom hopen we dat de onderhandelingen voor een werkelijk krachtige Europese dienst voor extern optreden (EDEO), gecontroleerd door het Europees Parlement, zullen slagen. De burgers van Europa willen dat de Europese Unie met één stem spreekt. Ook de mensen buiten Europa willen dat. De EDEO zal dat niet in haar eentje kunnen bereiken, maar het is wel een stap in de goede richting. Laten we ervoor zorgen dat het werkt.

Lorenzo Fontana (EFD). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, gezien het belang van het onderwerp dat vandaag ter discussie staat, vind ik dat het Parlement over meer tijd had moeten beschikken om zijn standpunt aan de Raad uiteen te zetten. Voor de besprekingen in de commissie hadden wij maar een paar dagen, en nu voeren wij slechts twee dagen na de goedkeuring van dit verslag in de Commissie constitutionele zaken een debat in de plenaire vergadering.

Het voorstel tot instelling van een Europese diplomatieke dienst is een sprong voorwaarts ten opzichte van hetgeen strikt in de Verdragen is voorzien. Daar komt bij dat de Europese dienst voor extern optreden, zoals dit in het verslag wordt beschreven, moeilijk op te nemen zal zijn in de ministeries van Buitenlandse Zaken van de lidstaten. Wat gebeurt er met deze ministeries? Zullen deze verdwijnen? Dat lijkt me niet realistisch.

Bovendien, hoe worden de bevoegdheden van deze ambassades, bijvoorbeeld met betrekking tot visa, geïntegreerd in het werk dat reeds is verricht door de nationale ambassades? Door wie worden de zogenaamde ambassadeurs van de Europese Unie benoemd? Door de Commissie kennelijk, of zullen de lidstaten een stem in het kapittel krijgen? Daarbij is het idee om toekomstige vertegenwoordigingen 'ambassades' te noemen provocerend, omdat de Europese grondwet, die voorzag in een Europese minister van Buitenlandse Zaken, niet is goedgekeurd. We kunnen niet doen alsof de Fransen en de Nederlanders nooit 'nee' hebben gezegd tegen de Europese grondwet.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het project 'Europese Unie' is uiteraard uniek en we hebben dit al zo vaak gezegd. Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon – die naar ik hoop haar beslag zal vinden – zullen er ook nieuwe instellingen komen. Eén hiervan zal de oprichting van een Europese dienst voor extern optreden zijn, die er vooral voor moet zorgen dat de externe betrekkingen coherent en efficiënt zijn.

Zoals commissaris Ferrero-Waldner al zei, zal het een organisatie *sui generis* worden, maar ik wil ook nog eens wijzen op de woorden van de heer Brok, die stelde dat transparantie en een democratisch mandaat naast doeltreffendheid de leidende beginselen moeten zijn bij de oprichting van de Europese dienst voor het externe optreden. De doeltreffendheid moet worden gewaarborgd door consensus te bewerkstellingen tussen de instellingen over de oprichting van deze dienst – en ik ben in dat verband verheugd over de verklaringen van de Raad en de Commissie – maar ook door de vraagstukken in verband met ontwikkelingshulp, humanitaire hulpverlening, uitbreiding en internationale handel onder de bevoegdheden van de dienst te brengen. De EU heeft bijvoorbeeld ook een krachtige stem nodig op het gebied van energiebeleid en solidariteit.

Wat de transparantie betreft reken ik erop dat er een evenwicht kan worden bewerkstelligd met de oprichting van de Europese dienst voor extern optreden. Ik denk daarbij niet alleen aan evenwicht tussen de instellingen, maar ook aan evenwicht in geografische zin bij de benoemingen in deze dienst. Ik kan niet genoeg

benadrukken hoe belangrijk dit is. De huidige verdeling is allerm minst evenwichtig, als we bijvoorbeeld kijken naar het directoraat-generaal RELEX of de Commissiedelegaties buiten de EU. De dienst moet naar democratische maatstaven worden opgezet en ik reken erop dat het Parlement hier een belangrijke rol in speelt, zowel tijdens het oprichtingsproces als later, bij de hoorzittingen met de gegadigden voor de post van delegatiehoofd, samen met de Commissie buitenlandse zaken.

Voor de opleiding van het personeel wordt voorgesteld een Europese diplomaten school op te richten. Dit is op zich belangrijk, maar ik wil hierbij wel meteen benadrukken dat er nu al nationale centra en ook tal van Europese scholen zijn met ervaring op dit gebied. Daar moeten we gebruik van maken. Ik denk bijvoorbeeld aan Brugge, Natolin, Florence en Maastricht.

Cristian Dan Preda (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil de oprichting van de Europese dienst voor extern optreden toejuichen als een stap voorwaarts, als vooruitgang op weg naar een Europa dat coherenter en efficiënter optreedt op het internationale politieke toneel.

Ik denk ook dat de oprichting van deze dienst een belangrijke politieke dimensie aan het Europese project zal toevoegen en Europa een meer politiek getint profiel zal geven.

Ik zou tevens de aandacht willen vestigen op de noodzaak van samenhang binnen het optreden van deze dienst met betrekking tot de administratieve en budgettaire bevoegdheden, en op dit punt zijn de betrekkingen met enerzijds de Commissie en anderzijds het Parlement natuurlijk van essentieel belang.

Wat het Parlement betreft, denk ik ook dat deze dienst rechtstreeks en zeer nauw met het Parlement zal moeten samenwerken, teneinde de Europese afgevaardigden voortdurend op de hoogte te houden van zijn activiteiten. Daarbij denk ik ook aan de benoemingen voor de belangrijkste posten. Verder zal de hoge vertegenwoordiger natuurlijk een prominente figuur zijn, maar ik vind dat ook de overige leden van de dienst een hoge mate van vertrouwen moeten uitstralen.

Ik zou ook nog even willen stilstaan bij de kwestie van de aanwerving. Zoals sommige collega's hebben gezegd, denk ik dat geografische vertegenwoordiging belangrijk is en dat er een evenwicht moet worden gevonden ten behoeve van zowel de kleine landen als de nieuwe lidstaten.

Tot slot wil ik nog een opmerking maken over het belang van deze gemeenschappelijke Europese cultuur, die – uiteraard – nu al ontstaat op diverse scholen en in diverse instellingen. Ik denk echter dat een coherent initiatief op dit gebied voor de oprichting van een structuur op Europees niveau een goed idee zou zijn.

Mário David (PPE). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, bij het opzetten van de Europese dienst voor extern optreden gaat het er eerst en vooral om de inspanningen van de Europese instellingen te consolideren. We moeten dus een doeltreffende dienst creëren die in staat is een Europees antwoord op de huidige internationale uitdagingen te formuleren en dat antwoord ook te implementeren.

Deze dienst moet meer zijn dan de som van de delen waaruit hij is samengesteld. Hij moet een toegevoegde waarde inhouden met betrekking tot al hetgeen de lidstaten en de Europese Unie nu ondernemen. Het is volgens mij daarom van cruciaal belang dat wat de Europese Unie uniek maakt – de communautaire methode – in deze nieuwe realiteit een centrale rol speelt. Ik geef daarom mijn volledige steun aan het verslag-Brok, dat een pleidooi voert en mechanismen voorziet voor een nauwe band tussen de Commissie en de nieuwe dienst.

Ik wil met betrekking tot dat laatste punt graag twee opmerkingen maken. Om te beginnen moet er nauwgezette coördinatie zijn tussen de voorzitter van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger, die tevens vicevoorzitter van de Commissie zal zijn, teneinde te verzekeren dat de dienst effectief is en goed functioneert. Van belang is verder dat tussen het Parlement en de Commissie een alliantie tot stand wordt gebracht om iets te kunnen ondernemen tegen de te verwachten verschuiving in intergouvernementele richting, een verschuiving die het goed functioneren van de dienst zou kunnen hinderen.

Het Parlement moet daarom op zijn hoede blijven en ervoor zorgen dat de Europese dienst voor extern optreden een *centre of excellence* wordt dat de ultieme expertise op het gebied van buitenlands beleid vertegenwoordigt.

(De Voorzitter geeft het woord aan William (The Earl of) Dartmouth voor het stellen van een vraag aan de heer Preda volgens de "blauwe kaart"-procedure)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). - (EN) Mijnheer Preda, in uw toespraak had u het over 'een gemeenschappelijke Europese cultuur'. Beschouwt u toetreding van Turkije tot de Europese Unie als volledig verenigbaar met de gemeenschappelijk Europese cultuur waarnaar u verwijst?

Cristian Dan Preda (PPE). - (RO) In mijn redevoering verwees ik naar een gemeenschappelijke cultuur vanuit diplomatiek perspectief, als onderdeel van een politieke cultuur. Wat mij betreft maakt Turkije in deze zin deel uit van deze Europese politieke cultuur. Een geheel respectabele diplomatieke traditie maakt immers deel uit van die cultuur. Dank u voor u vraag. Dit had ik eerst moeten verduidelijken.

Ingeborg Gräßle (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, als lid van de Commissie begrotingscontrole zie ik met verontrusting hoe de Commissie en de Raad het Europees Parlement met betrekking tot de dienst voor extern optreden buitenspel zetten. We zijn de enigen die geen documenten hebben, de enigen die niet bij de onderhandelingen zijn betrokken en het eindresultaat maar voor lief moeten nemen. Dat is ongehoord!

Op basis van dit debat en de verklaring van de twee vertegenwoordigers moet ik concluderen dat er sprake is van een ontmanteling van de Gemeenschapsinstrumenten. We zullen ook een 'opt-out' uit instrumenten zien waarin rechten van het Parlement zijn vastgelegd, zoals het Financieel Reglement. We moeten als Europees Parlement erg oppassen. In de loop van dit debat is me niet duidelijk geworden wie wat besluit. Ik denk dat dat een open vraag is. Wel weet ik dat wanneer onze begrotings- en controlebevoegdheden en ons medebeslissingsrecht in deze kwestie niet worden gerespecteerd, de samenwerking met de Raad en de Commissie de komende jaren erg moeilijk zal verlopen.

Richard Howitt (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben voorstander van een sterke dienst voor extern optreden, met kantoren over de hele wereld, die verantwoordelijk is voor het Europees veiligheids- en defensiebeleid en die de functies van de Raad en de Commissie op het gebied van planning, conflictpreventie en crisismanagement combineert.

Toch wil ik mijn instemming betuigen met de opvatting van mevrouw Malmström, die zei dat dit niet in tegenspraak is met het behoud van de Commissieverantwoordelijkheid voor handel, ontwikkeling en uitbreiding. Daarom heb ik samen met mijn collega, de heer Gualtieri, een amendement ingediend op paragraaf 6, letter c van het verslag, waarin steun wordt uitgesproken voor het samenbrengen van de programmering van ontwikkelingsbeleid en de tenuitvoerlegging ervan.

De critici moeten begrijpen dat er problemen zijn met het huidige systeem. Zo is er bijvoorbeeld een hoge vertegenwoordiger zonder rechtstreekse verantwoording aan het Parlement, overlapping van bepaalde functies in de Raad en de Commissie, een scheiding tussen de speciale vertegenwoordiger van de EU en de delegatiehoofden van de Commissie en worden de mensenrechten genegeerd vanwege handels- en geopolitieke belangen, enzovoort.

Wij moeten ervoor zorgen dat deze ingrijpende hervorming van het Verdrag van Lissabon goed zal werken, en wij zullen daarvoor zorgen.

Tot slot weet ik dat mevrouw Ferrero-Waldner na de toespraak van de UK Independence Party haar opgewondenheid zal weten te beheersen en dat ze wel begrijpt dat de Britse ambassades niet te koop zijn.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Mijnheer de Voorzitter, vandaag geven we de Europese Unie groen licht, opdat zij kan voortgaan met een erg belangrijke stap in haar inspanningen voor een grotere en belangrijkere rol in het alomvattend buitenlands beleid. Ik bedank de heer Brok voor zijn uitgebreid en substantieel verslag. Volgens mij is het essentieel dat de nieuwe dienst een aanvulling is op de bestaande diensten van de Europese Unie, die behouden blijven. Het is eveneens belangrijk dat de vertegenwoordigingen van de Europese Unie in de wereld niet verdubbelen of verdrievoudigen. Dat risico lijkt me reëel.

Ten slotte ben ik van mening dat we de rol van de consulaire diensten van die nieuwe vertegenwoordigingen moeten beklemtonen. Kleine landen hebben weinig geld en bijgevolg geen vertegenwoordiging in heel Europa en in de hele wereld. Om die reden verwachten ze veel van deze gemeenschappelijke dienst. In Slovenië hebben we goede ervaringen op het vlak van samenwerking met Oostenrijkse diplomaten. Mevrouw de commissaris, we hopen dat die samenwerking ook in de toekomst een voorbeeld blijft.

Heidi Hautala (Verts/ALE). - (FI) Mijnheer de Voorzitter, commissaris Ferrero-Waldner, ik wil uw aandacht vestigen op het feit dat de Europese Unie in alles wat zij doet gebonden is aan de eerbiediging van de mensenrechten, en daartoe behoren natuurlijk ook de hier al genoemde vrouwenrechten. Ik denk dat een gemeenschappelijk Europees extern optreden zeker onze mogelijkheden zal vergroten om in al ons werk rekening te houden met de mensenrechten, maar dat gebeurt niet vanzelf.

Ik wil van u horen hoe u wilt waarborgen dat de mensenrechten en het streven naar gelijke behandeling worden *gemainstreamd* in de toekomstige dienst voor extern optreden. Ik geef u een voorbeeld: niet alle EU-delegaties houden zich momenteel volledig aan de zeven mensenrechtenrichtsnoeren die wij samen hebben opgesteld. Nu hebben wij de gelegenheid om, bijvoorbeeld door opleiding, het gewicht van deze zaken te vergroten. In het verslag van de heer Brok wordt opleiding ook genoemd. Ik ben daarom benieuwd naar uw mening over deze zaken.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, de vraag die momenteel aan de orde is en waarover we het eigenlijk hebben, is of er, voortgaand op de weg die door het Verdrag van Lissabon wordt bepaald, sprake is van een initiatief voor een superstaat of voor nauwe institutionele samenwerking tussen zevenentwintig landen. Ook constitutionele hoven buigen zich momenteel over deze vraag en willen daarover een beslissing nemen. Hier in Straatsburg werd vóór de eerste vergadering de Europese vlag gehesen en het Europese volkslied gespeeld onder begeleiding van een militair saluut. Staten hebben een volkslied en een vlag, samenwerkingsverbanden niet. We hebben hier horen spreken over een ambassadeur die wij als vertegenwoordiger de wereld in moeten sturen. We horen ook dat Europa met één stem moet spreken. Wij zijn het hier niet mee eens; wij hebben een ander pad voor ogen voor de toekomst van Europa. Dat maakt ons nog niet paranoïde, zoals degenen zeggen die tolerantie prediken. We zijn wel degelijk voorstanders van Europa, maar wel van een ander Europa dan wat de meerderheid voor ogen heeft.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, omdat de spreker zo vriendelijk was in te stemmen met de beantwoording van een vraag, zal ik er een stellen. Real Madrid, een Spaanse voetbalclub, heeft een vlag en een lied. Denkt u dat het daarom een staat is?

(Gelach en applaus)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Bij een militair saluut is het niet gebruikelijk om tijdens het spelen van het volkslied in een bepaalde situatie de vlag van andere staten te hijsen. Als u vindt dat de Europese Unie zich op het niveau van een voetbalelftal beweegt, betekent dat dat u er een eigenaardige mening op na houdt over wat overigens niet de club zou moeten zijn van fanatici die zich onder één vlag scharen – al bent u misschien een fanatieke supporter – maar van een team dat verschillende meningen vertegenwoordigt.

Danuta Maria Hübner (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de discussie over de Europese dienst voor extern optreden vindt plaats op een moment dat er dringend behoefte is aan een langetermijnstrategie van de EU voor de manier waarop zij samenwerkt met de andere delen van deze dramatisch veranderende wereld. Onze strategie, visie en maatregelen moeten krachtig zijn, want de opkomende wereldmachten moderniseren sneller dan Europa ooit gedaan heeft en doen zich steeds meer gelden.

Ons geopolitiek strategisch denken over buitenlands beleid mag zich niet beperken tot klimaatverandering en energiezekerheid. Een van de drie instellingen die in de praktijk actief zullen zijn op het gebied van het buitenlands beleid – de voorzitter van de Raad, de voorzitter van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger – moet geopolitieke strategische bevoegdheden toegewezen krijgen en mag zich niet alleen beperken tot de taak van het bedenken van kortetermijnoplossingen voor zich voordoende problemen. Die leiden namelijk tot buitenlands beleid dat is gebaseerd op de kleinste gemeenschappelijke deler. Ik vind de hoge vertegenwoordiger, die immers gebruik kan maken van de bevoegdheden en ervaring van de Europese dienst voor extern optreden, de aangewezen persoon voor deze strategische bevoegdheden.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Met de oprichting van de Europese dienst voor extern optreden en met een geslaagde start van de activiteiten ervan zal de Europese Unie een belangrijk politiek succes behalen in de verwezenlijking van haar doelstelling van een gedegen Europees gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid. Dit zal Europa in staat stellen werkelijk met één stem te spreken. We zullen een antwoord kunnen geven op de beroemde anekdotische vraag van Henry Kissinger: “Wie moet ik bellen als ik Europa wil bellen?”, want het telefoonnummer van Europa zal het telefoonnummer van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid zijn. Op dit moment moeten we zevenentwintig telefoonnummers kennen, voor elke lidstaat één, om te weten wat het standpunt van Europa is.

Het spreekt vanzelf dat de toekomstige hoge vertegenwoordiger hier in ons Parlement zijn of haar voorstel voor het opzetten van deze dienst moet indienen om de werkzaamheden van deze dienst van start te kunnen laten gaan. Ik hoop ook dat deze persoon het verslag van de heer Brok in aanmerking zal nemen en alle lidstaten op gelijke en eerlijke wijze zal vertegenwoordigen, met name de nieuwe lidstaten.

Krisztina Morvai (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is echt interessant te horen hoe geïrriteerd sommige afgevaardigden zijn over het feit dat deze befaamde ‘ene stem’ wordt betwist en de hele status quo wordt

betwist. Ik spoor de burgers van Europa, die ons gekozen hebben om hier aanwezig te zijn, aan deze gedachtewisseling te volgen met behulp van het transparante medium dat internet is en daar hun mening te geven over al deze zaken die wij hier bespreken.

Ik wil echter nog een punt aan de orde stellen waar ik al eerder op heb gewezen. Dit betreft het bezoek van mevrouw Ferrero-Waldner aan de Israëlische regering ten tijde van de verschrikkelijke bloedige oorlog in de Gazastrook. Ik zal nooit vergeten, mevrouw de commissaris, hoe u de leden van de Israëlische regering op zo'n verschrikkelijk moment omhelst en gekust heeft.

Hoe kan ik er zeker van zijn dat, als deze resolutie wordt aangenomen, niemand uit mijn naam oorlogsmisdadigers zal gaan omhelzen en kussen?

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Allereerst zou ik Elmar Brok willen feliciteren met het door hem opgestelde verslag. Zoals de vorige spreker al aangaf, is het alweer ruim dertig jaar geleden dat de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken, Henry Kissinger, de vraag opwierp: "Wie moet ik bellen als ik Europa wil bellen?" Door de functie van hoge vertegenwoordiger en een Europese dienst voor extern optreden in het leven te roepen geeft de Europese Unie eindelijk antwoord op die vraag.

Met het beschikbaar maken van deze functies moet de Europese diplomatie mijns inziens in staat zijn een actievere en doorslaggevendere rol te spelen in de verdediging van de elementaire belangen van de EU, waaronder ook energiezekerheid.

Ik verwelkom het feit dat de hoge vertegenwoordiger en de hoofden van de diplomatieke missies een permanente dialoog aangaan met het Europees Parlement.

Wat betreft het inzetten van personeel als onderdeel van de dienst voor extern optreden, geloof ik dat afgezien van het feit dat de betrokken werknemers moeten beschikken over een uitstekende kennis en over uitstekende vaardigheden, er ook zeker moet worden nagegaan hoe wij kunnen zorgen voor een adequate en evenredige vertegenwoordiging van de lidstaten.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil mijn oprechte dank betuigen voor dit uitstekende, op feiten gestoelde verslag. Dankzij de oprichting van de Europese dienst voor extern optreden zal de Europese Unie actief op het internationale toneel aanwezig kunnen zijn en zelf internationaal beleid kunnen maken. Dat is buitengewoon belangrijk. Uiteraard zijn we het er allemaal over eens dat de kwestie van de kwaliteit van de diensten hoofdzakelijk onder de verantwoordelijkheid van de Commissie en de lidstaten valt en dat er op dit vlak samengewerkt moet worden tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie.

Ik zou de commissaris willen vragen of zij op basis van haar contact met het Europees Parlement een concrete mogelijkheid ziet om profijt te trekken van onze inspanningen en een actieve samenwerking tot stand te brengen in bijvoorbeeld de interparlementaire delegaties. Ik denk dat er tal van fora zijn waarbinnen de hoge vertegenwoordiger en de Europese dienst voor extern optreden actief met het Parlement samen zouden kunnen werken, onder meer via de delegaties. Worden er passende voorbereidingen getroffen in deze richting?

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, allereerst wil ook ik de rapporteur bedanken voor zijn uitstekende verslag. Ik wil echter benadrukken dat wij, als wij de Europese dienst voor extern optreden goed willen laten functioneren, ook serieus rekening moeten houden met de kleine lidstaten en de specifieke kenmerken van elk land op het gebied van buitenlands en veiligheidsbeleid. Alleen als wij dat doen en dit debat voeren kunnen wij van deze dienst een goed functionerend geheel maken.

Het is belangrijk dat in het verslag ook het belang van transparantie en democratie wordt genoemd. Daarnaast ben ik van mening dat wij met betrekking tot de dienst voor extern optreden vooral de kwesties van 'zachte veiligheid' moeten benadrukken. De Europese Unie is opgericht op basis van vrede en stabiliteit en die kunnen wij vooral door middel van humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking, crisisbeheersing en internationale handel wereldwijd bevorderen.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, voor mij is het interessant dat sommige afgevaardigden die de mond zo vol hebben van democratie niet kunnen aanvaarden dat het Verdrag van Lissabon democratisch werd goedgekeurd door zesentwintig parlementen en via één referendum.

(Applaus)

Inderdaad ontbreekt de handtekening van één persoon nog, maar ik heb er alle vertrouwen in dat het Verdrag binnenkort van kracht zal worden en dat de Europese dienst voor extern optreden er zal komen. Dat is een

goede zaak die in de lidstaten, in de nationale parlementen en, geachte afgevaardigden, – kijkt u maar naar de opinieonderzoeken van Eurostat – ook door de burgers in de hele Europese Unie wordt ondersteund. Dat komt omdat zij vinden – net als wij, net als ik en net als de meesten hier – dat het voor de Europese Unie belangrijk is coherenter en sterker te kunnen optreden als wij onze waarden willen uitdragen en overal ter wereld willen streven naar vrede en democratie.

Natuurlijk moeten wij bureaucratie en dubbel werk voorkomen maar wij zijn, zoals mevrouw Ferrero-Waldner al zei, bezig met het opbouwen van een nieuw orgaan. Dit is *sui generis* en daarom moeten wij methodes vinden om dit orgaan tot stand te brengen. Waar het Coreper in samenwerking met de Raad, de Commissie en met leden van het Europees Parlement – de heer Brok en overigen, waaronder ik, hebben in het verleden met de heer Buzek verscheidene gesprekken gevoerd in een poging het Parlement op de hoogte te houden – over discussieert, betreft het algemeen kader en de taken van de dienst voor extern optreden. Daarover moet nu een politieke discussie beginnen, en het zal vervolgens de taak zijn van de hoge vertegenwoordiger de nadere bijzonderheden uit te werken. Dit zal in nauwe samenwerking en via een dialoog met het Europees Parlement gebeuren. Daarover bestaat bij mij geen enkele twijfel.

Uiteraard zijn er nog kwesties die opgelost moeten worden. Belangrijk is dat de hoge vertegenwoordiger beschikt over de middelen die nodig zijn om zijn of haar taken zo efficiënt mogelijk uit te voeren. Dit betekent dat hij of zij verantwoordelijk moet zijn voor de begroting van de EDEO, maar ook voor de met de benoeming belaste instanties. Vanzelfsprekend moet bij welke juridische oplossing dan ook – en de gesprekken hierover zijn nog lang niet klaar – rekening worden gehouden met de geldende begrotingsregels, waarmee op gepaste wijze financiële verantwoording verzekerd is.

Misschien gaat de Raad niet akkoord met alle details in het verslag-Brok maar volgens mij vormt het een zeer waardevolle bijdrage tot deze gedachtewisseling. Ik hoop dat er in het Parlement brede steun voor wordt gevonden. Mag ik u dankzeggen voor het hier gevoerde debat en de heer Brok voor het werk dat hij verricht heeft?

Benita Ferrero Waldner, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog eens herhalen dat wij nu niet beslissen of de Europese dienst voor extern optreden er wel of niet zal komen, want deze bestaat al uit hoofde van het Verdrag van Lissabon. Zoals mijn collega zo-even al zei – en ik heb daar ook alle vertrouwen in – zal het Verdrag van Lissabon binnenkort van kracht worden.

Ik zal nu ingaan op een aantal zaken die tijdens de bespreking hier naar voren zijn gekomen en die volgens mij zeer zeker de moeite waard zijn. Voorop staat dat wij als Commissie ons er volledig voor in zetten dat het EDEO een succes wordt. Zulks vraagt om een gezamenlijke aanpak, waar alle instellingen van de EU evenals de lidstaten vanaf het begin volledig bij betrokken worden. Op basis van mijn eigen ervaring als commissaris voor externe betrekkingen denk ik te mogen zeggen dat in de toekomst veel dingen op een heel andere manier zullen worden gedaan. Ik vind het nodig dat de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter, over een zekere mate van bestuurlijke en budgettaire zelfstandigheid beschikt.

Tegelijkertijd is het evident dat het EDEO heel nauwe banden dient te hebben met een groot aantal diensten van de Commissie en daarom is samenwerking belangrijk. Ik ben het eens met de doelstelling van het Parlement dat er een transparante en controleerbare budgettaire regeling voor het EDEO komt. Ook dit is evident, en daarom kijken wij ook uit naar de werkzaamheden die nodig zijn om de juiste formule te vinden.

Daarenboven is het zo dat volgens het Verdrag primair bij monde van de Commissievoorzitter en de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter en de overige leden van de Commissie politieke verantwoording wordt afgelegd tegenover het Parlement. Het verheugt ons dat de heer Brok in zijn verslag duidelijk aangeeft dat de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter zowel voor het EDEO zelf als voor de hogere ambtenaren van de delegaties de benoemende instantie dient te zijn.

In dit nieuwe orgaan zullen de delegatiehoofden en overige hogere ambtenaren van het EDEO in de eerste instantie EU-ambtenaren zijn die onder het Statuut voor het Personeel vallen en voor wie vastgelegde benoemingsprocedures evenals een verplichting tot onafhankelijkheid gelden. Wij vragen ons dan ook af wat de gevolgen zullen zijn als je hen tot een speciale categorie maakt die onderworpen wordt aan hoorzittingen in het Europees Parlement. Zelfs al zouden hoorzittingen worden beperkt tot benoemingen van meer politieke aard, dat zou voor mij nog dezelfde overweging gelden. Volgens mij strookt dit ook absoluut niet met de gangbare praktijken in de lidstaten.

Nogmaals, wij beseffen natuurlijk dat het in het belang is van het Parlement een diepgaande gedachtewisseling, van formele of informele aard, te kunnen houden met hogere ambtenaren op sleutelposities in het EDEO en

de delegaties. Volgens mij kan dit plaatsvinden na hun benoeming. Zij moeten dan bij het Parlement langs gaan om er allerlei zaken te bespreken.

Ik heb met grote interesse en met genoeg geconstateerd, dat het punt van de mensenrechten en dat van de rechten van de vrouw aan de orde zijn gekomen. Mag ik u er op wijzen dat alle instellingen van de EU zich inzetten voor gendergelijkheid. Dit zal eveneens gelden voor het EDEO, maar bij elke benoeming moet er ook rekening gehouden worden met iemands geschiktheid. Geschiktheid voor een bepaalde functie en gendergelijkheid moeten dus hand in hand gaan.

Ik wil nog even kort ingaan op mijn reis naar het Midden-Oosten en, in verband daarmee, mijn ontmoeting met de Israëlische regering. Na het conflict in de Gazastrook was het heel belangrijk een staakt-het-vuren te bereiken. Ik heb getracht een bijdrage te leveren aan het eerste staakt-het-vuren en denk dat het met name aan mijn ingrijpen te danken is geweest dat er corridors voor humanitaire hulp werden geopend en er een tijdschema werd vastgesteld om in die ontzettend moeilijke en beslissende periode humanitaire goederen geleverd te kunnen krijgen.

Wat betreft de delegaties herhaal ik nogmaals dat deze reeds functioneren. De Europese parlementaire delegaties waar u op doelt, kunnen nu al door commissarissen of leden van de Raad worden bezocht, maar het moet natuurlijk wel van te voren worden ingepland. Zo zal het ook in de toekomst moeten blijven.

Elmar Brok, rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mevrouw de commissaris, geachte afgevaardigden, de aanvallen die hier vandaag zijn gedaan op een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid zijn niet meer van deze tijd. Uit enquêtes blijkt dat 70 procent van de burgers van Europa een krachtiger gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid wil, omdat ze weten dat dit de enige manier is voor het handhaven van de vrede in Europa en het verdedigen van onze belangen in de wereld. De verklaringen die hier vandaag zijn gedaan, zijn niet meer van deze tijd. Het is het soort verklaringen dat Europa verschillende oorlogen heeft ingedreven, en die willen we met een gemeenschappelijk buitenlands beleid voorkomen.

Ook willen we duidelijk maken dat we met dit buitenlands beleid de slagvaardigheid van Europa willen verbeteren. Ik wil nog een keer uitdrukkelijk zeggen dat de operationele kant van het buitenlands beleid geen zaak van parlementen is, maar de verantwoordelijkheid van de uitvoerende macht. Dat geldt in alle nationale staten. Maar dat betekent ook dat de parlementen – en dit geval het Europees Parlement – een volledige controlebevoegdheid moeten hebben, dat wordt verduidelijkt hoe dit van toepassing is op begrotingsgebied, op welke terreinen een informatierecht bestaat en op welke terreinen een echte verantwoordingsplicht geldt.

Ik nodig de Raad en de Commissie uit om in de documenten van het Coreper minder te schrijven over organigrammen, over de verdeling van de posten onder de leden van de nationale delegaties, en meer over de rechten van het Parlement, en zich dan niet te beperken tot de simpele mededeling dat de rechten van het Parlement moeten worden gehandhaafd. Het wordt tijd dat op dit punt eindelijk wat gebeurt. Daarnaast ben ik van mening dat de hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter, die nog benoemd moet worden, bij het opstellen van de voorstellen moet worden betrokken en niet voor voldongen feiten mag worden geplaatst. Ook daar moet rekening mee worden gehouden. Mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, het zou bijdragen aan het vertrouwen wanneer u de hoge vertegenwoordiger voortaan zou aanduiden met “hoge vertegenwoordiger/vicevoorzitter van de Commissie”. Dan weten we dat we over hetzelfde praten.

(Applaus)

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt donderdag 22 oktober 2009 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Gabriele Albertini (PPE), schriftelijk. – (IT) De tekst waar we morgen over gaan stemmen, vormt een uitstekende basis voor de onderhandelingen die ons nog te wachten staan.

Ik ben de heer Brok en mevrouw Neyts-Uyttebroeck dankbaar voor het uitstekende werk dat ze hebben verzet, ondanks het feit dat er zo weinig tijd beschikbaar was. Op grond van dit werk kan de commissie, waarvan ik de eer heb voorzitter te mogen zijn, een constructieve en toch pittige dialoog voeren met de toekomstige hoge vertegenwoordiger en het communautaire karakter van de nieuwe dienst voor extern optreden verdedigen. De boodschap die we de Commissie en de Raad willen meegeven, komt in feite hier op neer: we willen een dienst die over ruime bevoegdheden beschikt en die voldoet aan onze ambitie om

van de Europese Unie een politieke wereldspeler te maken, en we willen dat dit op basis van consensus gebeurt, dat wil zeggen met de betrokkenheid en steun van de drie instellingen: het Parlement, de Commissie en de Raad.

Daarom verzoek ik de Commissie om moed te tonen tijdens de onderhandelingen en het communautaire model te verdedigen, en nodig ik de Raad nogmaals uit om dit Parlement, en met name de commissie waarvan ik voorzitter ben, vanaf het begin te betrekken bij de onderhandelingen, opdat deze beslissende etappe in de oprichting van een waar Europees buitenlands beleid kan worden voltooid.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), *schriftelijk*. – (RO) De instelling van een Europese dienst voor extern optreden is een absolute vereiste als wij de effectiviteit van het externe optreden van de EU willen verbeteren. Het doel hiervan is een veel consistentere buitenlands beleid te bevorderen en het profiel van de EU op internationaal niveau op te schroeven. De mate waarin wij deze doelstellingen verwezenlijken is echter afhankelijk van de manier waarop wij deze dienst opzetten.

Het verslag bevat een aantal bijzonder belangrijke voorstellen. Wij hebben behoefte aan een organisatie die zo gestroomlijnd mogelijk opereert en waarbinnen dubbel werk wordt vermeden. Daarom ben ik er voorstander van dat de delegaties van de Commissie in derde landen, de verbindingsbureaus van de Raad en de kantoren van de speciale vertegenwoordigers van de EU worden samengevoegd, en dat “EU-ambassades” worden opgericht. Vanuit het gezichtspunt van efficiëntie vind ik het tevens een interessant voorstel dat deze delegaties bepaalde consulaire werkzaamheden moeten overnemen, zoals het afhandelen van Schengenvisa.

Ik zou willen benadrukken dat het personeel een standaardopleiding moet krijgen, zodat wij ook echt kunnen beschikken over een professionele dienst die aan de behoeften van de EU voldoet. Het opzetten van een Europese diplomatieke school lijkt mij een ideale oplossing voor het leveren van diplomatieke staf met een opleiding op basis van gemeenschappelijke normen. Dan kan consistentie binnen de dienst voor extern optreden worden gewaarborgd. Sterker nog, in de toekomst zou een diplomatieke loopbaan in Europees verband even aantrekkelijk moeten worden als een diplomatieke loopbaan voor een lidstaat.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Dit is wederom één van die betreurenswaardige documenten van het Europees Parlement waarin getracht wordt invloed uit te oefenen – in de meest negatieve zin – op de wijze waarop de Europese Unie functioneert, en wel door gebruik te maken van het feit dat die Unie rechtspersoonlijkheid geniet uit hoofde van het Verdrag van Lissabon (dat overigens nog niet in werking is getreden, omdat de Tsjechische Republiek het nog niet heeft geratificeerd).

Dit verslag is tekenend voor de militaristische aard van de Europese Unie. Het is bedoeld om te verzekeren dat met het buitenlands beleid steun wordt gegeven aan het militair expansionistisch streven van de belangrijkste mogendheden van de Europese Unie. Die mogendheden kunnen dat doen omdat ze hun beslissingsbevoegdheid via het Verdrag van Lissabon hebben vergroot, ook als er lidstaten zijn met andere standpunten.

Een voorbeeld daarvan is de hier volgende stelling uit het verslag:

“De eenheden voor militaire en civiele crisisbeheersing moeten onder het gezag van de Hoge Vertegenwoordiger worden geplaatst, terwijl er voor het militaire personeel wellicht een andere bevels- en organisatiestructuur nodig zal zijn dan voor het civiele personeel; het is van essentieel belang dat de verschillende functionarissen binnen de EDEO hun inlichtingenanalyses delen om de Hoge Vertegenwoordiger behulpzaam te kunnen zijn bij de vervulling van diens mandaat tot het voeren van een samenhangend, consistent en doelmatig extern beleid voor de Unie.”

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), *schriftelijk*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, afgelopen voorjaar heeft het Europees Parlement het verslag van de heer Dehaene over de effecten van het Verdrag van Lissabon op het institutionele evenwicht in de Europese Unie aangenomen. Daarin eist het Parlement dat bij toekomstige nominaties voor Europese topfuncties ook rekening wordt gehouden met de gelijke behandeling van mannen en vrouwen. Nu, slechts enkele maanden later, neemt het Europees Parlement een nog steviger standpunt in ten behoeve van het in de praktijk brengen van gelijke behandeling. Het standpunt van het Parlement inzake gelijke behandeling is dus duidelijk. De vicevoorzitter van de Commissie, Margot Wallström, houdt zich actief bezig met gelijke behandeling. Ook de herkozen voorzitter van de Commissie, José Manuel Barroso, heeft beloofd rekening te houden met gelijke behandeling bij de vorming van de nieuwe Commissie. De lidstaten nemen hierbij echter een cruciale positie in. Ik ben ervan overtuigd dat er in de lidstaten van de Europese Unie geschikte kandidaten voor de Commissie zijn te vinden, zowel vrouwen als mannen. Dank u wel.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) Met het Verdrag van Lissabon zouden veel dingen beter worden, zo werd ons beloofd. De EU zou een groter reactievermogen krijgen en democratischer worden, het Europees Parlement zou meer medebeslissingsbevoegdheden krijgen, en de burgers zouden via een Europees referendum naar hun mening worden gevraagd. Maar wat feitelijk gebeurt, is dat de lidstaten onder druk worden gezet met het dreigement dat ze bij niet-ratificatie geen commissaris kunnen leveren. De EU zou nu zijn goede wil kunnen tonen en de bevolking eindelijk over de toetreding van Turkije kunnen raadplegen. Maar referenda lijken alleen te worden gehouden om ze vervolgens te kunnen negeren. Het is ook een raadsel hoe de EU een groter reactievermogen moet krijgen als de bevoegdheden van de nieuwe functies in het Verdrag slechts schetsmatig worden aangegeven. Op dit punt lijken conflicten even onvermijdelijk als bij de nieuwe dienst voor extern optreden, waarvoor nog onduidelijk is welke rechten op toegang tot informatie deze zal hebben. Onze buitengewone begroting wordt almaar groter en bestrijkt een steeds dichter netwerk van agentschappen, wat er onvermijdelijk toe zal leiden dat dubbelwerk wordt gedaan en bevoegdheden elkaar overlappen. Daarom is het belangrijk het evenwicht te behouden, in de zin dat enerzijds wordt voorkomen dat door het nieuwe systeem naast elkaar heen wordt gewerkt en er juist voor wordt gezorgd dat synergie-effecten worden benut, en anderzijds maatregelen worden genomen zodat de parlementaire controle niet kan worden omzeild, de lidstaten niet kunnen worden geblokkeerd en de nationale bevoegdheden onaangetast blijven. Daarnaast moet het nieuwe orgaan de noodzakelijke bevoegdheden hebben om zijn taken te kunnen vervullen en efficiënt met de strategische partners van Europa te kunnen samenwerken.

Czesław Adam Siekierski (PPE), *schriftelijk*. – (PL) Dames en heren, de oprichting van de Europese dienst voor extern optreden is een bijzonder project, dat onze volledige steun verdient. Hij dient ter ondersteuning van de hoge vertegenwoordiger van de EU, maar we mogen daarbij niet vergeten dat een gedegen opleidingsniveau van de medewerkers noodzakelijk is en erop moet worden toegezien dat de dienst representatief is, vanuit het oogpunt van zowel de instellingen als de lidstaten. Bij het werven van het personeel voor de dienst moeten transparantie en gelijkheid vooropstaan. Vermeldenswaard is ook dat de Europese dienst voor extern optreden de mogelijkheid om diplomatieke bijstand te ontvangen zal uitbreiden, omdat elke EU-burger hiertoe een verzoek zal kunnen indienen. Dit is een *de facto* uitbreiding van de huidige mogelijkheid om een verzoek tot bijstand in te dienen bij de buitenlandse dienst van een andere lidstaat, indien de lidstaat van herkomst geen diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging heeft in een bepaald land. De meerwaarde van de Europese dienst voor extern optreden zou ook moeten liggen in de synergie van zijn drie basiscomponenten – diensten die hun oorsprong vinden in de huidige Europese Commissie, de Raad en de lidstaten. Naar mijn mening moet de EDEO voor zijn personeel putten uit alle drie de bronnen. Dit waarborgt zijn professionalisme, doeltreffendheid en unieke karakter. Het doel van effectiviteit zal ook worden bereikt met het grote aantal EU-vertegenwoordigingen dat zal voortvloeien uit de omvorming van de huidige Commissievertegenwoordigingen. Inhakend op de toespraak van de heer Grzyb wil ik erop wijzen dat ik het met hem eens ben dat de oprichting van een Europese diplomatschool overbodig is als gebruik wordt gemaakt van de nationale en regionale centra die nu al in heel Europa bekend staan om hun professionele opleidingen voor toekomstige diplomaten.

9. Voorbereiding van de bijeenkomst van de TEC en de top EU/USA (2 en 3 november 2009) – Trans-Atlantische justitiële en politieke samenwerking (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van de verklaringen van de Raad en de Commissie over:

1. Voorbereiding van de bijeenkomst van de TEC en de top EU/USA (2 en 3 november 2009), en
2. Trans-Atlantische justitiële en politieke samenwerking.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, zoals u weet zijn de betrekkingen met de VS en de Trans-Atlantische samenwerking tussen de VS en de EU van zeer groot belang. Ze vormen een hoeksteen van het buitenlands beleid van de EU, waaraan de waarden van vrijheid, democratie en eerbiediging van de mensenrechten en het volkerenrecht ten grondslag liggen, en dat is iets wat ons verenigt. De nieuwe regering in de VS heeft blijk gegeven van grote belangstelling voor het verdiepen en verder ontwikkelen van de banden met ons in Europa. Op 26 en 27 oktober vindt de eerste Trans-Atlantische Economische Raad met de regering van president Obama plaats. Kort daarna, op 3 november, zal een top tussen de EU en de VS plaatsvinden. Dat zijn twee belangrijke gelegenheden om de betrekkingen te versterken. Daarom is het debat van vandaag erg belangrijk.

Ik zou enkele samenwerkingsgebieden willen belichten waarop we tijdens de top resultaten en nauwere betrekkingen tot stand hopen te kunnen brengen.

Wat de klimaatkwesties betreft zijn we ingenomen met de hogere ambities van de VS. We moeten met de Amerikaanse regering samenwerken om in Kopenhagen een ingrijpende, mondiaal bindende overeenkomst te krijgen. We roepen de VS op om doelstellingen vast te leggen die vergelijkbaar zijn met die van de EU. De Verenigde Staten en de EU moeten bereid zijn om samen steun te geven aan klimaatmaatregelen, zoals emissiereductie, aanpassing, financiering en andere steun voor de ontwikkelingslanden.

Een andere belangrijke kwestie is natuurlijk de financiële en economische crisis. Het opvolgen van de overeenkomsten die we op de top van de G-20 hebben gesloten en het herstellen van het vertrouwen in de financiële markten zullen erg nauwe samenwerking vereisen. We zullen ons er samen voor inzetten om de Doha-ronde in 2010 met een goed resultaat af te ronden, want dat is ontzettend belangrijk voor onze werkzaamheden ter bevordering van het herstel en bestrijding van het protectionisme.

Natuurlijk zullen we ook een aantal regionale kwesties bespreken, bijvoorbeeld Afghanistan, Pakistan, Iran, het Midden-Oosten, Rusland en de Westelijke Balkan. We hebben een regelmatige en steeds nauwere samenwerking op het gebied van crisisbeheersing, wat bijvoorbeeld tot uitdrukking kwam in de deelname van de VS aan een civiele EVDB-missie, de Eulex-missie in Kosovo.

We werken ook samen met betrekking tot energiekwesties. Die samenwerking moet versterkt worden, en we hopen dat we op ministerieel niveau een speciale energieraad tussen de EU en de VS in het leven kunnen roepen.

Er bestaat aan beide kanten belangstelling voor het verdiepen van de samenwerking op het gebied van binnenlandse zaken en justitie. Daar kom ik zo meteen op terug, omdat ik heb begrepen dat die debatten zijn gecombineerd.

Wat non-proliferatie en ontwapening betreft, heeft de samenwerking tussen de EU en de Amerikaanse regering opnieuw vaart gewonnen, en voor president Obama is dit een prioritaire kwestie. We hopen dat dit tijdens de top in november zijn beslag kan krijgen in een nieuwe gezamenlijke verklaring over non-proliferatie en ontwapening.

Beide kanten van de Atlantische Oceaan hebben er belang bij om de samenwerking op het gebied van ontwikkelingssamenwerking te versterken. De EU en de VS nemen immers het leeuwendeel van de totale mondiale ontwikkelingshulp voor hun rekening. De komende top is daarom een uitstekende gelegenheid om deze en andere relevante kwesties op het allerhoogste niveau te bespreken. Het Zweedse voorzitterschap is erg blij met de mogelijkheid om de EU te vertegenwoordigen.

Ik wil ook iets zeggen over het economische partnerschap en de Trans-Atlantische Economische Raad, de TEC. Daarmee beschikken we over een mechanisme op het hoogst mogelijke niveau dat de lopende technische onderhandelingen kan bespoedigen en nieuwe gebieden voor regelgevende samenwerking vast kan stellen. We moeten voor de TEC een werkprogramma opstellen, zodat volgend jaar kan worden vastgesteld. Dat biedt ons een samenwerkingsforum waarin we kwesties aan kunnen pakken met betrekking tot mondialisering en snelle technische veranderingen. Tot dusver is het een belangrijk forum geweest, maar het kan natuurlijk nog beter, vooral als het gaat om de Trans-Atlantische economie en de gemeenschappelijke economische uitdagingen. De Trans-Atlantische Economische Raad is nu, gezien de financiële crisis, nog belangrijker.

Staat u mij nu toe iets te zeggen over justitiële en politieke samenwerking. Op dat gebied hebben we al geruime tijd samengewerkt met de Verenigde Staten, wat weerspiegeld wordt in enkele overeenkomsten inzake uitlevering en wederzijdse rechtshulp die over enkele maanden in werking zullen treden. Dat bespreken we vaak met het Europees Parlement, dat naar ik weet op dit vlak een actieve en geëngageerde partner is – vaak ook een kritische partner, wat een goede zaak is. In dit verband hoef ik slechts te herinneren aan het debat over bijvoorbeeld persoonsgegevens van passagiers (*Passenger Name Records*). Wanneer het Verdrag van Lissabon in werking treedt, zal het Europees Parlement meer invloed hebben op deze kwesties en er nauwer bij betrokken zijn.

Momenteel werken we aan de zogenaamde *Washington Statement*, waarin de situatie betreffende justitieel en binnenlands beleid en de samenwerking op dat gebied tussen de EU en de VS zullen worden beschreven. Die verklaring moet zinvol zijn en gevolgd worden door concrete maatregelen. We hebben geen behoefte aan nog meer mooie woorden, maar aan een concrete en actieve samenwerking.

We moeten natuurlijk onze gemeenschappelijke waarden – democratie en rechtsstaat, alsmede eerbiediging van de mensenrechten en fundamentele vrijheden – vaststellen. We hebben er vanzelfsprekend belang bij om samen te werken op alle gebieden die voor deze gemeenschappelijke waarden een bedreiging vormen.

We streven naar tijdig onderling overleg wanneer zich politieke gebeurtenissen voordoen die gevolgen kunnen hebben voor de andere partij. We benadrukken onze gemeenschappelijke ambitie om op internationale fora actief te zijn en een volledige uitvoering van de multilaterale verplichtingen tot stand te brengen.

We werken samen bij het verbeteren van de veiligheid van reisdocumenten en de invoering van biometrische paspoorten. Een belangrijk voorbeeld is de overeenkomst inzake persoonsgegevens van vliegtuigpassagiers. We zullen er samen voor zorgen dat de overeenkomst werkt, maar tegelijkertijd moet de privacy van het individu beschermd worden en moeten de systemen van de verschillende landen geëerbiedigd worden.

De lijst van samenwerkingsgebieden is lang. Staat u mij toe er slechts enkele te noemen: mensenhandel, seksuele uitbuiting van kinderen, drugshandel, financiële criminaliteit, IT-criminaliteit, corruptie, verbeuring van hulpmiddelen voor en winsten van criminele activiteiten en de strijd tegen terrorisme. Stuk voor stuk vergen ze gezamenlijk en, tot op zekere hoogte, gecoördineerd optreden.

We hebben gewerkt aan de verbetering van de justitiële samenwerking wat betreft het opsporen, onderzoeken en vervolgen van grensoverschrijdende criminelen en terroristen. We kijken uit naar de inwerkingtreding begin volgend jaar van de overeenkomst tussen de EU en de VS inzake uitlevering en wederzijdse rechtshulp.

De overeenkomst is nu in alle zevenentwintig lidstaten van de EU omgezet en er is een gemeenschappelijke werkgroep tussen de EU en de VS opgericht die erop toe moet zien dat de overeenkomst uitgevoerd wordt. Er worden seminars gepland om de betrokken actoren dichter bij elkaar te brengen en hen te helpen toezicht uit te oefenen op de uitvoering.

Staat u mij toe tot slot nog drie punten te vermelden. Het eerste betreft de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden. Dat is ontzettend belangrijk. De strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme vereist vaak uitwisseling van persoonsgegevens, wat ons tot op zekere hoogte verplicht om bepaalde concessies te doen met betrekking tot de fundamentele vrijheden en de grondrechten. Dat moet gecompenseerd worden door een fundamentele en rigoureuze bescherming van persoonsgegevens. De samenwerking en de dialoog op dit gebied worden voortgezet en zouden moeten worden versterkt.

Het tweede punt betreft kritieke infrastructuur. We moeten met elkaar samenwerken als het gaat om de schade die kritieke infrastructuur zou kunnen lijden tengevolge van een natuurramp, een terroristische aanslag of aanvallen op onze informatiesystemen. Die schade zou desastreuze gevolgen kunnen hebben. Op dat gebied is er veel ruimte voor samenwerking.

Ten derde hebben de EU en de VS zich ertoe verbonden te werken op basis van de beginselen van vrijheid, democratie en rechtvaardigheid. We zijn vastbesloten om die beginselen in de hele wereld te bevorderen. Dat doen we in onze samenwerking maar ook in de internationale fora zoals de Verenigde Naties.

De samenwerking tussen verbindingsofficieren en delegaties is vruchtbaar gebleken, bijvoorbeeld in de Westelijke Balkan en in Afghanistan en Pakistan. Die samenwerking moet worden verbeterd. De maatregelen binnen die samenwerking kunnen elkaar aanvullen. Bovendien moeten we onze technische bijstand ook beter coördineren. We zullen doorgaan met de donorsamenwerking, de samenwerking op het gebied van hulpverlening en de operationele samenwerking met betrekking tot Latijns-Amerika en West-Afrika, om te helpen in de strijd tegen drugshandel en om andere uitdagingen aan te kunnen pakken.

Ik ben ontzettend blij dat de Amerikaanse regering zoveel belangstelling toont voor samenwerking met ons. We hebben er alle belang bij om in te gaan op de uitnodiging om werk te maken van onze waarden en onze belangen in een constructieve dialoog en in samenwerking, hetgeen hopelijk in de toekomst tot concrete resultaten zal leiden.

Benita Ferrero-Waldner, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in mijn opmerkingen wil ik graag kort ingaan op de aanstaande topontmoeting EU/VS die een belangrijke mijlpaal zal vormen in ons trans-Atlantische partnerschap, en tevens bepaalde aspecten van de betrekkingen tussen de EU en de VS behandelen, met name de onderhandelingen over klimaatverandering die binnenkort plaatsvinden en enkele cruciale GLS-kwesties.

Toen de nieuwe Amerikaanse regering in januari aantrad, heeft dit een zeer significante invloed gehad op de betrekkingen tussen de EU en de VS, en ons partnerschap is goed van start gegaan. Ik zou zelfs durven beweren

dat we onze betrekkingen nieuw leven hebben ingeblazen, en ik ben ervan overtuigd dat als het Verdrag van Lissabon eenmaal van kracht is, dit ook zal bijdragen aan een verdere versterking van deze essentiële relatie. Dan zal de Europese Unie immers beschikken over een nog sterkere identiteit voor het buitenlandse beleid, en dat is ook wat onze vrienden in Washington verwachten.

Een ding moeten we echter ook goed begrijpen. Ons verlangen naar een waar partnerschap van gelijken met de Verenigde Staten betekent ook dat Europeanen resultaten moeten willen en kunnen bieden. Ik zou zeggen dat dit een dubbele impuls is, zowel intern als extern, die de topontmoeting in Washington zo belangrijk maakt.

De eerste formele topontmoeting met president Obama vond plaats na onze informele ontmoeting in Praag afgelopen voorjaar. Nu zijn de voorbereidingen voor de topontmoeting in Washington in volle gang. Samen met de Amerikaanse zijde werken we aan het leveren van tastbare resultaten op een aantal prioriteitsgebieden. De wereldeconomie en klimaatverandering zullen waarschijnlijk de twee belangrijkste aandachtsgebieden zijn van de besprekingen tijdens de topontmoeting, naast een aantal grote uitdagingen op het gebied van het buitenlandse beleid.

Wat betreft de economie zal de hoofdaandacht in Washington gericht zijn op de gezamenlijke inspanningen in de strijd tegen de economische en financiële crisis en op de waarborging van duurzaam herstel van de wereldeconomie om banen en groei te kunnen garanderen. We zullen dieper ingaan op de bestuurlijke kwesties van de wereldeconomie, met name op het gebied van financiële regelgeving en een tijdige follow-up voor de G20-top in Pittsburgh. De Commissie zal ook ons gezamenlijke belang voor het tegengaan van protectionistische neigingen benadrukken, en we zullen een beroep op de VS doen om zich opnieuw in te spannen voor een succesvolle voltooiing van de Doha-ronde.

Ten tweede zal de Europese Unie de VS op het gebied van klimaatverandering aanmoedigen om met ambitieuze doelstellingen af te reizen naar de Conferentie van Kopenhagen om daar tot een krachtige wereldwijde overeenkomst te komen, en zullen we de VS ook dringend verzoeken om vooruitgang te boeken bij de invoering van een emissiehandelssysteem aan de andere kant van de Atlantische Oceaan.

Ten derde zullen we, wat het buitenlandse beleid betreft, uiteraard ook met de VS bespreken hoe de urgente uitdagingen op dat gebied kunnen worden aangepakt. Hierbij zal de nadruk liggen op de manier waarop we samen verder en hechter kunnen werken aan het vredesproces in het Midden-Oosten, op de uitdagingen als gevolg van de nucleaire ambities van Iran en op de manier waarop we een verlenging van de "Afghanistan Compact" kunnen waarborgen, wat de basis vormt van onze gezamenlijke inspanningen aldaar. Met minister Clinton en minister van Buitenlandse Zaken Bildt zal ik afzonderlijke ontmoetingen over buitenlands beleid hebben, waarin deze kwesties uitgebreider zullen worden besproken.

Verder verwacht ik dat tijdens de topontmoeting ook een verklaring over non-proliferatie en ontwapening wordt aangenomen, waardoor de samenwerking tussen de EU en de VS zal worden verbeterd op veel gebieden die door president Obama zijn genoemd in zijn toespraken in Praag en New York. Dit initiatief, dat op zichzelf al van strategisch belang is, is kenmerkend voor het hernieuwd Amerikaans engagement voor een effectief multilateralisme, wat de Europese Unie zeer zeker van plan is te steunen en consolideren.

Een laatste maar zeker zo belangrijk resultaat van de topontmoeting zal de oprichting van een nieuwe energieraad EU/VS zijn, die op 4 november voor het eerst bijeen zal komen. Van de zijde van de EU zal de raad worden voorgezeten door mijzelf, de commissarissen Piebalgs en Potočnik en het voorzitterschap, en van de zijde van de VS door de ministers Clinton en Chu. De raad zal zich bezighouden met wereldwijde energiezekerheid, energiemarkten en productregulering, nieuwe technologieën en onderzoek. Deze raad zal kortom toegevoegde waarde op beleidsgebied creëren, en het belang hiervan ligt voor de hand.

Nu is er ook een nieuwe trans-Atlantische Economische Raad (TEC). Deze vormt een aanvulling op de energieraad, en ook deze zullen wij nieuw leven in blazen. De TEC komt aanstaande dinsdag bijeen in Washington, wat dus nog eerder is dan de energieraad, en het resultaat van deze bijeenkomst zal uiteraard ook bijdragen aan de besprekingen tijdens de topontmoeting.

Een veelbelovend gebied van onze trans-Atlantische samenwerking is de zogenaamde stroomopwaartse samenwerking. Deze houdt in dat we al in een vroeg stadium beleidsbenaderingen bespreken, zodat we afwijkende reguleringen in een latere fase kunnen voorkomen. Het moge duidelijk zijn dat we een dergelijke samenwerking nu meer dan ooit nodig hebben. De benodigde coherente reactie op de financiële crisis is hier het beste voorbeeld van. Ook zullen we bestuderen of we dit samenwerkingsforum kunnen intensiveren voor aan de gezondheidszorg gerelateerde informatie over nanomaterialen.

Volgend op een initiatief van de VS zijn we tevens van plan hechter te gaan samenwerken op het gebied van innovatie. Beide zijden erkennen dat het vergroten van het innovatief potentieel van onze industrieën en onze beroepsbevolking van wezenlijk belang is voor het creëren van arbeidsplaatsen en groei, en zodoende voor het succesvol doorstaan van de komende crisis. De Commissie zal uiteraard ook de Europese bezorgdheid herhalen over enkele cruciale kwesties zoals beveiliging van de handel, potentiële concurrentievervalsing door overheidssteun en het aanbestedingsbeleid in de VS.

Tot slot hebben wij als Commissie vanaf het allereerste begin ook sterk vertrouwd op de steun van het Europees Parlement voor het TEC-proces, waar wij dankbaar voor zijn. U kunt er dus op vertrouwen dat wij aan beide zijden van de Atlantische Oceaan steun zullen verlenen aan de initiatieven van de delegatie van het Europees Parlement voor de betrekkingen met de VS, zodat de parlementaire betrokkenheid bij de TEC-kwesties kan worden versterkt.

We willen de rol van de TEC als bilateraal forum consolideren voor de aanpak van zowel de alledaagse als de strategische kwesties met betrekking tot de trans-Atlantische handel en investeringen. Bovendien is het ook belangrijk dat de TEC zich openstelt voor overleg tussen trans-Atlantische parlementsleden en maatschappelijke belanghebbenden. Wij hebben dus duidelijk de expertise en politieke kracht van de parlementsleden nodig om het volle potentieel van de trans-Atlantische markt te kunnen benutten.

Mijn collega heeft al gezegd dat GLS ook zeer belangrijk zal worden. Op 27 en 28 oktober zal er in Washington een trojkabijeenkomst over GLS-zaken plaatsvinden in het kader van onze samenwerking bij justitie, vrijheid en veiligheid. De Commissie zal hierbij worden vertegenwoordigd door vicevoorzitter Barrot. We bevinden ons in de laatste fasen van de opstelling van een verklaring die erop gericht zal zijn ons trans-Atlantische partnerschap op deze gebieden te vernieuwen. Tijdens de bijeenkomst in Washington zal er gelegenheid zijn om de instrumenten voor ratificatie van de overeenkomsten betreffende uitlevering en wederzijdse rechtshulp formeel uit te wisselen, zodat deze begin 2010 van kracht kunnen worden. Deze overeenkomsten zullen onze inspanningen op het gebied van misdaadbestrijding in de hedendaagse geglobaliseerde wereld verder versterken.

Zoals eerder gezegd moeten we bij een andere cruciale kwestie die de burgers na aan het hart ligt, zeker verdere vooruitgang boeken. We zullen de vraag om visumvrij reizen naar de VS voor alle Europese burgers herhalen; we zullen uiting geven aan onze bezorgdheid over het vooruitzicht dat een kostenvergoeding voor het elektronisch reisvergunningensysteem de facto een nieuwe toeristenbelasting zou zijn, en we zullen de VS opnieuw herinneren aan de noodzaak om de beperkingen voor reizigers met HIV/AIDS af te schaffen op grond van het Amerikaanse programma voor visumonthefving, zoals u reeds hebt genoemd.

Tot slot zal rond de tijd van de ministeriële bijeenkomsten een delegatie van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken naar Washington reizen. Wij gaan er dus van uit dat ook zij dezelfde boodschappen kunnen overbrengen. Vicevoorzitter Barrot is tevens bereid om de delegatie van de Commissie burgerlijke vrijheden te ontmoeten tijdens zijn verblijf in Washington.

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

Elmar Brok, namens de PPE-Fractie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, ik stel zojuist vast dat gendermainstreaming definitief ingang heeft gevonden in het Parlement. We moeten ons bewust zijn van het grote belang van het vraagstuk van de Trans-Atlantische Economische Raad (TEC) en dat het orgaan dat we een paar jaar geleden hebben opgericht, een nieuwe motor nodig heeft, want we zitten in een overgangsperiode, met een nieuwe regering in de VS en binnenkort een nieuwe Commissie hier. Ik hoop dat de bijeenkomst van komende dinsdag ervoor ervoor zal zorgen dat de TEC doorgaat en de juiste *spirit* heeft.

Een trans-Atlantische markt zonder handelsbarrières zou resulteren in een economische groei van 3,5 procent in de VS en Europa en 1,5 procent wereldwijd. Dat is juist in deze economische crisis erg belangrijk omdat het nauw verband houdt met banengroei. Daarom moeten we deze kans niet voorbij laten gaan en in publieke verklaringen duidelijk maken dat we dit initiatief serieus nemen. Ook moeten we erop letten, mevrouw de commissaris, dat het veiligheidsbeleid op energiegebied een zaak wordt van de nieuwe raad voor energiezekerheid en de regelgevingskwesties binnen de TEC worden behandeld. Het is belangrijk dat regelgeving en beleidsvorming niet met elkaar worden vermengd, om te voorkomen dat werk dubbelop wordt gedaan en we aan het einde van de dag geen oplossing hebben.

Hier gaat het met name om de rol van de wetgevers. Zonder het Europees Parlement en het Amerikaanse congres kunnen geen handelsbarrières worden verwijderd, omdat 80 procent van de regels in wetten zijn vastgelegd. Daarom ook kunnen de Amerikaanse regering en de Europese Commissie dat niet alleen doen.

Ik zou nog een laatste opmerking over de top willen maken. Klimaatverandering, Afghanistan, non-proliferatie van kernwapens en massavernietigingswapens zijn stuk voor stuk belangrijke vraagstukken waarvoor de komst van deze nieuwe regering nieuwe kansen creëert. Ik wens u succes in uw streven dit allemaal op passende wijze bij de onderhandelingen te betrekken en hoop dat de nieuwe Nobelprijswinnaar, in samenwerking met de Europese Unie, juist op deze terreinen voor ons allemaal een groot succes zal boeken.

Hannes Swoboda, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mevrouw de commissaris, er is al op gewezen dat we nu met Obama in het Witte Huis en een democratische meerderheid in het congres goede mogelijkheden hebben onze samenwerking te intensiveren, in het bijzonder met betrekking tot de gemeenschappelijke trans-Atlantische markt. Dit moet echter geen gemeenschappelijke markt van deregulering worden, maar een gemeenschappelijke markt op basis van de beginselen van een sociale markteconomie, met verstandige en zinvolle regels waar die nodig zijn.

Afgevaardigde Brok heeft natuurlijk helemaal gelijk als hij zegt dat dit een rechtsgrondslag moet hebben, of we nu over regulering van de financiële markten of over milieu- en energieregels praten. Met een gezamenlijke aanpak op deze terreinen zouden we een grote bijdrage kunnen leveren aan de totstandbrenging van mondiale betrekkingen.

Een terrein dat al even ter sprake is gekomen en dat we vanmorgen hebben behandeld, is het centrale vraagstuk van het klimaatbeleid. Velen van ons zullen de komende paar dagen in Washington zijn om met onze collega's van het congres te praten. Hoewel de wetgeving inzake het klimaatbeleid nog niet is aangenomen, zijn de vertegenwoordigers van de Amerikaanse regering toch op zijn minst virtueel gemachtigd om bindende afspraken te maken, zelfs wanneer de details daarvan pas na de afronding van het Amerikaanse wetgevingsproces formeel kunnen worden vastgelegd.

Kopenhagen moet een succes worden. Dan is er weliswaar nog geen gemeenschappelijk klimaatbeleid, maar is er wel een belangrijke stap in die richting gezet. We moeten er allemaal voor zorgen dat Kopenhagen een succes wordt, en van succes kan alleen sprake zijn als er bindende klimaatdoelen worden vastgesteld.

Tot slot – en ook dit is al opgemerkt – zijn er, ongeacht onze vriendschap en goede wederzijdse betrekkingen, bepaalde dingen die we niet kunnen accepteren, zoals de steeds terugkerende protectionistische maatregelen, bijvoorbeeld op de markt voor defensiematerieel, het discriminerende visumbeleid ten aanzien van sommige lidstaten en de reeds genoemde inreisbelasting. Het is belangrijk dat we met de VS op voet van gelijkheid praten, dat we een partnerschap hebben, maar ook dat we zeggen wanneer we iets onaanvaardbaar vinden, wat in dit geval een beleid is dat Europeanen discrimineert.

Sarah Ludford, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, namens de ALDE-Fractie verwelkom ik het feit dat in deze resolutie wordt aangedrongen op een versterkt strategisch partnerschap tussen de EU en de VS als hoeksteen voor het buitenlandse beleid van de EU. Ook wordt in de resolutie nogmaals duidelijk gewezen op de rol van een geïntegreerde trans-Atlantische markt die er uiterlijk in 2015 moet zijn. We moeten ervoor waken dat we door de bomen van talloze meningsverschillen over specifieke kwesties het bos van een overweldigend belang in gemeenschappelijke waarden en doelstellingen niet meer zien, en moeten actie ondernemen voor onder andere de bevordering van democratie en mensenrechten, het oplossen van conflicten en de bescherming tegen veiligheidsdreigingen.

Op economisch gebied heeft de ALDE-Fractie de noodzaak benadrukt om arbitrage op het gebied van de regelgeving in de financiële sector te vermijden en om problemen zoals instellingen die te groot zijn om failliet te gaan aan te pakken. We hebben een amendement op paragraaf 39 ingediend, aangezien er, voor zover ik weet, eenvoudigweg geen overeenkomst van de leiders van de G20 bestond over het werken aan een belasting op financiële transacties of Tobin-belasting, en het dus absurd is om waardering uit te spreken voor een dergelijke overeenkomst, zelfs als we dit ten onrechte al gedaan hebben in de G20-resolutie.

Ook vraagt de ALDE-Fractie om paragraaf 38 te schrappen, waarin lijkt te worden gevraagd om de afschaffing van intellectuele eigendomsrechten. Zoals mevrouw Malmström al heeft uitgelegd, heeft een groot deel van de trans-Atlantische betrekkingen echter betrekking op kwesties op het gebied van justitie en veiligheid. De ALDE-Fractie geeft volledige steun aan hechte samenwerking op dit gebied, maar hierbij moeten de grondrechten, inclusief privacy, worden gerespecteerd en binnen een democratisch en transparant kader worden bevorderd. In dat opzicht is het spijtig dat de leden van het Europees Parlement niet zijn geraadpleegd

over de gezamenlijke verklaring waarover volgende week overeenstemming wordt bereikt, vooral aangezien met het Verdrag van Lissabon bijna al deze kwesties gepaard gaan met medebeslissing.

Het is onbegrijpelijk waarom de Commissie en de Raad een nieuwe overeenkomst voor toegang tot financiële gegevens van Europese burgers in het kader van SWIFT bevorderen, ofschoon de overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp specifieke verzoeken mogelijk maakt. Daar zou ik graag antwoord op krijgen.

Tot slot is het spijtig dat de nieuwe context van de samenwerking op het gebied van justitie en uitlevering desondanks de volledig ongerechtvaardigde uitlevering van Gary McKinnon, een computerhacker met het syndroom van Asperger, uit Groot-Brittannië toestaat in plaats van dat hij wordt vervolgd in Groot-Brittannië.

Om af te sluiten sta ik volledig achter hetgeen commissaris Ferrero-Waldner heeft gezegd over visumvrij reizen voor alle Europese burgers en staan wij zeer kritisch tegenover een 'visum-achtige' vergoeding voor ESTA.

Pascal Canfin, namens de Verts/ALE-Fractie. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Malmström zei in haar betoog dat wij daden nodig hebben, en niet alleen mooie woorden. Ik kan u zeggen dat de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie de resultaten van deze top EU/USA met grote belangstelling zal volgen, omdat deze top plaatsvindt op een belangrijk moment op de weg die ons enerzijds naar Kopenhagen leidt, en anderzijds naar de hervorming van het internationale financiële systeem.

Wat dit laatste punt betreft, bevinden wij ons in een fase waarin het casino weer open is en waarin de winsten van de banken opnieuw historische niveaus bereiken – 437 miljard dollar winst voor de Amerikaanse banken –, en volgens onze analyse is de politieke wil nu minder uitgesproken dan een half jaar geleden. Wij verwachten dus enorm veel van deze top, die moet aantonen dat de politieke wil om het kapitalisme te reguleren en om de financiële instellingen te reguleren zowel van Amerikaanse als van Europese zijde nog altijd aanwezig is.

Met het oog hierop willen wij voorstellen om vorderingen te maken bij twee zeer belangrijke punten. Het eerste punt is de strijd tegen belastingparadijzen, een punt dat u in uw betogen niet hebt genoemd. Het Amerikaanse ministerie van Financiën erkent dat zij door de belastingparadijzen jaarlijks 100 miljard dollar aan belastinginkomsten misloopt. Daarom wilden wij de nadruk leggen op dit punt en u zeggen dat het belangrijk is dat er op deze top door de Verenigde Staten en Europa gezamenlijk aan deze kwestie wordt gewerkt.

Het tweede punt, dat zojuist al werd genoemd, is de belasting op financiële transacties. Toen de heer Barroso kandidaat was om als Commissievoorzitter te worden verkozen, heeft hij uitdrukkelijk gezegd dat hij voorstander was van een dergelijke belasting. Twee weken geleden heeft het Europees Parlement zich, voor het eerst, met een meerderheid uitgesproken vóór een belasting op financiële transacties, mits deze binnen een internationaal kader zouden passen. De Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie verzoekt u dus om dit onderwerp op de agenda van de top EU/USA van begin november te zetten.

Mijn laatste punt betreft het klimaat. Op dit punt hebben wij de verantwoordelijkheid om president Obama uit de brand te helpen. Obama wil actie ondernemen, maar zit klem vanwege zijn meerderheid. De beste manier om hem te helpen, is dat de Europese Unie zich er eind oktober op vastlegt om 30 miljard euro uit te trekken om de kosten voor klimaataanpassing voor het Zuiden te financieren en om haar eigen uitstoot met dertig procent terug te dringen. Als dat gebeurt, kunnen wij vooruitgang boeken in de onderhandelingen. Dit is onze verantwoordelijkheid en wij moeten dit vóór deze top doen.

Tomasz Piotr Poręba, namens de ECR-Fractie. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, de verdieping van de relaties tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie moet de grondslag vormen van het externe beleid van de EU. De Verenigde Staten zijn immers al jarenlang onze trouwste bondgenoot. Er liggen tal van uitdagingen voor ons, waar we samen met Washington de schouders onder moeten zetten. Op veiligheidsgebied maken we ons zorgen over de opstelling van Iran en de verslechterende situatie in Afghanistan. Wat dichterbij onze grenzen wordt Rusland een steeds onvoorspelbaardere en autoritairdere buur, en het Kremlin oefent neo-imperialistische druk uit op zijn buurlanden.

Om de waarden die wij met Amerika delen te verdedigen en trouw te blijven, moeten we altijd met één stem spreken in geval van mensenrechtenschendingen en bedreiging van de fundamentele vrijheden van de burger. We moeten één front vormen bij de verdediging van onze veiligheid. We mogen niet vergeten dat de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie het fundament van onze trans-Atlantische betrekkingen vormt. Daarom moet de ruimte van veiligheid, vrijheid en democratie worden uitgebreid tot de Europese landen

die de Euro-Atlantische veiligheid versterken. Het is van essentieel belang dat de Europese Unie prioriteit toekent aan het aanhalen van de banden met de Verenigde Staten.

Jean-Luc Mélenchon, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, mevrouw de minister, het nieuw gekozen Parlement heeft in de huidige economische crisis recht op zo nauwkeurig mogelijke, actuele informatie over de opzet van het plan voor de totstandbrenging van een grote trans-Atlantische markt, en over de bijbehorende doelstellingen inzake deregulering op economisch en financieel gebied, in tegenstelling tot het droombeeld dat enkele van onze collega's schetsten.

Is het de bedoeling dat deze grote gedereguleerde markt tegen 2010 of 2015 wordt gerealiseerd? Is dit bevestigd? Persoonlijk denk ik dat dit zeer schadelijk zou zijn voor Europa, gezien de erbarmelijke staat van de fundering van de Amerikaanse economie en gezien de weigering van de VS om op financieel gebied orde op zaken te stellen. Afgezien daarvan brengen principiële redenen mij ertoe me te verzetten tegen het idee dat dit partnerschap, zoals velen van u hebben gezegd, de hoeksteen van het beleid van de Europese Unie zou moeten zijn.

Deze constatering brengt mij tevens tot de vraag welke maatregelen zullen worden genomen om het hoofd te bieden aan de koersval van de dollar en aan het risico dat Europa en de rest van de wereld hierdoor lopen. Waarom is het voorstel voor een mondiale gemeenschappelijke munt, dat China omwille van de stabiliteit van de wereldeconomie had gedaan, zonder serieus onderzoek afgewezen?

Ik wil waarschuwen tegen een achterhaald enthousiasme voor Atlantische samenwerking, die uiteindelijk zal uitlopen op een vorm van conformisme die absoluut niet meer van deze tijd is, terwijl wij op dit punt in de wereldgeschiedenis juist meer dan ooit moeten laten zien dat wij onafhankelijk van de wil van de Verenigde Staten van Amerika bestaan.

Krisztina Morvai (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, met betrekking tot de gezamenlijke strijd tegen terrorisme wil ik als advocaat op het gebied van strafrecht en mensenrechten graag een suggestie doen. Ik denk dat het zeer belangrijk en nuttig is om een gezamenlijke groep experts, academici, praktiserende advocaten, enzovoorts, samen te stellen om conclusies te trekken uit de vaak zeer pijnlijke ervaringen van het tijdperk na 11 september, waarin mensenrechten zijn opgeschort in naam van de strijd tegen terrorisme.

Ik kom uit een land waar de regering de afgelopen drie jaar de mensenrechten heeft opgeschort en mensen zonder enige reden naar de gevangenis heeft gestuurd. Vandaag de dag doen zij dit in de naam van de strijd tegen terrorisme. In de gevangenis zitten zestien mensen die zeer waarschijnlijk politieke gevangenen zijn en die zonder enig bewijs zijn beschuldigd van terrorisme. Opgeschorte mensenrechten, habeas corpus, het recht om te worden gehoord, rechten van gevangenen: ik weet waarover ik het heb. We moeten zeer voorzichtig zijn wanneer we het hebben over de strijd tegen terrorisme en moeten daarbij zeer professioneel en zorgvuldig zijn.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, de relatie met de Verenigde Staten is de belangrijkste strategische associatie die de Europese Unie heeft.

De Verenigde Staten nemen in de wereld een sleutelpositie in en de Europese Unie is in toenemende mate een mondiale speler. We kunnen en moeten veel zaken samen doen, en in de eerste plaats de leiding nemen bij de ontwikkeling van een nieuwe, geglobaliseerde wereld, die wordt gekenmerkt door nieuwe uitdagingen en de opkomst van nieuwe actoren.

We moeten onze relatie verder versterken en onszelf uitrusten met nieuwe institutionele mechanismen. En dit is een goed moment daarvoor, met een regering in Washington die inzet op multilateralisme, een Europese Unie die sterker wordt met het Verdrag van Lissabon, en het ontstaan van een nieuwe wereldorde die wij in ons gezamenlijk belang samen vorm moeten geven.

De resolutie die we gisteren hebben aangenomen is dan ook gericht op een versterking van de institutionele mechanismen, iets waar het Parlement al in zijn resolutie van 26 maart van dit jaar om had gevraagd.

De oprichting van een Trans-Atlantische Economische Raad twee jaar geleden was een goed besluit, maar de wereld van vandaag vraagt ook om een uitstekende politieke coördinatie en coördinatie van het veiligheidsbeleid. De personen die verantwoordelijk zijn voor het buitenlandse beleid moeten regelmatig bijeenkomen. Vandaar de steun van deze vergadering, van dit Parlement, voor de oprichting van een Trans-Atlantische Politieke Raad, waarin die Trans-Atlantische Energieraad die u tijdens de aanstaande top wilt oprichten in de toekomst moet worden geïntegreerd.

Het Parlement wil ook twee jaarlijkse toppen. Als we er twee per jaar met Rusland houden, waarom dan niet ook twee toppen per jaar met de Verenigde Staten? Geachte afgevaardigden, er wordt steeds vaker gezegd dat de Verenigde Staten en China een G2 aan het vormen zijn, ofwel een bevoorrechte relatie tot stand brengen tussen de twee belangrijkste spelers van deze wereld. Mijn zorg is dat dit tot een verzwakking van onze bevoorrechte relatie en van onze positie als eerste gesprekspartner van de Verenigde Staten kan leiden. We moeten de Verenigde Staten uitleggen dat het Verdrag van Lissabon de Unie op het gebied van extern optreden zal versterken.

De Europese Unie, of Europa, is vandaag de dag niet meer het probleem dat het gedurende vele tientallen jaren is geweest. Vandaag de dag, in deze complexe wereld, moet Europa een onderdeel van de oplossing zijn, en ik hoop dat de Verenigde Staten dit zullen begrijpen. Daarom is het ook belangrijk dat, zoals de commissaris heeft opgemerkt, wij als Europeanen die gewenste rol op het wereldtoneel op een coherente manier invullen en dat we op een volwaardige manier invulling kunnen geven aan die bevoorrechte relatie met de Verenigde Staten die we willen.

Samenvattend zou wat mij betreft de versterking van de trans-Atlantische betrekkingen, ook in institutioneel opzicht, een essentiële doelstelling van de aanstaande top moeten zijn.

Ioan Mircea Paşcu (S&D). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, de trans-Atlantische betrekkingen die voor zowel de EU als de VS van cruciaal belang zijn, zijn de afgelopen jaren ernstig op de proef gesteld. Nu er een nieuwe regering in het Witte Huis zit die de Amerikaanse prioriteiten opnieuw definieert en nu Frankrijk weer is teruggekeerd in de militaire structuur van de NAVO, is het perspectief verbeterd. Persoonlijk vind ik dat de tijd nu rijp is om de trans-Atlantische betrekkingen substantieel te herzien, zodat ze de solide basis krijgen die ze verdienen om de huidige gemeenschappelijke uitdagingen te trotseren waar het internationale milieu ons voor plaatst, namelijk energie, klimaatverandering, opkomende nieuwe machten, de financiële en economische crisis en terrorisme.

Deze keer moeten we verder gaan dan oppervlakkige beleidsverschillen en onze diepere gemeenschappelijke belangen evalueren die we tot op heden eenvoudigweg voor lief hebben genomen. Zonder een diepgaande gezamenlijke evaluatie zouden we in het Westen namelijk het initiatief wel eens kunnen verliezen aan andere machtscentra, die er niet voor zullen terugdeinzen om de wereld te vormen conform hun eigen belangen, niet de onze.

De veiligheid in Europa is bijvoorbeeld zo'n gemeenschappelijk belang en vormt daarmee de kern van de trans-Atlantische betrekkingen. Zelfs als oorlog op het continent momenteel geen serieus probleem is, zou die mogelijkheid zeker kunnen terugkeren als we niet correct reageren op de culminatie van enkele actuele negatieve trends. Vooruitgang is niet onomkeerbaar, zoals we in Midden-Europa allemaal maar al te goed weten. Daarom moeten we, voordat we een voorstel voor een hernieuwde evaluatie van de huidige beveiligingsarchitectuur van het continent zelfs maar in overweging nemen, proberen om duidelijke antwoorden te vinden op de voortzetting van de Amerikaanse betrokkenheid, op de toekomst van de NAVO en op de verwachte rol van de EU, nadat het Verdrag van Lissabon van kracht is geworden.

Als Europa zijn ambitie waar wil maken en een echte speler in de wereldpolitiek wil worden, moet het dergelijke verschillen tussen de lidstaten wegwerken en hen in gelijke mate motiveren voor de echte gemeenschappelijke economische belangen.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de minister, mevrouw de commissaris, de vierde bijeenkomst van de Trans-Atlantische Economische Raad vormt een ideale gelegenheid voor dit forum om de bladzijde om te slaan. De TEC moet ambitieuzer worden. Beide partijen bij de trans-Atlantische dialoog zijn het erover eens dat het overwinnen van de economische crisis en het bestrijden van de klimaatverandering de allerhoogste prioriteit hebben. Nu gaat het erom dat ze het eens worden over een concrete agenda die deze prioriteiten weerspiegelt.

Vooral belangrijk is samenwerking ten behoeve van innovatie bij de ontwikkeling van koolstofarme economieën en energie-efficiënte maatschappijen. Ook is het belangrijk dat de verschillende belanghebbenden hier nog intensiever bij worden betrokken, bijvoorbeeld de *Transatlantic Consumer Dialogue*, een forum van tachtig consumentenorganisaties. Deze organisaties zouden kunnen helpen om consumentenbescherming tot een centraal thema van de dialoog over de regulering van de financiële markten te maken. Het doel om vóór 2015 een gemeenschappelijke trans-Atlantische markt te hebben, is wellicht te ambitieus, maar belangrijker en bepalend voor het succes van dit initiatief is of daarmee het leven van de mensen aan weerszijden van de Atlantische Oceaan wordt verbeterd. Dat is de reden waarom de groenen voorstander zijn van een trans-Atlantische *new deal*.

James Elles (ECR). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben het eens met de sprekers die zeggen dat we een echte kans voor ons hebben liggen, nu er een nieuwe Amerikaanse regering is aangetreden.

Drie korte punten. Ten eerste lijken we terecht te zijn gekomen in een situatie waarin zeer veel onderwerpen worden besproken tussen de EU en de VS, maar geen strategische dialoog wordt gevoerd. In Washington vertellen ze me echter dat de VS en China een veel grotere strategische dialoog hebben dan wij aan beide zijden van de Atlantische Oceaan. Is het niet tijd dat we tijdens deze topontmoeting zeggen dat wij ook een strategische dialoog voor strategisch partnerschap willen?

Ten tweede is het met betrekking tot het punt van protectionisme binnen de TEC vrij duidelijk dat het grootste gevaar de komende twaalf maanden het sluiten van de markten is, niet het openen ervan. Desondanks hebben we een trans-Atlantische markt die ons, zoals de heer Brok al zei, aan beide zijden van de Atlantische Oceaan de grootste kansen biedt voor het genereren van groei.

Is het niet tijd dat we de trans-Atlantische markt tot een belangrijk onderdeel van de handelsontwikkeling maken, in plaats van deze af te doen als een regelgevingskwestie? Dit is in feite een belangrijk begin.

Tot slot is het teleurstellend dat we geen studie en geen routekaart hebben, zoals de heer Verheugen ons heeft beloofd. Deze studie is betaald door het Parlement. Als u wilt dat het Parlement meewerkt aan een verklaring waarin wordt gezegd hoe we de openstelling van markten nu moeten zien, moet u dit verslag – zoals in de resolutie wordt vermeld – voor 15 november vrijgeven.

Daniel Caspary (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte afgevaardigden, net als alle voorgaande sprekers besef ik dat de Europese Unie niet zonder partners kan, zeker niet op economisch gebied. Als je weet dat de trans-Atlantische markt een handelsvolume van ongeveer 2 miljard euro per dag heeft, dan is meteen duidelijk hoe belangrijk de Wereldhandelsorganisatie (WTO) is, hoe belangrijk vrijhandelsovereenkomsten zijn, maar dan is met name ook duidelijk dat we ons meer moeten concentreren op het trans-Atlantische partnerschap.

Wanneer ik naar de nieuwe Amerikaanse president kijk ben ik er niet helemaal gerust op dat ze daar aan de andere kant van de Atlantische Oceaan ook zo over denken. Die zal tijd vrijmaken om in Oslo de Nobelprijs in ontvangst te nemen, maar voor tal van Europese staatshoofden en regeringsleiders was het tijdens de top van de G20 moeilijk om met hem een afspraak te maken voor een persoonlijk gesprek. Hij had wel tijd om in Kopenhagen de kandidatuur van zijn thuisstad voor de Olympische Spelen te ondersteunen, maar helaas niet om een voor Europa belangrijke viering bij te wonen, namelijk de twintigste verjaardag van de val van de Berlijnse muur. En het zou me verheugen als we hem ervan wisten te overtuigen dat het besluit over het al dan niet doorgaan van de TEC niet pas een paar dagen van tevoren moet worden genomen, maar dat de TEC de komende jaren juist vol overtuiging moet worden versterkt.

De handel tussen Europa en de VS moet gemakkelijker worden gemaakt. We hebben verbeteringen nodig op het terrein van gezamenlijke standaardisering. We moeten onze tarifaire en niet-tarifaire handelsbarrières verlagen. We moeten voorkomen dat nog meer protectionistische maatregelen worden genomen, aan beide zijden. We moeten de consument kunnen garanderen dat de producten veilig zijn. En we moeten voorkomen dat de huidige antiterreurmaatregelen alle inspanningen op dit terrein teniet doen. Daarom zou ik blij zijn indien we daadwerkelijk vooruitgang zouden kunnen boeken bij het verbeteren van onze samenwerking. Dat moet ook kunnen, want veel problemen die ons in andere gebieden van de wereld bezighouden, zoals lage lonen, sociale dumping en milieudumping, spelen in de trans-Atlantische betrekkingen niet.

Ik vind dat we de kans moeten aangrijpen om samen met de Amerikanen onze gemeenschappelijke problemen op te lossen, maar dat we ook moeten proberen ook dan gezamenlijk op te treden als het erom gaat in het kader van de WTO of andere internationale organisaties, zoals de Internationale Arbeidsorganisatie, vooruitgang te boeken. Ik hoop wat dit betreft op goede resultaten komende week.

Véronique De Keyser (S&D). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, de verkiezing van president Obama is terecht toegejuicht als een overwinning van de Amerikaanse democratie. Door de Nobelprijs voor de vrede die hem onlangs is toegekend, wordt hij echter onder druk gezet. Vrede in het Midden-Oosten? Daar hopen we op, maar hij is beslist niet de sterkste troef. Vrede in Afghanistan? Daar heeft de Amerikaanse strategie de vrije hand, maar als president Obama naar zijn haviken luistert, dan kon er wel eens een nieuw Vietnam ontstaan. Het is een teken aan de wand dat het boek van Gordon Goldstein, waarin hij de dramatische opeenvolging van gebeurtenissen tijdens de oorlog in Vietnam beschrijft die naar een fatale afloop leidde, in Washington de winkels uitvloog en nergens meer te krijgen is.

President Obama moet nu kiezen uit twee strategieën: de eerste is gericht op stabilisatie, uitroeiing van de armoede en de economische ontwikkeling van Afghanistan, door in het gehele land zowel een militaire, als een civiele aanwezigheid te waarborgen. De tweede heeft tot doel zich op een paar stedelijke gebieden te richten en vandaar uit grootschalige operaties tegen Al-Qaida te beginnen. Voor beide opties is het noodzakelijk troepen te sturen, maar de eerste strategie is gericht op de bevolking, en de tweede op oorlog, met op de achtergrond het risico dat dit op een ramp uitloopt.

Is het niet de taak van Europa om Barack Obama te beschermen tegen de oude demonen die de Verenigde Staten achtervolgen en hem te helpen om uit deze strategieën de eerste te kiezen, die op de bevolking is gericht? Zo denkt mijn fractie er in ieder geval over.

Charles Tannock (ECR). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, de ECR-Fractie is zeer Atlantisch ingesteld en streeft naar steeds hechtere economische, commerciële en politieke banden met Amerika, een land dat wij beschouwen als de belangrijkste bondgenoot van de EU en niet als een concurrent. Ook staan we bij de VS in de schuld voor hun bijdrage aan de NAVO, die is gebaseerd op onze gedeelde democratische waarden, en verwelkomen we de verlate Amerikaanse betrokkenheid bij de strijd tegen klimaatverandering.

We moeten echter niet doen alsof we het overal over eens zijn. Ik maak me bijvoorbeeld zorgen over de tegenstrijdige berichten van de Amerikaanse regering met betrekking tot Rusland. Nu Washington zo de nadruk legt op het herstellen van de banden tussen de VS en Rusland, lijkt dit het Kremlin vrij te pleiten voor de schaamteloze inmenging in de aangelegenheden van zijn buurlanden, met name in Georgië en Oekraïne.

Het schrappen van het Amerikaanse raketverdedigingsschild, dat binnenkort in Polen en Tsjechië zou worden ingezet, was ook twijfelachtig.

De recente ontdekking van een geheime nucleaire installatie in Iran zou dit oordeel wel eens kunnen bevestigen, maar we moeten nu allemaal onze inspanningen verdubbelen om de nucleaire ambities van Iran in te tomen, en als bondgenoten van de VS zijn wij een sterk voorstander van hun militaire strijd tegen het jihadterrorisme in Irak en Afghanistan, evenals hun vastbesloten inspanningen om te zorgen voor permanente vrede in het Midden-Oosten.

Diogo Feio (PPE). - (PT) Mevrouw de Voorzitter, ik wil om te beginnen wijzen op het belang van de betrekkingen tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten, zeker nu de hele wereld een crisis doormaakt. Het is steeds belangrijker dat we samen actie ondernemen, of het nu gaat om crisisbestrijding, de energiemarkt of de strijd tegen het terrorisme. We moeten er wel voor zorgen dat die actie werkelijk gericht is, en niet ontaard in meer belasting of absurde aanvallen op het financiële systeem. Dat systeem is voor de markt een noodzaak.

Ik heb het nu over financiële zaken, en wil in dat verband graag wijzen op de inspanningen van de Europese Unie en de Verenigde Staten om betere wetgeving op te stellen. Het accent ligt daarbij op de deelname van de *stakeholders* aan het debat over het verslag. Gecoördineerde actie van de Verenigde Staten en de Europese Unie is onmisbaar als we de economische betrekkingen op een hoger niveau willen tillen, om uiteindelijk, tegen 2015, op een trans-Atlantische markt uit te komen.

Ook hier moeten we een pleidooi voor Atlantisme voeren. Het is verder van belang dat we de administratieve obstakels tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie zoveel mogelijk wegnemen om behalve een concurrerend milieu ook een markt te scheppen die voor iedereen, zowel bedrijven als burgers, aantrekkelijk is. Ik geloof dat de trans-Atlantische markt kan worden gegrondvest op een stabiele onderhandelingsbasis, en wel zodanig dat beide economieën er van zullen groeien en er tegelijk een einde wordt gemaakt aan het risico dat de economische en sociale crisis zoals we die nu doormaken, zich herhaalt.

Tot slot, mevrouw de voorzitter, wil ik graag duidelijk maken dat de omstandigheden van dit moment uniek zijn, en dat een meer Atlantisch gerichte benadering een verbetering van de toestand kan bewerkstelligen.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, commissaris Ferrero-Waldner heeft er nadrukkelijk op gewezen hoe belangrijk het is dat er een delegatie van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken aanwezig zal zijn bij deze trans-Atlantische top tussen de VS en de EU, en daar wil ik haar voor bedanken.

Bovendien wil ik als voorzitter van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken beklemtonen hoe belangrijk de ondertekening van de twee overeenkomsten inzake uitlevering en wederzijdse rechtshulp is. Er is een belangrijke inspanning geleverd om de samenwerking te verbeteren, niet alleen op

politiek, maar ook op justitieel gebied, waarbij de band tussen Eurojust en de overeenkomstige instellingen van de Verenigde Staten is versterkt.

In de tweede plaats wil ik wijzen op de bijdrage aan de versterking en de totstandbrenging van de trans-Atlantische dialoog voor de komende vijf jaar, en in de derde plaats op het werk van dit Parlement.

Daarom vraag ik u om in de volgende vergaderperiode van dit Europees Parlement, in november, verslag te komen doen van het resultaat van deze top, en met name van het hoofdstuk met betrekking tot justitiële samenwerking in strafzaken.

In de vierde plaats is het evident dat de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon een geweldige impuls zal geven aan de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, als een nieuwe Europese bevoegdheidssfeer, als een nieuw Europees beleid waarover ook dit Parlement zal meebeslissen.

En daarom moeten de overeenkomsten inzake Passenger Name Record en SWIFT op gevoelige terreinen als gegevensbescherming en de grondrechten van personen altijd in overeenstemming zijn met de resoluties die dit Parlement heeft aangenomen om de bescherming van persoonsgegevens te waarborgen, in het bijzonder met onze resolutie van 17 september van dit jaar.

Tot slot mogen we op visumgebied het belang van wederkerigheid niet uit het oog verliezen, omdat deze wederkerigheid nog lang niet perfect is. Het is goed dat we op visumgebied samenwerken met de Verenigde Staten, maar dat is ook een uitstekende gelegenheid om het belang van wederkerigheid te versterken, zodat we op gelijke voet met de Verenigde Staten overeenkomsten kunnen sluiten.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, mevrouw de commissaris, dames en heren, samenwerking tussen Europa en de Verenigde Staten is van cruciaal belang om het merendeel van de belangrijke crises in de wereld op te lossen, en de nieuwe Amerikaanse regering is beslist een kans. Zij heeft reeds initiatieven genomen die een breuk betekenen met de vorige regering, zoals in Irak en met betrekking tot Guantánamo en het antiraketschild. Het zou echter naïef zijn om te denken dat dit volstaat om de Amerikaanse en Europese visies op alle punten op één lijn te krijgen, en dat de trans-Atlantische betrekkingen voortaan eenvoudig zullen zijn.

Of het nu gaat om de voorbereiding van Kopenhagen of de steun aan ontwikkelingslanden, om Doha en protectionisme, om financiële regulering en de strijd tegen belastingparadijzen, om het weer op gang brengen van het vredesproces in het Midden-Oosten of om vastberadenheid in de Iraanse nucleaire kwestie: bij al deze dossiers stuiten wij op grote tegenzin van de VS om actie te ondernemen. Deze tegenzin staat overigens los van de – al of niet – goede wil van de regering, en hangt vaak samen met de invloed van belangengroepen op het Congres, of simpelweg met het feit dat een grote mogendheid die door elkaar wordt geschud door de nieuwe wereldorde, haar belangen verdedigt.

Op al deze gebieden kan alleen vooruitgang worden geboekt, als Europa zijn eigen politieke rol als zelfstandig speler op het wereldtoneel vervult, in een partnerschap tussen gelijken – om de uitdrukking van de commissaris over te nemen – en volledig zijn verantwoordelijkheid neemt.

Vanuit dit oogpunt moet ik zeggen dat de Europese houding een verwarde en soms zelfs naïeve indruk maakt, ook binnen dit Parlement, en dat de benaderingswijze van dit idee van een grote trans-Atlantische markt, dat een oude bevestiging was van voormalig commissaris Sir Leon Brittan, bepaalde risico's met zich meebrengt.

De kwestie van de handelsbelemmeringen wordt aangepakt alsof het louter om technische problemen zou gaan. Natuurlijk zijn de economische en handelsbetrekkingen tussen de Verenigde Staten en Europa belangrijk voor de werkgelegenheid en voor ondernemingen en deze moeten ook worden bevorderd. Zij lopen echter ten eerste niet echt gevaar, en ten tweede, als er sprake is van een conflict, dan gaat dat ofwel om de verdediging van onze economische belangen – ik denk hierbij aan Airbus –, ofwel om een bedreiging van onze gezondheids- of milieuvoorschriften, zoals in de kwestie van het hormonenrundvlees of de chloorkip. Daarom moeten wij ons eigen Europese model, ons sociale model, ons milieumodel of ons ontwikkelingsmodel niet ondergeschikt maken aan de verbetering van de economische betrekkingen, alsof deze een doel op zich zouden zijn. Wij moeten in staat zijn deze twee aspecten te combineren en mogen onze politieke autonomie niet opgeven in het streven naar een partnerschap dat op zich een prijzenswaardig doel is.

Peter Skinner (S&D). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag een aantal punten naar voren brengen. Het wordt lastig om de resolutie die we over de TEC hebben opgesteld, in zijn geheel in de TEC in te passen. Zoals bekend is het een zeer korte bijeenkomst. Ik zal volgende week dinsdag ook aanwezig zijn, mevrouw

de commissaris. Ik hoop u, de heer Brok en andere leden van dit Parlement dan ook te mogen begroeten, een kwestie waar ik later nog op terugkom.

Er zijn echter belangrijke vraagstukken die we wel in de TEC kunnen bespreken en waarvoor wel een oplossing kan worden gezocht, omdat zij vooraf toereikend onder de aandacht zijn gebracht, om met uw woorden te spreken, mevrouw de commissaris. Een aangewezen onderwerp om te behandelen is bijvoorbeeld de situatie rond de financiële diensten, omdat de uitkomsten zeer grondig worden besproken en voor deze kwestie op korte termijn een akkoord kan worden verwacht – niet alleen in de G20, maar ook in de besprekingen die we voortdurend in dit Parlement, met de Commissie en met de Amerikanen voeren.

Met name het financiële administratieproces is een van de aspecten die binnen het bereik van beleidsvormende en wetgevende instanties blijven vallen. De aanneming in 2011 van algemeen geldende boekhoudkundige normen van hoge kwaliteit is een proces dat aan Amerikaanse zijde spoedig dient te worden afgerond. Ook op het gebied van de verzekeringsindustrie heeft Solvabiliteit II bijgedragen aan de totstandkoming van alomvattende gemeen geldende wetgevingen – waarop eerlijk gezegd een reactie moet komen van Amerikaanse zijde – en ik dank voorzitter Kanjorski van het Amerikaanse Congres voor zijn inspanningen met betrekking tot het Federal Office of Information.

Tot slot wil ik met betrekking tot de trans-Atlantische wetgeversdialoog graag zeggen dat het Congres en dit Parlement hun inspanningen op dit gebied moeten intensiveren. We willen niet achter de Amerikaanse regeringen en de Commissie aanlopen, dat zullen de meeste leden van dit Parlement met me eens zijn. We willen tot de leiders behoren die het voortouw nemen in het doorvoeren van veranderingen. We moeten de drijvende kracht achter deze verandering zijn. De TEC heeft onze steun nodig, maar de TLD moet tijdens de besprekingen centraal staan: niet slechts in een zijdelingse, adviserende rol, maar als een centraal onderdeel van deze totale trans-Atlantische betrekkingen.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, dank u dat u mij het woord geeft. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we praten over de trans-Atlantische betrekkingen, omdat we ons deels in een paradoxale situatie bevinden. De veranderingen in de Verenigde Staten zijn door de bank genomen zeer positief ontvangen in Europa. Aan de andere kant is het echter ook zo dat de Verenigde Staten meer belangstelling tonen voor andere belangrijke landen en continenten dan voorheen. Zo zien we vooral een opleving in de contacten tussen de Verenigde Staten en China, en pogingen om de betrekkingen met Rusland te verbeteren.

Ons probleem is dat we naar mijn idee te veel zaken tegelijk willen bespreken. Ik denk dat we ons op twee terreinen moeten concentreren. Ten eerste de financiële en economische kwesties, en ten tweede veiligheid. Samen kunnen de Verenigde Staten en Europa op beide terreinen veel meer doen.

Michael Theurer (ALDE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte afgevaardigden, we hebben een belangrijke resolutie opgesteld die tal van thema's bestrijkt. Het belangrijke thema van de handel komt echter slechts terloops aan de orde, terwijl de internationale handel volgens mij toch een cruciale rol speelt. De teruggang van de wereldhandel is immers een van de oorzaken van de economische en financiële crisis en ik zou dan ook graag zien dat nu ook in de Trans-Atlantische Economische Raad (TEC) meer aandacht uitging naar de wereldhandel.

Het is niet zo dat de VS en de Europese Unie het op alle terreinen met elkaar eens zijn. Integendeel, we hebben een paar handelsovereenkomsten, maar er bestaat een gevaar op bilateralisme en er is een mogelijkheid dat de VS niet meer verder gaat met de ontwikkelingsronde van Doha. We moeten dus ook de kritische punten aan de orde stellen. En ik hoop dat nu nieuwe impulsen voor de wederopleving van de internationale handel van de TEC zullen uitgaan.

Jan Philipp Albrecht (Verts/ALE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik wil nog een keer ingaan op een aspect van de trans-Atlantische politieke en justitiële samenwerking dat al eerder is aangestipt, namelijk het verstrekken van SWIFT-bankgegevens aan de VS.

Bij de behandeling van dit punt mogen we niet vergeten dat de Raad bij de onderhandelingen met de VS over gegevensoverdracht is gehouden aan een zelf opgelegd mandaat. We moeten de Raad eraan herinneren dat hij daar niet van af mag wijken. Ik maak me grote zorgen dat de Europese Raad onder druk wordt gezet om de eisen van de VS in te willigen en de Europese gegevensbeschermingsnormen te omzeilen.

Daarmee zou een verkeerd signaal worden afgegeven, juist omdat komend jaar als gevolg van het Verdrag van Lissabon de gegevensbeschermingsniveaus in agenschappen als Europol, Eurojust en vele andere moeten

worden geharmoniseerd. Een goed signaal zou zijn wanneer de Raad en de Commissie zich aan de gegevensbeschermingsnormen hielden en daar niet onder druk van de VS van zouden afwijken of op uitstel zouden aandringen.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) In 1996 heb ik in een Witboek van de Europese Unie het volgende gelezen: in de komende decennia valt er een hevige mondiale strijd te verwachten tussen Europa, de Verenigde Staten, Japan en de opkomende Aziatische landen. Gelukkig wordt deze strijd niet met wapens gevoerd, maar vindt deze voornamelijk plaats op economisch vlak. Europa moet hier zijn mannetje staan. Giscard d'Estaing, de toenmalige voorzitter van de Conventie en tevens het hoofd van de regering die verantwoordelijk was voor de voorbereiding van de mislukte grondwet, zei dat Europa geen rivaal maar een betrouwbare partner zou moeten zijn voor de Verenigde Staten. Dit is de sleutel voor het succes van de EU/VS-Top. We moeten streven naar partnerschap, maar als ons enige overweging is wat voor partner de Verenigde Staten in ons ziet en we het conflict niet aangaan in het belang van de Europese bevolking, kunnen we geen succes boeken in belangrijke kwesties.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik wil alle Parlementsleden bedanken voor hun bijdrage aan dit debat. Er heerst grote eensgezindheid over het grote belang van de uitdieping van de samenwerking met de Amerikaanse regering en de komende top. Het is verheugend dat de Amerikaanse regering zo'n sterke wil toont om onze betrekkingen te verdiepen en te ontwikkelen. Ik denk dat we ons huiswerk hebben gedaan en we zijn goed voorbereid om een aantal belangrijke stappen te zetten. We hebben een aantal gemeenschappelijke problemen met onze partner, de VS, en daarom is het belangrijk om gezamenlijke oplossingen te vinden.

Ik denk dat we vooruitgang zullen kunnen boeken met betrekking tot het klimaat, de economische crisis en de Doha-ronde – en nogmaals zullen bevestigen hoe belangrijk het is dat de ronde wordt afgerond – en dat we ontzettend belangrijke processen op juridisch gebied kunnen opstarten. Met name het economisch partnerschap is voor ons een erg belangrijk forum. We beseffen ook hoe belangrijk het is regionale kwesties – bijvoorbeeld Afghanistan, Pakistan en het Midden-Oosten – te bespreken.

Er werden mij enkele concrete vragen gesteld. Wat de vraag van mevrouw Ludford over visa betreft, kan ik zeggen dat de Raad en de Commissie er alles aan doen om visumvrij reizen voor alle EU-landen mogelijk te maken. Het is te betreuren dat dit momenteel niet het geval is, maar we blijven er hard aan werken.

Wat de zogenaamde Tobintaks betreft, weet ik dat er Parlementsleden zijn die er fervente aanhangers van zijn. Ik zou het als volgt willen formuleren: een Tobintaks kan slechts werken als hij wereldwijd geldt en als er wereldwijde controle-instrumenten zijn – anders zou dit de zoveelste protectionistische maatregel zijn. Momenteel is er absoluut geen basis voor een internationale, mondiale overeenkomst over een Tobintaks, en het voorzitterschap zal dus geen werk maken van die kwestie. Daar wil ik duidelijk over zijn.

Wat SWIFT betreft, zijn we het er met de VS over eens dat het belangrijk is informatie over financiële transfers uit te kunnen wisselen. Dat is waardevol in de strijd tegen grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme. Nu hebben we een nieuwe overeenkomst nodig omdat de Belgische onderneming SWIFT naar Europa verhuist, maar er is ons beide veel aan gelegen dat het programma waarmee financiering van terrorisme kan worden voorkomen wordt behouden.

Bij wijze van overgang moeten we een overeenkomst zien te sluiten voor een korte periode, in afwachting van de inwerkingtreding van het nieuwe Verdrag van Lissabon. Deskundigen hebben dat bekeken, waaronder de Franse rechter Jean-Louis Bruguyère, die in opdracht van de EU het programma voor het traceren van terrorismefinanciering onder de loep heeft genomen. Hij is van oordeel dat de vereisten inzake rechtszekerheid en de bescherming van persoonsgegevens die deel uitmaken van de huidige overeenkomst adequaat zijn. Met de meer permanente overeenkomst, en wanneer het Verdrag van Lissabon eenmaal in werking is getreden, zal het Europees Parlement geleidelijk aan mogelijkheden krijgen om hier mede vorm aan te geven.

De vergadering van volgende week is erg belangrijk, maar niettemin slechts een vergadering. Ik denk dat we vooruitgang kunnen boeken, een aantal kwesties kunnen oplossen en een aantal belangrijke processen op gang kunnen brengen met betrekking tot de kwesties die we gemeenschappelijk hebben en die in een nauw en strategisch partnerschap met de Amerikaanse regering moeten worden opgelost. Ik ben erg blij met de sterke steun van het Europees Parlement voor de inspanningen van de Raad en de Commissie. Wanneer we elkaar opnieuw zien tijdens de plenaire vergadering in Brussel, zal ik natuurlijk verslag uitbrengen over het resultaat.

Benita Ferrero-Waldner, *lid van de Commissie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik mij aansluiten bij de opmerking van James Elles over de noodzaak van een uitgebreidere strategische dialoog met een grote strategische partner. Dit hebben wij ons inderdaad ten doel gesteld.

Zoals ik al zei, is samenwerking van belang om wereldwijd herstel te bewerkstelligen en dus staan de financiële en economische vraagstukken hoog op de agenda. We zijn een van de drijvende krachten geweest achter het organiseren van de G20-bijeenkomsten, die in november zoals u weet op initiatief van voorzitter Barroso en president Sarkozy op het niveau van de regeringsleiders werden getild, maar wij zijn niet de enigen die hiervoor nodig zijn.

De in Pittsburgh gehouden G20-top bood eveneens een succesvol platform voor flexibele macro-economische coördinatie. We proberen namelijk tevens exitstrategieën op te stellen om onze respectievelijke beleidsmaatregelen, waarmee we direct op crisissituaties kunnen inspelen, geleidelijk aan terug te schroeven.

Het IMF en de Wereldbank zijn het erover eens dat hier, afhankelijk van de respectieve economische situatie, per partij verschillende benaderingen voor nodig zijn. Gezien de huidige wereldwijde economische situatie zullen de leiders uiteraard ook mogelijke manieren bespreken om de crisis te beslechten, economische groei te stimuleren en werkgelegenheid te creëren, en hierbij is met name het vraagstuk van wetgeving voor de financiële markten van belang.

We zijn van mening dat het noodzakelijk is om op korte termijn een mondiaal gecoördineerd systeem van 'macroprudentieel' toezicht in te voeren, dat is gebaseerd op een nauwe samenwerking met het Internationaal Monetair Fonds en met de Financial Stability Board.

Wat betreft de bankwereld dienen we de toezeggingen die in Londen en Pittsburgh zijn gedaan, in te zetten voor beter en meer kapitaal en strengere bedrijfseconomische voorschriften, die financiële centra consequent dienen te volgen. We dienen onze inspanningen voor doeltreffende mondiale convergentieprogramma's op het gebied van crisisbeheer en voor het systeem belangrijke financiële instellingen te intensiveren.

Daarnaast dienen we tegen het einde van 2010 een enkele serie algemene boekhoudkundige normen voor financiële instrumenten te hebben opgesteld, waarvoor we hopelijk in juni 2011 complete convergentie bereiken.

Met betrekking tot klimaatverandering hebben we in Praag voor het eerst van gedachten kunnen wisselen met president Obama over dit onderwerp. Ik was daarbij aanwezig en we hebben sterk bij de Verenigde Staten aangedrongen op meer maatregelen tegen klimaatverandering, maar we zijn ons er ook van bewust dat president Obama een zeer belangrijk besluit aangaande de gezondheidszorg door het Congres en de Senaat wil loodsen. Gezien het feit dat hij ook in beslag wordt genomen door zijn binnenlandse agenda ben ik derhalve van mening dat we nog meer druk op hem moeten uitoefenen opdat hij zijn inspanningen voor geëngageerde, bindende voorschriften voor Kopenhagen verdubbelt.

Wat betreft de TEC wil ik zeggen dat dit een zeer belangrijk nieuw mechanisme is, of liever gezegd een mechanisme dat nieuw leven is ingeblazen om aan allerlei kwesties met betrekking tot de vrije markt en marktbarrières te kunnen werken. Het is de uiteindelijke doelstelling van de TEC om deze laatste uit de weg te ruimen. Dit is duidelijk bepaald in de TEC-kaderovereenkomst van 30 april 2007. Uiteraard ben ik me bewust van de verschillende ideeën die onlangs naar voren zijn gebracht, zoals de verwezenlijking van een eengemaakte trans-Atlantische markt in 2015 via de opheffing van de obstakels die economische integratie in de weg staan: het zogenaamde verslag-Millán Mon. We moeten ongetwijfeld de juiste balans tussen ambitie en realisme nog vinden en daarom werken we in het kader van de TEC aan prioritaire acties voor de middellange termijn.

Wat betreft de barrières zijn we er reeds van op de hoogte dat u, geachte afgevaardigden, een onderzoek wilt laten uitvoeren, en we juichen uw steun voor dit onderzoek toe. Het onderzoek zal een belangrijk richtsnoer zijn voor de toekomstige werkzaamheden van de TEC. Het onderzoek is nog niet afgerond, maar er wordt aan gewerkt. Er zijn nog enkele technische vraagstukken die moeten worden opgelost voordat het helemaal klaar is voor publicatie. Commissaris Ashton zal zich hiermee bezighouden, en ik zal de belangstelling van het Parlement in dezen zeker doorgeven.

Dan wil ik ook graag zeggen – omdat dit naar voren werd gebracht – dat de Energieraad en de TEC elkaar niet zullen overlappen. De agenda's van beide bijeenkomsten vullen elkaar juist aan. Het is duidelijk dat kwesties van energiezekerheid in de Energieraad worden behandeld, en dat wetgevingskwesties naar de TEC gaan. De Energieraad is gericht op nieuwe technologieën en energiezekerheid.

Ik wil ook graag kort ingaan op SWIFT en enkele vragen rond GLS die naar voren zijn gebracht. De SWIFT-overeenkomst is nodig, omdat daarin specifieke beschermingsmaatregelen voor gegevens worden beschreven. Dit schept duidelijkheid en dat willen we ook graag bereiken voor de overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp.

Ik wil ook graag duidelijk maken dat deze overeenkomst betreffende wederzijdse rechtshulp de kern van de SWIFT-overeenkomst vormt en dat elk verzoek vanuit de Verenigde Staten binnen dat kader wordt onderworpen aan de goedkeuring van een Europese gerechtelijke autoriteit, en dus zullen we hieraan moeten blijven werken.

Wat betreft het ESTA hebben we een voorlopige beoordeling gegeven. Daarin concludeerden we dat het ESTA op basis van de Interim Final Rule niet gelijkwaardig is aan de Schengen-visumaanvraagprocedure, zoals gedefinieerd in de Gemeenschappelijke visuminstructies van de Europese Commissie. We zullen echter een eindbeoordeling maken wanneer de Final Rule voor het ESTA is gepubliceerd. Hierin zal dan ook de vraag aan de orde komen of de ESTA-vergoeding inderdaad wordt ingevoerd. U kunt zich voorstellen dat we dat niet willen.

Nog een laatste antwoord met betrekking tot terrorisme. Voor onze werkzaamheden met betrekking tot de top bespreken we met de Verenigde Staten hoe we een nauwere samenwerking tot stand kunnen brengen in de strijd tegen terrorisme, met name in het licht van de plannen om Guantánamo Bay te sluiten.

Het is essentieel en zelfs noodzakelijk om de eerbiediging van de grondrechten te garanderen. De sluiting van overeenkomsten betreffende wederzijdse rechtshulp zullen hierbij helpen. We zullen daarom ook samen nagaan hoe we radicalisme, waaronder misbruik van het internet, kunnen voorkomen.

U ziet dat er een enorm scala van vraagstukken op tafel ligt. We hebben alle politieke kwesties al eens besproken, maar ik deel de mening van de voorzitter van de Raad dat, hoewel dit zeer zeker een belangrijke top is, het slechts een bijeenkomst van een paar uur zal zijn. Niet alle kwesties zullen in één bijeenkomst worden opgelost, maar het zal een zeer goede herstart of een nieuw begin zijn.

De Voorzitter. – Tot besluit van het debat zijn er zes ontwerpresoluties⁽¹⁾ ingediend, overeenkomstig artikel 110, lid 2 van het Reglement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt donderdag 22 oktober 2009 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Elena Băsescu (PPE), schriftelijk. – (RO) De top tussen de EU en de VS van november zal het trans-Atlantische partnerschap versterken en de dialoog tussen de twee grootmachten vergroten. De onderlinge betrekkingen moeten gebaseerd zijn op gedeelde waarden en doelstellingen, en een nog nauwere samenwerking is in ons gezamenlijk belang en voordeel.

De Europese Unie en de Verenigde Staten moeten een centrale rol gaan spelen in de strijd tegen klimaatverandering. In dit opzicht is reeds een aantal gezamenlijke toezeggingen gedaan in de strijd tegen de nadelige broeikas effecten. Wat Europa aangaat is een levensvatbare en praktische oplossing voor de bescherming van het milieu de ingebruikneming van het Rijn-Main-Donaukanaal, dat voorziet in een directe verbinding tussen de havens van Rotterdam en Constanța.

De binnenvaart is een optie die tal van economische voordelen biedt en tevens bijdraagt aan de vermindering van de bodemvervuiling en de uitstoot van broeikasgassen. Door het kanaal te gebruiken en het gebruik ervan te bevorderen kan men het transport goedkoper, veiliger en efficiënter maken, wat het gebruik van energiebronnen betreft.

Beleidsmaatregelen voor milieubescherming kunnen worden aangevuld met maatregelen ter ondersteuning van de transcontinentale mobiliteit en de internationale verbindingen. Tegelijkertijd wordt dan gezorgd voor meer veiligheid en zekerheid voor de Europese goederen en burgers.

Tunne Kelam (PPE), schriftelijk. – (EN) Aangezien het Verdrag van Lissabon binnen afzienbare tijd van kracht wordt, is het nu belangrijker dan ooit dat snel vooruitgang wordt geboekt in de trans-Atlantische betrekkingen,

⁽¹⁾ Zie notulen.

in de betrekkingen tussen de twee grootste democratische en economische entiteiten. Zowel de Europese Unie als de Verenigde Staten blijven een sleutelrol spelen in de internationale handel en bij het bieden van stabiliteit. Het Europees Parlement heeft het voortouw genomen in het bevorderen van de trans-Atlantische samenwerking door in zijn resoluties het voorstel op te nemen voor de opzet van een trans-Atlantische vrije markt en het instellen van nieuwe structuren voor nauwere politieke en interparlementaire betrekkingen. De Trans-Atlantische Economische Raad heeft tot dusver uitstekend werk verricht. Ik hoop van harte dat we in de nabije toekomst tot oplossingen kunnen komen om de barrières op het gebied van de regelgeving tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten te slechten. De wetgevende autoriteiten spelen een belangrijke rol binnen deze betrekkingen. De leden van het Europees Parlement zijn bereid en klaar om hun volledige medewerking te verlenen aan werkzaamheden van de TEC.

We moeten het Amerikaanse Congres aanmoedigen om zich volledig in te zetten voor de Trans-Atlantische Wetgeversdialoog, en wel volgens vaste regels, en bijgevolg ook om actief deel te nemen aan de TEC. Ik wil de Commissie en de Raad vragen welke follow-up is gegeven aan de resoluties van het Europees Parlement. Ook wil ik beide instellingen aanmoedigen om zich krachtadig in te spannen voor een trans-Atlantische vrije markt.

Alan Kelly (S&D), schriftelijk. – (EN) De betrekkingen tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie zijn altijd sterk geweest. Met Amerikaanse steun kon een verwoest Europa in de jaren na de Tweede Wereldoorlog aan de wederopbouw beginnen en zich ontwikkelen. Nu heeft de wereld weer met een crisis te kampen en is het belangrijker dan ooit dat deze betrekkingen worden behouden en wordt samengewerkt om een oplossing te vinden voor de problemen die de wereldeconomie op dit moment het hoofd moet bieden. De Europese Unie en de Verenigde Staten hebben een strategische rol te spelen in het herstelproces. Ons gezamenlijk bruto binnenlands product vertegenwoordigt meer dan de helft van het mondiale bruto binnenlands product en we bezitten het sterkste bilaterale handelspartnerschap ter wereld, waarin bijna 40 procent van de wereldhandel omgaat. Er moeten echter nog verdere ontwikkelingen ten uitvoer worden gelegd, willen we de economische crisis doeltreffend kunnen bestrijden. De Trans-Atlantische Economische Raad heeft zich ten doel gesteld tot 2015 een geïntegreerde trans-Atlantische markt tot stand te brengen. Dit wordt bereikt door handelsbarrières weg te nemen. Als dit doel wordt bereikt, is er weer ruimte voor economische groei en kan het herstelproces beginnen. Het gevaar van een tweede 'kredietcrisis' is nog niet geweken. Om te voorkomen dat de economie nog verder instort en de werkgelegenheid nog verder daalt, moet de Europese Commissie ervoor zorgen dat in beide gebieden gecoördineerde economische beleidsmaatregelen van kracht worden.

Franz Obermayr (NI), schriftelijk. – (DE) Het spreekt vanzelf dat erop moet worden toegezien dat tussen de VS en de EU goede economische betrekkingen bestaan. Dat mag echter nooit betekenen dat we de economische verovering van Europa door de VS toestaan. Integendeel, we moeten leren van de economische crisis, die zijn oorsprong vindt in een gebrek aan toezicht op de financiële markten in de VS. Europa moet economisch onafhankelijk blijven en zijn eigen weg uit de crisis vinden, zeker omdat op de beurs van New York nog steeds miljarden aan premies worden uitbetaald. Ik roep daarom op tot een versterking van de Europese positie in de Trans-Atlantische Economische Raad. Tijdens de EU/VS-top, die in april 2009 in Praag werd gehouden, drong president Obama er bij de EU op aan om Turkije snel volwaardig lid te laten worden, om zo bij te dragen aan een betere verstandhouding met de islamitische wereld. Het feit dat de VS zijn strategische NAVO-bondgenoot steunt (zodat die zich niet langer tegen Rasmussen als de nieuwe secretaris-generaal van de NAVO verzet), mag er niet toe leiden dat de onderhandelingen over een volledig lidmaatschap worden versneld. Ook met Amerikaanse steun is Turkije nog steeds geen geschikte kandidaat voor toetreding, omdat de enorme culturele, geografische, economische en politieke verschillen daardoor niet minder worden. Ook bij deze kwestie zou de EU ten aanzien van de VS een duidelijk standpunt moeten innemen.

Richard Seeber (PPE), schriftelijk. – (DE) Tegen de achtergrond van de economische crisis en in het licht van de voorbereidingen voor de klimaatconferentie in Kopenhagen is het belangrijk dat we de bijeenkomst van de Trans-Atlantische Economische Raad benutten om de betrekkingen tussen de EU en de VS verder te versterken. Op het terrein van milieu moet de discussie met name gaan over nieuwe voedingsmiddelen, waarbij onder meer de mogelijkheden en standpunten met betrekking tot nanotechnologieën relevant zijn. Er moet in ieder geval ook een open gedachteswisseling plaatsvinden over gentechnieken en het klonen van dieren. Europa moet niet bang zijn om zijn handelspartner te confronteren met de bezwaren die in sommige lidstaten leven. Op het terrein van chemische en toxische stoffen moeten we werken aan hoge beschermingsniveaus en een betere coördinatie. Dat is niet alleen goed voor de handel en de economische betrekkingen, maar is vooral een garantie voor de Europese consument dat hij wordt beschermd tegen giftige

stoffen in het milieu en in de producten die hij gebruikt. Constructieve gesprekken dragen ertoe bij dat de speciale relatie tussen de EU en de VS gehandhaafd blijft.

Joanna Senyszyn (S&D), schriftelijk. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, het is een goede zaak dat in paragraaf 17 van de resolutie over de voorbereiding van de Trans-Atlantische Economische Raad en de EU/VS-top (van 2 en 3 november 2009) de Verenigde Staten worden opgeroepen de burgers van de Europese Unie gelijk te behandelen en alle EU-lidstaten op te nemen in het programma voor visumvrijstelling.

Het wordt hoog tijd dat de oproepen van het Parlement, de inspanningen van de Commissie en de inspanningen van de lidstaten die lijden onder visumdiscriminatie, vruchten gaan afwerpen. Anders zal er radicaal moeten worden opgetreden in de vorm van de invoering van een visumplicht voor Amerikaanse burgers. Het is tijd om een eind te maken aan dit eenzijdige privilege van de Verenigde Staten. Het Europees Parlement moet geen Amerikaanse discriminatie van Europese burgers op grond van nationaliteit tolereren. Het standpunt van het Parlement is des te belangrijker omdat niet alle regeringen van de lidstaten de noodzaak van de toepassing van het beginsel van visumwederkerigheid inzien. Een van die regeringen is de Poolse. De burgers denken er compleet anders over. Meer dan 61 procent van de Polen is vóór de invoering van inreisvisa voor burgers uit de Verenigde Staten. In een internetpeiling was maar liefst 96 procent van de respondenten vóór zo'n maatregel.

Ik heb er vertrouwen in dat de aanstaande topontmoeting EU/VS het keerpunt zal zijn, in ieder geval op het gebied van het visumbeleid, en dat de burgers van alle EU-lidstaten in het nieuwe jaar, in 2010, normaal zullen kunnen reizen. Ik hoop met andere woorden dat zij dezelfde vrijheid zullen genieten als alle Amerikaanse burgers, die naar het EU-land van hun keuze kunnen reizen.

10. Vragenuur (vragen aan de Raad)

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur (B7-0212/2009).

Wij behandelen een reeks vragen aan de Raad.

Vraag nr. 1 van **Bernd Posselt** (H-0303/09):

Betreft: Mensenrechten op Cuba

Hoe beoordeelt de Raad de actuele mensenrechtensituatie op Cuba, en dan met name met betrekking tot de politieke gevangenen, en beschikt hij over informatie over de levensomstandigheden in de gevangenis van de Cubaanse arts Dr. Darsi Ferrer en zijn medegevangene Alfredo Dominquez, die naar verluidt onder uiterst onmenselijke omstandigheden zitten opgesloten?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Uiteraard ben ik bereid om van de Verenigde Staten naar de vraag van de heer Posselt aangaande Cuba over te gaan, dus dank voor uw vraag, mijnheer Posselt.

De Raad maakt zich nog altijd ernstig zorgen over de mensenrechtensituatie op Cuba, met name over het feit dat er geen vooruitgang wordt geboekt op het gebied van de burgerrechten en de politieke rechten. De inwoners van Cuba kennen geen vrijheid van meningsuiting of vrijheid van vergadering. Er bestaat geen vrije pers. De toegang tot informatie, waaronder het internet, blijft beperkt. Er is voornamelijk geen verandering gekomen in de situatie rond het vrije verkeer van burgers naar en binnen Cuba. Er zijn op dit moment 208 politieke gevangenen op Cuba. Dit waren er in 2007 nog 2034, maar de meeste gevangenen zijn vrijgelaten omdat zij hun straf volledig hadden uitgezeten. De ambassades van de lidstaten in Havana houden nauwkeurig toezicht op de lijst van politieke gevangenen en beschikken over een speciale werkgroep mensenrechten die zich over belangrijke zaken buigt.

De leefomstandigheden in de gevangenis voldoen volgens mensenrechtenverdedigers en getuigenissen van politieke gevangenen en hun families bijlange na niet aan de standaardminimumregels van de Verenigde Naties voor de behandeling van gevangenen. Een aantal gevangenen verkeert volgens hun familie in zeer slechte gezondheid en heeft geen toegang tot adequate medische verzorging. Er is een aantal rapporten verschenen over de wrede en vernederende behandeling van gevangenen, waaronder het slaan van gevangenen, het ontzeggen van benodigde medische verzorging en het psychologisch onder druk zetten van gevangenen. Er bestaan echter nog altijd geen rapporten over gevangenenbewaarders of politieagenten die worden vervolgd wegens mishandeling.

De Cubaanse regering ontkent het bestaan van politieke gevangenen en blijft een internationaal onderzoek naar de mensenrechten door onafhankelijke mensenrechtenorganisaties helaas afwijzen. De benadering die de Raad hanteert in de kwestie rond Cuba is uiteengezet in het gemeenschappelijk standpunt uit 1996, dat sindsdien elk jaar door de Raad wordt geëvalueerd. In oktober 2008 kwamen de Europese Unie en Cuba overeen opnieuw een uitgebreide politieke dialoog op te pakken. Deze dialoog wordt overeenkomstig het beleid van de Europese Unie niet alleen gevoerd met de Cubaanse autoriteiten, maar ook met het maatschappelijk middenveld en de democratische oppositie. De Raad schenkt in zijn evaluatie van het gemeenschappelijke standpunt van 2009 speciale aandacht aan de democratische grondbeginselen, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden.

In de conclusies van juni dit jaar hebben we duidelijk aangegeven dat deze kwesties hoge prioriteit blijven genieten in de betrekkingen van de Europese Unie met Cuba. Met name riep de Raad de Cubaanse regering dringend op om de politieke gevangenen onvoorwaardelijk in vrijheid te stellen, met inbegrip van degenen die in 2003 gevangen zijn gezet, en we hebben onze bezorgdheid uitgesproken over de gezondheidstoestand van de gevangenen.

Bovendien riep de Raad de Cubaanse autoriteiten op internationale humanitaire organisaties onmiddellijk toegang te verschaffen tot Cubaanse gevangenen. Sinds het begin van de politieke dialoog met Cuba afgelopen jaar heeft de Europese Unie elke bijeenkomst aangegrepen om de kwestie van de politieke gevangenen ter sprake te brengen. Zoals vermeld in de meest recente conclusies van de Raad dienen de mensenrechten tijdens deze bijeenkomsten altijd te worden behandeld en waar nodig zal ook de vreedzame democratische oppositie aan deze bezoeken deelnemen.

De Raad heeft besloten de dialoog met Cuba voort te zetten, omdat die de mogelijkheid biedt om op open wijze onderwerpen van gemeenschappelijk belang te bespreken, waaronder de mensenrechtensituatie, maar we blijven ons ernstig zorgen maken over de situatie op Cuba en we blijven de individuele zaken op de voet volgen, met name van gevangenen met ernstige gezondheidsklachten.

Met betrekking tot de specifieke situatie van een van de gevangenen die het geachte Parlementslid heeft genoemd, heeft de Europese Unie blijk van solidariteit gegeven. Daartoe had het Zweedse voorzitterschap in augustus in Havana het initiatief genomen. De Europese Unie wilde de familie van de gearresteerde dr. Darsi Ferrer hiermee laten zien dat zij zich zorgen maakt over het feit dat het nationale strafprocesrecht niet wordt nageleefd door de Cubaanse autoriteiten. Ook de zaak van de andere gevangene, de heer Alfredo Domínguez, wordt door het voorzitterschap gevolgd en naar voren gebracht tijdens de dialogen met Cuba, en we onderhouden inderdaad contact met zijn familie.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik dank mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad voor haar uitstekende en gedetailleerde antwoord.

De heer Brechtmann, van de International Society for Human Rights, heeft mij uitgebreide informatie over de omstandigheden in gevangenenissen verstrekt. Ik wil alleen nog vragen of de Raad kan onderzoeken onder welke omstandigheden individuele gevangenen gevangen zitten en hoe de Raad de ontwikkelingen in Cuba voor wat betreft de betrekkingen met de Europese Unie beoordeelt?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Formeel gezien hebben we geen toegang tot deze informatie, maar via internationale organisaties, NGO's, contactpersonen, politieke partijen, enzovoort, weten we wel de hand te leggen op informatie – zij het enigszins fragmentarische informatie – over de situatie van de politieke gevangenen. We weten dat hun gezondheidssituatie in sommige gevallen zeer ernstig is. We proberen als schakel te fungeren tussen hun families en de NGO's om de situatie vooruit te helpen, maar een van de problemen die daarbij spelen is uiteraard het feit dat we slechts over weinig concrete en bevestigde informatie beschikken.

Een ander probleem is dat een zeer groot deel van deze gevangenen wordt vastgehouden zonder dat zij een proces hebben gehad en zonder dat hen iets ten laste is gelegd. Dit is in strijd met de wetten van Cuba. Zij hebben het recht om te weten waarom ze in de gevangenis zitten en op basis van welke aanklacht. Dat is een fundamenteel mensenrecht in alle samenlevingen, maar een recht dat niet bestaat op Cuba, zoals we weten.

De Cubaanse dialoog is uiteraard uiterst precair, maar we zijn van mening dat het op dit moment van belang is dat de dialoog overeenkomstig ons besluit inderdaad plaatsvindt, omdat het ons de mogelijkheid biedt contact te onderhouden met de autoriteiten, zeer strikt en standvastig te zijn in onze kritiek, maar ook contact te leggen met het maatschappelijk middenveld en met vreedzame dissidenten. We doen daarvoor ons best

en zijn van mening dat dit op het ogenblik een succesvolle benadering zou kunnen zijn. Ik voorzie in de nabije toekomst geen ingrijpende veranderingen in deze situatie.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de minister, daar wij volgens mij bij de mensenrechten en bij de vraagstukken die de heer Posselt in zijn vraag aan de orde stelt beter kunnen samenwerken met landen waarmee wij politieke en diplomatieke en tevens economische betrekkingen onderhouden, ben ik verbaasd over het feit dat de Europese Unie en de lidstaten een passieve en zelfs negatieve houding innemen ten aanzien van het redelijke verzoek van de Republiek Cuba tot opheffing van het door de Verenigde Staten opgelegd embargo.

Daarom vraag ik het voorzitterschap hoe het dit vraagstuk ziet en hoe volgens het voorzitterschap dit vraagstuk aangepakt moet worden met het oog op het feit dat, zoals bekend, Cuba op 28 oktober aanstaande in de Algemene Vergadering van de VN een resolutie zal indienen met betrekking tot de opheffing van het embargo door de Verenigde Staten.

Krisztina Morvai (NI). – (EN) Hier ben ik, een vreedzame dissident uit Hongarije, een van de lidstaten van de Europese Unie. Ik wil u om advies vragen. Hoe kunnen we bereiken dat de mensenrechtensituatie in Hongarije zich in net zoveel belangstelling van uw kant mag verheugen als de mensenrechtensituatie op Cuba?

In Hongarije wordt al sinds het najaar van 2006 op massale schaal politiegeweld gebruikt tegen vreedzame betogers en worden vele politieke gevangenen in de gevangenis gemarteld.

Ik zou de Cubaanse politici willen verzoeken om te onze behoefte te onderhandelen op grond van alle...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken.)

De Voorzitter. – Het spijt me maar u hebt dertig seconden spreektijd en de vraag gaat over de mensenrechten op Cuba.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Heel de Europese Unie heeft zich bij verschillende gelegenheden uitgesproken tegen het Amerikaanse embargo en tevens aangegeven van mening te zijn dat dit een toekomstige oplossing voor de situatie op Cuba niet in de hand werkt.

De Europese Unie heeft zich bovendien bereid verklaard een nauwere samenwerking met Cuba aan te gaan, onder andere op het gebied van de handel, afhankelijk van de vooruitgang die wordt geboekt met betrekking tot de situatie van de mensenrechten.

Gezien het feit dat er op het gebied van de mensenrechten en de eerbiediging van de democratische rechtsorde vooralsnog geen positieve ontwikkelingen hebben plaatsgevonden en het aantal politieke gevangenen niet is gedaald, is het voor ons op dit moment echter niet mogelijk om dit proces in gang te zetten. Het is aan de Cubaanse autoriteiten om door middel van concrete vooruitgang te laten blijken dat zij deze betrekkingen met ons willen aangaan. Helaas zijn er tot op heden nog maar weinig tekenen die in deze richting wijzen.

De Voorzitter. – Het zou prettig zijn als de afgevaardigden zich aan de regels van het vragenuur hielden. Dit betekent dat een aanvullende vraag van dertig seconden mag worden gesteld over het onderwerp van de vraag in kwestie.

Vraag nr. 2 van **Marian Harkin (H-0305/09)**:

Betreft: Misbruik van ouderen

Naar schatting staat meer dan 10% van de ouderen bloot aan enige vorm van lichamelijk, psychisch, financieel of mentaal misbruik, zowel in huiselijke kring als in zorginstellingen en door de vergrijzing gaat dit percentage nog stijgen. Welke stappen gaat het Zweedse Voorzitterschap ondernemen om zijn toezegging na te komen dat de samenwerking en acties op Europees niveau zullen worden verbeterd om de kwaliteit van de zorgdiensten aan ouderen te verhogen en misbruik van ouderen te voorkomen?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Mevrouw Harkin stelt een kwestie aan de orde die vandaag zeer relevant is, nu een almaar groter deel van de bevolking steeds ouder wordt. Maatregelen op dit gebied zijn in de eerste plaats een nationale bevoegdheid en de Gemeenschap kan het werk van de lidstaten slechts steunen en aanvullen.

Het Zweedse voorzitterschap wil echter aandacht besteden aan de kwestie, en we doen alles wat we kunnen om de kwaliteit van de zorgdiensten aan ouderen te verhogen en problemen met betrekking tot misbruik

van ouderen te bestrijden. In dit opzicht wil ik herinneren aan een conferentie die een maand geleden in Stockholm plaatsvond over het thema “gezond en waardig ouder worden”. Aan de conferentie namen 160 personen uit 27 landen deel. De deelnemers waren van een hoog niveau. De Commissie was aanwezig, evenals de lidstaten, ambtenaren van ministeries van Gezondheid en Sociale Zaken en veel niet-gouvernementele organisaties.

Het doel bestond erin om aandacht te besteden aan net die problemen die de geachte afgevaardigde aan de orde stelt: hoe kunnen we omgaan met de nood aan meer samenwerking tussen de gezondheids- en zorgsector om tegemoet te komen aan de behoeften van onze oudere burgers? Het is de bedoeling van het voorzitterschap dat de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken op 30 november conclusies over dit onderwerp vaststelt. In de ontwerpconclusies vragen we een diepere en nauwere samenwerking op het gebied van gezond en waardig ouder worden, onder andere door uitwisseling van informatie tussen de lidstaten. De Commissie wordt ook verzocht een actieplan op te stellen voor de waardigheid, gezondheid en levenskwaliteit van ouderen.

Ik zou er ook aan willen herinneren dat de Raad in juni jongstleden onder de titel “Gelijke kansen voor vrouwen en mannen: actief en waardig ouder worden” conclusies vaststelde om het verstrekken van goede zorg, waaronder thuiszorg, aan ouderen te vergemakkelijken, rekening houdend met de verschillende behoeften van oudere vrouwen en mannen.

Wat de specifieke kwestie van misbruik van ouderen betreft, verbiedt Richtlijn 2000/78/EG van de Raad discriminatie op grond van leeftijd op het terrein van arbeid en beroep. De Commissie stelde voor om de bescherming uit te breiden naar een aantal andere terreinen zoals sociale zekerheid, gezondheidszorg, sociale voorzieningen, onderwijs, toegang tot goederen en diensten, huisvesting, enz.

Dat voorstel bevat veel relevante paragrafen die over misbruik van ouderen gaan. Het gaat onder andere om thuiszorg, institutionele zorg en gezondheidszorg. Het voorstel verbiedt intimidatie, een vorm van discriminatie die wordt gedefinieerd als ongewenst gedrag dat tot gevolg heeft dat “de waardigheid van een persoon wordt aangetast, en dat er een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd”.

Dat voorstel wordt momenteel in de Raad besproken en het Europees Parlement heeft er al een advies over opgesteld. Om het verslag goed te kunnen keuren is in de Raad eenparigheid vereist. We kunnen natuurlijk niet vooruitlopen op het resultaat van de discussie in de Raad, maar ik wil niettemin zeggen dat we er alles aan doen om wetgeving in te voeren die bijdraagt tot de uitbanning van alle vormen van misbruik en verwaarlozing van ouderen, wat volledig in de lijn ligt van het advies van het Europees Parlement.

Het is natuurlijk onze stellige mening dat niemand het slachtoffer mag worden van intimidatie of misbruik, en al zeker niet onze ouderen die zo afhankelijk zijn van zorg.

Marian Harkin (ALDE). - (EN) Dank u, mevrouw de fungerend voorzitter van de Raad, voor uw weldoordachte antwoord. Volgens de mededeling van de Commissie uit 2008 dienen de juiste voorwaarden worden geschapen qua middelen, opleiding en ondersteuning voor verzorgers. Ik ben het in dezen volkomen met u eens en begrijp ook dat dit een nationale aangelegenheid is.

Er zijn echter enkele gebieden waarop de Europese Unie hulp kan bieden. Een daarvan is het gehele gebied van de grensoverschrijdende dimensie. Ik zou graag uw mening willen horen over de invoering van een formele structuur voor het uitwisselen van informatie tussen gezondheidsdeskundigen, in dit geval verzorgers, die grensoverschrijdende werkzaamheden verrichten.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Ik bedank de afgevaardigde voor dat voorstel. Ik heb hier nog niet eerder van gehoord. Dit lijkt me een goed initiatief, maar ik moet dit eerst terugkoppelen naar de betrokken ministers en het in het overlegproces inbrengen. Wellicht kunnen we hier later nog op terugkomen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). - (RO) De Europese Unie heeft een vergrijzende bevolking. Ouderen hebben behoefte aan speciale voorzieningen in de zin van medische diensten en passende faciliteiten die voor hen worden aangebracht in gebouwen en het openbaar vervoer. Zweden heeft een lange traditie op het gebied van sociaal beleid. Welke voorstellen bespreekt u met de overige lidstaten om de leefomstandigheden voor ouderen in de gehele Europese Unie te verbeteren?

Seán Kelly (PPE). - (EN) Fungerend voorzitter, mevrouw Harkin heeft een zeer belangrijke vraag gesteld die u prima hebt beantwoord, maar, als ik zo vrij mag zijn de vraag in een wat breder verband te plaatsen: onder

“ouderen” worden tegenwoordig in de regel 65-plussers verstaan. Overweegt u om EU-breed de pensioenleeftijd te verhogen of daar in ieder geval flexibeler mee om te gaan, en om het pensioen geleidelijk in te laten gaan in plaats van definitief op één moment, zoals nu het geval lijkt te zijn bij de meeste mensen? Dat zou de levenskwaliteit enorm vooruithelpen en meer respect voor ouderen teweegbrengen.

De Voorzitter. – Ik geloof dat we hiermee een beetje afdwalen van het onderwerp van de vraag, maar ik laat het aan de minister over of zij er antwoord op wil geven.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Het antwoord op de eerste vraag van de geachte afgevaardigde is ‘ja’, vooral omdat we deze onderwerpen moeten bespreken.

Het trio – het Franse, Tsjechische en Zweedse voorzitterschap – heeft afgesproken om de dialoog over thema's op het vlak van gezondheid en ouderen op te voeren. Zo vond er bijvoorbeeld een conferentie over Alzheimer plaats, en de vorige maand gehouden conferentie die ik noemde ging over de waardige omgang met ouderen. Bij deze gelegenheid hebben we het over dit thema gehad, en de conclusies zullen eind november aan de orde komen in de Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken, waarbij we ons uiteraard ook zullen buigen over het verslag van het Europees Parlement.

Over de pensioenleeftijd beslist iedere lidstaat zelf, maar in het overleg dat we voeren over de strategie van Lissabon – nu eens niet het Verdrag van Lissabon –, over de manieren om de groei, ontwikkeling en inzetbaarheid te verhogen en over de demografische uitdaging waar we voor komen te staan, is dit uiteraard een van de punten die we meenemen: hoe kunnen we ook de deskundigheid en ervaring van ouderen benutten, en hoe kunnen we manieren vinden om hen bij de beroepsbevolking te houden. Het is niet aan de Raad om exact te bepalen op welke leeftijd dit moet gebeuren, maar het is wel zijn taak om alle lidstaten aan te moedigen hun beroepsbevolking optimaal te benutten.

De Voorzitter. – Vraag nr. 3 van **Olle Schmidt** (H-0310/09):

Betreft: De in Eritrea gevangen gehouden Zweedse journalist Dawit Isaak

Volgens berichten in de Zweedse media is de Zweedse staatsburger Dawit Isaak, die sinds 2001 gedetineerd is in Eritrea, overgebracht naar een andere gevangenis, waar naar verluidt niemand ooit levend uitgekomen is. Dawit Isaak wordt nu al bijna 8 jaar onder zeer slechte omstandigheden vastgehouden door een misdadig regime, zonder dat hem is verteld waarom hij op zo brute wijze in de gevangenis is gezet en van zijn gezin, zijn vrienden en zijn werk is gescheiden. Tot nu toe zijn alle pogingen om Dawit Isaak vrij te krijgen mislukt. De EU zou meer moeten doen: Isaak is ook EU-burger. Als er niets wordt ondernomen, dreigt Isaak te sterven zonder dat Zweden of de EU er zelfs maar in geslaagd zijn om zijn zaak serieus te bespreken met de president van Eritrea.

Wat zal het Zweedse voorzitterschap doen om de zaak-Dawit Isaak op het hoogste EU-niveau aan de orde te stellen?

Is het wel passend dat Eritrea bijstand van de EU ontvangt, als dat land de fundamentele mensenrechten zo flagrant aan zijn laars lapt?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Het is acht jaar geleden dat de Zweeds-Eritreese journalist Dawit Isaak in Eritrea werd gearresteerd en in de gevangenis werd gegoooid. Hij zit gevangen zonder proces en zonder tenlastelegging. Noch zijn familie, noch de Zweedse regering, noch internationale mensenrechtenorganisaties mogen hem bezoeken.

Er zijn in de voorbije jaren helaas absoluut geen tekenen geweest dat de mensenrechtensituatie in Eritrea verbetert. De verantwoordelijkheid voor deze situatie ligt volledig bij de Eritrese regering. Dat Eritrea zijn verplichtingen met betrekking tot de mensenrechten overeenkomstig het nationaal en internationaal recht voortdurend schendt, baart de EU grote zorgen.

We maken ons met name zorgen over de kwestie van de politieke gevangenen en het feit dat er geen recht op vrije meningsuiting is. De EU heeft meermaals de onmiddellijke vrijlating van alle politieke gevangenen in Eritrea, en vanzelfsprekend ook van Dawit Isaak, geëist. Op 18 september 2009 legde het voorzitterschap namens de Europese unie een erg duidelijke verklaring af waarin het de eis herhaalde dat alle politieke gevangenen worden vrijgelaten en waarin het vaststelde dat het gedrag van Eritrea een duidelijke schending is van de verplichtingen die in het door Eritrea geratificeerde Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van de VN zijn vastgesteld.

De zaak van Dawit Isaak is helaas niet opgelost, maar ze blijft een topprioriteit voor de EU, voor het Zweedse voorzitterschap en voor de Zweedse regering. We gaan onverdroten door met onze inspanningen tot hij om humanitaire redenen vrij wordt gelaten en herenigd kan worden met zijn familie. Ik kan u verzekeren dat we zijn zaak en de situatie van zijn medegevangenen op het hoogste niveau in Asmara aan de orde zullen blijven stellen.

Mensenrechten zijn een centraal element van de betrekkingen tussen de EU en Eritrea. We zijn bereid om met de Eritrese regering samen te werken voor het verbeteren van de mensenrechtensituatie. Wat de bijstand betreft, deze wordt geregeld door en is afhankelijk van de bepalingen van de Overeenkomst van Cotonou. In de Overeenkomst van Cotonou is sprake van zowel de mensenrechten als de politieke dialoog, als middel om druk uit te oefenen en verandering tot stand te brengen. Het is een voortdurend proces dat wanhopig traag verloopt, maar we hopen dat het een instrument kan zijn om vooruitgang te boeken.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Ik hoef u geen nadere details te geven over de verschrikkelijke zaak van Dawit Isaak. Ik weet ook dat mevrouw Malmström zich enorm inzet voor deze kwestie.

Voor zover ik weet, is Dawit Isaak de enige EU-burger die gevangen is gezet wegens het uitoefenen van zijn recht op vrije meningsuiting. Zou de EU daarom niet als één blok een speciale gemeenschappelijke verklaring over Dawit Isaak moeten publiceren? Zou de kwestie van een speciale verklaring niet in de Raad aan de orde moeten worden gesteld? Misschien zou mevrouw Malmström of iemand anders ook naar Eritrea moeten reizen en Dawit Isaak en zelfs president Isaias Afewerki proberen te ontmoeten. Ik hoop dat dit zal gebeuren, want ik vind het volkomen absurd dat een EU-burger jaar na jaar en blijkbaar zwaar ziek in de gevangenis zit zonder proces. Misschien sterft hij in gevangenschap.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Aan de heer Schmidt wil ik zeggen dat ik zijn enorme ongerustheid en frustratie over het feit dat er jaar na jaar niets verandert aan de situatie en het onmogelijk is om door te dringen tot de Eritrese autoriteiten, geheel deel. Ik ben er zeker van dat de heer Schmidt en andere Parlementsleden reportages uit Eritrea hebben gezien en interviews met de president hebben beluisterd. Hij is geen gemakkelijk persoon om mee om te gaan en de wantoestanden in Eritrea zijn enorm.

We blijven werken via alle kanalen die we kennen, maar we hebben geen toegang tot de gevangenis. We kunnen hem niet bezoeken en we weten niet hoe het met hem gaat. We sluiten natuurlijk niet uit dat we naar Eritrea zullen reizen als we denken dat er vooruitgang kan worden geboekt in deze kwestie, maar momenteel is het onmogelijk om een belofte te verkrijgen dat we hem mogen bezoeken, een dialoog over Dawit Isaak kunnen voeren of zijn familie kunnen ontmoeten, die ter plaatse is in Eritrea. Het is enorm frustrerend. We hebben een zeer duidelijke verklaring afgelegd. Hij is, zoals de heer Schmidt zei, voor zover ik weet de enige uit de EU afkomstige politieke gevangene en we proberen op verschillende manieren om de druk op de Eritrese autoriteiten te verhogen en hen in te doen zien dat Dawit Isaak en zijn medegevangenen vrij moeten worden gelaten, wat ook zou stroken met de overeenkomsten die het land zelf heeft geratificeerd, maar het is erg moeilijk om een normale dialoog met dat land te voeren.

De Voorzitter. – Er zijn geen andere aanvullende vragen na dit antwoord, dus gaan we over tot de volgende vraag.

Vraag nr. 4 van **Anna Hedh** (H-0312/09):

Betreft: Alcoholstrategie van de EU

Binnenkort is het drie jaar geleden dat we de alcoholstrategie van de EU hebben overgenomen. Het was de bedoeling dat de strategie uiterlijk in de zomer van 2009 zou worden geëvalueerd. Helaas ziet het ernaar uit dat de evaluatie is uitgesteld. Voor Zweden is het alcoholbeleid steeds een belangrijk en met voorrang te behandelen aspect van de EU-samenwerking geweest.

Kan het Zweedse voorzitterschap in dit verband mededelen of het voornemens is zich in te zetten voor een spoedige evaluatie en, zo ja, wanneer deze plaatsvindt?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Dank u, mevrouw Hedh. Ik zou om te beginnen mevrouw Hedh eraan willen herinneren dat het Zweedse voorzitterschap alcohol en gezondheid erg hoog op de agenda heeft gezet, omdat dit een belangrijk aspect is van de uitvoering van de communautaire strategie die de lidstaten moet helpen aan alcohol gerelateerde schade te beperken.

Tegen die achtergrond hebben we al drie grote bijeenkomsten gehouden. De eerste was de informele vergadering van de ministers van Volksgezondheid in juli in Jönköping, waar met name aandacht werd

besteed aan de verkoop en marketing van alcoholhoudende dranken en aan de gevolgen ervan voor de alcoholconsumptie van jongeren. De tweede bijeenkomst was een conferentie van deskundigen over alcohol die op 21 en 22 september in Stockholm plaatsvond en ten doel had een duurzame en algemene langetermijnstrategie met betrekking tot alcohol in de EU te steunen. Er waren meer dan 450 deelnemers van in principe alle EU-landen en zij gaven de Zweedse prioriteiten op het gebied van alcohol en gezondheid hun sterke steun.

De derde bijeenkomst was de mondiale deskundigenvergadering over alcohol, gezondheid en ontwikkeling die op 23 september plaatsvond. Die vergadering werd georganiseerd door het Zweedse voorzitterschap in samenwerking met SIDA (Zweedsche Organisatie voor internationale ontwikkelingssamenwerking) en het Noorse ministerie van Volksgezondheid en Zorg, en werd gesponsord door de Wereldgezondheidsorganisatie. Het doel bestond erin bij te dragen tot een mondiale strategie, met het oog op de bijeenkomst van de Wereldgezondheidsvergadering in mei volgend jaar. Tijdens de vergadering werden nieuwe bevindingen gepresenteerd over het verband tussen het schadelijke gebruik van alcohol, sociale ontwikkeling en de verspreiding van infectieziekten zoals hiv/aids en tuberculose – een belangrijk verband dat de aandacht verdient.

Het antwoord op de vraag "Kan het Zweedse voorzitterschap in dit verband mededelen of het voornemens is zich in te zetten voor een spoedige evaluatie?", luidt: ja. De vaststelling van een communautaire strategie in 2006 was een belangrijke stap. Daarmee erkende de Commissie alcohol als een van de centrale determinanten voor de gezondheid in de EU, alsmede de verantwoordelijkheid van de EU om risicovolle en schadelijke alcoholconsumptie te bestrijden. Dat werd verder versterkt door de steun die de ministers van Volksgezondheid van alle lidstaten van de EU met hun conclusies van november 2006 gaven.

Sinds 1 januari 2007 heeft de Commissie de ontwikkeling van de alcoholconsumptie en aan alcohol gerelateerde schade en de ontwikkeling van het beleid in de EU gevolgd. Ook al hebben we op heel wat gebieden vooruitgang vastgesteld, de verstreken tijd is te beperkt om de volledige omvang te beoordelen van de effecten die het alcoholbeleid en drinkgewoonten hebben op de gezondheid. Het eerste verslag van de Commissie, dat een paar weken geleden tijdens een conferentie van deskundigen werd voorgesteld, was een situatieverslag over de communautaire alcoholstrategie. Het is een tussentijds verslag, een aanloop naar het eindverslag dat in 2012 voorgelegd zal worden.

Het voorzitterschap zal het situatieverslag natuurlijk grondig doornemen en het resultaat van de deskundigenconferentie over alcohol en gezondheid evalueren. We zullen de vooruitgang volgen. We hebben ook een aantal nieuwe onderzoeken gefinancierd om ervoor te zorgen dat alcohol ook in de toekomst hoog op de Europese agenda staat. We financieren onder andere een onderzoek naar de invloed van alcoholmarketing op jongeren, een onderzoek naar de invloed van alcohol op ouderen in tien verschillende lidstaten en een onderzoek naar het effect van de grensoverschrijdende handel op het alcoholbeleid.

In onze ontwerpconclusies over alcohol en gezondheid, die momenteel in de werkgroep van de Raad worden behandeld, stellen we voor de Commissie te vragen om een begin te maken met de uitvoering van een analyse en prioriteiten vast te leggen voor de volgende fase van onze werkzaamheden met betrekking tot alcohol en gezondheid, om te onderstrepen dat we ook naar de periode na 2012 moeten kijken, wanneer de evaluatie zal zijn voltooid en de huidige alcoholstrategie afgelopen zal zijn. Het voorzitterschap stelt zich ten doel om, op basis van dat debat, in december 2009 conclusies van de Raad aan te kunnen nemen ter ondersteuning van een alcoholstrategie.

Anna Hedh (S&D). – (SV) Mevrouw Malmström, ik weet dat het voorzitterschap diverse goede conferenties heeft belegd en veel tijd aan deze kwestie heeft gespendeerd.

Mijn vraag ging precies over de alcoholstrategie, omdat ik dezelfde vraag al eerder heb gesteld, ongeveer een half jaar geleden. Toen kreeg ik als antwoord dat de alcoholstrategie voor de zomer geëvalueerd zou worden. Dat is de reden waarom ik deze vraag heb gesteld, aangezien de kwestie niet op de agenda is verschenen.

Sinds het Zweedse voorzitterschap in 2001 een alcoholstrategie voor de EU voorstelde, is er veel gebeurd. De alcoholstrategie werd in 2006 vastgesteld en sindsdien is er veel gebeurd. Sommige lidstaten hebben de leeftijdsgrens opgetrokken, sommige hebben de accijnzen op alcohol verhoogd, sommige hebben de promillegrens verlaagd, enzovoort. Dat verheugt me. Ik had echter graag gehad dat het Zweedse voorzitterschap wat verder was gegaan met betrekking tot reclame, maar het is desondanks verheugend dat er nu onderzoek naar reclame, alcohol en jongeren is gedaan.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Bedankt voor uw steun aan deze aangelegenheid. We hebben echt geprobeerd de kwestie te benadrukken en dat is de manier waarop men in de EU kan werken: conferenties houden, onderzoek doen, stappenplannen vastleggen om te verzekeren dat alles vooruit blijft gaan, en zich verzekeren van de betrokkenheid van het komende voorzitterschap. Ik ben blij dat we het misverstand dat duidelijk is ontstaan, kunnen ophelderen. Het was de bedoeling dat er een tussentijds verslag zou zijn, dat natuurlijk ook wel belangrijk is en dat we bekijken en analyseren, maar de uiteindelijke evaluatie zou in 2010 plaatsvinden. Intussen is er ontzettend veel te doen en ik kan ook bevestigen dat heel wat lidstaten ontzettend veel doen, omdat iedereen in alle lidstaten bewust is gemaakt van de gezondheidseffecten die alcoholconsumptie heeft.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Mevrouw de minister, op EU-niveau daalt het aantal dodelijke verkeersongevallen, maar de ambitieuze doelstellingen zullen volgend jaar niet worden gehaald. De belangrijkste oorzaak is alcohol. Een aantal landen heeft te maken met een afschuwelijk hoog zelfmoordcijfer, en dit is wederom te wijten aan alcohol.

Denkt u niet dat we, naar voorbeeld van Scandinavië, in EU-verband de nu al strenge maatregelen tegen alcoholconsumptie verder moeten aanscherpen? Alcoholconsumptie zou met name moeten worden beperkt voor jongeren. Is Zweden bereid hiervoor de eerste stap te zetten?

Catherine Stihler (S&D). – (EN) Ik wil de aandacht van de minister vestigen op het feit dat er in Schotland, in het kiesdistrict dat ik vertegenwoordig, momenteel een debat plaatsvindt over minimumprijzen voor alcoholproducten. Ik wil deze gelegenheid aangrijpen om de minister te vragen of deze minimumprijzen ook onderwerp van gesprek zijn binnen de Raad. Het debat in Schotland is zeer omvangrijk en ik vroeg me af hoe de Raad tegen dit onderwerp aankeek, en of het überhaupt wel op de agenda staat.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Een van de vijf prioritaire thema's van de alcoholstrategie van de EG is precies het terugdringen van het aantal dodelijke slachtoffers en gewonden van verkeersongevallen als gevolg van alcoholgebruik. Dit is, zoals de geachte afgevaardigde al zei, een enorm probleem dat gigantisch veel leed veroorzaakt en ook een aanzienlijke economische kostenpost vormt.

De Commissie heeft een lager maximum voor onervaren en beroepsrijders voorgesteld, waarbij de landen die nu al bepaalde limieten hanteren deze niet mogen verlagen. Er is een aanbeveling die daarover gaat, en we werken samen met de lidstaten.

Veel lidstaten hebben die aanbevelingen al overgenomen, en er lopen momenteel veel bewustmakingsacties over dit thema.

Ik ben niet op de hoogte van lopende prijzendiscussies. Het kan goed zijn dat die er zijn. Ik zal dit opnemen met mijn collega-minister van Volksgezondheid, die voor deze kwestie bevoegd is, maar volgens mij is hierover geen specifieke discussie gaande.

Er zijn veel andere alcoholgerelateerde kwesties die momenteel onderwerp van gesprek zijn, maar deze kwestie vooralsnog niet, omdat zij uiteraard buiten de bevoegdheid van de EU valt.

De Voorzitter. – Vraag nr. 5 van **Justas Vincas Paleckis** (H-0316/09):

Betreft: Het milieuaspect van gaspijpleidingen

In de Europese Unie wordt veel aandacht besteed aan de milieuaspecten van nieuwe gaspijpleidingen in de Unie (Nabucco, de Noordstroom- en de Zuidstroompijpleiding). De Noordstroompijpleiding, die op de bodem van de Oostzee zal komen te liggen is, gezien haar grootte en eventuele gevolgen voor het milieu van het Oostzeegebied, een uitzonderlijk project.

Welke gevaren voor het milieu dreigen volgens het Zweedse Raadsvoorzitterschap door de aanleg van deze gaspijpleidingen en welke maatregelen heeft zij op het oog om daartegen op te treden?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Nord Stream is door zijn omvang en mogelijke gevolgen een uniek project voor de Oostzeeregio. De Raad is zich bewust van de bezorgdheid over de milieuaspecten van het gaspijpleidingenproject Nord Stream, en heeft zorgvuldig nota genomen van de in juli vorig jaar aangenomen resolutie van het Europees Parlement over de gevolgen voor het milieu van de geplande gaspijpleiding in de Oostzee tussen Rusland en Duitsland.

Alle lidstaten van de EU en de Europese Gemeenschap hebben het VN-Verdrag van Espoo van 1991 ondertekend. Dat is het verdrag inzake milieurapportage in grensoverschrijdend verband. In het verdrag

staat een aantal relevante verplichtingen die bindend zijn voor de partijen. Met name moeten zij verzekeren dat een milieueffectbeoordeling wordt uitgevoerd, waar overleg met de andere partijen die door een bepaald project beïnvloed worden, deel van uitmaakt.

De gevolgen van het Nord Stream-project voor het gevoelige milieu van de Oostzee zijn van het grootste belang en moeten zorgvuldig nagegaan worden. Het zou gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden en voor gebieden waar zich groeven en gedumpte chemische munitie bevinden. De verspreiding van sediment zou gevolgen kunnen hebben voor de mariene fauna en flora en zelfs voor de visserijsector. Het feit dat de gaspijpleiding in de buurt van belangrijke zeewegen ligt, zou ook milieu- en veiligheidsrisico's in kunnen houden.

Alle staten rond de Oostzee hebben nu al meer dan drie jaar binnen het kader van het Verdrag van Espoo samengewerkt om na te gaan hoe die verplichtingen van toepassing zijn op de uitvoering van het project.

De Raad wil niettemin beklemtonen dat het Nord Stream-project een particuliere onderneming is. Daarom zijn het de projectverantwoordelijken die informatie moeten verstrekken waaruit blijkt dat het project de toepasselijke wetgeving naleeft, onder controle van de betrokken lidstaten.

Derhalve kan de Raad op het Nord Stream-project geen commentaar leveren dat zou kunnen worden geïnterpreteerd als een inmenging in het nationale rechtsproces.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Hartelijk dank, mevrouw de minister, voor uw werkelijk begripvolle antwoord. Natuurlijk is Zweden alleszins door deze kwestie betroffen, zeer zeker omdat het aan de Baltische Zee grenst. Ik wil alleen één ding benadrukken, namelijk dat we aan dergelijke zaken nooit genoeg aandacht kunnen besteden. Ik zou ook graag van u willen horen dat dit waarschijnlijk inderdaad zo is, en dat Zweden tijdens zijn voorzitterschap deze kwestie aandachtig zal blijven volgen en de juiste stappen zal zetten.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Ik kan de geachte afgevaardigden verzekeren dat Zweden dat doet. We zijn zeer waakzaam met betrekking tot het gevoelige milieu in de Oostzee, dat natuurlijk aan risico's is blootgesteld ten gevolge van allerlei projecten die moeten worden uitgevoerd, en daarom hebben we aan dit project erg harde milieueisen gesteld. Het project wordt momenteel door verschillende relevante autoriteiten geëvalueerd en in detail onderzocht. Dit heeft geen gevolgen voor het Zweedse grondgebied maar voor de Zweedse economische zone, en daarom hebben we niet nagelaten te benadrukken dat de internationale verdragen, zoals het Verdrag van Espoo, de grondslag vormen voor de standpunten die we in zullen nemen. We mogen geen politieke of economische oordelen vellen. Dat is wat de Zweedse staat kan bekijken en dat doen we ook.

De Voorzitter. – Vraag nr. 6 van **Silvia-Adriana Ticau** (H-0318/09):

Betreft: Opheffing van de belemmeringen voor het vrije verkeer van werknemers tussen lidstaten

Het Zweedse voorzitterschap van de Raad erkent dat het in de huidige context van economische crisis van essentieel belang is dat de lidstaten in staat worden gesteld samen een antwoord te vinden op de uitdagingen, oplossingen te zoeken om uit de economische en financiële crisis te geraken, en vooral de werkloosheid terug te dringen en de negatieve sociale gevolgen ervan te milderen. De huidige belemmeringen voor het vrije verkeer van werknemers van de lidstaten die na 1 mei 2004 tot de Europese Unie zijn toegetreden vormen een beperking van de rechten van de burgers van die landen en kunnen leiden tot illegale arbeid en sociale dumping. Het wegnemen van die barrières beschermt zowel de migrerende als de autochtone werknemers. Gezien de toezegging die het Zweedse voorzitterschap heeft gedaan een actief beleid te voeren op de Europese arbeidsmarkt en de aanpassingscapaciteit en de mobiliteit te verbeteren, wens ik de Raad te vragen welke concrete maatregelen hij van plan is te treffen om de nog bestaande belemmeringen voor het vrije verkeer van werknemers uit de lidstaten die na 1 mei 2004 tot de Europese Unie zijn toegetreden, zo spoedig mogelijk weg te nemen.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) De Raad wil eraan herinneren dat het vrije verkeer van personen één van de in de communautaire wet- en regelgeving gegarandeerde grondrechten is, en het recht van EU-burgers omvat om in een andere lidstaat te leven en werken.

Op zijn vergadering van 9 maart 2009 deed de Raad een oproep aan de lidstaten die nog steeds overgangsmaatregelen toepasten en het vrije verkeer beperkten. De Raad zei toen dat de voortzetting van de beperkingen in het licht van de beschikbare gegevens moest worden bezien. De landen werden ook opgeroepen om in de derde fase de beperkingen op te heffen, indien geen ernstige verstoringen van hun respectieve arbeidsmarkten konden worden vastgesteld dan wel dreigden.

De Raad wees er de lidstaten ook op dat de voorkeur moet worden gegeven aan burgers uit lidstaten boven arbeidskrachten van buiten de EU, en dat de bescherming van burgers uit nieuwe lidstaten, die eerder al in een lidstaat woonden en werkten, tijdens de overgangsperioden van kracht blijft. Bovendien zijn de rechten van gezinsleden in acht genomen, zoals dat bij eerdere toetredingen ook het geval was.

De Raad benadrukte de sterke elementen van differentiatie en flexibiliteit in de regeling voor het vrije verkeer van werknemers. De lidstaten hebben verklaard ernaar te zullen streven de toegang tot de arbeidsmarkt krachtens de nationale wetgeving voor staatsburgers van de nieuwe lidstaten in kwestie te verruimen, teneinde de aanpassing aan het acquis te bespoedigen.

In november 2008 presenteerde de Commissie haar mededeling over de gevolgen van het vrije verkeer van werknemers na de uitbreiding. De Commissie stelde vast dat werknemers uit Bulgarije, Roemenië en de EU/10-lidstaten hebben helpen voorzien in de grotere vraag naar arbeidskrachten in de ontvangende landen en op die wijze een aanzienlijke bijdrage hebben geleverd aan duurzame economische groei. De beschikbare cijfers duiden erop dat de intracommunautaire mobiliteit na de uitbreiding niet heeft geleid – en waarschijnlijk niet zal leiden – tot ernstige verstoringen van de arbeidsmarkt.

De Commissie merkt ook op dat het volume en de richting van de mobiliteitsstromen eerder worden bepaald door het algemene mechanisme van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt, dan door beperking van de toegang tot de arbeidsmarkt. De Commissie komt tot de conclusie dat de beperkingen arbeidsmarktaanpassingen kunnen vertragen en zwartwerken zelfs verergeren.

Het vrije verkeer van werknemers is voor de Europese Unie een belangrijke prioriteit. De mobiliteit van arbeidskrachten draagt ertoe bij dat het aantal banen toeneemt en dat de economie zich ook in een economische crisis aan kan passen. Bovendien draagt het vrije verkeer van werknemers ertoe bij sociale uitsluiting en armoede te reduceren.

Wat de overgangsperiode voor het vrije verkeer betreft, waar de geachte afgevaardigde naar vraagt, hebben de lidstaten het recht om hun beperkingen te handhaven tot het einde van de derde fase van de overgangsperiode. De Raad is echter van mening dat de economische crisis die Europa momenteel doormaakt, niet als aanleiding mag worden gebruikt om de overgangsregels toe te blijven passen. Zelfs in tijden waarin de vraag naar arbeidskrachten laag is, kunnen werkgevers moeite hebben om vacatures in te vullen met werkzoekenden uit eigen land.

De Raad bekijkt regelmatig de kwestie van overgangsregelingen. Dat hebben we laatst tijdens de vergadering van juni 2009 nog gedaan, toen de Raad nota nam van de informatie van de Commissie over het effect van het vrije verkeer in de context van de uitbreiding van de EU. De Commissie deelde aan de Raad mee dat drie van de EU/15-lidstaten voor 1 mei 2009 de Commissie er in kennis van hadden gesteld dat hun arbeidsmarkt ernstige werd verstoord of dreigde te worden verstoord. Duitsland en Oostenrijk bleven de toegang tot de arbeidsmarkt aan beperkingen onderwerpen door een arbeidsvergunning te blijven eisen, terwijl Groot-Brittannië een stelsel van registratie achteraf toepast, waarbij werknemers kunnen beginnen te werken maar zich binnen de dertig dagen moeten laten registreren.

In haar informatie aan de Raad benadrukte de Commissie ook dat ze naleving van de bepalingen van het toetredingsverdrag zou verzekeren en dat ze zich het recht voorbehield om verduidelijkingen te vragen aan de lidstaten die beperkingen blijven toepassen.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ik zou u willen vragen of u, als onderdeel van de agenda van het Zweedse voorzitterschap, in uw planning enige actie hebt opgenomen om opnieuw te proberen de lidstaten die vasthouden aan deze beperkingen op het vrije verkeer van werknemers, te overtuigen om deze weg te nemen. Verder zou ik u willen vragen of u bereid bent een dergelijk voorstel voor het wegnemen van de beperkingen op het vrij verkeer van werknemers op te nemen in de conclusies van het Zweedse voorzitterschap.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Bedankt, mevrouw de afgevaardigde. Alle leden van het huidige trio, het Franse, Tsjechische en Zweedse voorzitterschap, stelden in hun conclusies vast dat de uitbreiding de EU grote voordelen heeft opgeleverd, dat de uitbreiding tot economische groei heeft geleid en dat niets erop wijst dat er ernstige economische verstoringen zijn opgetreden.

We beschikken over mechanismen om de overgangsregels regelmatig samen met de Commissie te toetsen. Tussendoor kunnen we de lidstaten natuurlijk oproepen om de maatregelen te nemen die nodig zijn om discriminerende wetgeving weg te werken en ervoor te zorgen dat geschoolde arbeidskrachten uit de hele

EU worden benut, maar de puur juridische aspecten worden regelmatig samen met de Commissie behandeld. Zoals ik al zei, hebben we eerder dit jaar een dergelijke toetsing doorgevoerd.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, de indienster van de vraag concentreert zich in haar opmerkingen natuurlijk hoofdzakelijk op de situatie in de lidstaten waarvan delen van de bevolking emigreren om ergens anders werk te vinden. Dat begrijp ik.

Oostenrijk echter – overigens net als Duitsland – heeft op grond van massale immigratie kunnen bereiken dat de overgangsperiode werd verlengd tot het moment waarop de arbeidsmarkt volledig is opengesteld. De redenen zijn duidelijk: negatieve effecten van verplaatsing en verspreiding als gevolg van grote inkomensverschillen – in het bijzonder tegen de achtergrond van de huidige problemen op de arbeidsmarkt – zouden samen met een toegenomen immigratie tot een aanzienlijke overbelasting van de arbeidsmarkt leiden en daarmee tot sociale spanningen, die niemand wil.

Daarom de volgende vraag: worden deze problemen, zoals ze in Oostenrijk en Duitsland tot uitdrukking komen, als zodanig erkend en zijn passende oplossingen voorzien?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Alle lidstaten van de EU worden hard getroffen door de economische crisis en werkloosheid. De cijfers verschillen wat, maar ze zijn allemaal hard getroffen. Een land heeft het recht de overgangsregels toe te passen, wat bijvoorbeeld Oostenrijk heeft gedaan, en de mogelijkheid bestaat om die regels onder toepassing van bijzondere procedures te verlengen als daarvoor een rechtvaardiging aan de Commissie wordt gegeven. Ik ken de precieze situatie in Oostenrijk onvoldoende goed. Ik weet niet of de problemen er groter zijn dan elders. Zoals ik al zei, hebben alle lidstaten grote problemen met betrekking tot de arbeidsmarkt.

De Commissie stelt in haar verslag dat niets erop wijst dat het vrije verkeer in een lidstaat tot verstoringen heeft geleid. In mijn eigen land, Zweden, dat ook door erg hoge werkloosheid wordt getroffen, hebben we geen enkel verband gezien tussen vrij verkeer en werkloosheid. De mensen die uit andere EU-landen zijn gekomen, waren welkom en zijn door de arbeidsmarkt opgenomen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 7 van **Nikolaos Chountis** (H-0319/09):

Betreft: Turkije hindert luchtvaartuigen van het Europees Agentschap voor controle aan de Buitengrenzen (Frontex)

Sinds mei 2009 hebben zes voorvallen plaatsgevonden waarbij luchtvaartuigen van het Europees Agentschap voor controle aan de Buitengrenzen (Frontex) werden gehinderd, hetzij door Turkse vliegtuigen hetzij via de radio. Het meest recente incident vond plaats op 8 september 2009, toen een helikopter van Frontex met twee Letse bemanningsleden een route volgden van het eiland Kos naar het eiland Samos. Boven het eiland Farmakonisi ondervond de piloot sterke hinder van de Turkse radarinstallatie van Datsa waardoor hij genooddaakt werd uit te wijken en een ander vluchtplan door te geven.

Is de Raad op de hoogte van dit voorval? Hoe luidt zijn commentaar? Welke maatregelen denkt hij tegen Turkije te nemen?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Ja, de Raad is zich bewust van de voorvallen waar de geachte afgevaardigde naar verwijst. Het voorzitterschap zou willen zeggen dat Turkije als kandidaat-lidstaat de waarden en doelen van de Europese Unie moet delen, in overeenstemming met de Verdragen. Een duidelijk engagement inzake betrekkingen van goed nabuurschap en vreedzame conflictregeling is een cruciale en belangrijke vereiste voor lidmaatschap van de EU. Overeenkomstig het onderhandelingskader en de relevante conclusies van de Raad heeft de EU Turkije opgeroepen om dreigingen, conflicthaarden of maatregelen te vermijden die schadelijk kunnen zijn voor de betrekkingen van goed nabuurschap en de mogelijkheid om conflicten vreedzaam te regelen.

Ik wil de geachte afgevaardigde verzekeren dat de kwestie van de betrekkingen van goed nabuurschap systematisch door de EU aan de orde wordt gesteld, zoals laatst nog tijdens de vergadering van de Associatieraad op 19 mei en tijdens de bijeenkomst van de EU-trojka met de politieke leiders van Turkije in juli dit jaar in Stockholm.

Wat het specifieke punt betreft van vliegtuigen die door Frontex worden gebruikt, wil ik vermelden dat Frontex diverse gemeenschappelijke operaties en proefprojecten coördineert. Dat is een belangrijke bijdrage tot de bescherming van de zee-, land- en luchtbuitengrenzen van de Unie.

Eén van de operaties is Poseidon 2009, waarvoor Griekenland als gastheer optreedt. Die operatie is gericht op het verhinderen van illegale grensoverschrijdingen door personen die de Griekse kust proberen te bereiken vanuit of via Turkije en landen uit Noord-Afrika. De afgevaardigde weet dat natuurlijk. Poseidon omvat ook het stationeren van technische middelen in het Europese luchtruim langs de grenzen van de Griekse eilanden. Turkije is natuurlijk van de operatie op de hoogte gebracht.

Wat de operationele samenwerking tussen Frontex en de verantwoordelijke Turkse autoriteiten betreft, vinden er momenteel onderhandelingen plaats over de werkmethoden. Dat is erg positief. In een overeenkomst zouden uitwisseling van informatie en de mogelijkheid voor de Turkse autoriteiten om deel te nemen aan gezamenlijke operaties van Frontex worden geregeld. Dat soort werk zou een belangrijk onderdeel kunnen zijn van de inspanningen ter voorkoming van illegale immigratie en kunnen bijdragen tot betere nabuurschapsbetrekkingen.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de minister, ik wil nogmaals herhalen dat ik grote waardering heb voor uw oprechte inspanningen om antwoorden te geven op onze vragen, maar staat u mij toe te zeggen dat wat u zegt duidelijk aantoont dat u heel goed weet waarom het gaat. Wij werken samen met Turkije maar u hebt mij geen duidelijk antwoord gegeven en daarom moet ik u nogmaals vragen of tijdens de FRONTEX-missie het Turks luchtruim is geschonden, zoals Turkije beweert.

Ik zal u zeggen waarom ik dit vraag. Via die procedure kan namelijk worden nagegaan of Turkije soevereine rechten van Griekenland betwist. Ter aanvulling wilde ik u nog zeggen dat de adjunct executief directeur van FRONTEX, de heer Fernandez, tijdens een recent bezoek aan Griekenland heeft beweerd dat er van dergelijke schendingen geen sprake is en hij schreef het vraagstuk toe aan beweringen van piloten. Daarom herhaal ik de vraag: is er, zoals Turkije beweert, sprake van dergelijke schendingen tijdens de FRONTEX-missie en zo ja, wat hebt u daaraan gedaan?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Het is voor het Zweedse voorzitterschap erg moeilijk om te bepalen wanneer er precies een schending plaatsvindt en wanneer niet. We hebben meermaals informatie gekregen over de bezorgdheid die vele van mijn Griekse collega's voelen. We hebben dat besproken en we hebben opgeroepen tot een dialoog met de Turkse autoriteiten en onze Turkse tegenhangers, die we ook hebben gevoerd. Wij hebben hen ook opgeroepen om aan betere nabuurschapsbetrekkingen te werken. Het is voor een voorzitterschap erg moeilijk precies te bepalen of er al dan niet een schending plaatsvindt. Dat is immers gebaseerd op internationale volkenrechtelijke verdragen en is een bilaterale kwestie tussen de twee lidstaten.

De Voorzitter. – Mevrouw Morvai, u gaf te kennen dat u opnieuw het woord wil nemen. U krijgt dertig seconden het woord voor een aanvullende vraag over deze kwestie.

Krisztina Morvai (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, u kunt waarschijnlijk mijn gedachten lezen, want ik heb niet aangegeven dat ik het woord wilde, maar ik wilde me verontschuldigen voor het feit dat ik van dit uiterst levendige, hoogdemocratische debat 20 seconden afpak om zo'n irrelevante kwestie als massaal bruut politieoptreden en politieke gevangenen in een lidstaat aan de kaak te stellen. Mijn excuses.

De Voorzitter. – Als u een vraag hebt, moet u die op geëigende wijze schriftelijk indienen. Is de vraag passend, dan kan zij worden beantwoord. Er zijn veel leden die graag willen dat vanavond vragen worden beantwoord en uit respect voor hen willen wij het vragenuur op een ordelijke manier afwickelen.

(Bij ontstentenis van de vraagsteller komt vraag nr. 8 te vervallen)

Vraag nr. 9 van **Mairead McGuinness (H-0325/09)**:

Betreft: Herziening Verordening (EG) nr. 1/2005

Kan de Raad aangeven welk standpunt het voorzitterschap inneemt ten aanzien van de herziening van Verordening (EG) nr. 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer? Kent het voorzitterschap alle aspecten van de eventuele gevolgen van de herziening?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (SV) Dank u voor uw vraag. De Raad deelt natuurlijk de bezorgdheid van de afgevaardigde met betrekking tot dierenwelzijn. In september beantwoordde het voorzitterschap een vergelijkbare vraag van mevrouw Harkin en we verklaarden toen al dat het Zweedse voorzitterschap zich ten doel stelde het debat over dierenwelzijn aan te zwengelen, wat één van de prioriteiten van ons voorzitterschap is.

Tijdens zijn vergadering van 7 september jongstleden kreeg de Raad van de Commissie te horen dat er zo spoedig mogelijk een ontwerpvoorstel voor de herziening van Verordening (EG) nr. 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer zal worden voorgelegd. Tijdens diezelfde vergadering nam de Raad nota van de standpunten van de delegaties ten aanzien van de behoefte aan nieuwe instrumenten, zoals satellietnavigatiesystemen, voor betere controle en inspecties van internationaal vervoer van levende dieren. Een doelmatig satellietnavigatiesysteem zou het toezicht door de autoriteiten van de lidstaten kunnen vergemakkelijken, want nu is het ontzettend moeilijk om met de instrumenten waarover we vandaag beschikken gebrekkige naleving te bewijzen.

Verordening (EG) nr. 1/2005 houdt sterkere wetgeving in met betrekking tot de bescherming van dieren tijdens het vervoer voor commerciële doeleinden, omdat ze vastlegt wie de betrokken partijen en wat de respectieve bevoegdheidsgebieden zijn, en omdat ze stringenter maatregelen invoert in de vorm van vergunningen, inspecties en strengere regels voor het vervoer.

Bepaalde aspecten van het vervoer van dieren vallen niet onder de bepalingen, namelijk het maximum aantal verplaatsingen en vereisten inzake de beschikbare ruimte voor dieren. Overeenkomstig artikel 32 van de verordening moet binnen de vier jaar naar die aspecten worden gekeken in een verslag, dat vergezeld kan gaan van een nieuw voorstel.

Het voorzitterschap bevestigt van plan te zijn met een evaluatie van het voorstel van de Commissie over de herziening van de verordening te beginnen, zodra de Commissie het voorstel voorlegt. Dat is nu nog niet gebeurd, maar zodra het voorstel komt, zal de evaluatie van start gaan, want wij delen de belangstelling van de afgevaardigde voor de herziening van deze verordening.

Mairead McGuinness (PPE). - (EN) Dank u voor uw uitvoerige antwoord.

Ik deel de zorgen over dierenwelzijn, maar ik wil realistische regelgeving die handel in dieren toestaat die wel rechtmatig is en fatsoenlijk wordt beheerd, en naar mijn idee hebben we geen aanvullende regelgeving nodig. Wat wel nodig is, is een absoluut onberispelijke uitvoering van de bestaande regels, en ik denk dat uw opmerkingen over navigatie en dergelijke een nuttige bijdrage leveren aan dit debat. Laten we alstublieft het laatste woord aan de wetenschap laten.

Ik zou u nog wel willen vragen om uw aandacht vooral te richten op het vervoer van paarden. Dat is een probleem op zich; de regels daarvoor worden niet toegepast. Misschien wilt u daar iets over zeggen.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Ik ben geen deskundige op het gebied van paardenvervoer, maar ik heb uw voorstel gehoord en zal het meenemen.

Ik ben het met u eens dat het normaal gesproken vrij vaak ligt aan het gebrek aan toepassing van de regels, en dat er niet altijd, per definitie, nieuwe regelgeving nodig is. Zodra het Commissievoorstel er is, zullen we het bekijken en tegen het licht houden, en nagaan of er extra maatregelen nodig zijn of dat, zoals u zegt, de bestaande regels slechts beter toegepast moeten worden. We komen hierop terug zodra we het voorstel van de Commissie hebben.

Seán Kelly (PPE). - (EN) Voortbordurend op de vraag van mijn collega mevrouw McGuinness: Ierland is als eiland sterk afhankelijk van het vervoer van dieren overzee en de reeds bestaande, respectievelijk voorgestelde beperkingen worden door velen in de sector als belemmerend gezien vanwege de kosten. Wilt u daar rekening mee houden bij uw evaluatie? Anders krijgen we, zonder vervoer van levend vee, een kneuterig kartelletje tussen een paar fabrieken, waarbij de prijzen verder zullen dalen en steeds meer mensen de sector uit zullen worden gejaagd.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Ik ben me bewust van de problemen van Ierland, omdat het een eiland is en qua vervoer in een afhankelijke positie verkeert.

Volgens mij geldt voor alle wetgeving dat we zeer zorgvuldig te werk gaan. Dat is vooral van belang. We weten dat er druk is vanuit de burgers, die willen dat naar dierenwelzijn wordt gekeken, maar dan wel op de juiste manier natuurlijk en door te evalueren wat er gedaan is. Zijn de bepalingen toereikend? Zijn ze nodig? Zijn er nog andere behoeften? Moeten we er juist op toezien dat de regels daadwerkelijk toegepast worden? Allemaal zaken waar we naar moeten kijken voordat we overgaan tot eventuele verdere regelgeving.

Ik weet zeker dat alle lidstaten bij het overleg dat we met hen zullen voeren, de kans zullen krijgen om hun specifieke situatie in te brengen.

Bij ontstentenis van de vraagsteller komt vraag nr. 10 te vervallen)

Vraag nr. 19 van **Seán Kelly** (H-0357/09):

Betreft: Een portefeuille binnen de Commissie voor sport

Met het oog op de toenemende zwaarlijvigheid onder kinderen in de EU van 27 landen en ook gezien het belang van een goede gezondheid gedurende het gehele leven van een mens naarmate de EU-bevolking ouder wordt, zou opnemng van sport als bevoegdheidsterrein van de EU in het kader van het Verdrag van Lissabon zijn toe te juichen. Is de Raad, om de sterkere erkenning van het belang van sport in het Verdrag te weerspiegelen, bereid zijn steun te geven aan initiatieven die ertoe zouden moeten leiden dat sport expliciet in de portefeuille van een van de komende Commissieleden wordt opgenomen?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Sportactiviteiten vallen tegenwoordig onder EU-recht en, zoals de geachte afgevaardigde terecht opmerkt, met het eenmaal in werking getreden Verdrag van Lissabon zal de EU over een rechtsgrondslag beschikken waarmee zij kan bijdragen aan de bevordering van de Europese sport, met als uitgangspunt het specifieke karakter van sport, zijn structuren op basis van vrijwillige activiteiten en zijn sociale en educatieve functie.

De Raad kan echter geen standpunt innemen over de interne organisatie van de volgende Commissie, aangezien dat overeenkomstig het Verdrag een aangelegenheid is voor de voorzitter van de Commissie.

Ik ben het ermee eens dat sport en gezondheid samengaan. Sportactiviteiten zijn ook goed voor sociale cohesie, democratie en persoonlijke ontwikkeling. Sport is zeker ook vermaak, of het nu gaat om de plaatselijke voetbalclub of om internationale competities.

Een vrije en onafhankelijke sportbeweging vervult naar mijn opvatting ook een taak op maatschappelijk vlak, bijvoorbeeld op het gebied van de volksgezondheid en het veiligstellen van democratische waarden.

Het Zweedse voorzitterschap beschouwt het sportbeleid vóór alles als een zaak van de lidstaten. We moeten ook voorzichtig zijn met nieuwe suggesties en programma's die het EU-beleid zodanig uitbreiden dat dit een bedreiging kan gaan vormen voor bestaande, goed functionerende systemen, zoals die welke gaandeweg door het maatschappelijk middenveld zijn opgebouwd.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Ten eerste: dank u zeer dat u mijn vraag wilde behandelen. Dat stel ik bijzonder op prijs. Ik dank u ook voor uw uitgebreide antwoord. Ik denk dat u het belang van sport heel duidelijk hebt gemaakt, vooral het gezondheidsaspect, en ik ben er zeker van dat we, zodra het Verdrag van Lissabon in werking is getreden, samen kunnen optrekken om te zorgen dat sport, als bevoegdheidsterrein van de Europese Unie, op het vlak van reclame en publiciteit krijgt wat hem toekomt.

Mairead McGuinness (PPE). – (EN) Dank u voor de behandeling van de vraag, omdat mijnheer Kelly heel bescheiden is en niet heeft gezegd dat hij voorzitter is geweest van de Gaelic Athletic Association, de belangrijkste sportorganisatie in Ierland, wat verklaart waarom zijn interesse bij de sport ligt. Hij is daar heel terughoudend over geweest, maar ik vond dat u dat moest weten.

De Voorzitter. – Hartelijk dank voor deze informatie.

Het vragenuur is gesloten.

De vragen die wegens tijdgebrek niet zijn beantwoord, zullen schriftelijk worden beantwoord (zie bijlage).

11. Parlementaire immuniteit: zie notulen

12. Samenstelling commissies en delegaties: zie notulen

13. Stand van zaken van SIS II en VIS (ingediende ontwerpresoluties): zie notulen

14. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

15. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 19.05 uur gesloten)